imburgs agblad

Golfslag

Woensdag 21 september 1988.

70e jaargang nr. 223.

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. – Postbus 3100, 6401 DP Heerlen – Telefoon 045-739911 – Hoofdredacteur Ron Brown – Losse nummers ƒ 1,40

CDA en VVD delen optimisme van kabinet in Miljoenennota

Werkloosheid blijft het grote probleem

Van onze parlementsredactie

DEN HAAG – Het merendeel van de Nederlandse gezinnen kan volgend jaar maandelijks een paar tientjes meer uitgeven. Alleen degenen die van een minimumuitkering moeten rondkomen, krijgen niets extra's te besteden. Dit blijkt uit de gisteren gepubliceerde Miljoenennota, waarin het kabinet Lubbers zijn plannen voor 1989 presenteert. De koopkracht van de minima zal zelfs achteruit gaan, als de prijzen met meer dan één procent stijgen.

De werkloosheid daalt in 1989 met 15.000 tot 670.000. De regering trekt in de strijd tegen de werkloosheid 225 miljoen gulden extra uit. Maar de doelstelling de werkloosheid tot

Forse kritiek van oppositie

een half miljoen te verlagen is op zijn vroegst in 1992 haalbaar en niet in 1990, erkent het kabinet. Premier Lubbers verwijt de werkgevers dat ze te weinig doen aan de bestrijding van de werkloosheid.

CDA en VVD delen het optimisme dat de Miljoenennota uitstraalt. Maar zij vragen samen met de oppositie nieuwe maatregelen om het werkgevers aantrekkelijker te maken mensen voor het minimumloon in dienst te nemen.

De oppositie is niet zuinig met kritiek. PvdA-fractieleider Kok zegt dat de Miljoenennota een 'opvallend gebrek aan evenwicht, rechtvaardigheid en oog voor de toekomst' vertoont. De oppositie valt vooral over de stagnatie bij het terugdringen van de werkloosheid. Van Mierlo (D66) vindt het onaanvaardbaar dat het eens beoogde doel – 500.000 werklozen in '90 – ondanks het gunstig economisch vooruitzicht niet gehaald wordt.

Uit de Miljoenennota blijkt dat de andere doelstellingen van de CDA-VVD-coalitie wel „binnen handbereik" zijn. Het financieringstekort van de overheid komt volgend jaar onder de zes procent, en de 'druk' van belastingen en premies op burgers en bedrijven daalt gestaag.

● Zie verder pagina 19

MORGEN IN HET LD:

Bijlage over opening MECC en start van handbalseizoen

HEERLEN – Morgen brengt het Limburgs Dagblad, naast de dagelijkse extra middageditie over de Olympische Spelen in Seoel, ook nog twee speciale bijlagen. De ene ter gelegenheid van de officiële opening (door prinses Margriet) van het Maastrichts Expositie en Congres Centrum (MECC), de ander vanwege de seizoenstart van de nationale zaalhandbalcompetitie waarin de Limburgse clubs traditiegetrouw een flink woordje meespreken.

● Prinsjesdag in al zijn pracht en praal... Koningin Beatrix verlaat op het Binnenhof de Gouden Koets en zal daarna met haar echtgenoot prins Claus de Ridderzaal binnengaan voor het uitspreken van de Troonrede. Het koninklijke gezelschap werd op de traditionele rijtour van Paleis Noordeinde naar de Ridderzaal, voorafgegaan door marechaussee te paard, de Koninklijke Militaire Kapel, een erecompagnie garde grenadiers en een ere-escorte van de cavalerie.

Foto: DRIES LINSSEN

Verkeersdode in Sittard

SITTARD – Een frontale botsing van twee personenauto's op de Windrakerberg in Sittard heeft gisteravond rond kwart voor elf het leven gekost aan een automobiliste. De ravage was groot.
De bestuurder van de andere auto vluchtte het nabij gelegen weiland in, maar werd later gewond aangetroffen in Bovenste Puth. Over de identiteit van het slachtoffer en de precieze toedracht van het ongeluk kon de politie gisteravond geen mededelingen doen.

Voorlopig geen oost-westbaan

DEN HAAG – Minister Smit-Kroes van Verkeer en Waterstaat heeft zich neergelegd bij een aanzienlijke vertraging van de aanleg van de oost-westbaan op vliegveld Zuid-Limburg. Pas in 1990 wordt de aanwijzing voor uitbreiding van vliegveld Zuid-Limburg onherroepelijk, zo verwacht zij. Smit-Kroes denkt dat eerder met België en West-Duitsland geen overeenstemming kan worden bereikt over het gebruik van elkaars luchtruim. Dat akkoord is een harde voorwaarde van de Raad van State.

Die oordeelde, zoals bekend, enkele weken geleden dat er rond de aanleg van de oost-westbaan procedurefouten zijn gemaakt. De Raad van State tilt er vooral zwaar aan dat er nog geen internationale overeenstemming bestaat tussen Nederland en de omringende landen. Zonder dat akkoord kan volgens de Raad van State niet met de aanleg worden begonnen.

● Zie verder pagina 20

Het weer

RUSTIG HERFSTWEER
Een hogedrukgebied boven Duitsland zorgt voor een zwakke zuidoostelijke wind. In de ochtend eerst nog mistbanken en lage bewolking maar overdag komen er geleidelijk ook opklaringen voor. Als de zon zich wat meer laat zien kan de middagtemperatuur oplopen tot circa 19 graden. De minimumtemperatuur voor de komende nacht bedraagt 12 graden. Ook donderdag blijft het droog.
Voor actuele informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-91122346.
VANDAAG:
zon op: 07.24 onder: 19.40
maan op: 18.11 onder: 00.39

Olympische Spelen

CDA en VVD eisen harde garanties voor paspoort

Van onze parlementsredactie

DEN HAAG – De fracties van CDA en VVD in de Tweede Kamer zullen vandaag, tijdens het slotedebat over de paspoortenquête harde garanties eisen voor de toekomst van het paspoortproject. De beide regeringsfracties willen van minister Van den Broek de keiharde toezegging dat zowel organisatorisch als financieel de paspoortzaak tot in de puntjes wordt geregeld.

In een gesprek tussen Van den Broek, fractievoorzitter De Vries en woordvoerder Van der Sanden van het CDA en fractievoorzitter Voorhoeve en woordvoerder Franssen van de VVD, is de minister duidelijk gmaakt dat hij het debat alleen maar ongeschonden kan overleven, als hij de Kamer duidelijk maakt dat hij het paspoortproject volledig in de hand heeft.

De regeringsfracties zijn zelfs bereid enig uitstel van de invoering van het nieuwe paspoort te accepteren, als het uiteindelijk resultaat de toets der kritiek maar kan doorstaan. Vooral op het punt van de fraudegevoeligheid willen CDA en VVD geen enkel risico meer lopen.

De geplande invoeringsdatum van 1 januari 1989 is hiermee op losse schroeven komen te staan. De minister hecht echter zeer aan deze datum, omdat hij bang is van paspoortproducent KEP en de banken die het project financieren, een enorme schadeclaim aan zijn broek te krijgen.

De politieke spanning rond het paspoortdebat is nog allerminst verdwenen. Schikt de minister zich niet alsnog naar de wensen van CDA en VVD, dan dreigt een keiharde botsing in het parlement. PvdA en D66 zullen de minister vooral aanspreken op het gebrekkig management op zijn departement en aandringen op zijn vertrek.

Euregio broeinest van internationale diefstal

Autobendes jagen op nieuwste types Golf

door richard willems

MAASTRICHT/AKEN/LUIK – Politiekorpsen in de Euregio, het grensgebied van Nederland, Duitsland en Belgie, gaan er van uit dat momenteel een of meerdere georganiseerde dievenbendes in de Euregio opereren, die het vooral gemunt hebben op de nieuwste types van de Volkswagen Golf, de zogenaamde zestienkleppers.

Waarschijnlijk maken de bendes gebruik van de korte afstanden tussen de verschillende landsgrenzen, om hun gestolen waar zo vlug mogelijk te legaliseren en aan de man te brengen.

Vermoed wordt dat er voor het transport van de wagens veelal containers gebruikt worden. Maar de politie in Aken, die een stijging van het aantal Golf-diefstallen al een tijd geleden signaleerde, gaat er ook van uit dat veel gestolen auto's via de groene grenzen worden overgebracht naar helers of nieuwe 'bezitters'.

Twintig

Een ruwe schatting wijst uit dat in de voorbije twee weken in het Euregiogebied minstens twintig Golfjes zijn gestolen en over de landsgrenzen zijn verdwenen.

De politie heeft de indruk dat de bendes een fijn netwerk hebben opgebouwd. Een heet spoor naar de daders is er echter niet. Wèl zeggen de politiekorpsen ernstig met de opsporing bezig te zijn.

Het is niet de eerste keer dat er sprake is van georganiseerde autobendes in ons gebied. Al eerder is met succes opgetreden tegen deze diefstallen. Toen ging het dan echter om de duurdere merken zoals Mercedes en BMW.

● Zie verder pagina 13

Heerlen telt 625 heroïne-verslaafden

HEERLEN – De gemeente Heerlen heeft berekend dat van de 95.000 inwoners er 625 verslaafd zijn aan heroïne. Cijfers van de politie en van het Consultatiebureau voor Alcohol en Drugs (CAD) zijn hiervoor naast elkaar gelegd. Heerlen is de eerste gemeente in ons land die zo'n onderzoek heeft gehouden. „We hopen dat meer gemeenten dit gaan doen, zodat er vergelijkingsmateriaal ontstaat," aldus wethouder Jos Zuidgeest onder wiens verantwoordelijkheid het onderzoek is gehouden.

Geschat wordt dat er in totaal ongeveer duizend harddrugverslaafden in Heerlen zijn (ook verslaafden aan cocaïne bijvoorbeeld) en in de hele regio Oostelijke Mijnstreek in totaal 1500. Heerlen wordt vaker als de tweede heroïnestad van het land genoemd (na Amsterdam), het onderzoek kan deze stelling noch bevestigen noch ontkennen, omdat er geen vergelijkingsmateriaal is.

in gesprek

In deze rubriek neemt de redactie buiten haar verantwoordelijkheid graag ingezonden brieven van lezers op. De brieven dienen betrekking te hebben op publikaties in onze krant en kort en zakelijk te zijn. Brieven die te lang zijn worden ingekort of geretourneerd.

De komst van Maitreya

Naar aanleiding van het artikel: 'Nieuwe 'Christus' zegt: snel aardbevingen in VS in het LD van zaterdag 3 september het volgende:
Dat de schrijver van dit artikel het behandelde onderwerp kritisch benadert is niet alleen zijn goed recht, maar ook een van de eisen die aan een correcte journalistieke werkwijze gesteld mogen worden. Dat hij zich daarbij kennelijk niet de moeite heeft genomen zich terdege te oriënteren over de kern van de boodschap die Benjamin Creme uitdraagt, vind ik een bedenkelijke tekortkoming in zijn verslaggeving. De tendentieuze 'opmaak' van zijn verhaal is er op uit met sensationele koppen een nieuwsgierige lezerskring aan te trekken door 'blikvangers' die de essentie van Maitreya's werkelijke boodschap niet duidelijk maken: een boodschap die stoelt op algemeen erkende positieve waarden, niet alleen terug te vinden in de christelijke religie, maar óók bij alle grote godsdienstige stromingen op deze planeet. Waarden als broederschap, rechtvaardigheid, samen delen, begrippen die een mentaliteitsverandering bij een grote groep welvarende wereldburgers vereisen en dit niet alleen op godsdienstig maar vooral ook op sociaal, economisch en justitieel Gebied. Voor die mensen brengt Benjamin Creme zijn boodschap over de Christus. Niet als een betweterige, doordrammende dogmaticus, maar als een gedreven positief mens, die zijn hypothese vrijblijvend aan mensen van goede èn vrije wil voorlegt.

De door de schrijver laatdunkend en gedeeltelijk onjuist weergegeven 'oorzaak-gevolg-theorie' berust op de werking van een kosmische wet, die in de werken van theosofische deskundigen als Blavatsky en in de boeken van Alice A.Bailey verklaard en beschreven worden.

Dat de journalistieke beschrijving van de overschaduwing als een soort 'hypnose-show' in 't belachelijke wordt getrokken, komt uiteraard voor verantwoording van de schrijver die zich aanmatigt over „driehonderd vooral nieuwsgierig toekijkende mensen te spreken.
Het principe van de transmissietechniek wordt danig uit zijn verband gerukt door hoofdzaken en bijzaken niet alleen door elkaar te haspelen, maar óók onjuist weer te geven. Het gaat om de essentie en dát is een vorm van naastenliefde door middel van transmissie: een belangeloze, maar belangrijke medewerking aan energiedistributie, waarbij met de inwerking van hogere entiteiten deze machtige positieve krachten terecht komen op die plaatsen van onze planeet, waar ze het meest nodig zijn.
In het relaas van de schrijver komt déze benadering niet aan de orde. Naastenliefde (de belangrijkste deugd die 't Christendom predikt!) is een begrip dat onafscheidelijk hoort bij de mentaliteits-verandering die Benjamin Creme predikt en die hij toegelicht heeft met de schrijnende werkelijkheid van vaststaande feiten die in het artikel niet vermeld zijn:

„Er is 10% teveel aan voedsel op aarde, toch sterft er elke twee seconden een kind van de honger, elke twee seconden van elk uur, elke twee seconden van elke dag, van elke week...., van elke maand...., van elk jaar...." Ik ben me er wèl bewust van dat een journalist zich – evenals ik in deze reactie – moet beperken tot een samenvatting bij zijn verslaggeving, maar hij dient in staat te zijn hoofd- van bijzaken te onderscheiden en deze zo objectief mogelijk te signaleren. In dit artikel is naast de negatieve benadering ook de tendens aanwezig het lichtende, positieve initiatief van een bezield boodschapper (géén goeroe of sekteleider!) in een negatief daglicht te stellen en door een persoonlijke interpretatie als ongeloofwaardig te ridiculiseren.

GELEEN **J. van de Burgt-Leenen.**

● *Benjamin Creme, gefotografeerd op een bijeenkomst in Maastricht.* Foto: WIDDERSHOVEN.

● KreJAtief

Met zeer veel interesse uw bijlage KreJAtief gelezen in het Limburgs Dagblad. Helaas tref ik in deze artikelen niets aan over de personen waarmee dit allemaal is begonnen o.a. Sjef Drummen (1e directeur), Richard Zwartsenberg, Appie Drielsma (enkele docenten). Wij waren met een paar cursisten onder leiding van bovengenoemde heren gezellig bezig op de stoffige zolder van de oude muziekschool, achter de Royal-bioscoop in Heerlen, na gedane arbeid, ondergronds: o.a. Sef Clement (wijlen), Hub Smeets (glashandel Schaesberg) en ondergetekende en nog enkele personen die mij nu niet te binnen schieten. Ik vind ere wie ere toekomt!!

Nieuw Einde, G. v. Kruchten. Een van de eerste cursisten School Vrije Uren.

Naschrift redactie
In de opzet van de special 'Limburg KreJAtief' zijn vooral de huidige activiteiten van de Limburgse creativiteitscentra aan bod gekomen. Binnen die opzet was geen ruimte aandacht te besteden aan het pionierswerk van enkele Limburgers, zelfs niet in de korte historische situatieschets. Dat neemt niet weg, dat ook wij het belang van het werk van genoemde pioniers volledig onderkennen.

● Aids-voorlichting

Uw artikel in het LD van 13/9 over de bedenker van Aids-voorlichting op LBO en MAVO roept wel enige vragen op.
Zou het niet het enig juiste zijn de leerlingen te wijzen op de bedoelingen van de Schepper met het seksuele in de mens en dat het niet de bedoeling van de Schepper geweest kan zijn de seksuele vermogens te gebruiken buiten het huwelijk en in allerlei wisselende relaties?
Is het niet volslagen onpedagogisch leerlingen erop te wijzen hoe men Gods bedoelingen kan omzeilen door gebruik te maken van condooms?
Misschien denkt men op deze wijze ongestraft zijn gang te kunnen gaan, maar zou er niet een gemeenschap ontstaan die ongeremd zijn gang kan gaan met als gevolg zelfvernietiging? In de geschiedenis zijn voorbeelden te over te vinden.
Mag men van een overheidsorgaan geen betere voorlichting mogen verwachten? Mogen wij niet verwachten dat onze jeugd betere voorlichting zal krijgen dan de Basisgezondheidsdienst Oostelijk Zuid-Limburg aanbiedt?

KERKRADE **Drs. P.J. Frantzen.**

● Ozonlaag

Volgens dr ir B. Zoeteman van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Mileuhygiëne kunnen wij dramatische gevolgen verwachten van de opwarming van onze aarde. Hij schrijft zelf dat er niets meer aan te doen is. Wat een onheilspellende gedachte.
Het is verschrikkelijk dat alles gewoon door gaat en we de ozongaten maar steeds groter laten worden.
Moeten wij onder de paraplu van dat wereldbeleid schuilen? Ik kan mij slecht voorstellen dat deze mensen goed kunnen slapen met een macht die ze zelf niet onder controle hebben.
Nederland kan dit zeker niet alleen aanpakken. Zij die het in de wereld voor het zeggen hebben moeten gezamelijk dat ozon-probleem aanpakken. Dat ze maar eens denken aan onze kinderen en kleinkinderen van morgen en overmorgen en eens blijven stilstaan bij de ouderen van nu.

HEERLEN **H. Vriezelaar.**

● Taalarmoede

Het misbruik van veelal onheilvolle woorden, die ook reeds meer en meer onnadenkend voor fluttigheden geschreven gaan worden (eveneens reeds in uw krant gesignaleerd), zoals „ontzettend lief, geweldig broos, vreselijk leuk, enorm klein, allemachtig zwak, verschrikkelijk aardig" en zo meer, volkomen onnodige overdrevenheden, onwaarachtig ook, getuigen in wezen van een zich alsmaar uitbreidende taalarmoede, waaraan alleen nog maar 'afschuwelijk mooi' ontbreekt. Met dezelfde kip-zonder-kop-pigheid zegt en schrijft men ongevoelig 'zeer goed' en 'heel slecht'. Heel komt van heil, gezond, ongeschonden, heilig en behoort bij goed; zeer herinnert aan erg en pijn (doet het nog zeer?) en behoort dus bij slecht. Zo is ook 'ik hoef niet' en 'dat hoort niet' een nagebazel van lieden die er ongevoelig voor werden dat de werkwoorden behoeven en behoren luiden: het heet niet hulphoevend en hoeftige, alsook niet toehoren en horende bij. Onze moedertaal is een moddertaal aan het worden.

HEERLEN **Cor Driessen.**

● Van der Linden 1

Ik ben Limburger, maar daarom (nog) geen fervente fan van de afgetreden staatssecretaris. Toch hindert het mij dat de hele landelijke en regionale pers 'over hem heenviel' omdat hij twee dagen tevoren naar het heerlijke Bokrijk was gegaan.

Toen ik die avond op de Limburgse radio vernam, dat Van der Linden een Limburgse reporter te woord had gestaan, kende ik de gevolgen al. Die reporter deed 'den lande kond' van het verhaal over de mug en de olifant. Wilt dan ook maar de verhalen vergeten over 'Onze René', over 'de Sterre-der-Zee, help René' enz. enz. Het eigen Limburg heeft – vermoedelijk met opzet – die mens, middels enquêtes, en de berichtgeving om zeep geholpen.

Ondanks onze feesten, preuveneminten, schuttersbijeenkomsten enz. weet men hier de weg mensen subtiel in de vernieling te storten. Zo'n lekkere jongens zijn het hier niet hoor en ik ben ervan overtuigd, dat de media 'in het noorden' het allemaal veel beter begrijpen. Ja, raar zijn we hier echt wel! Opnieuw bewezen!

MAASTRICHT **E.G.W. Schoonbrood.**

● Van der Linden 2

Bij de enquête-commissie Paspoort leek het dat men er op uit was dat ook de heer Van der Linden moest vallen als staatssecretaris. Was hij soms te goed of te katholiek en werd hem daarom het geringste foutje aangerekend? Geen enkel tegenargument werd ontvankelijk geacht. De botte bijl moest zijn werk doen. Alsof het doorgestoken kaart was en de paspoort-affaire daarvoor gebruikt werd. Zoals de heer Voorhoeve de heer Hermans dekte had de heer De Vries Van der Linden moeten dekken. Als het CDA zichzelf respecteert, maar ook haar leden, dan zou de partij dit door middel van een nieuwe commissie moeten uitzoeken.

DEN HAAG **H. Rutges.**

● Paspoort

Naar aanleiding van de paspoortaffaire wil ondergetekende graag als volgt reageren. Naar mijn mening maakt de Nederlandse politiek zich door deze 'affaire' totaal belachelijk. Deze kwestie is dan ook nog idioter als de zaak Happart in België.

Hoe is het in Godsnaam mogelijk dat twee bewindslieden moeten opstappen voor zo'n onbenullig iets. De enige verklaring die ik kan bedenken, is dat het CDA dweept met de PvdA. Het is namelijk vooral de heer De Vries, fractieleider van het CDA, die zich geen raad weet met die 'lastige' VVD en hij zou deze dan ook graag kwijt zijn. Ook het optreden en de uitspraken van de heer Kok, fractieleider van de PvdA, (of moet ik zeggen 'lijder') is in mijn ogen zeer dubieus. Hieruit blijkt duidelijk dat hij deze zaak wil aangrijpen om het huidige kabinet weg te krijgen. Hij pakt alleen maar de man aan en niet de zaak waar het om gaat. In voetbaltermen gesproken zou Kok van mij allang de rode kaart gekregen hebben. Als een partij als de PvdA weer in de regering zou komen, vrees ik het ergste voor ons land op economisch maar vooral ook op sociaal gebied.

Aan het adres van het CDA wil ik nog kwijt, dat het schandalig is, dat men een buitengewoon bekwaam en integer staatssecretaris als Rene van der Linden, zomaar aan de kant zet. Gelukkig zijn er op dit moment geen verkiezingen, want dan zou, helaas, de PvdA nog veel meer stemmen krijgen in Limburg. Ik hoop dan ook dat Limburg zijn verstand gebruikt en zich niet door mensen als De Vries en Kok de wet laat voorschrijven.

Tot slot wil ik nog zeggen dat het wel duidelijk is, dat voor mij Van der Linden en ook Van Eekelen niet hadden hoeven af te treden.

MARGRATEN **W. Willems.**

● Last Temptation

Het doen voorkomen alsof Maria in de film 'The last Temptation' haar zoon 'niet goed bij zijn hoofd' bevindt, maakt het geloof in Christus ongegrond. Het uitbeelden van zijn zogenaamde seksuele begeerten doet het vertrouwen in Hem, voor wie ontgoocheld uit troebele situaties wil uitkomen, teniet. Alles wat edelmoedig is stort in voor wie zich vasthield aan zijn integriteit. Wie om Christus' wil zich gaf aan de armen ziet zijn of haar motief ongegrond, en zijn of haar leven verknoeid. Ieder die om zijn voorbeeld trouw was ziet zich belachelijk gemaakt in Hem die het Licht der wereld zei te zijn, maar niet beter is dan ieder feilbaar mens. En voor miljoenen die geen succes hebben is het leven zinloos. Wat een film!

Dit is de meest geraffineerde poging om met Christus ook de getuigen onderuit te halen, en de kerken te bespotten. Zoals Herodus het toen op zijn manier deed, doet het nu middels de film. Om tevens de wereld een begrip van goed gedrag te geven maar de gelovigen als dwaas en uit de tijd voor te stellen. Het is niet te weinig gezegd om wie beweert dat deze film tegelijk een laffe poging is om de kleinen, de achtergestelden, hen die trouw zijn, en de zieke hun laatste hoop in Christus af te nemen, om wat sensatie.

DEN HAAG **A.A.A. Jordanus.**

● Bernardinus

Scholengemeenschap Bernardinus te Heerlen verwerpt het reglement van de bisschop. Nu werd er nog een commissie in het leven geroepen met naast bestuursleden ook schoolleiders, docenten en ouders, die adviseerden de nieuwe regels van mgr. dr Gijsen naast zich neer te leggen, en verder te gaan op de wijze van lesgeven zoals in de afgelopen decennia, aldus het LD van 3 sept. jl

Men spreekt verder over 'kerkelijke juridische katholiciteit' en 'feitelijke katholiciteit'. Wat een geleerdheid allemaal.
Als gewoon, normaal praktizerend, gelovig katholiek het volgende.
Ik móet in die katholieke kerk niets. Ik mág katholiek zijn en mij dan ook katholiek noemen, máár dan heb ik me wel aan de spelregels te houden, zowel de Goddelijke als de daarvan afgeleide kerkelijke voorschriften na te leven. Iedere zondag de H. Mis bijwonen, waardig zijn om te communiceren, geloven in een hiernamaals, geloven in de onbevlekte ontvangenis van de H. Maagd Maria, geloven in de H. Drieëenheid, geloven dat Jezus Christus voor onze verlossing aan het kruis gestorven is en de derde dag na Zijn dood verrezen, dat God het goede loont en het kwade straft.
Dit is niet de leer of het verzinsel van mgr. Gijsen, maar dit is wat God voor ons heeft gedaan, ons heeft geopenbaard en wat de Kerk ons leert. Wanneer ik lid wil zijn van deze katholieke Kerk moet ik ook haar geloofwaardigheden en geboden erkennen. Dit geldt ook voor een zich katholiek noemend instituut Bernardinus.
Maar men heeft er weer een commissie bij die weer de nodige inspraak zal proberen te hebben. Resultaat: „Inspraak zonder inzicht wordt uitspraak zonder uitzicht".

WAUBACH **A.G.H. Römkens-Ubaghs**

● Bejaarden

Als verzorgsters van een verzorgingshuis in Heerlen voelen wij ons geroepen te reageren op de brief van de heer Van Kan in het LD van 14-9 jl.

In de eerste plaats vragen wij ons af hoe u aan de kennelijke wetenschap komt dat de meeste verzorgenden zich agressief opstellen tegenover de bejaarde mens. In de tweede plaats vragen wij ons af waar u het inzicht en de kennis vandaan haalt om ons te kunnen be(ver)oordelen. Wij zijn van mening dat u met uw brief de bejaarden het predikaat zielig, onmondig en afhankelijk opspeldt. Wij begrijpen uit uw brief dat bejaarden een zielige groep oude besjes vormen, die vertroeteld en getroost moeten worden en die zelf geen eigen inbreng hebben. Uit ervaring kunnen wij u vertellen dat bejaarden, volwaardige, intelligente mensen zijn.

Volgens ons is het de bedoeling dat de bejaarde niet naar een tehuis moet komen om het daar „goed te hebben", zoals u stelt, maar om zijn leven te kunnen voortzetten op een zo normaal mogelijke manier.

Hopelijk hebben wij u met onze brief een wat gewijzigd inzicht kunnen geven in de doelstelling van een tehuis. U kunt zich altijd als vrijwilliger opgeven in ons bejaardenhuis: u bent van harte welkom!

P.S. Wij hoeven niet te persen om vriendelijk te kunnen zijn.

Heerlen **Ans Passage**
namens het personeel
van verzorgingshuis 'Tobias'

Oplossing van gisteren

- b - g u - - s
g e m a k - a t
- d o r - o r e
- w r o e t e n
- e t n a - - o
s l i n g e r -
- m e e l t o r
- d r - e s l a

puzzel van de dag

over-wicht
werven
spel (Eng.)
zacht
lende-stuk
wente-ling
emaillak
pl. in N. Brabant
ver-kwikken
nobel
gibbon
ogenblik
Griekse letter
zuil
meisjes-naam
Chinese munt
graag (Duits)
Frans lidwoord
telwoord
dier

de komieke coco

(c) Standaard Uitgeverij n.v. Antwerpen vertegenwoordigd door Wavery Productions b.v. 's Gravenhage

panda en de meester-verknoper

recept

h. meijer

Chinese Ratjetoe

Nodig: vierhonderd gram gekookte rijst, driehonderd gram mager varkensvlees, zout, peper, kerriepoeder, gemberpoeder, olie voor het bakken, 50 gram oedangs of grote garnalen, twee uien, 1 prei, 500 gram Chinese kool, 200 gram taugé, ketjap.

Snijd het vlees in blokjes en bestrooi het met zout, peper, kerrie- en gemberpoeder. Verhit de olie en bak het vlees hierin goudbruin. Bak de oedangs even mee en haal het vlees en de oedangs uit de pan.

Voeg eventueel nog iets olie toe en bak de gesnipperde uien, de ringen prei en vervolgens de gesneden kool al roerende mee. Heel kort! De groenten moeten knapperig blijven.

Voeg de rijst toe en bak deze mee. Doe het vlees en de oedangs erbij met de gewassen taugé en maak het gerecht op smaak af met de ketjap en eventueel nog wat zout, peper, kerrie- en gemberpoeder.

Uitgeversmaatschappij
Limburgs Dagblad b.v.
Directie:
J. Drost
mr. F.A.M. van Hellemondt
K.J. Verwer
Hoofdkantoor:
In de Cramer 37
6411 RS Heerlen
Bank: Paribas. Heerlen rek.no. 63 36 90 015
Giro: 10 35 100
Tel.: abonnementen: 045-739881
advertenties: 045-739886
Bijkantoren:
Brunssum 045-25636
Geleen 04490-4686
Hoensbroek 045-21855
Kerkrade 045-452932 45550
Maastricht 043-25447
Schaesberg 045-31171
Roermond 04750-1848
Sittard 04490-1557
Valkenburg 04406-1504
Telex:
redactie 5612
overige afdelingen 5607
Abonnementsprijzen:
bij vooruitbetaling te voldoen
per kwartaal f 71.5
per maand f 23.8

Negenhonderdvijftig 'gedwongen ontslagen' van de baan

Akkoord tussen V&D en vier vakbonden

Van de redactie economie

AMSTERDAM – De directie van de V&D-warenhuizen en de vier betrokken vakbonden hebben overeenstemming bereikt over een protocol voor de verdere onderhandelingen over de reorganisatie bij de warenhuizen. De door de bonden bestreden 950 gedwongen ontslagen zijn van tafel. V&D zal zich „maximale inspanning getroosten om gedwongen ontslagen te voorkomen" door in- en externe herplaatsing van personeelsleden en zonodig het opstellen van een sociaal plan met onder meer een uittredingsregeling voor ouderen.

Dit hebben Vroom en Dreesmann en de bonden dinsdag na afloop van het overleg meegedeeld. Het protocol biedt volgens de bonden een goed uitgangspunt voor de verdere onderhandelingen over de reorganisatie. De Dienstenbond FNV ziet vanwege het protocol af van het oproepen tot acties bij de warenhuizen. Het protocol zal nog wel aan de leden worden voorgelegd.

In het protocol tussen V&D en de dienstenbonden van FNV en CNV, Unie BLHP en NCHP dat het onvermijdelijk is dat het aantal arbeidsplaatsen bij de warenhuizen zal worden verminderd ten behoeve van de gezondmaking van de onderneming. V&D heeft zich verplicht om zoveel mogelijk vrijkomende personeelsleden binnen Vroom en Dreesmann en Vendex Internationaal te herplaatsen of door middel van „intensieve begeleiding" buiten het concern vervangende werkgelegenheid te zoeken.

Als ondanks deze inspanning toch nog werknemers overblijven, zal een sociaal plan worden opgesteld. In het overleg over dat plan „zullen alle mogelijke maatregelen en voorzieningen ter voorkoming van gedwongen ontslagen, zoals onder meer een uittredingsregeling voor ouderen, bespreekbaar zijn", aldus het protocol. Mochten ook deze aan een nog vast te stellen termijn gebonden maatregelen tekort schieten, dan zal ontslag plaatsvinden. Een commissie van V&D, bonden en ondernemingsraad ziet toe op zorgvuldige uitvoering van het protocol.

Tot dinsdag leken de wegen van de vakbonden zich te scheiden. De bonden van hoger personeel (Unie BLHP en NCHP) waren bereid de plannen van de V&D-directie inclusief de 950 gedwongen ontslagen neutraal aan hun leden voor te leggen. De Dienstenbond CNV haalde zich vorige week de woede van de andere op de hals door te opperen dat een financiële bijdrage van de werknemers aan het herstel van de warenhuizen zonodig bespreekbaar was. De Dienstenbond FNV begon deze week als enige bond met het raadplegen der leden over het stellen van een ultimatum en het voeren van acties vanaf 26 september om de gedwongen ontslagen van tafel te krijgen.

Het gisteren bereikte protocol maakt een einde aan deze verdeeldheid. De bonden zijn het overleg ingegaan met een gemeenschappelijke tekst die voor de Vroom en Dreesmann-directie aanvaardbaar bleek.

Humor in Kamer

'Overheid kleiner en fijner'

Van de redactie binnenland

DEN HAAG – „Soms droom ik ervan u de Rijksbegroting en de Miljoenennota aan te bieden in dit koffertje." Minister Ruding zei dit dinsdag bij de aanbieding van de Prinsjesdagstukken aan de Tweede Kamer, terwijl hij een piepklein koffertje omhoog hief dat hij onlangs in Madurodam had gekregen. Het was een illustratie van zijn pleidooi voor een overheid die „kleiner en fijner" is.

„De werkelijkheid is helaas anders," constateerde de minister van Financiën onder homerisch gelach. De minister bracht een vrij optimistische boodschap over de economische ontwikkeling in het komende jaar, maar waarschuwde dat de staatsschuld nog steeds toeneemt. Verder vroeg hij medewerking van het parlement bij het aan banden leggen van „open-einde-regelingen", jargon voor subsidiestromen die op declaratiebasis worden verstrekt.

PPR-Kamerlid Lankhorst deed namens de kleinere fracties (PPR, PSP, SGP, RPF en GPV) een voorstel de spreektijd voor de begrotingsbehandelingen met tien procent te verhogen. Het werd door de vier grote fracties verworpen.

Kamervoorzitter Dolman verwacht dat in de negen weken tot aan het kerstreces van de Tweede Kamer alle begrotingen kunnen worden afgehandeld. •

Manschappen zetten commandanten af

Zuivering in leger Haïti

Van de redactie buitenland

PORT-AU-PRINCE – Haït's nieuwe leider, generaal Prosper Avril, heeft generaal Hérard Abraham geïnstalleerd als opperbevelhebber van de strijdkrachten. Avril maakte van de gelegenheid gebruik om de in zijn paleis verzamelde onderofficieren en soldaten op te roepen kalm te blijven. Het lijkt erop dat sergeants, korporaals en soldaten voorlopig de dienst uitmaken in het Haïtiaanse leger, in afwachting van een ophanden zijnde massale zuivering. Hun leider is de 27-jarige sergeant Joseph Heubreux, die maandag naast Avril stond toen deze de nieuwe, louter uit burgers bestaande regering beëdigde. Avril zei daarbij dat het kabinet de weg moet effenen naar een definitief herstel van de democratie.

Er zijn al enkele commandanten door hun manschappen afgezet. Zo werd volgens de onafhankelijke stations Radio Haïti Inter en Radio Metropole, kapitein Renaud Simbert gearresteerd. Renaud is hoofd van de geüniformeerde politie, die in Haïti valt onder het leger. Hij zou agenten toestemming hebben gegeven voor een schietpartij, vorige week zondag, in een kerk. Daarbij vielen zeker 12 doden.

Tal van officieren worden ervan beschuldigd dat zij ondergeschikten slecht hebben behandeld en zonder reden gestraft. Onderofficieren en soldaten hebben ook „de jacht geopend" op leden van de militaire politie. Sommigen van hen werden aan de bevolking overhandigd die hen in het openbaar afmaakte. Sinds de coup zijn tien mensen gedood, onder wie leden van de gehate Tontons Macoutes.

Londen wil tegoeden terroristen aanpakken

LONDEN – Om een dam op te werpen tegen de nieuwe golf van geweld in Noord-Ierland, wil de Britse regering zich meer wettelijke middelen verschaffen om beslag te leggen op bankrekeningen en vermogens van terroristen. Voortaan wil de regering Thatcher het vermogen van elke veroordeelde terrorist in beslag nemen, tenzij deze kan bewijzen dat het rechtmatig verkregen is. Dit heeft minister Douglas Hurd van binnenlandse zaken dinsdag meegedeeld.

Banken en financiële instellingen kunnen verder gedwongen worden meer inlichtingen aan de politie te verschaffen dan tot nu toe het geval is. De Ierse regering is het eens met de maatregelen van Londen. Het initiatief is er op gericht een vinger te krijgen achter de financiering van het verboden Ierse Republikeinse Leger (IRA). In het verleden pleegden de guerrillastrijders van het IRA overvallen en bedreven zij afpersing om aan geld te komen, maar de laatste tijd gebruikt het de exploitatie van onder meer restaurants en hotels om op schijnbaar legale wijze aan geld te komen waarmee het wapens kan kopen.

Bases VS op Filippijnen moeten weg

Van de redactie buitenland

MANILA – De Filippijnse minister van defensie Fidel Ramos heeft gezegd dat de Amerikaanse bases uiteindelijk toch zullen moeten verdwijnen, maar dat waakzaamheid is geboden ten aanzien van het Sovjetrussischeaanbod om een basis in Viëtnam op te heffen in ruil voor de Amerikaanse terugtrekking uit de Filippijnen.

„Wij zijn een zichzelf respecterende, soevereine natie. Op zekere dag zullen de bases dus moeten verdwijnen. Maar het moet wel een geleidelijk, soepel en en harmonieus proces zijn," zei Ramos tegen journalisten. Gorbatsjovs voorstel vond hij het nader bestuderen waard, maar hij waarschuwde dat de Amerikaanse bases „een veel grotere veiligheidswaarde hebben dan de basis van de tegenpartij.

De Amerikaanse bases op de Filippijnen bestaan krachtens een verdrag uit 1947, dat in 1991 afloopt.

Seoel streeft naar gesprek met N.Korea

WASHINGTON – President Roh Tae Woo van Zuid-Korea heeft gezegd dat hij bereid is in Noord-Korea besprekingen te voeren met de Noordkoreaanse president Kim Il Sung over de hereniging van Noord- en Zuid-Korea. In een interview met een Amerikaanse televisiemaatschappij heeft hij zelfs gesuggereerd dat hereniging van de twee Korea's tijdens zijn leven mogelijk is.

In het vraaggesprek dat werd uitgezonden door NBC-News wekte Roh de suggestie dat hereniging mogelijk is en dat de Amerikaanse troepen in Zuid-Korea verminderd kunnen worden, als Noord-Korea instemt met een vreedzame hereniging.

Toestand Japanse keizer kritiek

Van onze correspondent

SINGAPORE – De toestand van de 87-jarige Japanse keizer Hirohito is kritiek. De keizerlijke familie heeft zich gistermorgen rond het ziekbed van de ernstige zieke keizer in het paleis verzameld, nadat zijn toestand in de nacht van maandag op dinsdag was verslechterd.

De conditie van de bejaarde keizer wordt gecompliceerd door geelzucht.

Verwacht wordt dat de regering snel zal beslissen of de 54-jarige kroonprins Akihito de taak van zijn vader moet overnemen.

Dodental in Burma stijgt

RANGOON – In de Burmaanse hoofdstad Rangoon leek de rust gisteren enigszins terug te keren na een maandag van bloedige gevechten tussen leger en demonstranten. De militaire regering die zondag de macht greep, maakte bekend dat er in Rangoon en twee andere steden minstens 67 doden zijn gevallen bij confrontaties tussen leger en betogers. Het officiële dodencijfer sinds de staatsgreep kwam daarmee op 121. Volgens waarnemers zijn er de afgelopen paar dagen zeker 400 en mogelijk 500 doden gevallen.

Het uit 19 leden bestaande 'Staatscomité voor het herstel van de openbare orde', zoals de junta onder leiding van generaal Saw Maung zich noemt, heeft vrije verkiezingen waaraan meer partijen mogen deelnemen beloofd, zodra de rust in het land hersteld is. Maar de hardhandige wijze waarop het leger maandag optrad tegen de betogende Burmaanse jeugd, heeft de bevolking uiterst wantrouwend gemaakt.

Het bewind benoemde dinsdag een regering, waarin acht generaals en één burger zitting hebben. De acht militairen zijn ook lid van het 'Staatscomité'. In het nieuwe kabinet krijgt generaal Saw Maung de posten van buitenlandse zaken en defensie.

Bankrovers na gijzeling aangehouden

HOEK VAN HOLLAND – Drie gewapende mannen hebben in de nacht van maandag op dinsdag de directeur van het Grenswisselkantoor in Hoek van Holland en zijn gezin urenlang gegijzeld in hun woning te Delft. Twee mannen zijn door de Rotterdamse politie aangehouden, toen zij gistermorgen de kluis van het grenswisselkantoor in Hoek van Holland aan het leegroven waren. De derde dader is nog voortvluchtig.

Omstreeks half twaalf maandagavond drongen de drie mannen de woning van de bankdirecteur in Delft binnen. Op dat moment waren ook zijn vrouw en zijn drie kinderen thuis. Om vijf uur dinsdagmorgen reden twee van de overvallers met de directeur naar het Grenswisselkantoor in Hoek van Holland. Zij droegen daarbij politie-uniformen. Zij dwongen de bankdirecteur de kluis te openen en haalden daar het geld uit, volgens de politie meer dan 100.000 gulden.

Een voorbijganger die de zaak niet helemaal vertrouwde, schakelde de politie in. Na het lossen van een waarschuwingsschot kon de politie het tweetal aanhouden. Over de identiteit van de daders is nog geen nadere mededeling gedaan.

● *Verslagenheid bij de militairen van de 107e afdeling veldartillerie na het overlijden van een collega-soldaat tijdens de NAVO-oefening Free Lion in West-Duitsland. Gisteren keerde het uit de oefening teruggetrokken detachement van 500 man terug in de kazerne in 't Harde.*

Vijfhonderd artilleristen terug in Nederland

'Wij gaan ervan uit dat u allemaal gezond bent'

Van de redactie binnenland

'T HARDE – Er is geen reden voor ongerustheid over de gezondheid van de 500 militairen van de 107e afdeling veldartillerie, die vervroegd uit West-Duitsland zijn teruggehaald. Dat gebeurde nadat vrijdag hun 22-jarige collega P. Molenaar uit Heerhugowaard aan nekkramp overleed en later een soldaat uit hun afdeling met een tot nog toe onbekende ziekte in het ziekenhuis werd opgenomen. De legerarts majoor J. IJzerman heeft dit gisteren verklaard bij terugkomst van de militairen in hun legerplaats 't Harde.

Majoor IJzerman wees erop dat de maatregelen die de legerleiding heeft genomen en nog zal nemen, een preventief karakter hebben. Dat geldt voor de toediening van medicijnen (anti-biotica), het terughalen van de militairen naar Nederland en een aanvullend onderzoek dat het militair hospitaal in Utrecht deze week verricht. Door analyse van neusslijm wordt dan vastgesteld of de militairen drager zijn van de bacil die nekkramp veroorzaakt. De kans hierop acht majoor IJzerman overigens zeer klein.

Mocht het toch bij enkelen het geval zijn, dan krijgen ze extra medicijnen. „Wij gaan ervan uit dat u allemaal gezond bent, anders zou u ziek zijn en hier niet zitten, zei majoor IJzerman tot de in 't Harde verzamelde soldaten en officieren, die volledige bewegingsvrijheid hebben.

De stemming was bedrukt onder de militairen die dinsdagmiddag terugkeerden naar 't Harde. Zij waren nog duidelijk onder de indruk van het overlijden van hun collega. Slechts te spreken waren zij over het feit dat zij pas maandag te horen kregen wat er was gebeurd. „Er brak wat paniek uit toen we hoorden dat het om een besmettelijke ziekte ging."

Er is volgens de legervoorlichtingsdienst druk gebruik gemaakt van de telefoonlijn die het ministerie van Defensie heeft opengesteld voor informatie aan familie en bekenden van de Nederlandse militairen die aan de oefening Free Lion. Er kwamen zekere enkele honderden telefoontjes binnen.

Thatcher ziet niets in 'VS van Europa'

BRUSSEL – De EG-landen moeten onafhankelijke en soevereine staten blijven. Pogingen om van de EG een soort Verenigde Staten van Europa te maken zijn tot mislukken gedoemd en alleen maar schadelijk voor de Europese samenwerking.

Met deze boodschap heeft de Britse premier, Margaret Thatcher, gisteren aan het begin van haar Europese toernee de toon gezet voor de Britse EG-politiek in de komende jaren, zo menen waarnemers in Brussel. Thatcher zal een bezoek brengen aan België, Luxemburg en Spanje.

Bij de opening van het academisch jaar in het Europacollege in Brugge, een gelegenheid die andere Europese leiders vaak hebben benut voor het afleggen van hoogdravende verklaringen over de Europese idealen, zei Thatcher dat Europa moet samenwerken om sterker te worden op het gebied van handel, defensie en buitenlandse politiek.

„Maar dat betekent niet dat we de macht moeten centraliseren in Brussel of in handen moeten leggen van benoemde bureaucraten," aldus Thatcher. „De gemeenschap is geen doel op zichzelf, maar een praktisch middel om de welvaart en veiligheid van de Europese volkeren te waarborgen in een wereld met vele andere machtige landen en groepen," aldus de Iron Lady.

Functies voor het laatst in 1971 gewaardeerd

Politie komt in actie voor betere beloning

Van de redactie binnenland

UTRECHT – De politiebonden gaan de komende maanden strijden voor een betere beloning van de circa 40.000 politiemensen in Nederland. De salarissen houden allang geen gelijke tred meer met de nog immer stijgende werkdruk. Een herwaardering van de salarissen is daarom broodnodig, aldus de Algemene Christelijke Politiebond (ACP), de Nederlandse Politiebond (NPB) en de Algemene Nederlandse Politievereniging (ANPV) in een brief aan hun kaderleden.

Naast de herwaardering gaan de bonden de boer op met de eis dat de kortingen op de sterkte van de politie ongedaan worden gemaakt en dat er voor iedereen bij de politie een gelijke rechtspositie komt. ACP, NPB en ANPV beleggen op 14 oktober een demonstratieve kadervergadering in Rotterdam, waar zo'n 1500 kaderleden worden verwacht. Over verdere acties is nog niets bekend. In oktober 1987 demonstreerden zo'n 15.000 politiemensen in Den Haag tegen de korting op de onregelmatigheidstoeslag en de inkrimping van het politie-apparaat.

De mogelijkheden voor de politie om actie te voeren zijn overigens zeer beperkt. Ten tijde van de ambtenarenacties eind 1983 kregen de salariskorting kregen de bonden een rechterlijk verbod om aan de (stakings)acties mee te doen gezien het gevoelige karakter van het politiewerk en de geloofwaardigheid tegenover het publiek.

De politiebonden hebben hun energie sinds vorig najaar vooral gestoken in de inconveniëntenregeling voor onaangenaam en onregelmatig werk. Na langdurige onderhandelingen met Binnenlandse Zaken en Justitie bleef er – op een tot 320 miljoen gulden verhoogd jaarbudget – een verschil van 15 miljoen liggen tussen het aanbod van de ministers en de verlangens van de bonden. Dat bedrag zou nodig zijn om het inkomen te garanderen van politiemensen die geen onregelmatige dienst doen. De politiebonden proberen nu op plaatselijk en regionaal niveau met de korpsen districtsleiding overeenstemming te bereiken over enige vorm van compensatie.

Los van de inconveniëntenregeling vinden de politiebonden dat het tijd wordt de primaire bezoldiging van de politieambtenaar te verhogen. De politiefuncties zijn voor het laatst in 1971 gewaardeerd. „Sedert die tijd is het politiewerk aanzienlijk zwaarder geworden, hetgeen wel in allerlei fraaiere bewoordingen door de overheid wordt erkend, doch de consequenties daarvan: een betere betaling, heeft men tot nu toe niet willen trekken," aldus de bonden.

De inkrimping van het aantal politiemensen met zo'n drieduizend in de komende drie jaar is inmiddels een voldongen feit, waarbij de politiebonden zich hebben neergelegd. Om gedwongen ontslagen te voorkomen, is een vervroegde vut-regeling tot stand gekomen. De bonden zijn echter bang dat het daarbij niet blijft.

Vijf doden bij aanslag in Beiroet

Van de redactie buitenland

BEIROET – Bij de ontploffing van een bomauto in Beiroet zijn gisteren tijdens het spitsuur vijf mensen om het leven gekomen en meer dan 25 gewonden gevallen. De auto die was volgepakt met 125 kilo explosieven, vloog te lucht in in een drukke straat in de zakenwijk Dora. Er ontstond een hevige brand en gebouwen en voorbijgangers werden getroffen door glasscherven en scherpe stukjes ijzer.

De auto ontlofte op het moment dat de parlementariër en voormalige minister van informatie Joseph Skaff in een kogelvrije auto voorbij reed. Skaff raakte licht gewond alsmede vier van zijn lijfwachten. Het was niet mogelijk te zeggen of de aanslag op hem gericht was.

Het was de 13e autobomontploffing dit jaar in Beiroet en de vierde in het door christelijke milities beheerste deel ten noorden van de Libanese hoofdstad. In totaal zijn dit jaar al zeker 108 mensen om het leven gekomen bij de ontploffing van bomauto's.

CNV wil miljard voor ambtenaren

Van onze parlementsredactie

DEN HAAG – De vakcentrale CNV vindt dat het kabinet een miljard gulden moet uittrekken voor verbetering van de uitkeringen, de arbeidsvoorwaarden van ambtenaren en meer investeringen in de infrastructuur. CNV-voorzitter Henk Hofstede zei dat dinsdag op de traditionele Prinsjesdag-bijeenkomst van Van Lanschot-bankiers in Den Haag.

Hofstede wil dat het kabinet het hoge BTW-tarief verlaagt van 20 naar 19 procent in plaats van naar 18,5 procent. Op die manier komt er een miljard beschikbaar „voor de collectieve sector." De economische vooruitzichten zijn in de Miljoenennota optimistisch, „nu moet er ook sociaal weer wat kunnen," aldus Hofstede.

Na 1000 uur ziet u nog steeds wat de Hema met kwaliteit bedoelt.

HARTENJAGERS

~~57.50~~ 49.75
Heren analoog/digitaal horloge. Waterdicht, 6 funkties. 1 jaar Hema garantie.

~~9.75~~ 8.25
Canvas shopper met leren handvatten.

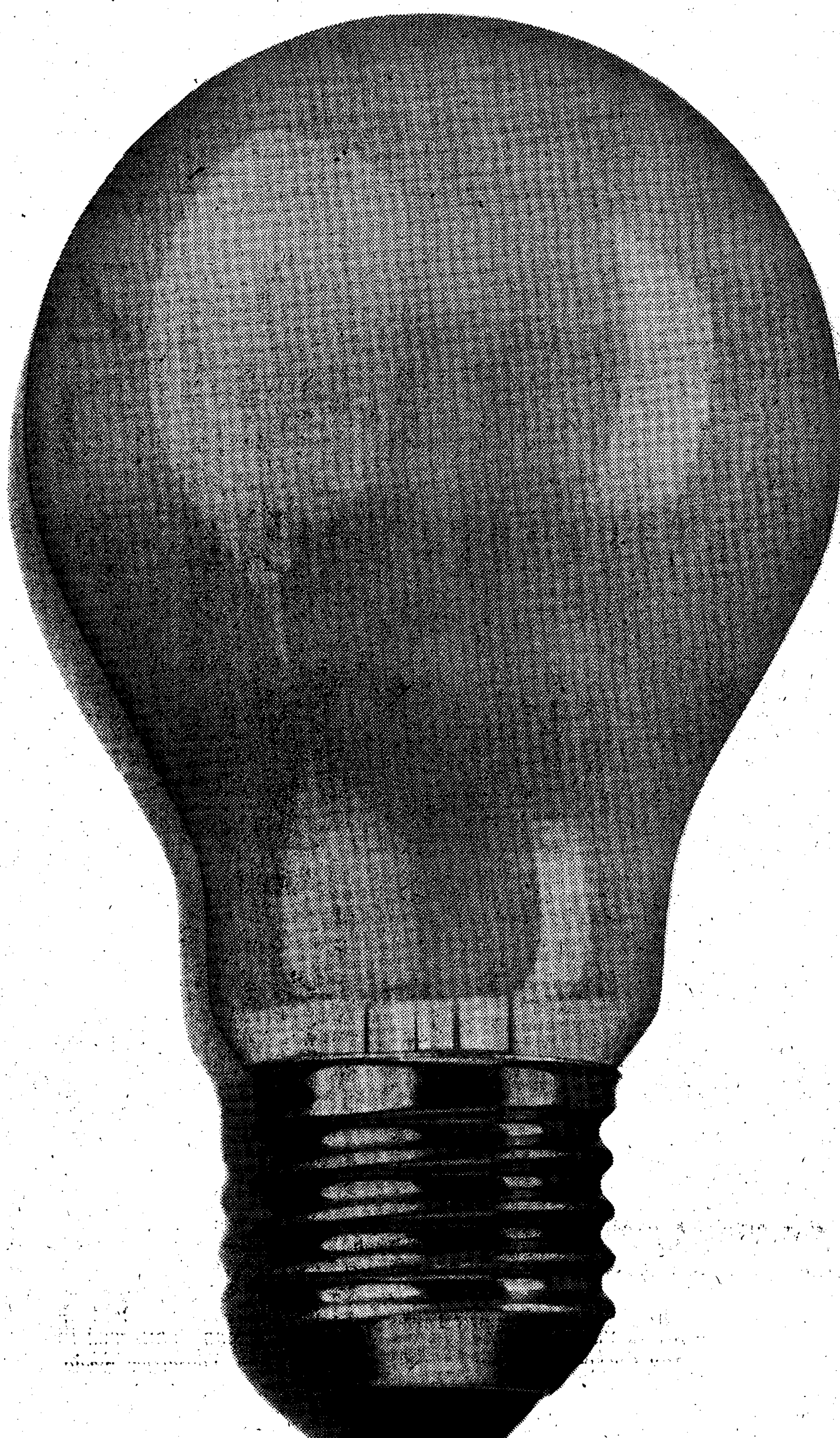
~~1.75~~ 1.50
"Flore" breigaren. 100% Acryl. 50 gram. Bol over? Geld terug!

KEMA KEUR
vanaf ~~29.75~~ 23.75
Elektrische wekker. ~~29.75~~ 23.75 Met repeteersysteem vanaf ~~39.75~~ 33.75. 1 jaar Hema garantie.

~~25.75~~ 21.75
Overhemd. Ook uni of gestreept. Pol/katoen en 100% katoen. Mt 37/38-43/44.

~~6.75~~ 5.75
Wit geplastificeerd droogrek.

vanaf ~~29.75~~ 24.75
Kinder dekbedset. 100% Katoen. Diverse dessins.

HARTENJAGERS

~~39.75~~ 34.75
Synthetisch kinderdekbed.

KEMA KEUR
~~195.-~~ 165.-
Sledestofzuiger met opbergvak voor accessoires. Metalen buizen. 800 Watt. 1 jaar Hema garantie.

~~2.-~~ 1.75
Milde shampoo voor dagelijks gebruik en elk haartype. 500 ml.

~~6.75~~ 5.75
"Het Servische Meisje". Uit de serie literaire meesters.

~~24.75~~ 21.75
Damesparaplu met decoratief handvat.

~~15.75~~ 13.25
Pakket 6 bollen breigaren à 50 gram. 85% acryl/10% mohair/5% pol. Incl. 4 breipatronen.

2 voor 18.75
Beha. O.a. in peach. 70-80A, 70-85B en 75-85C. 10.75

Zo'n gloeilamp van de Hema **nú 6 voor 4.-** gaat gemiddeld 1000 uur mee. En de Hema heeft ze in alle soorten. 15-60 Watt, mat, 3 voor 2.30 nú **6 voor 4.–**. Maar ook speciale lampen. Bijvoorbeeld parfumlampjes, mat, 1.50 nú **1.25** en kaarslampjes, vanaf 1.25 nú **2 stuks vanaf 2.–**

HEMA
Echt Waar Voor Je Geld

Aanbiedingen zijn geldig t/m 24 september 1988. H88.220-19/9

GELD NODIG?
Fin.kantoor **JORISSEN**

Netto in handen	36×	48×	60×	72×	84×
	Terugbetaling (rente + afl.)				
5100	165,–	130,–	109,–	–	–
15000	478,–	374,–	312,–	269,–	244,–
25000	797,–	624,–	521,–	449,–	402,–
30000	957,–	751,–	626,–	528,–	487,–

Effect. rente vanaf 9,6%

Zeer goedkope tarieven.
Lopende leningen geen bezwaar. Elk bedrag mogelijk. Overlijdensrisiko gedekt. Doorlopend krediet 2% aflossing. Vraag eerst bij ons uw geld aan en koop dan kontant. Voordelige 1e en 2e hypotheken.

Reeds meer dan 15 jaar vertrouwd (gediplomeerd) kredietintermediair.
Lid Ned. ver. Financierings Adviseurs NVF

Schelsberg 54, Heerlen.
Tel. 045-721781/724132.
Dagelijks geopend tot 18.30 uur, 's zaterdags van 9 tot 13 uur.

tempo-team
uitzendbureau

Wij hebben direct werk voor m/v.

A-verpleegkundigen
B-verpleegkundigen
ziekenverzorgenden

voor diverse instellingen in de regio Heerlen en Maastricht. Deze tijdelijke vacatures zijn zowel full-time als part-time in te vullen.

Vraag vrijblijvend voor meer informatie over bovenstaande vacatures naar Carla Koster, afd. gezondheidszorg, tel. 045-712631, of kom langs.

Op de Nobel 1/Akerstr., Heerlen

Gramij BV

zoekt
- **metselaars**
- **timmerlieden**
- **opperlieden**

met ervaring. Zonder ervaring is het onnodig te solliciteren.

Sollicitaties na tel. afspraak met dhr. F. van der Werf.

Gramij BV
Industriestraat 7a
6361 HD Nuth
Tel, 045-242282

„Piccolo's..."
zijn kleine advertenties in het Limburgs Dagblad om te kopen, te verkopen, te huren, te verhuren enz.

Waar...
kunt u deze advertenties opgeven? Bij alle kantoren van het Limburgs Dagblad en bij onderstaande adressen:

Heerlen
Sigarenhandel N.J. van Verseveld, Saroleastr. 80

Heerlen
Kantoorboekhandel G. Alberts, Dr. Poelsstraat 2

Sittard
Dekker v.d. Vegt Boekverkopers, Brandstraat 2

Vaals
VVV Informatie Centrum, Kon. Julianaplein 47

Schrijfmachines
Elektr. IBM en Olivetti schrijfmachines, Olivetti kopmachines met corr. toets va. ƒ 295,– excl. BTW. Emly H.O. tel. 04498-54510.

Aangeb. betrekkingen

Club Rustica vraagt nog enkele GASTVROUWEN. Werktijden 's morgens 11.00 tot 18.00 uur of avonduren van 18.00 tot 24.00 uur. Tel. 045-412762. v.d. Weyerstraat 9 Kerkrade-West.

BAR MY CHERRY vrgt. meisjes, werkt. v. 18.00-2.00 uur. 045-241829.

PLAYBOYCLUB kan met spoed meisjes plaatsen. Tel. 04499-1119.

STUCADOORS gevr. J. Mullenders, 04406-42068.

EINSCHALER u. Betonbauer für Montage-arbeit von Bauunternehmen sofort gesucht. Tel. 09-4924181090.

Kitty kapsalon, Weienweg 175, Brunssum, KAPSTER gevr. (zelfst. kunnen werken), event. part-time. Tel. 045-214551.

Gevr. ervaren zelfstandige **TOPVERKOPERS (M/V).** In Nederland en Belgie leveren wij een uniek en succesvol promotionele lichtdisplay voor direkte verkoop aan detailhandel en horeca. Uw schriftelijke reacties naar Score b.v., antwoordno. 2305, 3600 WB Maarssen.

Gevraagd
– adm. medewerker/ster
– met ervaring
Schriftelijk soll.:
Expert Keulen
Markt 19, 6369 AH Simpelveld

Taxi Bruna zoekt AUTO-MONTEUR, liefst m. enige dieselerv. Pers. melden, Maastrichterstr. 155, Brunssum.

Gevr. v. dancing Maaseik, twee ervaren PORTIERS. 093211-564987, na 21.00 uur 093211-568288.

Gevr. BEZORGERS voor meezenbroek, Schandelen, Heerlerheide en omg. Tel. 045-257974.

Erv. SCHILDERS gevr. Tel. 045-222278.

HULP in de huish. voor Klimmen. 3 à 4 halve dagen p.w. Tel. 045-222120, na 18.00 uur 04405-2819.

Vrouwel. FRITUREHULP gevr., v.a. 18 jr. ± 4 avonden p.w. Tel. na 14.00 uur, 045-220040.

Jonge KOKS en erv. koks gevr. voor Aken, tel. 045-419904.

EINSCHALUNGSARBEITEN. Subunternehmer für verschiedene Grossbaustellen München u. Stuttgart gesucht. Unterkunft wird gestellt, Zahlungen erfolgen wöchentlich. Tel.: 09-49-241-81090.

MEISJE gevraagd voor privé en escort, tel. 045-228975, na 20.00 uur.

Gevraagd WINKELJUFFROUW met ervaring in brood en banket. Bakkerij Aroma, Op de Heugden 42, Schaesberg. Tel. 045-313225.

MEISJE gevr. voor privéclub met garantieloon, tel. 045-423540.

Gevr. ervaren METSELAARS, timmerlieden en ijzervlechters voor werken in Duitsland. Vast werk, binnen korte tijd te beginnen, tel. 045-325687.

Wegens toenemende drukte, leuk MEISJE gevr. met garantieloon, tel. 045-228481.

HAUSHALTERIN für ruhigen kinderlosen GESCHAFTSHAUSHALT gesucht. (Putzfrau u. Fensterputzer vorhanden) Briefe unter nr. HK 491, Limburgs Dagblad, postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Gevr. betrekkingen

NEW LOOK B.V. Baanstr. 101 Schaesberg. Schoonmaakonderhoud, gevelreiniging, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154-312709.

Voor al uw DAKWERK, dakdekkersbedrijf R.M. Schripsema, Teutelebroekstr. 32, Kerkrade, 045-459647.

HANS LIPS voor timmer-, dak- en zinkwerk met garantie. Vr. vrijbl. advies/offerte. Bel 045-453818.

STUKADOOR kan nog werk aannemen. Tel. 045-459073.

Dakdekkersbedrijf M. Haas is en blijft het vertrouwde adres voor al uw DAKWERKZAAMHEDEN. Tel. 045-451862.

TRAP BEKLEDEN, rails hangen, gordijnen maken. Voordeelprijzen en vakmanschap. Gratis prijsopgave. Schillings Interieur, Sunplein 39, Nieuwenhagen. Tel. 045-312613.

G.V.L. RESTAURATIE
Gespecialiseerd in gevelreiniging, gevelrenovatie, kelderafdichting en voegwerken, vochtwering met 10 jr. schr. gar. Tevens stralen van eiken meubelen, autoplaatwerk, velgen etc. Voor inl.: tel. 045-226000.

SCHILDERS kunnen nog behang- en schilderwerkzaamheden aannemen. Tel. 045-210020.

DAKDEKKERSBEDRIJF De Nok, voor al uw dakwerkzaamheden, met de langste schriftelijke garantie. Bel voor vrijblijvende offerte. Tel. 045-224459.

Wilt u ook VAKWERK! voor al uw verbouwingen, tegelwerk, metselwerk, gevelreiniging, uitkappen, invoegen enz. Belt u 045-464158.

Voor al uw VERBOUWINGEN en metselwerk 045-321252.

Voor SIERBESTRATING, terras, oprit en vakmanschap: erkend stratenmakersbedrijf Nico Gerards, vrijblijvende prijsopgave en advies, tel. 045-313956.

OPRITTEN/terrassen in klinkers of sierbestrating. Ook tuinaanleg, 045-326574.

TV/VIDEO-REPARATIE Görgens. Tel. 045-314122

Te koop aangeboden

SCHUURTJES, tuinhuisjes, kippe- en hondehokken, vele afm., reeds vanaf ƒ 195,–; Houtbouw Ubachs, Eygelshovergracht 39, Kerkrade-Vink, tel. 045-460252.

Heerlijk Hema Voordeel

HARTENJAGERS

Paarderookvlees 100 gram ~~2.10~~ 1.75

Chocolade tabletten. Melk, puur of wit. Pak 2 stuks à 100 gram ~~2.35~~ 1.95

Speculaasbrokken. 400 gram ~~2.95~~ 2.50

Buzet A.C. 1986. Witte, droge kwaliteitswijn. 5.75 2 voor 9.75

Gegrilde varkensrollade. 100 gram ~~2.35~~ 2,–

Luxe slagroomtaart. Ø 25 cm, 12 royale punten ~~16.75~~ 14.75

HEMA
Echt Waar Voor Je Geld

Aanbiedingen zijn geldig t/m 24 september 1988 H88.222-20/9

Da's bijna te geef!

De leukste dobby-overhemden. Katoen. ML-L-XL **17.-**

Zuiver Scheerwollen kolbert. In bruin of blauw. vanaf **87.-**

Diverse ruit- en ribbroeken. **47.-**

MARCA
Leuke mode, laag geprijsd.

Proefschrift: 'Onverklaarde vruchtbaarheid' vaak verklaarbaar

NIJMEGEN – Artsen stellen vaak ten onrechte de diagnose 'onverklaarde onvruchtbaarheid'. In de meeste gevallen worden bij verder gaand onderzoek wel degelijk afwijkingen gevonden die de onvruchtbaarheid zouden kunnen veroorzaken.

Arts B. van Duren constateert dit in het proefschrift waarop ze morgen promoveert aan de Katholieke Universiteit Nijmegen. Ze heeft in een studie echtparen met kinderen vergeleken met een groep echtparen die na het standaard onvruchtbaarheidsonderzoek als 'onverklaard onvruchtbaar' werden bestempeld. Ze gebruikte daarbij onderzoeksmethoden die pas onlangs zijn ontwikkeld en die niet worden toegepast bij het gangbare onderzoek.

Bij 85 procent van de onvruchtbare echtparen vond Van Duren afwijkingen (zoals een te hoge hormoonspiegel) ten opzichte van de vruchtbare groep. De eerder gestelde diagnose 'onverklaard onvruchtbaar' was daardoor volgens haar niet al te voorbarig: de nieuwe diagnose bij verschillende gevallen ook effectief op behandeling.

In Nederland is bij tien procent van de paren die kinderen willen na een jaar nog geen zwangerschap ontstaan. De oorzaak kan bij de man of de vrouw liggen of bij een combinatie van factoren. Met het standaardonderzoek wordt in vijf tot tien procent van de gevallen geen oorzaak gevonden. Van Duren pleit ervoor, in die gevallen het gewone onderzoek uit te breiden met de nieuwe onderzoeksmethoden.

Hoogleraar: kanker moet concurreren met Aids

NIJMEGEN – „De strijd tegen kanker moet concurreren met de aanpak van een nieuwe dreiging: Aids. Veel algemene middelen die op de begroting of bij de fondsen in het verleden beschikbaar waren voor de aanpak van onder andere kanker gaan in de richting van de Aids-bestrijding." Prof. E.W. Roscam Abbing, buitengewoon hoogleraar gezondheidszorgbeleid in Nijmegen, signaleert dit in het jaarverslag 1987 van het Integraal Kankercentrum Oost.

In het IKO werken zestien ziekenhuizen in Oost-Nederland, de Katholieke Universiteit Nijmegen, het Arnhems Radiotherapeutisch Instituut, de provinciale kruisvereniging Gelderland en enkele andere instellingen samen. Roscam Abbing noemt die tendentie begrijpelijk, maar de consequenties zijn wel pijnlijk. Als alleen zou worden gereageerd vanuit een vergelijking van aantallen kanker- en Aidspatiënten is het zelfs niet begrijpelijk, aldus Roscam Abbing.

Doordat dat kanker vergeleken met Aids ook in andere opzichten niet billijk wordt bejegend. Hij noemt in dit verband de uitvoerige discussie over de rechten van seropositieven. „De moeilijke positie van mensen die verdacht maar niet geheel zeker van kanker zijn, genezen kunnen, nooit die aandacht gehad. Wel kan dat niet zijn." Hij vindt wel dat de discussie rond de seropositieven ook gunstig doorwerken naar andere categorieën patiënten en ex-patiënten.

Patiënten vertellen meer aan computer dan aan hun arts

Van onze correspondent

ROTTERDAM – Patiënten vertrouwen bij het eerste onderzoek de computer meer klachten toe dan hun arts. Als vragensteller wordt door patiënten de computer hoog gewaardeerd. Dat zijn de voornaamste bevindingen van een onderzoek, waarop arts/informatiedeskundige M.J. Quaak vandaag aan de Erasmus Universiteit in Rotterdam promoveert.

Quaak ontdekte dat patiënten, die bij hun eerste bezoek aan de polikliniek interne ziekten hun klachten zowel aan de computer als aan de arts kwijt konden, de computer tweemaal zoveel klachten vertellen. Met de gegevens uit de computer konden deskundige artsen achteraf twintig procent meer diagnoses stellen dan met de gegevens uit het medisch dossier.

Aan het onderzoek van Quaak deden 99 patiënten mee. Van hen vond 92 procent het beantwoorden van door de computer gestelde vragen 'nuttig' en zeventig procent meende dat zij al hun klachten of de meeste daarvan aan de computer kwijt konden. Gemiddeld zaten de patiënten 66 minuten aan de computer voor het beantwoorden van 222 vragen. Oudere patiënten deden er iets langer over. Van de onderzochte personen vond 84 procent het werken met de computer 'gemakkelijk en interessant'; 75 procent vond de vragenlijst van de computer 'niet te lang of vervelend'.

Artsen echter vonden de gegevens in het medisch dossier duidelijker dan die uit de computer.

Heerema toch bereid tot uitkering aan ontslagen Spanjaarden

Van onze correspondent

LEIDEN – Het Leidse off-shorebedrijf Heerema is bezig voor de 900 ontslagen Spaanse werknemers een afvloeiingsregeling te treffen. Volgens R. Erdbrink, hoofd juridische zaken, wordt ook onderzocht of de Spanjaarden die enige tijd in strijd met een rechterlijk vonnis schepen van Heerema bezet hielden, een uitkering krijgen. Heerema liet eerder weten zich niet verplicht te voelen tot een afvloeiingsregeling voor deze mensen.

Dit overleg heeft volgens Erdbrink niets te maken met de oproep van minister De Koning (Sociale Zaken en Werkgelegenheid) aan Heerema om te gaan onderhandelen met de voormalige Spaanse werknemers, die enige tijd drie werkschepen van het bedrijf bezet hebben gehouden. „We waren een maand voor de acties al bezig met dit overleg."

In een brief aan Heerema Marine Contractors in Zwitserland schrijft de minister dat de huidige ontwikkelingen in het conflict hem zorgen baren. Boze ex-werknemers van Heerema bezetten onlangs het Nederlandse consulaat in de Spaanse stad Vigo. Bovendien werd het lossen van een tweetal Nederlandse vrachtschepen in een Noordspaanse haven bemoeilijkt door bezettingsacties van de ontslagen Spanjaarden.

Erdbrink meldt dat met een kleine 100 ontslagen Spanjaarden al een uitkering is overeengekomen en dat aan de overige 800 gevallen wordt gewerkt.

Belgische gifmengster krijgt zeven jaar cel

BRUSSEL – Een 32-jarige bejaardenhelpster uit het Vlaamse Zedelgem is na een eis van tien jaar tot zeven jaar cel veroordeeld wegens vergiftiging van weerloze bejaarden. De rechtbank in Brugge achtte haar verantwoordelijk voor de dood van twee bejaarden. Vijf andere bejaarden kwamen in het ziekenhuis terecht na het nuttigen van een door haar toegediend mengsel van yoghurt en het slaapmiddel rohypnol.

De gifmengster, die zelf verslaafd was aan rohypnol, vertelde de bejaarden dat zij gratis zuivelprodukten van de Europese Gemeenschap zouden krijgen als zij de yoghurt opdronken. De 'engel des doods' maakte vervolgens van de versufte toestand van haar slachtoffers gebruik om hun woningen leeg te roven.

Tijdens het proces bleek dat de vrouw uiterst sluw en doordacht te werk ging. Zij zou echter niet de bedoeling hebben gehad haar slachtoffers om het leven te brengen. In een psychiatrisch rapport worden haar daden in verband gebracht met een mislukt huwelijk en een onderdrukt lust- en gevoelsleven.

De raadselachtige reeks vergiftigingen van Brugse en Zedelgemse bejaarden trok begin vorig jaar sterk de aandacht in de Belgische pers.

Zonder enige terughoudendheid werden de [illegible] 'Mechelse zigeunerin' toegeschreven.

Aanbod Viëtnam na oproep Gorbatsjov
Hanoi wil overleg met China over Kampuchea

Van onze correspondent

SINGAPORE – Viëtnam is bereid directe onderhandelingen te beginnen met China over de kwestie Kampuchea. Volgens radio Hanoi heeft de Viëtnamese president Vo Chi Cong dit maandag tijdens een gesprek met Sovjet-president Gromyko in Moskou gezegd. Het Viëtnamese staatshoofd verklaarde dat 'Viëtnam zijn traditionele betrekkingen met Peking wil herstellen en een bijdrage wil leveren aan vrede en samenwerking in Zuidoost-Azië', zo meldde de Viëtnamese radio.

Het aanbod van Hanoi komt enige dagen na de oproep van Sovjetleider Gorbatsjov aan beide landen om in directe contacten het Kampucheaanse probleem op te lossen. De betrekkingen tussen Viëtnam en China zijn al gespannen sedert de grensoorlog van negen jaar geleden. Daarbij brachten Viëtnamese troepen de Chinezen zware verliezen toe.

Obstakel

In de afgelopen maanden echter probeerden de leiders in Hanoi hun diplomatieke isolement te doorbreken en hebben zij verscheidene malen opgeroepen tot directe onderhandelingen om het slepende conflict op te lossen. Moskou steunt deze pogingen, omdat het Kremlin het conflict tussen de twee buurlanden als een obstakel ziet in zijn pogingen om een topontmoeting tot stand te brengen tussen Gorbatsjov en Deng Xioping.

De Chinese regering heeft tot dusver niet gereageerd op de toenaderingspogingen van de Viëtnamezen. Peking wil de betrekkingen alleen normaliseren wanneer Hanoi snel al zijn troepen terugtrekt uit Kampuchea, dat sinds 1979 door de Viëtnamezen wordt bezet.

Maar de Viëtnamese leiders zijn anderzijds alleen daartoe bereid wanneer de Chinezen hun materiële steun aan de Rode Khmers in Kampuchea stop zetten. In deze situatie is een patstelling ontstaan. Peking heeft onlangs Viëtnam er nog van beschuldigd niet oprecht te zijn in zijn belofte om tegen 1990 al zijn troepen uit het buurland terug te trekken.

Schermutselingen

Aan de Viëtnamees-Chinese vinden dagelijks gewapende schermutselingen plaats tussen de Chinese en Viëtnamese troepen. Enkele maanden geleden kwam het tot een complete zeeslag bij de door beide landen betwiste Spratley eilanden, in de Zuidchinese Zee.

Maar hoewel Peking weinig van zins lijkt om de betrekkingen met Viëtnam te herstellen, neemt China een soepeler houding aan jegens Moskou. Vorige maand werden voor het eerst op ministerieel niveau besprekingen gevoerd tussen de regeringen van de twee communistische supermachten over de kwestie Kampuchea. Naar verluidt heeft Peking vice-minister van Buitenlandse Zaken, Rogatsjov, te verstaan gegeven dat normalisatie in de betrekkingen tussen Moskou en Peking alleen mogelijk is wanneer alle Viëtnamese troepen uit Kampuchea voor het aangekondigde tijdstip van 1990 worden teruggetrokken. Dat zou alleen kunnen wanneer de Sovjetunie Hanoi onder druk zet, aldus het standpunt van de Chinezen.

Top

Het aanbod van de Viëtnamese president in Moskou moet worden gezien tegen de achtergrond van de verwoede pogingen van Moskou om nog dit jaar een top tot stand te brengen tussen Gorbatsjov en Deng Xioping. De Chinese premier Li Peng verklaarde vorige week nog tijdens een gesprek met Amerikaanse journalisten een topontmoeting tussen de leiders van de communistische supermachten in de nabije toekomst niet uit te sluiten.

Sihanoek wil internationale conferentie

PARIJS – De vroegere Kampucheaanse koning Norodom Sihanoek wil dat er zo spoedig mogelijk een internationale conferentie over Kampuchea wordt belegd. Sihanoek zei dit gisteren bij aankomst in Parijs.

De voormalige koning, die als een sleutelfiguur in een mogelijke regeling van het conflict in Kampuchea, zei dat hij de Franse president, François Mitterrand, zou vragen te helpen bij het bijeenroepen van de conferentie. Sihanoek, die dit voorjaar aftrad als leider van de Kampucheaanse verzetscoalitie, zal begin november voor de derde keer besprekingen voeren met premier Hun Sen van de door Viëtnam gesteunde regering in Phnom Penh.

● *De Westduitse recherche zoekt naar twee mannen die gistermorgen drie of vier schoten hagel hebben afgevuurd op de ongepantserde dienstauto van de 57-jarige staatssecretaris van Financiën Hans Tietmeyer. De staatssecretaris (zie portret rechtsboven) bleef ongedeerd. Volgens de federale aanklager, Kurt Rebmann, die speciaal is belast met de opsporing van terroristen, moeten de daders worden gezocht in de kringen van met de terroristische organisatie RAF sympathiserende groepen. Algemeen wordt aangenomen dat de aanslag in verband staat met de morgen beginnende jaarvergadering van het IMF en de Wereldbank. Daarbij hebben groepen op uitlatingen van de zogenaamde RAF-groepen, die hadden aangekondigd deze bijeenkomst op alle mogelijke wijzen te zullen verhinderen. Tietmeyer speelde een prominente rol in de voorbereiding van de monetaire top. Foto: concentratie van politie in de straat, van waaruit de schoten gelost werden.*

Verkiezing provinciale raad medio november
India verlengt bestand op verzoek van Tamils

Van onze correspondent

SINGAPORE – De Indiase regering heeft op verzoek van de Tamils het vijf dagen geleden ingestelde staakt-het-vuren met eenzelfde periode verlengd. Het gevechtspauze is bedoeld om de Tamil Tijgers de gelegenheid te geven de wapens neer te leggen en deel te nemen aan de verkiezingen voor een autonome provinciale raad van de door Tamils bewoonde, samengevoegde noordelijk en oostelijke provincies in Sri Lanka.

De verkiezingen voor een nieuwe provinciale raad, een belangrijk onderdeel van het vorig jaar gesloten vredesakkoord met India, zullen volgens president Jayawardene medio november worden gehouden. De nieuwe raad geeft beperkte autonomie aan de Tamils die in deze twee provincies in de meerderheid zijn. Daarmee komt de Srilankaanse regering gedeeltelijk tegemoet aan de eisen van de Tijgers voor een eigen thuisland.

Een woordvoerder van de Indiase regering verklaarde dat de verlenging van het staakt-het-vuren komt na dringende verzoeken van de Tamil-gemeenschap in de noordelijke en oostelijke provincies. Die zegt er op te vertrouwen dat zij in staat is om de Tijgers te overreden de wapens neer te leggen en aan het politieke proces mee te doen als hen meer tijd wordt gegund.

De Tamil Tijgers, de belangrijkste verzetsorganisatie, zijn al elf maanden in oorlog met de Indiase troepen, die krachtens het vredesakkoord voor de veiligheid en de orde moeten zorgen in de samen te smelten provincies. De Tijgers hebben aangekondigd om een permanente staakt-het-vuren geplegt en voor heropening van de onderhandelingen met India. Het succes van de verkiezingen hangt, volgens politieke waarnemers, af van deelname van de Tijgers aan het proces. Alle Tijgers weigeren mee te doen, zolang de andere Tamil-groepen wellicht weinig zin hebben om er deel aan deel te nemen, uit vrees voor vergeldingsacties van de Tijgers.

Aantal vluchtelingen gestegen tot 21.000
Teheran verleent Iraakse Koerden politiek asiel

NICOSIA – Iran heeft meegedeeld dat 2.400 Iraakse Koerden aanvankelijk naar Turkije waren gevlucht in Iran politiek asiel hebben gevraagd. Dit heeft het Iraanse persbureau IRNA bekendgemaakt. Met de nieuwe vluchtelingen komt het aantal Koerden dat vanuit Irak naar Iran is gevlucht op ruim 21.000.

Volgens IRNA was de Iraanse ambassadeur in Turkije, Mohammed Motakki, zondag bij aankomst in de grensplaats aanwezig. Motakki zei dat [illegible] hen politiek asiel zou [illegible].

Het Iraanse besluit is het gevolg van het verzoek van Ankara aan andere landen een deel van de 50.000 Koerden op te nemen die naar Turkije waren gevlucht uit angst voor Iraakse aanvallen met chemische wapens. Irak heeft de beschuldigingen over het gebruik van chemische wapens tegen de Koerden tegengesproken.

Represailles

Volgens Irna vluchtten 9.000 Koerden van Irak naar Iran vlak voor het ingaan van het staakt-het-vuren in de Golfoorlog op 20 augustus. Kort daarop staken nog eens 10.000 Koerden de Iraaks-Iraanse grens over uit angst voor represailles van Bagdad.

Het Internationale Comité van het Rode Kruis heeft twee gedelegeerden naar Turkije gestuurd om een hulpprogramma voor de vluchtelingen uit Iraq op te zetten. Dit heeft een ICRC-woordvoerder maandag bekendgemaakt. Het Rode Kruis is niet gevraagd zich te verdiepen in de beschuldigingen over gebruik van chemische wapens tegen de Koerdische vluchtelingen en heeft ook niet de expertise daarvoor, aldus de woordvoerder. Het ministerie van Buitenlandse Zaken in Ankara zei dat de Rode Kruismedewerkers zich op de hoogte zullen stellen van de toestand van de Koerdische vluchtelingen en ter plaatse aanwezig willen zijn mochten vluchtelingen vrijwillig naar Irak willen terugkeren.

Een Koerdische verzetsleider in Iran zei dat het Koerdische volk vastbesloten blijft de strijd voor autonomie voort te zetten, zelfs als Iran en Irak een blijvende vrede weten te bereiken. „Wij zijn altijd voorstander geweest van vrede tussen beide landen, maar wij zullen de strijd tegen het regime in Teheran voortzetten totdat al de rechten van het Koerdische volk erkend zijn", aldus Saeed Badal, onder-secretaris-generaal van de Democratische Partij van Koerdistan (DPK) in Iran.

Badal ontkende dat de DPK van Bagdad militaire steun ontving. Wel zou zij 'medische en humanitaire' hulp krijgen. Volgens hem was het in het gebied sinds het staakt-het-vuren tussen beide landen rustig gebleven. Hij ontkende vanuit Irak aanvallen op Iraanse legereenheden uit te voeren. Een Koerdische DPK-functionaris die niet met name genoemd wil worden, zei dat door Iran gesteunde strijders van Patriotische Unie van Koerdistan (PUK) enkele weken geleden hevige gevechten hadden geleverd met het Iraakse leger en naar Iran waren verdreven.

Te koop aangeboden

Te k. STARFASHION. Groothandel, rokken, broeken, blouses, herenpantalons, jeansbroeken, sweaters, damespantalons, lederlook pakjes, truien, kinderjeans, sweaters, sokken enz. Dagelijks in de Camp 32, Broeksittard, tel. 04490-19235. Geen part. verkoop.

Te k. eiken BANKSTEL i.z.g.st., gasfornuis 1 jr. oud, kl. bruin; hondenkaart en bagagewagentje. Tel. 04490-10994.

DRAADLOZE telefoons va. ƒ 150,-; bereik tot 60 km. Portafoons + tel.centrale 1/5. 045-220902.

Te k. SPORTFIETS 10 versn., 3 dlg., keu m. gewichten, drumstel compl. 39 cm, KTV m. afst. F.SQ 40 kan. nieuw, 045-253571.

Extra aanbieding goede K.T.V.'s 12 k. Philips v.a. ƒ 195,–; 16 kan. Blaupunkt v.a. ƒ 265,–; verder nog grote sort. t.v.'s v.a. ƒ 145,–. Alles met garantie. Occasioncentrum Geel, Grasbroekerweg 25, Heerlen, tel. 045-724760.

Te koop AANHANGWAGEN, nieuw, afm. 200x120x36, ƒ 1150,–. Ridder Hoenstraat 151, Hoensbroek.

Excl. BRUIDSSTOFFEN Enorme keuze. Stoffenzaak Tummers, Kerkstr. 302 Promenade-Brunssum. Tel. 045-272677.

Nieuwe en gebruikte GASHAARDEN, gevelkachels en bijzetkachels met 1 jr. garantie. Reparaties en onderdelen. Donderdag koopavond. E. Meesters, Brusselsestr. 129B Maastricht, tel. 043-210540.

VRIENDEN VAN HET Limburgs Dagblad

Extra dagtocht!!!

TRIER dinsdag 4 oktober

De geschiedenis leert dat de stad Trier reeds 2000 jaar voor Christus haar oorsprong vond. Het zal u derhalve niet verbazen dat de plaats door de eeuwen heen veel verschillende heersers heeft gehad, die allen hun eigen stempel achterlieten. Middels een 2½ uur durende rondleiding met een ervaren gids, willen wij u de bekendste bezienswaardigheden van deze romantische en met zoveel cultuur gezegende Romeinse stad laten zien.

Prijs: ƒ 47,50 p.p.

Inclusief:
Vervoer per luxe touringcar (Schmitz) via Verviers, Malmedy, Echternach.
Rondleiding Trier door ervaren gids(en) - Diner in Limburg tijdens terugreis.

Opstapplaatsen en -tijden:
Susteren (garage Schmitz) 7.30 uur - Sittard (NS-station) 7.45 uur
Geleen (Rijksweg-C, ABN-bank) 8.00 u. - Heerlen (vóórz. NS-station) 8.15 u.
Kerkrade (Rodahal) 8.30 uur

Thuiskomst: ± 21.30 uur

Boeken: Bij alle kantoren van het Limburgs Dagblad en de VVV-Vaals, onder betaling van de reissom.

48724

Bent u reeds lid van de vereniging, dan kunt u met uw lidmaatschapskaart naar een van de kantoren van het Limburgs Dagblad gaan en gebruik maken van de aantrekkelijke anabiedingen.

Bent u nog geen lid, dan kunt u ook bij de kantoren terecht, waar men uw aanvraag graag zal noteren. Als lezer van het Limburgs Dagblad is dat geheel GRATIS!

Van onze correspondent

WASHINGTON – Er bestaan in de Verenigde Staten enigszins overdreven voorstellingen over de gevolgen van de economische eenwording van de EG-landen in 1992 voor de handel tussen de EG en de VS. Tot die conclusie is staatssecretaris mevrouw Van Rooy (economische zaken) gekomen tijdens een bezoek aan Amerika.

Verwarring in VS over Europa '92

De staatssecretaris, die de afgelopen dagen onder meer gesprekken heeft gevoerd op de ministeries van handel en buitenlandse zaken, heeft met name opgemerkt dat er in Amerika een „wat gechargeerde discussie" is ontstaan over de vraag of Europa vanaf 1992 zijn grenzen voor buitenlandse produkten zal sluiten. Voor wat Nederland betreft, is er geen sprake van dat de EG-landen vanaf '92 hun markten tegen buitenlandse produkten gaan sluiten, zo zei ze, „al weten we ook wel dat sommige andere landen met een negatieve handelsbalans daar misschien anders over denken".

De Handelswet die president Reagan onlangs tegen zijn zin tekende, en waarin een aantal protectionistische voorstellen staan, houden van het handelsverkeer, zo zei ze gisteren.

„Ik heb hier uitgelegd dat Europa 1992 om te beginnen een geleidelijk proces is, en dat het helemaal niet zo is dat er van het ene moment op het andere van alles gaat veranderen. Wat dat betreft blijken er niet alleen in Amerika, maar ook in Europa zelf nog veel misverstanden te bestaan", zo zei ze.

Werkgevers verheugd over uitkomsten CPB-studie:

Meer werkgelegenheid na daling minimumloon

EN HAAG – Het Verbond van Nederlandse Ondernemingen (VNO) is n oordeel dat uit een gepubliceerde studie van het Centraal Planbureau 'zonneklaar' blijkt dat een aanzienlijke verlaging van het brutominimumloon onontbeerlijk is voor n blijvende daling van de werkloosheid.

et VNO doelt met name op een erlaging van het minimumloon et 15 procent. De werkloosheid zal erdoor na zes jaar met 155.000 dan. Het verbond vindt het overigens niet juist dat het Nederlands hristelijk Werkgeversverbond NCW) zich deze variant toedicht et NCW vroeg het Planbureau om oorrekening), aangezien het een ER-plan betreft.

ecombineerd met de verhoging an de kinderbijslag kan tegelijkerjd met de 15-procents verlaging de oopkracht van mensen met kinden op peil worden gehouden, waardoor de maatregel ook sociaal aanaardbaar is, aldus het VNO.

De woordvoerder noemt het 'van ezenlijk belang' dat in deze variant de totale loonkosten in het bedrijfsleven dalen, waardoor gunstiger gevolgen voor de werkgelegenheid ontstaan.

Die gevolgen zijn volgens het VNO eel minder positief in een tweede ariant van het NCW en in een plan an de socialist Vermeend, die beide op een verlaging van de minimumloonkosten neerkomen (premiereducties).

Het netto-minimumloon blijft in deze varianten gelijk. De woordvoerder wijst erop dat de daling van de werkloosheid met 60 à 70.000 (na zes jaar) veel lager uitkomt dan in de SER-variant. Bovendien worden de werkgevers geconfronteerd met explosieve loonkostenstijgingen bij de afbouw van de premiereductie.

De vakcentrales FNV en CNV staan sceptisch tegenover de berekeningen van het Centraal Planbureau (CPB) dat een algehele verlaging van het minimumloon 200.000 nieuwe arbeidsplaatsen zou opleveren.

De gevolgen van zo'n verlaging voor de koopkracht van mensen zonder kinderen zijn bovendien zo ingrijpend dat FNV en CNV het plan onbespreekbaar achten, zo bleek gisteren uit hun reacties op de CPB-berekeningen.

● *In Nederland zie je ze niet, maar deze fiets – een combinatie van bak- en normale fiets – schijnt in Denemarken heel normaal te zijn. Vooral bij melkboeren zou de fiets populair zijn.*

Minimumprijs voor brood zes cent omlaag

EERLEN – De minimumprijs oor brood gaat met ingang van maandag 26 september met zes cent omlaag en wordt dan 1,84 gulden. Reden voor de verlaging zijn de getaalde kosten voor een aantal grondstoffen. De minimumprijs geldt voor wit en bruin brood van 00 gram.

Vegin geeft strijd om goedkoper gas op

Van onze redactie economie

APELDOORN – De vereniging van gasbedrijven in Nederland (Vegin) geeft haar jarenlange strijd om een goedkopere gasprijs voor kleinverbruikers op. Het hoofdbestuur is maandag akkoord gegaan met een voorstel om de gasprijs ook de komende vijf jaar te koppelen aan dure huisbrandolie.

De gerechtelijke procedure die drie jaar geleden tegen de Gasunie is aangespannen om te bereiken dat de kleinverbruiker eenzelfde prijs betaalt als de grootverbruiker, wordt ingetrokken. De Vegin noemt dit „een onontkoombare politieke realiteit".

Op 24 november moet de ledenvergadering van de Vegin over het nieuwe voorstel beslissen. Het Konsumenten Kontakt vindt het contract dat de Vegin met de Gasunie wil afsluiten nadelig voor de consument.

Als de gasprijs voor de kleinverbruiker vorig jaar niet aan die van huisbrandolie maar aan die van stookolie gekoppeld was geweest, zou de consument circa twintig cent per kubieke meter gas goedkoper zijn uitgeweest.

Hof EG maakt uitzondering op vrije handel

LUXEMBURG – Het Hof van Justitie van de EG heeft gisteren bepaald dat Denemarken zijn wetgeving inzake bescherming van het milieu kan handhaven, hoewel die ingaat tegen de regels voor de vrije handel binnen de gemeenschap. Volgens juridische deskundigen is het de eerste maal dat het Hof milieubescherming als een gewettigde inbreuk op de EG-handelsrichtlijnen toestaat.

Volgens een Deense wet moeten bier en frisdrank worden verkocht in verpakkingen die opnieuw kunnen worden gebruikt. Er zit dan ook statiegeld op. De Europese Commissie is tegen die wet in het geweer gekomen en naar de rechter in Luxemburg gestapt omdat Deense importeurs van buitenlandse dranken erdoor met hoge kosten kwamen te zitten.

Ze moesten de verpakkingen ook weer terugsturen naar de bottelarijen. Sinds de wet van kracht is geworden is de bierimport van Denemarken sterk verminderd.

Het Hof in Luxemburg heeft nu uitgesproken dat, zolang de milieuwetten in de EG niet zijn geharmoniseerd, de individuele landen van de gemeenschap hun eigen milieuwetgeving kunnen hanteren, ook al gaat die tegen de vrijhandelsregels van de EG in.

„Bescherming van het milieu vormt een dwingende noodzaak die de toepassing van de handelsrichtlijnen kan beperken", aldus het Hof in zijn uitspraak.

Schmidt wil Marshall-plan Derde Wereld

HAMBURG – De industrielanden moeten een „Marshall-plan" opstellen ter bestrijding van de schuldencrisis in de Derde Wereld, zoals de wederopbouw in Europa na de oorlog ook met kapitaal van buitenaf is gefinancierd. Dit heeft de vroegere Westduitse bondskanselier Helmut Schmidt in de nieuwe editie van het Westduitse weekblad „Die Zeit" verklaard. Zijn voorstel is niet onbelangrijk gezien de begin volgende week te houden jaarvergadering van het Internationale Monetaire Fonds (IMF).

Dit programma, dat volgens Schmidt – die mede-uitgever van „Die Zeit" is – de „General Agreement for Lending" zou kunnen worden genoemd, kan niet anders dan door een „grote morele inspanning" plaatsvinden. Schmidt pleit voor de oprichting van een instelling, waarin het IMF en de Wereldbank samenwerken om met nieuw kapitaal in de meest uitlopende kredietvormen adekwate hulp op maat te leveren. Het is belangrijk per land een „passend menu" vast te stellen.

Japan kan het best de leiding bij de uitvoering van een dergelijk plan op zich nemen, aldus Schmidt. Japan is daar als enige van alle industrielanden het best toe in staat. Het land kent weinig economische problemen en het voldoende financiële kracht.

Omzet horeca iets gestegen

DEN HAAG – De horeca-sector heeft in het eerste halfjaar van 1988 ten opzichte van vorig jaar een stijging in de geldomzet van 3,8 procent geboekt.

De prijzen stegen in die periode met 1,6 procent. Gecorrigeerd voor de gestegen prijzen is de omzet in hoeveelheden met 2,1 perocent toegenomen.

Hotels, restaurants en café's boekten een geldomzetstijging van drie procent.

Bij de restaurants werd een omzetgroei gerealiseerd van 5,8 procent. De café's daarentegen hebben de omzet zien dalen met 2,1 procent.

De recreatieve verblijfssector (jeugdherbergen, kampeerbedrijven, vakantiecentra en dergelijke) noteerden een omzettoename van 5,8 procent.

Recordomzet TNT-Express

Van onze redactie economie

EDE – Het Australische transportconcern TNT heeft in het boekjaar 1987-1988 een nettowinst gemaakt van 347 miljoen gulden, een stijging met 35,4 procent ten opzichte van het resultaat in het voorgaande jaar.

TNT, houdstermaatschappij van het in Europa gevestigde TNT Ipec/TNT Express, boekte een omzet van 8,4 miljard gulden. De forse winststijging is mede te danken aan successen van de TNT-vestigingen in Nederland, Groot-Brittannië, Italië en de Verenigde Staten. Dat is dinsdag bekend gemaakt door het Europese hoofdkantoor van TNT in Ede.

Beurs & Valuta

Goud en zilver

AMSTERDAM – Voorlopige noteringen goud en zilver op 20-09-1988 om 14.00 uur bij de fa. Drijfhout, alles in kg:

Goud: onbewerkt ƒ 27.160-ƒ 28.110; vorige ƒ 27.490-ƒ 27.990; bewerkt verkoop ƒ 29.710; vorige ƒ 29.590 laten.

Zilver: onbewerkt ƒ 395-ƒ 465 vorige ƒ 390-ƒ 460; bewerkt verkoop ƒ 510 laten, vorige ƒ 500 laten.

Advieskoersen

AMSTERDAM – Advieskoersen buitenlands bankpapier van gisteren:

Amer.dollar	2,05	2,17
Brits pond	3,38	3,68
Belg. frank (100)	5,15	5,45
Duitse mark (100)	110,50	114,50
It. lire (10.000)	14,10	16,10
Port. esc. (100)	1,20	1,55
Can. dollar	1,67	1,79
Franse fr. (100)	31,75	34,75
Zwits. fr. (100)	131,50	136,00
Zweedse kr. (100)	31,00	34,00
Noorse kr. (100)	28,75	31,75
Deense kr. (100)	27,50	30,50
Oost.schill (100)	15,80	16,30
Spaanse pes (100)	1,56	1,81
Griekse dr. (100)	1,21	1,52
Finse mark (100)	46,00	49,00
Joeg. dinar (100)	0,04	0,10
Iers pond	2,87	3,17
Jap. yen (10.000)	154,50	159,50

Wisselmarkt Amsterdam

AMSTERDAM – Noteringen op de Amsterdamse wisselmarkt per gistermiddag:

Amer. dollar	2,10775-11025
Brits pond	3,5435-5485
Duitse mark	112,815-865
Franse franc	33,160-210
Belg. franc	5,3805-3855
Zwits. franc	133,555-3,605
Japanse yen	157,40-157,50
Ital. lire	15,110-160
Zweedse kroon	32,855-905
Deense kroon	29,380-430
Noorse kroon	30,535-585
Canad. dollar	1,72675-72925
Oost. schill	16,0390-0490
Iers pond	3,0250-0350
Spaanse pes	1,6870-6970
Gr. drachme	1,3450-4450
Austr.dollar	1,6500-6600
Hongk.dollar	26,95-27,20
Nieuwz.dollar	1,2850-2950
Antill.gulden	1,1675-1975
Surin. gulden	1,1675-2075
Saudische rial	56,10-56,35
Ecu gulden	2,3370-3420

INDEX Amsterdam ANP/CBS

AMSTERDAM – De jongste ANP/CBS-indices over de Amsterdamse Effectenbeurs per dato gisteren luiden (eerste kolom vorige index, laatste kolom index van gisteren, e.e.a. volgens 1979 = 100):

algemeen	269,2	268,7
alg.-lokaal	255,3	254,7
internationals	284,3	283,8
industrie	226,4	225,9
scheep/luchtv.	212,6	212,4
banken	338,9	337,8
verzekering	551,5	554,5
handel	449,8	447,3
cbs obl.index	115,9	115,9
rend. staatsl.	6,19	6,19
waarvan 3-5 jr	6,08	6,07
waarvan 5-8 jr	6,22	6,23
waarv.5 langst	–	6,39
rend. bng-len.	6,59	6,59
rend. banklen.	6,15	6,09

Avondkoersen Amsterdam

AMSTERDAM – In het telefonisch avondverkeer kwamen gisteravond de volgende koersen tot stand (tussen haakjes de laatste notering van de dag):

Akzo 143,20 (143,10)
Kon. Olie 225,70-226,20 (226,00)
Philips 32,40-32,60 (32,40)
Unilever 115,00-115,40 (115,40)
KLM 34,90 (34,90)

NEW YORK Dow Jones

NEW YORK – De beursgemiddelden van gisteravond te New York luiden volgens de Dow Jones Index (achtereenvolgens 30 fondsen industrie, 20 spoorwegen en overig transport, 15 nutsbedrijven, gevolgd door het gezamenlijke gemiddelde:

Begin	2078.95	881.12	179.23	780.20
Hoogst	2097.26	892.77	180.71	788.00
Laagst	2073.26	877.24	178.64	777.63
Slot	2087.48	886.80	180.18	784.06
Winst/verlies	+6.40	+5.38	+0.71	+3.18

BEURS-OVERZICHT

Ongeanimeerd

AMSTERDAM – De effectenbeurs lag er ook gisteren weer als een zoutzak bij. Het gros van de noteringen veranderde weinig of niets en de omzetten bleven laag: f 383 miljoen voor de aandelen op een totale omzet van f 1155 miljoen. De .. stemmingsindex sloot onveranderd op 96,4.

Center Parcs ging ondanks de 14 procent hogere winst in het eerste halfjaar fors onderuit. Beleggers zijn bang dat de onderneming zich zal vertillen aan de aanhoudende uitbreidingen en dat de winsten ontoereikend zullen zijn om de met deze uitbreidingen gepaard gaande financieringslasten op te hoesten. De koers zakte f 8 tot f 61. Elders op de lokale markt bestond grote vraag naar Nederlandse Kabel, die f 6 duurder werd op f 151 bij een relatief hoge omzet van meer dan f 10 miljoen.

Bij de hoofdfondsen bestond evenals maandag weer vraag naar het verzekeringsfonds Stad Rotterdam. De koers ging f 2,40 verder vooruit naar f 129,80. Ook Amev lag goed met f 1,10 winst op f 51,90. Lucas Bols werd f 1 duurder op f 135.

De internationale waarden gingen aan het eind van de middag wat vooruit onder invloed van een hoger geopend Wall Street. Dit leverde Unilever nog een winstje op van f 0,70 op f 115,40, terwijl de andere internationals de verliezen konden afsnoeren.

Op de optiebeurs waren de opties op de EOE-aandelenindex en de obligatie-index favoriet met omzetten van achtereenvolgens 3000 en 2400 contracten. De totale omzet op de optiebeurs bedroeg dinsdag 22.000 contracten.

beurs van amsterdam

Hoofdfondsen

Hoofdfondsen	v.k.	s.k.
AEGON	85,70	85,60
Ahold	82,50	82,10d
Akzo	143,20	143,10
A.B.N.	42,40	42,20
Alrenta	157,50	157,50
Amev	50,80	51,90
Amro-Bank	73,90	73,90
Ass. R'dam	127,40	129,80
Bols	134,00	135,00
Borsumij W.	105,00	104,50
Bührm.Tet.	52,50	52,40
C.S.M.cert.	57,50	57,30
Dordtsche P.	209,20d	208,00
Elsevier	59,80	60,20
Fokker cert.	31,30	31,30
Gist-Broc. c.	37,10	37,20
Heineken	138,70	138,00
Hoogovens	61,30	61,90
Hunter Dougl.	69,30	69,60
Int.Müller	63,00	63,50
KLM	34,90	34,90
Kon.Ned.Pap.	170,30	169,20
Kon. Olie	226,20d	226,00
Nat. Nederl.	63,30	63,40
N.M.B.	184,00	184,00
Nedlloyd Gr.	221,00	221,20
Nijv. Cate	77,20	77,20
Océ-v.d.Gr.	250,20	249,00
Pakhoed Hold.	84,20	83,50
Philips	32,50	32,40
Robeco	93,30	92,90
Rodamco	150,90	150,70
Rolinco	88,70	88,20
Rorento	58,20	58,20f
Stork VMF	21,60	21,60
Unilever	114,70	115,40
Ver.Bezit VNU	89,70	89,00
VOC	29,50	29,50
Wessanen	74,50	74,00
Wolt Kluwer	151,50	151,00

Binnenl. aandelen

Binnenl. aandelen	v.k.	s.k.
Aalberts Ind	23,50	23,20
ACF-Holding	48,00	48,20
Ahrend Gr. c	127,00	125,50
Alg.Bank.Ned	43,40	42,80
Asd Opt. Tr.	28,60	27,70
Asd Rubber	7,50	7,50
Ant. Verff.	350,00	–
Atag Hold c	53,90	53,90
Aut.Ind.R'dam	56,00	55,00
BAM-Holding	149,50	150,00
Batenburg	56,00	56,00
Beers	106,50	106,30
Begemann	55,00f	54,50
Belindo	430,00	429,00
Berkel's P.	11,00	11,00
Blyd.-Will.	23,00	22,80
Boer De, Kon.	249,00	249,00
de Boer Winkelbedr.	58,60	56,50
Boskalis W.	10,00	9,80
Boskalis pr	8,00	7,80
Braat Bouw	870,00	865,00
Burgman-H.	3420,00	3440,00
Calvé-Delft c	748,00	744,00
Calvé pref.c	4050,00	4050,00
Center Parcs	69,20	61,20
Centr.Suiker	56,80	56,50
Chamotte Unie	10,30	10,40
Cindu-Key	87,50	87,50
Claimindo	416,50	415,00
Cred.LBN	59,60	59,50
Crown v.G.c	55,50	55,50
Datex Hold.	22,60	22,40
Desseaux	160,50	160,50
Dordtsche pr.	203,80d	202,80
Dorp-Groep	35,00	35,00
Econosto	150,50	150,20
EMBA	98,00	98,00
Enraf-N.c.	35,80	35,30
Eriks hold.	246,50	246,50
Frans Maas c.	38,50	38,70
Furness	57,50	57,50
Gamma Holding	56,00	55,50
Gamma pref	5,70	5,75
Getronics	22,30	22,40
Geveke	30,20	30,20
Giessen-de N.	61,50	61,50
Goudsmit Ed.	135,00	135,00
Grasso's Kon.	82,40	81,50
Grolsch	92,00	92,00
GTI-Holding	110,50	109,50
Hagemeyer	65,30	65,30
H.B.G.	147,00	148,00
HCS Techn	10,70	10,40
Hein Hold	117,70	118,00
Hoek's Mach.	139,50	140,00
Holdoh Hout	535,00	535,00
Holec	14,70	14,70
H.A.L. Tr. b	710,00	701,00
Holl.Am.Line	713,00	710,00
Heineken Hld	117,70	118,00
Holl.Sea S.	1,50	1,48
Holl. Kloos	281,00	281,00
Hoop en Co	11,00	11,10
Hunter D.pr.	2,10	2,10
ICA Holding	16,80	16,80
IGB Holding	27,30	27,00
IHC Caland	18,00	18,00
Industr. My	145,00d	145,00
Ing.Bur.Kondor	531,00	531,00
Kas-Ass.	30,60	30,30
Kempen & Beg.	198,00	–
Kempen Holding	16,50	16,50
Klene's Suik.	1240,00	1235,00
KBB	65,80	65,40
KBB (cert.)	62,50	62,70
Kon.Sphinx	48,50	48,10
Koppelpoort H.	219,00	218,00
Krasnapolsky	142,90	141,00
Landré & Gl.	353,00	353,00
Macintosh	34,50	36,00
Maxwell Petr.	541,00d	541,00
Medicopharma	56,80	56,50
Melia Int.	6,40	6,40
MHV Amsterdam	15,20	15,50
Moeara Enim	970,00d	970,00
M.Enim OB-cert	12700,00d	12600,00
Moolen en Co	30,20	30,30
Mulder Bosk.	45,00	45,00
Multihouse	11,80	11,70
Mynbouwk. W.	399,00	399,00
Naeff	225,00	225,00
NAGRON	42,20	42,00
NIB	492,00	489,00
NBM Bouw	10,80	10,80
NEDAP	234,50	234,30
NKF Hold.cert.	145,00	151,00
Ned.Part.Mij	27,20	27,50
Ned.Springst.	7700,00	7700,00
Norit	434,00	432,00
Nutricia	199,00	202,00
Orco Bank c.	84,90	84,30
OTRA	351,00	351,50
Palthe	125,00	125,00
Polynorm	77,60	78,00
Porcel. Fles	108,00	108,00
Ravast	54,50	54,00
Reesink	54,50	54,20
Riva	42,00	42,20
Riva (cert.)	41,00	41,00
Samas Groep	49,50d	49,50
Sanders Beh.	74,00	74,00
Sarakreek	32,30a	32,00
Schuitema	1320,00	1320,00
Schuttersv.	98,00	97,00
Smit Intern.	27,40	26,80
St.Bankiers c.	26,40	26,20
Telegraaf De	306,00	308,00
Text.Twenthe	206,00	206,00
Tulip Comp.	63,60	63,50
Tw.Kabel Hold	85,80	86,00
Tw. en Gudde	92,00	92,00
Ubbink	67,50	70,00
Union Fiets.	18,60	20,00
Ver.Glasfabr.	170,00	169,00
Verto	51,30	51,00
Volker Stev.	33,60	35,00
Volmac Softw.	68,00	68,10
Vredestein	17,90	17,90
VRG Gem.Bez.	134,20	133,70
Wegener Tyl	140,00	140,00
West Invest	18,50	18,50
Wolters Kluwer	151,70	150,50
Wyers	66,50	66,50

Beleggingsinstellingen

Beleggingsinstellingen	v.k.	s.k.
ABN Aand.f.	64,50	64,50
ABN Beleg.f.	51,70	51,80
Aldollar BF $	20,40	20,40
Alg.Fondsenb.	212,00	209,00
Alliance Fd	12,50	12,50
America Fund	265,00	270,00
Amro A.in F.	88,10	88,10
Amro Neth.F.	61,70	61,50
Amro Eur.F.	59,00	58,60
Amvabel	102,70	103,00
Bemco Austr.	60,60	62,00
Bever Belegg.	26,00	25,50b
BOGAMIJ	112,50	112,50
Delta Lloyd	36,70	37,00
DP Am. Gr.F.	21,30	21,60
Dp Energy.Res.	30,50	30,00
Eng-Holl.B.T.1	1120,00	1120,00
EMF rentefonds	66,70	66,40
Eurinvest(1)	105,00a	105,00a
Eur.Ass. Tr.	4,80	4,80
EurGrFund	46,40	46,40
Hend.Eur.Gr.F.	144,00	144,00
Henderson Spirit	62,00	61,80
Holland Fund	55,00	54,80
Holl.Obl.Fonds	126,00	126,50
Holl.Pac.F.	97,00	95,00
Interbonds	586,00	578,00
Intereff.500	31,00	31,00
Japan Fund	35,00	34,70
MK Int.Vent.	67,00	66,90
Nat.Res.Fund	1250,00	1265,00
NMB Dutch Fund	30,20	30,20
NMB Oblig.F.	35,80	35,70
NMB Vast Goed	36,20	36,20
Obam, Belegg.	185,40	184,80
OAMF	14,80	14,80
Orcur.Ned.p.	43,50	43,50
Rentalent Bel.	1338,00	1337,60
Rentotaal NV	30,60	30,60
Rolinco cum.p	97,80	97,80
Sci/Tech	17,00	17,00
Technology F.	18,00	18,50
Tokyo Pac. H.	210,50	214,50
Trans Eur.F.	60,50	60,20
Transpac.F.	500,00	493,00
Uni-Invest	118,00	119,00
Unico Inv.F.	84,40	84,40
Unifonds	25,60	25,50
Vast Ned	117,60	117,80
Venture F.N.	38,80	39,00
VIB NV	83,70	83,60
WBO Int.	74,50	74,50
Wereldhave NV	205,00	205,00

Buitenlandse obligaties

Buitenlandse obligaties	v.k.	s.k.
8¾ EEG84(1)	106,90	106,90
3½ EngWarL	36,50	37,00
5¾ EIB 65	100,00	100,00

Orig. n.amerik. aandelen

Orig. n.amerik. aandelen	v.k.	s.k.
Allied Signal Ind	34,50	33,70
Amer. Brands	51,50	51,50
Amer. Expres	29,50	28,80
Am.Tel.& Tel.	25,75	26,10
Ameritech	93,80	93,20
Amprovest Cap.	127,00	127,00
Amprovest Inc.	232,00	–
ASARCO Inc.	23,60	23,20
Atl. Richf.	82,00	80,70
BAT Industr.	4,25d	4,30
Bell Atlantic	71,80	70,80
BellCanEnterpr	36,80	36,70
Bell Res.Adlr	1,70	1,70
Bell South	40,20	39,70
BET Public	2,20	2,20
Bethl. Steel	22,60	22,00
Boeing Comp.	61,50	60,90
Chevron Corp.	44,50	–
Chrysler	22,30	22,30
Citicorp.	25,60	25,30
Colgate-Palm.	44,00	43,00
Comm. Edison	31,00	31,00
Comp.Gen.El.	315,00	–
Control Data	22,75	22,50
Dow Chemical	87,00	87,30
Du Pont	81,00	80,80
Eastman Kodak	44,75	44,25
Elders IXL	3,42	–
Euroact.Zw.fr.	213,50	213,50
Exxon Corp.	45,50	45,00
First PacInt	1,30	–
Fluor Corp.	21,40	21,60
Ford Motor	50,25	49,50
Gen. Electric	43,15	42,75
Gen. Motors	75,25	74,30
Gillette	35,00	34,20
Goodyear	58,50	58,00
Grace & Co.	25,20	–
Honeywell	61,75	61,50
Int.Bus.Mach.	114,10	112,25
Intern.Flavor	47,60	48,10d
Intern. Paper	45,90	45,60
ITT Corp.	48,70	48,80
Litton Ind.	73,00	73,50
Lockheed	40,00	40,00
Minnesota Mining	64,00	63,30
Mobil Oil	44,40	44,00
News Corp Aus$	9,80	9,00
Nynex	66,30	66,10
Occ.Petr.Corp	26,00	26,00
Pac. Telesis	29,60	29,50
Pepsico	37,75	37,00
Philip Morris C.	95,00	94,60
Phill. Petr.	19,00	18,50
Polaroid	42,00	41,20
Privatb Dkr	235,00	–
Quaker Oats	53,50	53,10
RJR Nabisco	54,00	54,00
St.Gobin Ffr	511,00	520,00
Saralee	42,10	42,10
Schlumberger	32,75	–
Sears Roebuck	36,70	37,00
Southw. Bell	39,50	39,30
Suzuki (yen)	728,00	705,00
Tandy Corp.	42,30	42,40
Texaco	45,80	45,50
Texas Instr.	40,30	40,50
T.I.P Eur.	1,64	1,64
Toshiba Corp.	1160,00	1120,00
Union Carbide	22,60	22,30
Union Pacific	57,50	57,50
Unisys	32,80	32,20
USX Corp	28,00	28,00
US West	55,50	55,50
Warner Lamb.	73,60	73,25
Westinghouse	51,50	51,30
Woolworth	53,00	52,60
Xerox Corp.	54,60	54,20

Certificaten buitenland

Certificaten buitenland	v.k.	s.k.
AMAX Inc.	44,00	44,00
Am. Home Prod.	163,00	–
ATT Nedam	52,50	53,00
ASARCO Inc.	33,00	–
Atl. Richf.	170,00	167,00
Boeing Corp.	129,00	129,00
Can. Pacific	33,00	33,00
Chevron Corp.	93,50	–
Chrysler	44,00	44,00
Citicorp.	52,00	53,00
Colgate-Palm.	91,00	–
Control Data	43,50	43,50
Dow Chemical	180,00	181,00
Eastman Kodak	92,20	93,00
Exxon Corp.	96,00	95,00
Fluor Corp.	42,50	–
Gen. Electric	88,00	88,30
Gen. Motors	158,70	157,00
Gillette	71,00	–
Goodyear	122,00	–
Inco	57,00	56,00
I.B.M.	230,00d	228,00
Int. Flavors	95,00	99,00
ITT Corp.	100,80	100,80
Kraft Inc	120,20	120,00
Kroger	100,00	102,00
Lockheed	81,00d	84,00
Merck & Co.	120,50	119,00
Minn. Min.	130,00	130,00
Pepsi Co.	77,50	78,00
Philip Morris C.	200,00	197,00
Phill. Petr.	38,00	37,50
Polaroid	77,50	77,00
Procter & G.	162,00	163,50
Quaker Oats	105,00	105,00
Schlumberger	69,00	68,00
Sears Roebuck	75,00	76,00
Shell Canada	69,00	69,00
Tandy Corp.	87,50	88,00
Texas Instr.	84,00	83,00
Union Pacific	120,00	120,00
Unisys Corp	67,00	67,00
USX Corp	57,00	59,00
Varity Corp	5,00	–
Westinghouse	108,00	108,00
Woolworth	110,00	108,50
Xerox Corp.	111,00	110,50

Certificaten buitenland

Certificaten buitenland	v.k.	s.k.
Deutsche B.	519,00	514,00
Dresdner B.	288,00	289,00
Hitachi (500)	1200,00	1200,00
Hoechst	295,00	293,70
Mits.El.(500)	400,00	400,00
Nestlé	8450,00	–
Siemens	465,00	461,00

Warrants

Warrants	v.k.	s.k.
Akzo	37,20	36,00
AMRO warr.	7,10	7,10
Asia Pac Gr F.	4,25	4,25
Bogamij	10,60	10,90
Falcons Sec.	12,90	12,70
Honda motor co.	2740,00	2600,00
K.L.M. 85-92	109,00	108,00
MK Int. Vent.	1,15	1,00
Philips 85-89	39,00	40,00
St.Bankiers a	4,80	4,70
St.Bankiers b	5,80	5,70

Euro-obligaties & conv.

Euro-obligaties & conv.	v.k.	s.k.
10¼ Aegon 85	103,00	103,00
Aegon warr	15,00	15,00
10½ ABN 87	98,70	98,70
13Amev 85	99,20	99,20
13Amev 85	98,50	98,70
10 Amev85	103,50	103,75
11 Amev 86	99,50	99,50
14¼Amro87	100,50	100,50
13 Amro-Bank82	104,00	104,00
10½ Amro 86	97,75	97,75
10 Amro 87	98,00	98,00
5¾ Amro 86	99,50	99,50
Amro Bank wr	33,50	33,50
Amro zw 86	70,00	70,00
9 BMH ecu 85-92	103,00	103,00
7 BMH 87	97,50	97,00
11 CC Rabo83	103,50	103,50
9 CCRabo 85	106,50	106,50
7 CCRabo 84	106,75	106,75
10⅛EEG-ecu 84	102,20	102,20
9¾EIB-ecu 85	106,50	106,50
12½ HlAirl.F	96,25	96,25
12 NIB(B) 85-90	105,00	105,00
11¼ NGU 83	104,00	104,00
10 NGU 83	102,50	102,50
2¼ NMB 86	86,85	86,75
NMB warrants	35,00	34,25
8¾ Phil. 86	97,70	97,70
6¾ Phil.83	96,25	96,25
14¼Un.Becumy 86	99,50	99,50
12¼ Unil.	98,50	98,50
4¾ Akzo 69	192,00	191,00
5½ Amro 69	358,00	–
5¾ Gist 69	395,00	–

slotkoersen/optiebeurs

Binnenland (niet officieel genoteerd)

Binnenland (niet officieel genoteerd)	v.k.	s.k.
Bredero aand.	4,60	4,60
Bredero cert.	2,10	2,10
Bredero warr.	0,04	0,04
11 Bredero	1,50	–
Breev. aand.	4,30	4,30
Breev. cert.	4,30	4,40
Leidsche Wol	2,50	2,50
LTV Corp.	3,00	2,60
Rademakers	28,50	28,50
RSV. cert	1,67	1,67
7⅛ RSV 69	84,00	83,00

Parallelmarkt

Parallelmarkt	v.k.	s.k.
Alanheri	14,30	14,80
Berghuizer	50,20	50,20
CB Oblig.F.1	100,30	100,40
CB Oblig.F.2	100,60	100,70
CB Oblig.F.3	101,60	101,70
De Drie Electr.	23,60	23,60
Dentex Groep	25,00	24,90
Dico Intern.	76,20	76,20
DOCdata	34,80	34,80
Geld.Pap.c.	68,50	68,00
Gouda Vuurv c	54,10	54,40
Groenendijk	25,80	25,80
Hes Beheer	182,00	181,80
Homburg cert	4,50f	4,50
Infotheek Gr	18,70	18,20
Interview Eur.	7,60	7,60
Inv. Mij Ned.	36,70	36,70
KLM Kleding	26,30	26,00
Kuehne+Heitz	23,20	24,20
LCI Comp.Gr.	24,40	25,10
Melle	301,00	301,00
Nedschroef	55,00	55,00
Neways Elec.	8,90	8,70
Pie Med.	8,60	9,20
Simac Tech.	16,50	16,50
Text Lite	10,10	10,00
Verkade Kon.	340,00	335,00
Weweler	69,50	66,50

OPTIEBEURS

		serie		omzet	v.k.	s.k.
akzo	c	okt	140,00	470	6,30	6,20b
akzo	c	jan	150,00	175	6,50	[illegible]
amev	c	okt	50,00	174	2,00	[illegible]
amev	c	okt	55,00	252	0,40a	[illegible]
amev	p	apr	55,00	375	5,50	[illegible]
amro	c	okt	75,00	247	1,80	[illegible]
amro	p	okt	75,00	165	2,50a	[illegible]
els	c	okt	60,00	131	1,70	[illegible]
eoE	c	okt	230,00	393	9,00	[illegible]
eoE	c	okt	235,00	380	5,00	[illegible]
eoE	c	okt	240,00	283	3,50	[illegible]
eoE	c	jan	240,00	121	9,30	[illegible]
eoE	p	okt	230,00	386	3,50	[illegible]
eoE	p	okt	240,00	210	8,10	[illegible]
eoE	p	okt	245,00	352	12,10	[illegible]
eoE	p	jan	240,00	354	14,30	[illegible]
goud	c	nov	420,00	294	7,50	[illegible]
goud	p	nov	400,00	179	6,00	[illegible]
goud	p	nov	420,00	190	14,50	[illegible]
hoog	c	okt	60,00	377	2,80	[illegible]
hoog	c	okt	65,00	191	0,90	[illegible]
hoog	c	jan	65,00	136	3,00	[illegible]
hoog	p	okt	50,00	126	0,30	[illegible]
hoog	p	okt	60,00	187	1,60	[illegible]
klm	c	apr	35,00	136	4,10	[illegible]
klm	p	okt	40,00	126	5,30	[illegible]
klm	p	jan	40,00	121	5,50	[illegible]
klm	p	apr	35,00	208	3,10	[illegible]
nlw	c	feb	100,00	300	2,50a	1,90
natn	c	okt	70,00	118	0,30	0,30
obl	c	feb	95,00	300	5,05a	4,75a
obl	c	aug	100,00	1000	1,35a	1,10
phil	c	o91	55,00	117	3,20	[illegible]
phil	p	apr	40,00	132	9,20a	9,60
olie	c	okt	230,00	203	3,30	3,10
olie	c	okt	240,00	187	0,90	0,90
olie	c	jan	210,00	207	21,00	21,00
olie	c	jan	230,00	505	8,00b	[illegible]
olie	c	jan	240,00	552	4,70	4,80
olie	c	o91	210,00	303	38,90	[illegible]
olie	p	okt	220,00	106	2,10	1,90
olie	p	jan	230,00	301	8,00	8,50
unil	c	okt	120,00	560	1,10	1,40
unil	c	okt	130,00	136	0,20	0,30
unil	c	jan	120,00	151	4,00	4,40
unil	c	o91	100,00	170	28,00	28,00
unil	c	o92	140,00	150	13,50	12,50
unil	p	okt	110,00	223	1,40	1,30
unil	p	okt	120,00	771	6,00	[illegible]

a=laten, b=bieden, c=ex-claim, d=ex-dividend, e=gedaan+bieden, f=gedaan+laten, g=bieden+ex-div., h=laten+ex-div., k=gedaan+h, l=gedaan+g, vk=slotkoers vorige dag, sk=slotkoers gisteren

SERVICE VAN A TOT Z

Overzicht van belangrijke adressen voor de lezers van het Limburgs Dagblad

A — AANHANGWAGENS

Nic. Dassen aanhangwagens
Verk., verh., repar., speciaalbouw. Onderd. voor alle merken. Stationsstr. 6 Kerkrade. Tel. 045-455088.

W. Dabekaussen B.V.
043-632510. Levert torsie-assen en aanh.wagenonderd. voor zelfb. + rep. Const. prijzen. Punterw. 7 M'tricht

Calypse aanhangwagens
Verkoop van alle modellen tot 3500 kg in diverse uitvoeringen. Handelstr. 4 Nuth. Tel. 045-244904.

AUTOBANDEN

Autobanden van Son
Uitlaten * schokdempers * sportvelgen * balanceren * uitlijnen * Haefland 16 Brunssum. Tel. 045-253741.

Autobanden Somers 045-456684
Voor alle merken autobanden, uitsluitend eerste soort en kwaliteit. Holzstraat 81, privé 73, Kerkrade.

AUTO-ELEKTRO

Bosch Service J. Borkowitz
Verk. rep. alle tye accu's, startmotoren, dynamo's, bedrading, diesel en benzine inspuitsystemen. Niersprinkstr. 68 Kerkrade. 045-453926.

AUTO-RIJSCHOOL

Jan Fijten. Tel. 045-251171
Akerstraat 105 Brunssum. Vamor MI-erkend. Autorijschool sinds 1955.

Herm Adams b.v. Heerlen
Huijn v. Rodenbroeckstr. 38. 045-720923. 2 generaties erv. met rijopleid. 1947. Lesauto's VW Golf en Audi 80.

Verkeersschool Leo Cremers
ANWB-erk. motor, auto, vrachtauto, bus, aanhangw. Opl. alle chauff.dipl. Beew. 139 Landgraaf. 319474-312558.

Verkeersschool Arnoldussen
Hoogstraat 201, 6373 HT Landgraaf. Tel. 045-311631. Opleiding alle rijbewijzen en alle chauffeursdiploma's.

Chris Adams
ANWB erkende auto- en motorrijschool. Mirbachstraat 14, 6367 CW Voerendaal. Tel. 045-751718.

Autorijschool Essers
Bovag-erk. rijschool Will Essers. Tevens motor- en vrachtw.opleiding. Mentenlaan 6 Landgraaf. 045-312736.

B. den Doop Kerkrade-West
411687. Caumerstr. 74. Lessen in Mercedes, Honda aut., Suzuki-motor Theorie vlgs. computersyst. Erk. d. Bovag.

Autorijschool Theo v. Bentum
Voor een goede en gedegen rijopl. schakel of autom. Bel nu en maak een afspr. 045-217487/224878.

Desiree Lindelauf 045-214217
Lokerstr. 16, 6413 EN Heerlen. Erkende autorijsch. Lesauto: Honda Integra.

AUTO-SCHADE

Schadeherstelbedrijf Jo Koenen
Verlengde Klinkertstraat 22 Hoensbroek. Tel. 045-215450. Focwa-lid.

Autoschade Hub v. Well
Wijngaardsweg 6 Heerlen-Hoensbroek. Tel. 045-212675. Alle reparaties uitgevoerd met Focwa-garantiebewijs.

AUTO-VERHUUR

Autocentr. Collaris-Europcar
Pers.auto's, pers.busjes, bestelauto's en zelfverhuizers. Schelsberg 45 Heerlen. 045-725666.

Vencken Autoverhuur
Personenauto's, busjes, bedrijfsauto's en zelfverhuizers. Heesbergstraat 60 Heerlen. Tel. 045-412641.

Happy Rent
Voordelig Opel huren al voor ƒ 48,- p.d. incl. BTW + verz. Valkenburgerweg 34, Heerlen. Tel. 718040.

AUTO-MATERIALEN

BOVO Inter - auto - parts.
Carrosseriedelen, imitatie, orig., overzet, sportaccess. o.a.; Jamex, Zender. Locht 48E Kerkrade. 045-417888.

Haros autoshop
Groot ass. autoacc., autoradio's, autoalarmen, accu's en andere automat. Parallelw. 251, Heerlen. 045-716983.

Van Wijnsberge Autotechniek
Voor al uw automat. en gereedsch. Maastricht, Bloemenw. 65. 254525. E. Jasparstr. 28. 432100. Meerssen, St. Josephstr. 24. 643113. Gulpen, Rijksw. 35. 04450-2266. Sittard v. Ostadestr. 4A. 04490-25353. Beek, Hoolstr. 4. 04490-78600.

Limburgse Accu Centrale
Radiateur nw.+rep.+laswerk. Accu's-☆Cil.koprevisie☆kentekenplaten. Grasbroekerw. 67 Heerlen, 045-724700.

Canton Reiss Parts Center
Originele GM-onderdelen, access. scherp afgeprijsd voor iedereen! Valkenburgerw. 34, Heerlen, tel. 718040.

AUTO-BEDRIJVEN

Autobedrijf Rob v. Emmerik
Voltastraat 2 Schaesberg/Landgraaf. Tel. 045-317593. Tien jaar service met een grote S.

AUTO-LEASING

Autocentr. Collaris-Europcar
Leasing voor korte en lange termijn. 24-uur-service. Schelsberg 45, Heerlen. 045-720202.

Vencken Leasing
Specialist in leasing van VW, Audi en VW-bedrijfsw. Verk.centr. Peter Schunckstr. Heerlen. Tel. 045-412641.

Canton Reiss Lease
Spec. op het gebied van operationele leasing. Alle merken. Tel. 045-718040. Fax: 045-718581.

ANTIEK

Antiekhandel Simons
Grote keuze in Franse en Engelse ant. meubels! Do. koopavond. Dorpstr. 45 Nuth, t.o. kerk, 045-243437.

Antiekhoeve P. Laeven
Rozenstr. 1 aan de Prov.weg Vaesrade. Tel. 045-241628. Door eigen import een groot assort. antieke meubels.

B — BALLETSTUDIO

Balletstudio van Rooijen
Klassiek ballet v.a. 4 jr. Opl. r.a.d. jazzballet v.a. 11 jr. en lenigheidstrain. Adr. Heerenweg 274. 045-212513.

BABYARTIKELEN

Babyhuis Petra
Kwaliteit en service en betaalbare prijzen. Adres: Kerkstraat 67 promenade Brunssum. Tel. 045-252269.

Baby-discount/domejn
Laanderstr. 81, 6411 VB Heerlen, 045-712161. Op.tijd.: di.-woe.-vrijd. van 13-17 u.; dond. van 17-21 u.; zat. van 11-17 uur.

Baby Margo. Tel. 045-453307
Het meest kompl. babywarenhuis v. de laagste pr. en de beste serv. Hoofdstr. 15. Ook ing. Kloosterraderstr. 14 Kerkrade.

Le Coucou baby- en kindermode
Raadhuisplein 7, Nieuwenhagen. Landgraaf. Winkelcentr. „Op de Kamp". Tel. 045-316171.

BOUWMACHINES

Bouwmachines Damoiseaux
Verkoopt en verhuurt méér dan u denkt! Industrieterrein de Beitel 108 Heerlen. Tel. 045-411930.

Hollanders-Nieuwsma verhuur
Nijverheidsstr. 20 Hoensbroek. 045-218888. Verhuur van materialen en machines voor het maken van een oprit en het bouwen van een huis.

BOUWMATERIALEN

Novater handelsmij b.v.
Kastanjeln. 82, 6431 GM Hoensbroek. Vertegenwoord: Feb-produkten voor bouw en dak. Tel. 045-226663.

BETON DIAMANT-BORINGEN

Diabo B.V.
Diabo b.v. boort en zaagt in alle beton. Adres: Industrieterrein de Beitel 108 Heerlen. Tel. 045-414151.

C — CARAVANVERHUUR

Tillemans Rekreatie B.V.
Verkoop, verhuur en service Dethleff-caravans. Adres: Haefland 19 Brunssum. 045-270388.

C.V.-ONDERHOUD/INSTALL.

Ruijters-van der Vloet
Kerkrade 045-418366. Heerlen 045-223583. Aanleg van verwarming, gas en sanitair. Erkend AVOI-installateur.

D — DAKBEDEKKING

Zuiddak b.v. Landgraaf
Uitv. bit. dakwerk, shingles en dakterrassen. Verk. dakrollen, isol. en daktegels. Indus.terr. Strijthagen, Ampèrestr. 5. Tel. 045-314218.

N.K. Verweijst 045-213760
Hoofdstr. 382/384 Hoensbroek. Wij ontst. uw riool en afvoer met de modernste app. Tev. dakgootbekl. met onderhoudsvr. alu. plaat in div. kleur.

Dakdekkersbedr. J. Veldhuizen
Voor al uw dakwerkzaamheden. PVC dakgootbekl. en schoorsteenvegen. Smedestr. 6 Kerkrade, 045-454729.

H.J. Crombach b.v.
Techn. isolaties+dakbedekkingen. Van Besouw pvc kunstst. dakbedekking. Colmont 10a Ubachsberg, 751818.

Kwaliteitdak. Tel. 424050
Voor al uw pannendaken, platte- en leiendaken, lood- en zinkw., isolatie en dakbeschot. Vraag vrijbl. prijsopg.

Dakko-Rubo dakdekkersbedrijf
Al uw dak-, lood-, zinkwerk, lichtkoepels, schoorst., kapellen, isolatie enz. Gatestr. 37, Landgraaf. 045-310741.

De la Roy Dakbedekkingen B.V.
Kastanjelaan 80, 6431 GM Hoensbroek. Tel. 045-225070. Voor al uw bitumineuze dakbedekking.

DRUKKERIJ

Drukkerij Schreurs
Handels-, fam.- en textieldrukwerk, fotocopie, stickers en kant.boekh. Graverstr. 68 Kerkrade. Tel. 045-413045.

Drukkerij Vliegen
Plein 14, 6466 GG Kerkrade-West. Tel. 045-411432. Voor drukwerk wat de aandacht trekt en indruk maakt.

Drukkerij L'Ortye b.v.
Kettingform., drukwerk voor handel en industrie, familiedrukw. Kouvenderstr. 35, Hoensbroek. 045-212517. Laat bij L'Ortye drukken, het scheelt u stukken.

Drukkerij Greven B.V.
Voor al uw handels-, reklame- en fam.-drukw. Drukk. Greven bv. Sweelinckstr. 39, Brunssum. 045-252675.

Drukkerij „Lanteern"
Uw adres voor alle fam.-, handels- en verenigingsdrukwerk. Hei-grindelweg 43 (t.o. Groene Ster-terrein), 6414 BC Heerlen. Tel. 045-213105.

DIERENZAAK HANDEL

Dibevo J. Diederen Schinveld
Hengelsportart. laag geprijsd. Grote keuze dierbenodigdh./voeder! Voor de tuin: potgr., mest. etc. 045-252275.

Peters-Ackermans Dierenben.
Industriestr. 51 K'rade-W. 413262. Stationstr. 106 H'broek. 211841. Bakbenodigdh., kunstm. bestrijd.midd.

Knops dierenspeciaalzaak
Dier- en aquariumbenodigdheden, luxe accessoires voor uw dier. Geleenstr. 43 Heerlen. Tel. 712197.

DANSSCHOLEN

Danscentrum Weisscher
Lid FDO, NBD, BULDO, NRRA, NADB start cursussen begin jan. en sept. Schinnen 04493-4343.

DOE HET ZELF-ARTIKELEN

Boumans Brunssum
Alles voor de doe-het-zelver. Zagen en schaven op maat. Losse verk. ijzerw. enz. Uitgebr. adv. en gratis bezorgen. Dr. A. Kuyperstr. 8A. 045-252688.

E — ELEKTR. INSTALL.

Electro Scheppers b.v.
Voor al uw installatie-, renovatie-, service- en onderhoudswerkzaamh. Bleijerheidestr. 31 Kerkrade. 045-453127.

G — GEVELREINIGING

Gevelreiniging O.M.
Kapstraat * voegwerk * impregneren * Adres: Straatsburgerstraat 29 Heerlen. Tel. 045-218777.

H — HYPOTHEKEN

Stienstra Hypotheken
Altijd de laagste rente. Kosteloze computer-service. Kruisstraat 56 Heerlen. 045-712255.

HONDENTRIMSALON

Hondentrimsalon Louzan
Voor desk. behandeling van uw hond. Ophalen en thuisbr. is mog. Drummenstr. 2 Wijnandsrade. 045-244867.

HEFTRUCKVERHUUR

Orenstein & Koppel-Stessen bv
Sourethweg 10 Heerlen. 045-417876 servicedienst. Heftruckverhuur, electro of diesel.

HOBBY

Decorette Aug. v. Wersch
Bongerd 19 Heerlen. Tel. 045-713581. Aquarel, olieverven, tekenmateriaal, acrylverven.

HOUTWAREN

Daemen's houtwarenfabriek
Fabr. v. gereedsch.stelen, houtdraaiw., emball. hout, goedk. stookh., rooien v. bomen, tafel-schouwblad, vlgs. tek. Te k. gevr. populieren. Mingersborgw. 7 Voerendaal 045-751253.

I — INSTALLATIEBEDRIJVEN

Haas B.V. installatiebedrijf
Past. Erensstraat 30 Landgraaf. Tel 045-313786. C.v. gas, water, sanitair, hogedruk rioolreiniging.

Het sanitairhuis Chir Maas
gas, water, sanitair, centr. verwarming, erk. VNI-install. Maastrichterstr. 166 Brunssum. 045-252475.

Gasservice Knibbeler
Hommerterweg 106 Hoensbroek. Tel. 045-214990. Onderh. en vernieuwingen van c.v.-ketels, geiser, boiler enz.

Technisch Buro Sora
C.V., gas, water, sanitair, dakwerk, loodgietersw., kompl. badkamerinr. Akerstr. 135 Kerkrade. 045-412442.

H. Wante installatiebedrijf
Heerlen 722506. Landgraaf 310977. Voor al uw technische installaties op gas-, water-, sanitair- en c.v.-gebied

K — KEUKENS

KEHO Keukens. Tel. 045-410669
Kaalheiderst.weg 130 Kerkrade-W. De zaak die alles in de hand heeft. Maatwerk. Waar de klant nog koning is.

Vossen Keukens. Lid ANVK
3 jaar voll. garantie en service. Glaspaleis, Kerkplein 45, Eikenderweg 77, Heerlen. Tel. 045-717555.

Bosch keukenstudio A. Eggen
Akerstraat Noord 160, 6431 HR Hoensbroek. Tel. 045-213027. Levering Bosch inbouwapparatuur.

Keukenfabriek Brouns Heijnen
Wij maken uw keuken en kasten geheel naar uw eigen ontw. en op maat. Nummer 2-3r. 60 Kerkrade. 045-455633.

Aldorado / Big Boss
Keukens+sanitair - bouwmarkt. Industriestr. 10. Tel. 045-211685, 6433 JX Hoensbroek.

A tot Z

Muyters Keukens b.v.
Wijckerbrugstr. 15 Maastricht, 216824. Praxis keukenafd. Heerlerbaan 417750. Praxis keukenafd. DSMstr. 5 Beek. 04490-71111. Dealer v. Bruynzeel, Poggenpohl, Arthur Bonnet, Häcker, Goldreif, Kruse+Meinert.

Plan Keukens b.v.
Keukens met 'n Frans tintje! Rijksweg 21 Gulpen. Tel. 04450-2490.

KAPSALON

City-coiffure
Hoofdstraat 8 Hoensbroek. Tel. 045-227055. Voor dames en heren, zonder afspr. Ook hairwaving-extention.

KUNSTSTOF RAMEN/DEUREN

J. Veldhuizen
Ramen en deuren in kunstst. en hardh., iso-begl., pvc dakgootbekl., roll. Smedestr. 6 Kerkrade. 454729.

L — LOODGIETERS

H. Hoeppermans C.V.
Sanitair, c.v., dakwerk, gas, water, wateronth., rioolontstop. Emmaplein 8 Heerlen. Tel. 045-713265.

M — MAKELAARS

Horbach B.V. 045-723282
Taxaties en makelaardij onroerend goed. Special.: taxaties + betere woonh. Schaesbergerw. 36 Heerlen.

Aquina Makelaardij b.v.
Bemiddeling bij aan- en verkoop van onroerende goederen. Deken Nicolayestr. 1, Heerlen, 045-715566.

Pickée Makelaardij bv lid NVM
Bemiddeling bij koop en verkoop, hypotheken en taxaties van uw onr. goed. Iltersonstr. 15 Landgraaf. 045-414819.

Stienstra Makelaardij b.v.
Onr. goed, hypotheken, verzeringen, projektontw. en bedrijfsobjekten. Kruisstr. 56 Heerlen, 045-712255. W., Brugstr. 50 Maastricht, 043-252933.

Naaykens Makelaarskantoor
De Hesselleplein 22, 6411 CH Heerlen. Tel. 045-717910. Bemidd. bij aan- en verk. onr. goed, taxaties, hypotheken.

Lenders Onroerend Goed
Makelaardij O.G. Bedrijfsmakelaardij, taxaties. Adres: O.L. Vrouweplein 25 Voerendaal. Tel. 045-750612.

Leenaers B.V. Lid N.V.M.
Onroerend Goed Makelaardij o.a.: aan en verk., bemidd., assurantiën en tax. Ptr. Romboutsln. 2. 045-717237.

Franken Makelaardij o.g.
Bredestraat 32, 6211 HC Maastricht, gespec. in winkels in geheel Limb. Taxaties en Beheer, 043-211230/214471.

Makelaarskantoor van Wersch
Bemiddeling bij aan- en verkoop, taxaties, bemiddeling bij hypotheken enz. Stationsstr. 54 Kerkrade. 045-452234.

METALEN RAMEN + DEUREN

Dumont BV Vaals. 04454-2371
Tentstraat 83. Sinds 1973. Maatwerk in aluminium ramen, deuren, rolluiken, rolpoorten en tevens zonweringen.

MOTORMAAIERS

Kaelen BV motormaaiers
Verk., serv., verh. van tuinmach., Wolf-geräte, reg. servicecentr. Boschen motormaaiers, tuingereedschap, tuinfrezen, motorzagen en meststoffen. Rijksw. 44 Gulpen. 04450-1454.

MACHINE-VERHUUR

Huur of koop al uw machines bij Brouwers b.v.
Maastricht: Beatrixhav. 043-635555. Wijlre: Industrieweg 5a. 04450-2220. Bilzen: Maastrichterstr. 011-411485.

P — PARTY

Firma Laven en Zoon
Wij verzorgen voor al uw feesten of recepties een piano of vleugel. Dr. Poelsstr. 18 Heerlen. 045-714054.

PARKET

Houkes Parket
Verkoop alle parketsoorten en vernieuwen alle bestaande vloeren. Voerendaal 045-750305. Sittard, 04490-25157.

Dekora Parket-Fabriek b.v.
Fabrikant en leverancier van alle soorten parket en 22 mm geborstelde bourgogne. Beitel 114 Heerlen. 418989.

Pegasus Parket Geleen
De vloer met karakter. Specialist in boeken, eiken planken. Rijksweg Zuid 233. 04490-46675.

Ger Bloemen Parket
Lamett de supersterke vloer uit Zweden. Schuren en/of glasstralen best. vloeren. Dealer v. Junckers, Mehabit, Luxaflex. Rukkenerweg 9 Nieuwenhagen. 045-311106.

„Aster" parket en kurk
Groothandel met de beste kwaliteiten. Laagste prijs. Parket ƒ 18,– m², kurk ƒ 10,– m². Boschstr. 81, Maastricht. 043-219717.

Boosten Parket Hoensbroek
Alle soorten klassiek en modern parket. Wij borstelen ook best. vloeren. Lev.-voorw. Cons.bond. 5 jr. gar. Weustenraedtstr. 45 Hoensbr. 045-214395.

R — ROLLUIKEN

Lamberts
Rolluiken, zonweringen b.v. Lindelaufergewande 21, Voerendaal. Tel. 045-750598/752416. Erkend lid Romazo.

Brose Bouwelementen Kerkrade
Tel. 045-459247. Voordeelprijzen in kunststof ramen, deuren en rolluiken. Vanaf Duitse fabriek.

Mithra-Heroal b.v.
Het vertrouwde adres voor al uw rolluiken of onderdelen, kunststof schroten, service of reparaties. Beitel 4, 6466 GZ Kerkrade. 045-413049.

REIZEN

M.T.S. Reizen 045-271560
Specialist in Amerika/Canada Reizen. Openingstijd.: ma.-vrijd. van 9.00-17.30 u.; za. van 11.00-14.00 u.

Hubertus Alad Reizen
Lid Garantiefonds. Reizen naar o.a. Oostenrijk, Italië, Joegoslavië enz. Loysonstr. 55, Eygelshoven. 045-352871. Vraag gr. ons reisprogramma.

RIJWIELZAKEN

Rijwielzaak Janssen & Zn. b.v.
Verhoog uw sportieve kansen met een 2-wieler van Rens Janssen. 045-211486. Ganzeweide 54-56, Heerlen.

Bert Rekers Tweewielers.
Adres: Willemstraat 85 Heerlen. Tel. 045-726840.

Rijwielzaak Beckers
Barrier 81, 6343 RA Klimmen. Tel. 04405-3422.

Raleigh Cycle-Center Helgers
Rumpenerstr. 62-50 Brunssum, 045-252709. Raleigh sport- en stadsfietsen, Montybikes. Ook reparaties.

Nijs van Bijnen brommers-rijwielen
Gazelle * Raleigh * Batavus * Spartax * Giant * Peugeot * Vespa * Puch * Honda. Kerkraderweg 21-25 Heerlen-Molenberg. 045-415292.

S — SCHOORSTEENVEGERS

Math. Linssen. Tel. 045-241587
Bergerw. 20 Nuth. Onderh. c.v.-verw. Gesp. in Radson en Nefit ketels, gas-, water-install. Erk. schoorst.vegersbedr.

SCHOONHEIDSSALONS

Maya Stam-de Lang
Totale kosmetiek, minilift, figuurcorrectie. Eindstraat 79 Schinveld. Tel. 045-255453.

Schoonheidssalon Rosalie
Bouwbergstr. 92, Schinveld. Tel. 045-258748. Elect. ont. Blendmeth. kosm. anatomische gazen medique, zonnek

Sportprijzencentrum Heerlen
Bekers * trofeeën * medailles. Zeefdrukkerij, offset, graveerinr. Geleenstr. 53 Heerlen. Tel. 045-713379.

T — TUINMEUBELEN

Doorlopend tuinmeubelenshow
Gespec. in tuinmeub. en toebehoren. Hartman, Allibert, Sieger etc. 3181 Minli B.V. Streeperstr. 60 Landgraaf.

TECHNISCHE ...

Technisch buro J. Frissen B.V.
Specialist in c.v., airco, ventilatie, sanitair, indus. pijpleidinginstall. Lintjensstr. 17 Heerlen. 045-717318.

Jacobs Ass. en Makelaardij o
Haghenstr. 57, 6461 VT Kerkrade. T 045-453121. Voor al uw taxaties Dormigstr. 20, 6371 VZ Landgraaf.

Pickée Taxaties/Makelaardij
Bemiddeling bij koop en verkoop, hypotheken en taxaties van uw onr. go Iltersonstr. 15 Landgraaf. 045-41481

V — VERWARMING

Veloha-Habets. Tel. 045-4237
Centr. verwarming onderhoudsdien Tevens uw adres voor energiezuin ketels. Vraag vrijblijvend offerte. P straat 5 Terwinselen.

VERHUIZINGEN

Moberts Verhuizingen B.V.
Internationaal verhuis- en transpo drijf, kantoor- en projektverhui Adres: Kissel 56 Heerlen. 045-725

VERFBEHANG

Decorette Aug. v. Wersch
Bongerd 19 Heerlen. Tel. 045-7135 Verf, behang, gordijnstof, vloerbe king en zonwering.

W — WIJNHANDEL-SLIJTE

Stadswijnkelder Berns
Geerstr. 26 Heerlen. Tel. 045-717 Ruim 500 versch. natuurzuivere nen. Specialist in geschenkverpak

Z — ZONNESTUDIO

Zonnestudio Voerendaal
Zonnekuur: 12x voor ƒ 75,-. Uit tend via afspr. 's Avonds ook geop Hoolstr. 43 Voerendaal. 045-7504

ZONWERINGEN

Ron Lenten. Tel. 045-32000
Alum. pvc rolluiken, kunstst. ko deuren, garagepoort., parket, bi en buit. zonw. Hoogstr. 45 Land

Venetian Blinds b.v.
zonweringskonstrukties, jalou markiezen en roll. in alu., staal + Kipstr. 30-32 Kerkrade. 045-4534

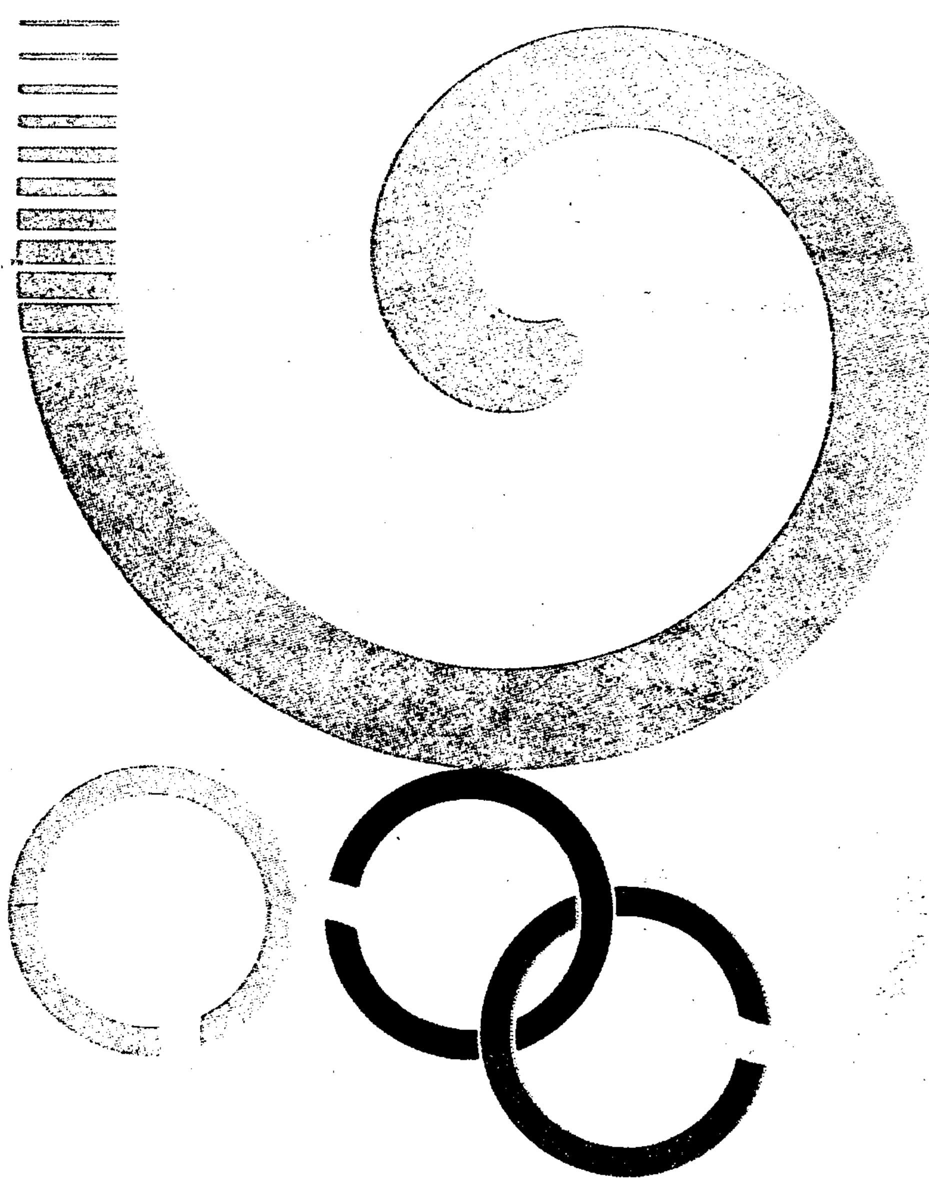
Jago Zonweringen 045-4142
Rolluiken en markiezen. Nieuw: ku stof raam met dubb. glas en Schaesbergerstr. 104 Kerkrade.

Th. Hendriks. Tel. 045-2563
Past. Greymansstr. 18 Schinveld. Z wering, rolluiken en kunststof ram

Zonweringsbedrijf Salemink
Voor al uw zonweringsprobl. heb wij een oplossing. Belvauer 44 wenhagen. 045-314132.

Limburgs Dagblad

● De familie Senden gekluisterd aan het televisietoestel. Een vertrouwd beeld tijdens de Olympische Spelen.

Foto: 3-Poot/ DRIES LINSSEN.

aan de beeLDbuis

Gesprekken met mensen, die 's nachts gekluisterd aan de tv de Olympische uitzendingen volgen.

KLIMMEN – Bij de familie Senden in Termaar-Klimmen is de huiselijke orde tijdens de Olympische Spelen '88 danig verstoord. Pa Hub, ma Mariëtte, dochter Nancy en zoon Danny zijn fervente sportliefhebbers. De zwemsport neemt in huize Senden een belangrijke plaats in en de bewoners ervan slaan geen nacht over als Seoel live op de televisie wordt uitgezonden.

„Ik wil de 'schade' voor de kinderen zoveel mogelijk beperken", vertelt Hub Senden, distributie-medewerker bij de PLEM. „Met schade bedoel ik het tekort aan slaapuren voor de kinderen. Het ritme is immers verstoord als zij bijna elke nacht opstaan om de Olympische wedstrijden op de tv te bekijken. Nancy is 15 en Danny 13 jaar. Zij hebben de nachtrust hard nodig. Soms hoop ik wel eens dat de wekker niet afloopt en zij op die manier de hele nacht doorslapen. Maar dat is moeilijk, zeker als pa 's nachts wél opstaat en voor de buis gaat zitten. Soms ga ik na de uitzending nog even terug naar bed, want ik moet toch 's morgens fit op mijn werk verschijnen. Gelukkig slaapt onze jongste zoon Ricky rustig verder. Stel je voor dat ook hij midden in de nacht opstaat...".

De 13-jarige Danny Senden is lid van de Maastrichtse zwemclub MZ&PC en traint acht uren per week. „Danny was jarenlang lid van de Startgemeenschap VaVo. Zwemmers uit Vaals en Voerendaal werkten toen goed samen op het gebied van de wedstrijdsport. Jammer genoeg werd die club in '85 na subsidieproblemen ontbonden en moest Danny uitwijken naar een andere club. Aangezien hij prestatiegericht wilde zwemmen, werd hij lid van MZ&PC Maastricht. In het begin keek ik vrij sceptisch tegen die overgang aan, maar nu heeft niemand er spijt van. Hij traint vijf dagen per week bij een MZ-dependance in Gulpen en dat vergt erg veel van de ouders. Danny wordt telkens gebracht en weer opgehaald. Maar dat is geen probleem, mijn vrouw en ik staan er volledig achter", aldus Hub Senden. Hij was vele jaren actief in de voetballerij en speelde onder andere dertien jaar in het eerste elftal van Klimmania.

Het chauvinisme als Nederlander houdt Hub Senden in de waan dat een Nederlandse zwemmer of zwemster een medaille wint in Seoel. „Maar heel eerlijk gezegd, geloof ik niet in een zwemplak voor Oranje. De Nederlandse ploeg zwemt in de breedte gezien vrij redelijk, maar de vorm van de dag zal bepalend zijn voor een medaille. Van de andere sporten beleefde ik plezier aan de knock-out overwinning van bokser Tuur. Pats, en daar lag die Amerikaan. Erg grappig...".

HANS ROOIJAKKERS

Reisbureau eist schadevergoeding

SEOEL - Een Zuidafrikaans reisbureau overweegt een schadevergoeding te eisen van de organisatie van de Olympische Spelen in Seoel. Dit voor de weigering door de Zuidkoreaanse autoriteiten bezoekers uit Zuidafrika een visum te verstrekken. De reisorganisatie, uit het als gevolg van de apartheidspolitiek sportief geboycotte land, zegt daardoor schade te hebben geleden.

Een woordvoerder van het reisbureau liet weten bepaalde toezegging uit Zuidkorea te hebben ontvangen, waaruit bleek dat bezoekers uit zijn land wel zouden worden toegelaten.

Vertegenwoordigers van het bureau zijn momenteel in Seoel aanwezig om de gereserveerde hotelaccommodaties alsnog te slijten. Zuidafrika werd in 1960 uit het Internationaal Olympisch Comité gestoten.

Sam Ramsamy IOC-adviseur

SEOEL – Het Internationale Olympische Comité (IOC) heeft Sam Ramsamy, leider van de anti-apartheidsorganisatie SANROC, benoemd tot adviseur van een Olympische commissie ter bestrijding van de apartheid in Zuidafrika. Het wordt gezien als een officiële erkenning door het IOC van het onlangs opgerichte college.

Het IOC benoemde tevens twee nieuwe leden voor de anti-apartheidscommissie. Dat waren de Bulgaar Slavkov en de Australiër Gosper. Dit had tot gevolg dat de Afrikanen niet meer de meerderheid in deze commissie hebben.

imburgs agblad

SEOEL 88

Middageditie – Olympische Spelen 1988 Dinsdag 20 september 1988

Spanje op valreep langszij

TIK VOOR HOCKEY ELF

SEOEL – Het Nederlandse herenhockeyteam heeft in zijn tweede wedstrijd een punt verspeeld. Tegen Spanje werd het in een matig duel 1-1. Een minuut voor het einde maakte Ignacio Escude uit een strafcorner de gelijkmaker. Kooijman had Nederland in de 56e minuut de leiding gegeven uit een strafbal.

Na afloop geselde Diepeveen het kunstgras van het Songnamstadion, Kooijman wierp de bal kwaad in de richting van de Chileense scheidsrechter Gantz. Het waren twee van de vele uitingen van teleurstelling en frustratie na de wedstrijd tegen Spanje, waarin de Nederlandse herenhockeyers een kostbaar punt hadden laten liggen (1-1).

De klap kwam dubbel hard aan, omdat de met grote moeite verkregen voorsprong (een strafbal van Kooijman in de 56e minuut) zestig seconden voor het einde werd weggegeven. Ignacio Escude benutte toen een strafcorner na een slotfase, waarin Oranje veel balverlies had geleden. De Spanjaarden, zondag met 1-5 afgestraft door Pakistan, veerden op na deze onverwachte meevaller, de Nederlanders wilden het liefst onder het kunstgras kruipen van schaamte.

● Zie verder pagina 3

Toestand Japanse keizer kritiek

SINGAPORE – De toestand van de 87-jarige Japanse keizer Hirohito is kritiek. De keizerlijke familie heeft zich vanochtend rond het ziekbed van de ernstige zieke keizer in het paleis verzameld nadat zijn toestand afgelopen nacht is verslechterd.

Vanochtend constateerden de artsen geen vooruitgang in zijn situatie. Zijn pols en tempertauur zijn boven normaal, maar volgens de artsen is de keizer geheel bij bewustzijn. De conditie van de bejaarde keizer wordt gecompliceerd door geelzucht. De medici hebben intussen afgezien van een kleine operatie die de keizer zou ondergaan wegens problemen met de spijsvertering.

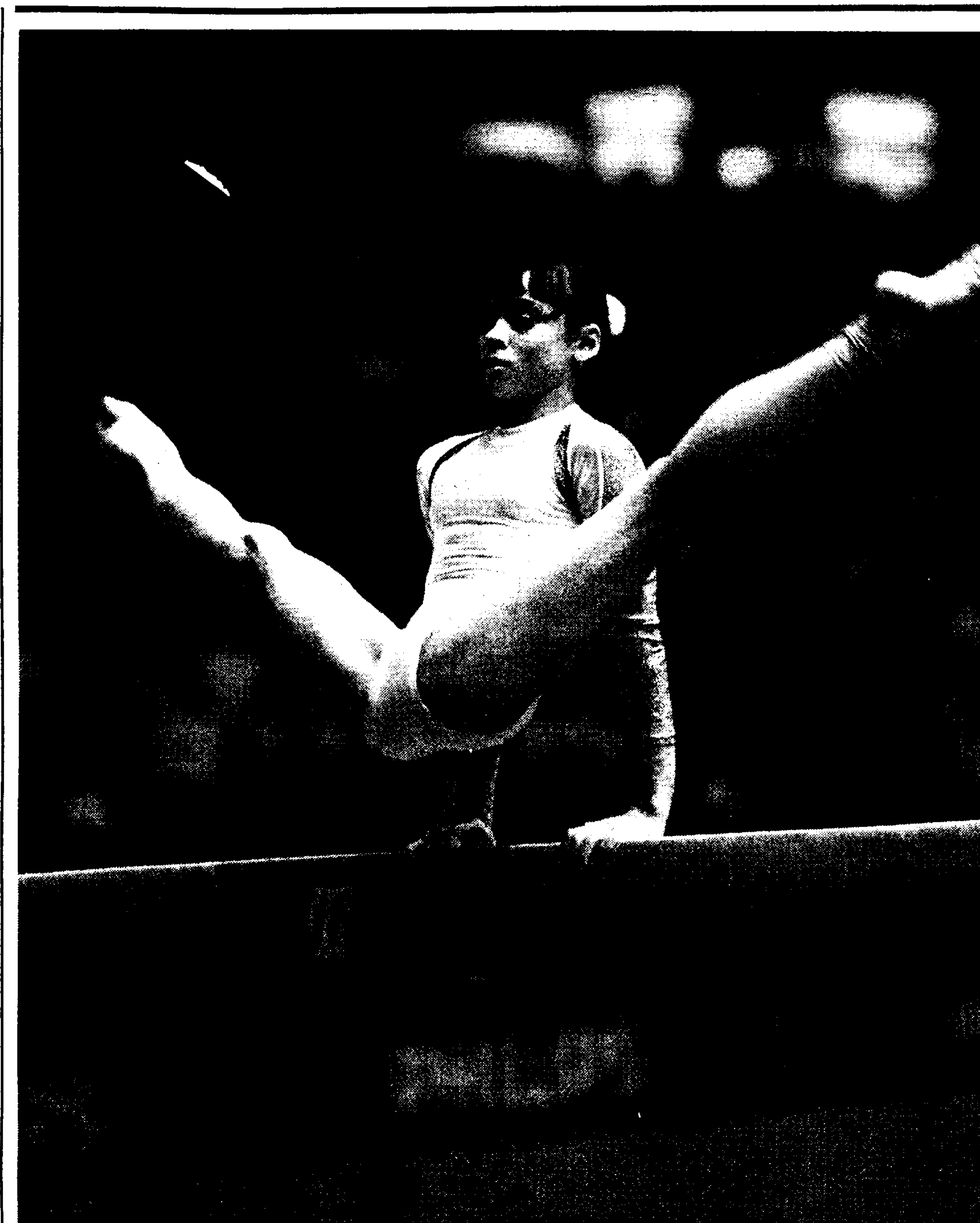
MILJOENENNOTA:

Belasting 4,2 miljard gulden omlaag

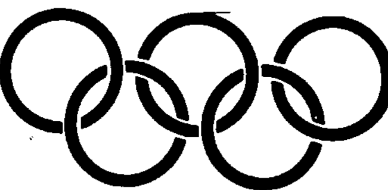
● zie verder pagina 9

Helicopter met verslaggevers neergestort

PUSAN – Een helicopter, die twee leden van een Australische televisieploeg en twee Zuidkoreanen vervoerde, is in de buurt van de haven van Pusan neergestort. Volgens een woordvoerder van de Olympische organisatie vielen bij het ongeval geen doden. Hoe ernstig de verwondingen van de inzittenden waren, kon hij niet zeggen. De Australische cameraploeg wilde opnamen maken van de zeilwedstrijden, die in Pusan worden gehouden.

● De Roemeense turnster Aurelia Dobre, de wereldkampioene van 1987, ondervindt nog veel hinder van een knieoperatie die zij in maart van dit moest ondergaan. Dobre - op de foto in actie tijdens de balk-oefening - kwam tijdens de landenwedstrijd niet verder dan 39.225, waarmee zij ruim een half punt achter haar landgenote Daniela Silivas bleef. Silivas kwam met 39.775 tot de beste individuele prestatie, Dobre is slechts negende. In het landenklassement heeft Rusland na de verplichte oefenstof de leiding voor Roemenië en Oost-Duitsland. De 'opvolgster van Nadia Comaneci' kan zich morgenmiddag revancheren wanneer onder meer het onderdeel balk op het programma staat.

olympische uitslagen

BASKETBAL

Heren, voorronde, tweede speeldag: Groep B: Canada - Verenigde Staten 70-76 (42-40). Spanje-Egypte 113-70.

Heren, Groep A: Puerto Rico - Zuidkorea 79-74.

MILITARY

Dressuur: tussenstand na eerste onderdeel 1. Todd (Nzl) Charisma 37.60, 2. Erhorn (WDl) Justyn Time 39.60, 3. Leng (GBr) Master Craftsma 43.20, 4. Kaspareit (WDl) Sherry 46.80, 5. Stark (GBr) Sir Wattie 50.00, 6. Bruce Davidson (VSt) Dr Peaches 50.40.
Landenklassement: 1. West-Duitsland 137.00, 2. Groot-Brittannië 146.40, 3. Nieuw-Zeeland 155.60, 4. Verenigde Staten 162.20, 5. Frankrijk 177.00, 6. Australië 180.60.

SCHIETEN

Luchtgeweer, heren, finale: 1. Maksimovic (Roe) 695.6, 2. Berthelot (Fra) 694.2, 3. Riederer (WDl) 694.0, 4. Forth (VSt) 692.5, 5. Stenvaag (Noo) 692.0, 6. Zahonyi (Hon) 691.4, 7. Byoung-Kyun (Zko) 690.7, 8. Wolfram (Odl) 689.8.
Trap, finale: 1. Monakov (Sov) 222, 2. Bednarik (Tsj) 222, 3. Peeters (Bel) 219, 4. Boza (Per) 219, **5. Van Limbeek (Ned) 219,** 6. Watanabe (Jap) 216. Monakov winnaar na barrage.

VOLLEYBAL

Dames, groep A: Japan - Sovjetunie 3-2 (15-2, 8-15, 15-12, 10-15, 19-17).
Dames, groep B: China - Verenigde Staten 3-0 (15-9, 15-5, 15-7).

BASKETBAL

Heren, groep B: Brazilië - China 130-108 (72-61).

HOCKEY

Heren, groep A: Australië - Argentinië 4-0 (2-0). 1. Birmingham 1-0, 26. Hager 2-0, 36. Hawgood 3-0, 54. Hager 4-0.
Heren, groep B: Groot-Brittannië - Canada 3-0 (1-0). 2. Sherwani 1-0, 39. Barber 2-0, 62. Dodds 3-0.
Groep B:
W-Duitsland - India 1-1.
Nederland - Spanje 1-1
Heren, groep A:
Pakistan - Kenya 8-0
Stand:

Pakistan	2	2	0	0	4	13- 1
Australië	2	2	0	0	4	11- 1
Nederland	**2**	**1**	**1**	**0**	**3**	**6- 2**
Spanje	2	0	1	0	1	2- 6
Argentinië	2	0	0	2	0	1- 9
Kenya	2	0	0	2	0	1-15

Heren, groep B:
Sovjetunie - Zuidkorea 3-1
Stand:

Sovjetunie	2	2	0	0	4	4- 1
Groot-Brittan.	2	1	1	0	3	5- 2
West-Duitsland	2	1	1	0	3	4- 2
India	2	0	1	1	1	1- 2
Zuidkorea	2	0	1	1	1	3- 5
Canada	2	0	0	2	0	1- 6

Groep A: Pakistan - Kenya 8-0 (4-0). 7. Sheikh 1-0, 8. Sheikh 2-0, Mohin-ur-Rehman 3-0, 32. Sharif 4-0, 46. Sheikh 5-0, 51. Sheikh 6-0, Shahbaz Ahmed 7-0, 65. Shahbaz Ahmed 8-0.
Groep B: Sovjetunie - Zuidkorea 3-1 (1-1). 16. Davidov 1-0, 22. Yoo 1-1, 56. Bojoekatine 2-1, 58. Depojoetatov 3-1.

ROEIEN

Heren, dubbelvier, eerste drie naar halve finales: eerste serie: 1. Oost-Duitsland 5.48,70, 2. Australië 5.50,47, 3. Hongarije 5.51,75, 4. Polen 5.52,41, 5. Verenigde Staten 5.54,08. tweede serie: 1. Italië 5.48,77, 2. Sovjetunie 5.51,70, 3. West-Duitsland 5.52,45. derde serie: 1. Noorwegen 5.51,60, **2. Nederland (Nelis, Bakker, Van den Eerenbeemt, Kelderman) 5.53,42,** 3. Canada 5.54,01, 4. Argentinië 6.05.77.
Skiff, dames, winnaars naar halve finales, andere naar herkansing: eerste serie: 1. Marden (Vst) 8.01,55, 2. Pors (Den) 8.09,55, 3. Hatten (Can) 8.15,04, 4. Loukotova (Tsj) 8.17,80, 5. Larsson (Zwe) 8.29,70. tweede serie: 1. Behrendt (Odl) 7.51,44, 2. Popesou (Roe) 7.53,75, **3. Van Ettekoven (Ned) 7.56,80,** 4. Kvacha (Sov) 7.59,95. derde serie: 1. Gueorguieva (Bul) 7.50,64, 2. Defauw (Bel) 8.09,25, 3. Zweir (Grie) 8.12,13, 4. Briero (Fra) 8.28,75.
Dames, dubbel vier, winnaars naar finale, rest naar herkansingen: eerste serie: 1. Bulgarije 6.23,22, 2. Roemenië 6.26,95, 3. Sovjetunie 6.35,55, 4. Tsjechoslowakije 6.41,03, 5. Frankrijk 6.49,29. tweede serie: 1. Oost-Duitsland 6.31,40, 2. Verenigde Staten 6.42,93, 3. België 6.43,56, **4. Nederland (Compaan, Pentenga, Wessel, Zeekant) 6.45,27,** 5. Hongarije 6.47,13.
Dames, acht, winnaar naar finale, rest naar herkansingen: eerste serie: 1. Roemenië 6.15,65, 2. Oost-Duitsland 6.16,29, 3. West-Duitsland 6.38,31, 4. Bulgarije 6.47,99. tweede serie: 1. Sovjetunie 6.20,90, 2. China 6.23,33, 3. Verenigde Staten 6.24,55.
Heren, twee met stuurman, eerste drie naar halve finales: eerste serie: 1. Oost-Duitsland 7.11,24, 2. Bulgarije 7.15,24, 3. Nieuw-Zeeland 7.22,32, 4. Canada 7.25,18, 5. Brazilië 7.27,68. tweede serie: 1. Sovjetunie 7.12,96, 2. Joegoslavië 7.14,96, 3. Verenigde Staten 7.17,36, 4. Polen 7.21,89, 5. Ierland 7.33,16. derde serie: 1. Italië 7.03,55, 2. Groot-Brittannië 7.04,04, 3. Roemenië 7.04,48, 4. Tsjechoslowakije 7.26,53.
Heren, vier zonder stuurman, eerste drie naar halve finales: eerste serie: 1. Oost-Duitsland 6.05,65, 2. Italië 6.07,97, 3. Sovjetunie 6.11,15, 4. Zweden 6.19,12, 5. Griekenland 6.39,28. tweede serie: 1. Verenigde Staten 6.03,67, 2. Nieuw-Zeeland 6.06,75, 3. West-Duitsland 6.13,16, 4. Canada 6.22,42, 5. Spanje 6.28,34. derde serie: 1. Groot-Brittannië 6.60,52, 2. Frankrijk 6.08,76, 3. **Nederland (Sven Schwarz, Leutscher, De Vries, Ralf Schwarz) 6.17,24,** 4. Brazilië 6.29,61, 5. Zuidkorea 6.46,62.
Heren, acht, winnaars in finale: eerste serie: 1. Sovjetunie 5.34.95, 2. Canada 5.36.31, 3. Groot-Brittannië5.38.18, 4. Italië 5.43.11, 5. Zuidkorea 6.15.40. tweede serie: West-Duitsland 5.32.36, 2. Australië 5.33.94, 3. Verenigde Staten 5.39.26, 4. Bulgarije 5.48.28, 5. Japan 5.57 11

● *Gouddelver Greg Louganis. Hij won bij het schoonspringen het onderdeel 3-meterplank.*

ZWEMMEN

Dames, 200 meter vrije slag: eerste serie: 1. Lohberg (Wdl) 2.02,77, 2. Fogarty (Zim) 2.13,44, 3. Birch (Fij) 2.16.45, 4. Munch (Fij) 2.18,45. tweede serie: 1. Ollafsdottir (IJs) 2.07,11. 2. Aguilar (CRi) 2.10,22, 3. Ng (HgK) 2.10,43, 4. Eun-jung (ZdK) 2.10,85, 5. Huf-chien (Tai) 2.11,50, 6. Joo-li (Chi) 2.12,44, 8. Kay Hung (HgK) 2.13,61. derde serie: **1. Van der Plaats (Ned) 2.03,22,** 2. Amorim (Bra) 2.04,74, 3. Nurul (Mal) 2.04,85, 4. Sasaki (Jap) 2.06,18, 5. Gharbi (Tun) 2.06,60, 6. Dieffenthaller (Tri) 2.07,09, 7. Garay (PRI) 2.07,44, 8. Kohlmann (Mex) 2.10,36. vierde serie: 1. Trefilova (Sov) 2.00,54, 2. Kremer (Vst) 2.01,45, 3. Jacobsen (Den) 2.01,80, 4. Gilfillan (GBr) 2.02,11, 5. Pura (Roe) 2.02,26, **6. Brienesse (Ned) 2.04,36,** 7. Jorgensen (Den) 2.04,71, 8. Baumer (Aus) 2.04,82. vijfde serie: 1. Poll (CRI) 1.59,22, 2. Stellmach (ODl) 2.00,30, 3. Ortwig (Wdl) 2.00,66, 4. Prunier (Fra) 2.01,66, 5. Nakamori (Jap) 2.01,76, 6. Yong (Chi) 2.02,40, 7. Burge-Lopez (Aus) 2.03,42, 8. Persi (Ita) 2.04,40. zesde serie: 1. Friedriech (Odl) 1.59,02, 2. Wayte (VSt) 1.59,50, 3. Dobrescu (Roe) 2.01,93, 4. Noall (Can) 2.02,31, 5. Arnould (Bel) en Nilsson (Zwe) 2.03,32, 7. Croft (GBr) 2.03,62, 8. Kerr (Can) 2.04,92. Geplaatst voor de finale: Friedriech (ODl), Poll (CRl), Wayte (Vst), Stellmach (ODl), Trefilova (Sov), Ortwig (Wdl), Kremer (Vst), Prunier (Fra).
Heren, 400 meter wisselslag: eerste serie: 1. Sakovich (Gua) 4.44,78, 2. Alotaibi (Kuw) 4.50,16, 3. Bolling (Sri) 4.53,61. tweede serie: 1. Bures (Tsj) 4.29,62, 2. Careaga (Mex) 4.30,71, 3. Borges (Por) 4.30,79, 4. Ramalho (Bra) 4.31,95, 5. Madeira (Por) 4.35,00, 6. Jae-soo (ZdK) 4.40,46, 7. Concepcion (Fil) 4.48,00. derde serie: 1. Kühl (Wdl) 4.18,60, 2. Bordeau (Fra) 4.23,46, 3. Kostoff (Vst) 4.24,10, 4. Bruce (Aus) 4.25,15, 5. Zoebkov (Sov) 4.25,30, 6. Journet (Fra) 4.29,03, 7. Vassallo (PRl) 4.30,37, 8. Fujimoto (Jap) 4.33,03. vierde serie: 1. Wharton (Vst) 4.20,84, 2. Szabo (Hon) 4.20,85, 3. Berndt (Wdl) 4.20,93, 4. Brwe (GBr) 4.27,22, 5. Mizumoto (Jap) 4.28,11, 6. Lopez-Zubero (Spa) 4.35,68. vijfde serie: 1. Darnyi (Hon) 4.16,55, 2. Battistelli (Ita) 4.20,43, 3. Bermel (Wdl) 4.22,78, 4. Sacchi (Ita) 4.23,37, 5. Kelly (Can) 4.24,62, 6. Woodhouse (Aus) 4.25,60, 7. Papanikolaou (GRie) 4.26,72, 8. Meldrum (Can) 4.31,74. Geplaatst voor de finale: Darnyi (Hon), Kühl (Wdl), Wharton (Vst), Szabo (Hon), Berndt (Wdl), Battistelli (Ita), Bermel (Wdl), Sacchi (Ita).
Heren, 4x200 meter vrije slag: eerste serie: 1. Oost-Duitsland 7.16.61, 2. Verenigde Staten 7.18.76, 3. Australië 7.21.46, 4. Italië 7.21.85, 5. Groot-Brittannië 7.29.77, 6. Denemarken 7.33.31, 7. Zuidkorea 7.52.93, 8. Maagden Eilanden 8.15.51. tweede serie: 1. West-Duitsland 7.19.38, 2. Frankrijk 7.23.03, 3. Zweden 7.23.82, 4. Canada 7.26.28, 5. Brazilië 7.32.11, 6. Verenigde Arabische Emiraten 9.01.03. Mexico en Sovjetunie gediskwalificeerd. Geplaatst voor de finale: Oost-Duitsland, Verenigde Staten, West-Duisland, Australië, Italië, Frankrijk, Zweden, Canada.
Heren, 100 meter vlinderslag: eerste serie: 1. Yelle (Bar) 57,36, 2. Paftine (Moz) 1.01,15, 3. Castellanos (Hon) 1.02,69, 4. Salam (Ban) 1.03,69, 5. Bihabid (VAE) 1.06,25, 6. Ncala (Swa) 1.06,85, 7. Gomez (Ang) 1.09,60. tweede serie: 1. Leitner (Oos) 56,72, 2. Albuquerque (Por) 57,03, 3. Zea (Mex) 57,89, 4. Lima (Ang) 59,21, 5. Thompson (Zim) 1.00,13, 6. Singleton (Maa) 1.00,97, 7. Cleveland (Maa) 1.01,10. derde serie: 1. Buhain (Fil) 57,17, 2. Ribeiro (Bra) 57,25, 3. Griniazakis (Grie) 57,56, 4. Camacho (Por) 57,62, 5. Young-Chui (ZdK) 57,74, 6. Isang (HgK) 57,84. vierde serie: 1. Wilson (Aus) 55,54, 2. Tanaka (Jap) 56,19, 3. Anderson (NZl) 56,31, 4. Poli (Bra) 57,37, 5. David (Zwi) 56,77, 6. Siong Ang (Sin) 57,41, 7. Romo (Mex) 58,04. vijfde serie: 1. Jameson (Gbr) 53,34, 2. Ponting (Can) 54,31, 3. Mosse (NZl) 54,63, 4. Cerny (Can) 54,66, 5. Jian (Chi) 54,69, 6. Szukala (Pol) 54,83, 7. Jianqiang (Chi) 5 4,86, 8. Giambalvo (Ita) 56,57. zesde serie: 1. Nesty (Sur) 53,50, 2. Jarotsjoek (Sov) 54,17, 3. Mortenson (Vst) 54,44, 4. Cochran (GBr) 54,75, 5. Ballester (Spa) 55,27, 6. Michelotti (Ita) 55,83, 7. Petrov (Sov) 55,84, 8. Depickere (Fra) 56,47. zevende serie: 1. Biondi (Vst) 53,46, 2. Gross (Wdl) 53,78, 3. Sieben (Aus) 53,85, 4. Nielsen (Den) 54,52, 5. Miura (Jap) 54,82, 6. Herrmann (Wdl) 55,20, **7. Drost (Ned) 55,38,** 8. Wolf (Tsj) 55,73. Geplaats voor finale: Jameson (GBr), Biondi (VSt), Nesty (Sur), Gross (WDl), Sieben (Aus), Ponting (Can), Jaroetsjoek (Sov), Mortenson (Vst).
Dames, 200 meter schoolslag: eerste serie: 1. Carwai (Tai) 2.42,31, 2. Hidalgo (CRi) 2.44,72, 3. Chanmuqam (Sri) 2.51,60. tweede serie: 1. Horning (Per) 2.37,84, 2. Sungwon (ZDK) .239,40, 3. Arendt (Lux) 2.40,78, 4. Frank (GBr) 2.41,12, 5. Brülhart (Zwi) 2.42,82, 6. Niehaus (CRi) 2.45,35, 7. Kimberley (Tai) 2.50,84. derde serie: 1. Becue (Bel) 2.33,13, 2. Parera (Spa) 2.35,57, 3. Runnoplfsdottir (IJs) 2.39,10, 4. Chylak (Pol) 2.39,38, 5. Hooiveld (Aus) 2.39,97, 6. Petricevic (Joe) 2.40,80, 7. Boscatto (Arg) 2.45,80, 8. Huiling (Chi) 2.45,87. vierde serie: 1. Frenkeva (Bul) 2.29,57, 2. Lempereur (Bel) 2.30,07, 3. Dallavalle (Ita) 2.30,60, 4. Koezmina (Sov) 2.30,93, 5. Nisiro (Ita) 2.32,77, 6. Dahm (Wdl) 2.35,06, 7. Brownsdwon (GBr) 2.36,14, 8. Louvrier (Fra) 2.38,75. vijfde serie: 1. Bogatsjeva (Sov) 2.28,94, 2. Dangalakova (Bul) 2.29,91, 3. Xiaomin (Chi) 2.30,03, **4. Moes (Ned) 2.31,98,** 5. Clouthier (Can) 2.34,36, 6. Stawicka (Pol) 2.36,86, 7. Nagasaki (Jap) 2.37,44, 8. Sörensen (Den) 2.38,49. zesde serie: 1. Hörner (Odl) 2.27,63, 2. Higson (Can) 2.29,67, 3. Börnike (Odl) 2.30,71, 4. McFarlane (Vst) 2.32,11, 5. Rapp (Vst) 2.34,21, 6. Nishioka (Jap) 2.35,81, 7. Bojaryn (Fra) 2.37,38, 8. Esser (Wdl) 2.41,34. Geplaatst voor de eindstrijd: Hörner (Odl), Bogatsjeva (Sov), Frenkeva (Bul), Higson (Can), Dangalakova (Bul), Xiaomin (Chi), Lempereur (Bel), Dallavalle (Ita).

HANDBAL

Heren, groep B: Hongarije - Zuidkorea 20-22 (9-11).
Heren, groep A: Joegoslavië - Sovjetunie 18-24 (7-10).
Heren, groep A: Zweden - Algerije 21-18.
Heren, groep B: Oost-Duitsland - Japan 25-18.

SCHOONSPRINGEN

Heren, 3-meterplank finale: 1. Louganis (Vst) 703.80, 2. Tan (Chi) 704.88, 3. Li (Chi) 665.28, 4. Killat (Wdl) 661.47, 5. Bradshaw (Vst) 642.99, 6. Mundragon (Mex) 616.02, 7. Mena (Mex) 598.77, **8. Jongejans (Ned) 588.33,** 9. Stajkuvic (Oos) 570.60, 10. Portnov (Sov) 563.37, 11. Kaneto (Jap) 562.05, 12. Gontsjarov (Sov) 554.16.

HONKBAL

Nederland	**0**	**3**	**0**	**0**	**1**	**0**	**0**	**0**	**2-6**
Taipeh	0	0	0	0	1	0	0	0	0-1

Werpcijfers, **Nederland: Volkerijk: 2-1-7-2.** Taipeh: Kuo (4 2/3) 4-1-4-0, Chen Yi-Hsin (4 1/3) 4-1-7-0. Slagprestaties: **Nederland: Halderman 0.500, Bos 0.400, Eenhoorn 0.200, Knol 0.667, Groot 0.250, Joost 0,250, Van Renselaar 0.333 en Koot 0.250.** Taipeh: Chiang 0.333, Lo 0.250, Lin 0.250, Lee 0.250, Wang 0.250, Hong 0.500 en Huang 0.333. Tijdsduur: 2 uur 34 min.

PLANKZEILEN

Heren, eerste regatta: 1. Boersma (N.Ant) 0 pnt, 2. Bonga (Zwi) 3, 3. Gebhardt (VSt) 5,7, 4. Kendall (NZl) 8, 5. Iniesta (Spa) 10, 6. Garcia Velazco (Arg) 11,7, 7. Myerscough (Can) 13, 8. Meyer (WDl) 14, 9. Wirz (Ita) 15, 10. Nissen-Lie (Noo) 16, **11. Verschoor (Ned) 17.**

TENNIS

Heren enkelspel, eerste ronde: Edberg (Zwe) - Skoff (Oos) 7-6 6-2 6-3, Mecir (Tsj) - Jelen (WDl) 5-7 6-1 6-2 7-6, Moreno (Mex) - Tsuchihashi (Jap) 7-6 6-2 6-4, Zivojinovic (Joe) - Christensen (Den) 7-5 6-2 6-4, Connell (Can) - Fitzgerald (Aus) 6-4 4-6 6-2 6-2, Frana (Arg) - Perkiss (Isr) 6-2 4-6 6-4 6-4, Cane (Ita) - Srejber (Tsj) 6-3 7-6 4-6 6-3. Gilbert (VS)-Michael Tauson (Den) 6-2, 7-5, 6-1. Forget (Fra)-Camporese (Ita) 6-2, 6-0, 6-3. Mansdorf (Isr)-Jin-Sun (ZKo) 6-2, 6-4, 7-5. Ali (Ind)-Caballero (Par) 6-3, 6-2, 6-4. Mmoh (Nig)-Kowalski (Pol) 6-2, 6-4, 6-4.

ZEILEN

Dames, 470-klasse: eerste race: 1. Söderström/Bengtsson (Zwe) 0 pt, 2. Green/Davis (Aus) 3, 3. Jolly/Jewell (VSt) 5,7, 4. Moskalenko/Tsjoenikovskaja (Sov) 8, 5. Lemström/Lemström (Fin) 10, 6. Munch/Sörensen (Den) 11,7, 7. Theel/Preuss (ODl) 13, 8. Gonzalez/Guerra (Spa) 14, 9. Le Brun/Berge (Fra) 15, **10. Vegter/Bultman (Ned) 16.**
Heren, 470-klasse: eerste race: 1. Peponnet/Pillot (Fra) 0 pt, 2. Hunger/Hunger (WDl) 3, 3. Evans/Mander (NZl) 5,7, 4. Leon/Sanchez (Spa) 8, 5. Montefusco/Montefusco (Ita) 10, 6. Shadden/McKee (VSt) 11,7, **7. Drontmann/Drontmann (Ned) 13,** 8. Wanderley/Arndt (Bra) 14, 9. Cochrane/McIlguham (Can) 15, 10. Torten/Torten (Isr).
Star. Eerste regatta: 1. Grael/Falcao (Bra) 0 pt, 2. Hagen/Girr (WDl) 3, 3. MacDonald-/MacDonald (Can) 5,7, 4. Geert-Jensen-/Just (Den) 8, 5. Beashel/Torpy (Aus) 10, 6. Soloviev/Zibine (Sov) 11,7, 7. McIntyre/Valie (GBr) 13, 8. Hadjipavlis/Manthos (Gri) 14, 9. Reynolds/Haenel (VSt) 15, **10. Bakker/Vandenberg (Ned) 16.**
Flying Dutchman Eerste regatta: 1. Bojsen-Möller/Grönborg (Den) 0, 2. Jones/Knowles (NZl) 3, 3. Pollen/Björkum (Noo) 5,7, 4. Adler/Temke (Bra) 8, 5. McLaughlin/Millen (Can) 10, 6. Sela/Amir (Isr) 11,7, 7. Delage-/Ferre (Fra) 13, 8. Schroff/Schroff (Zwi) 14, 9. Nyberg/Eriksson (Zwe) 15, 10. Borodinov/Boedantsjev (Sov) 16, **16. Koning-/Schelling (Ned).**

Finjollen Eerste regatta: 1. Hjortnaes (Den) 0, 2. Schmid (WDl) 3, 3. O'Hara (Ier) 5,7, 4. Childerley (GBr) 8, 5. Spitzauer (Oos) 10, 6. Mergenthaler (Mex) 11,7, **7. Heiner (Ned) 13,** 8. Doreste (Spa) 14, 9. Koperski (Sov) 15, 10. Rechardt (Fin) 16.

Soling. Eerste regatta: 1. Schümann/Flach-/Jäkel (ODl) 0, 2. Kostecki/Baylis/Billingham (VSt) 3, 3. Dias/Dias/Adler (Bra) 5,7, 4. Dodson/Daubney/Hansen (NZl) 8, 5. Lamaro/Dalla/Romano (Ita) 10, 6. Groot-Brittanië 11,7, 7. Zweden 13, 8. Canada 14, 9. Denemarken 15, 10. Australië 16. Tornado Eerste regatta: 1. Le Deroff/Henard (Fra) 0, 2. Petschell/Claus (Oos) 3, 3. Nilsen/Johannessen (Noo) 5,7, **4. Van Bladel/Van Bladel (Ned) 8,** 5. Marström/Strandman (Zwe) 10, 6. Melvin/Muglia (VSt) 11,7, 7. Schafferius-/Colman (Aus) 13, 8. Grael/Freitas (Bra) 14, 9. Zuccoli/Santella (Ita) 15, 10. Sweeney/Smith (Can).

Olympische medailles

	G	Z	B	T
Sovjetunie	3	1	3	7
Verenigde Staten	2	1	2	5
Oostduitsland	2	0	1	3
Bulgarije	2	0	0	2
China	1	2	3	6
Roemenië	1	1	0	2
Tsjechoslowakije	1	1	0	2
Joegoslavië	1	0	1	2
Australië	1	0	0	1
Grootbrittannië	1	0	0	1
Zweden	0	2	1	3
Zuidkorea	0	2	0	2
Hongarije	0	1	1	2
Westduitsland	0	1	1	2
Frankrijk	0	1	1	2
Japan	0	1	0	1
Polen	0	1	0	1
België	0	0	1	1

DE DUIK VAN LOUGANIS

De mislukte sprong van gouden medaillewinnaar Greg Louganis

● SEOEL – Het organisatie comité van de Spelen heeft beloofd zowel de kwaliteit van het eten als de organisatie van de distributie te verbeteren. De SLOOC reageerde daarmee op een klacht van de atleten-commissie van het Internationaal Olympisch Comité. Van vele kanten kwamen opmerkingen binnen over het eten. Dat was te vet en had mede daardoor nauwelijks waarde voor de veel eisende lichamen van de sporters. Ook voor de lange rijen in de kantine alsmede het door elkaar aanbieden van voorhoofd en nagerecht zal een oplossing worden gezocht.

Seoel op de televisie

Nederland 3

(Vandaag)
12.50-16.30 Derde dinsdag in september in Den Haag. Tussen de bedrijven door het laatste olympisch nieuws uit Seoel.
16.30-17.15 Turnen. Vrije oefeningen mannen. Groep A. **19.14-21.55** Avondshow. Boksen (voorronden); Moderne vijfkamp zwemmen; Wielrennen op de baan. (Onderbroken van 19.51 tot 20.29 uur voor Journaal en weerbericht).

(Vannacht/woensdag)
04.00 Zwemmen. Finales 100 meter vlinderslag mannen; 200 meter vrije slag vrouwen; 400 meter wisselslag mannen; 200 meter schoolslag vrouwen en 4 x 200 meter estafette vrije slag mannen.
06.15 Turnen. Meerkamp landenwedstrijd vrouwen.
07.00 Hoogtepunten.
07.30 Hockeywedstrijd Nederland - Verenigde Staten.
08.00 Hoogtepunten.
08.30 Turnen. Meerkamp landenwedstrijd vrouwen.
09.00 Wielrennen. Series sprint mannen en vrouwen en achtervolging 4 km mannen.
10.00 Roeien. Herkansingen mannen en vrouwen; Boksen (voorronden) en (onder voorbehoud) wielrennen op de baan.
11.00 Paardesport. Military.
12.20-16.15 Turnen. Finale meerkamp landenwedstrijd voor vrouwen.
19.14-21.55 Avondshow met: Worstelen (Finales Grieks-Romeins tot 52, 74 en 100 kg); Schermen (Finale degen individueel mannen); Gewichtheffen (finale tot 67,5 kg) en Boksen (voorronden).

België/ TV 2

(Vandaag)
14.30 Boksen.
15.00 Gewichtheffen tot 60 kg.
17.00-17.30 Samenvattingen diverse wedstrijden.
20.00-23.00 Studio Olympia. Hoogtepunten van vandaag.

(Vannacht en morgen)
00.55 Roeien. Rechtstreekse reportage van de herkansingen.
01.55 Afwisselend: wielrennen (sprint mannen en vrouwen, 1/8 en 1/4 finales achtervolging heren) en roeien.
03.55 Zwemmen: finales 100 m vlinderslag heren; 200 m vrije slag dames; 400 m wisselslag heren; 200 m schoolslag dames; 4 x 200 m vrije slag heren estafette.
06.00 Turnen. Damesploegen B.
08.00 Wielrennen. Series sprint dames en heren; kwartfinales achtervolging heren.
08.30 Boksen. Rechtstreekse reportage.
10.55 Paardesport: Military en cross-country.
12.15 Boksen. Samenvattingen.
12.30 Turnen. damesploegen A. Rechtstreekse reportage vrije oefeningen.
15.30 Gewichtheffen in de klasse tot 67 kg.
17.30-18.00 Samenvattingen diverse wedstrijden.
20.00-23.00 Studio Olympia: hoogtepunten van vandaag.

Duitsland

(Vandaag)
ARD:
16.15-17.15 Olympia Extra. Samenvatting van de wedstrijden van vandaag.
20.15-21.45 Olympia-Magazin. Samenvattingen, analyses, interviews, reportages.
23.00-00.00 Olympia spezial. Verslag van een hoogtepunt van de dag.

(Vannacht en morgen)
ZDF:
00.55-15.50 Olympische Spelen met:
Zwemmen (Finales 100 m vlinderslag heren, 200 m vrije slag dames, 400 m wisselslag heren, 200 m schoolslag dames en 4 x 200 m vrije slag heren estafette).
Turnen: finale damesploegen.
Schermen: finale floret voor heren.
Worstelen: Grieks-Romeins in de klassen tot 52, 70 en 100 kg.
Schieten: finale met luchtdrukgeweer en kleinkaliber voor dames.
Gewichtheffen: finale in de klasse tot 67,5 kilo
Baskettball.
Waterpolo.
Boksen.
Paardesport: military en cross-country.
Wielrennen: baanwedstrijden.
Roeien.
Voetbal: Zweden - Westduitsland (11.00).
Hockey: dames, Zuid-Korea - Westduitsland.
Tennis: dames enkel en heren dubbel.
(Samenvattingen om 6.00, 7.00, 8.00 en 9.00 uur).
De programma's worden gepresenteerd door Bernd Heller en Harry Valérien.
19.30-21.45 Samenvattingen van de vijfde dag met reportages, interviews en studiogasten. Presentatie: Doris Papperitz.
22.10-23.00 Super Seoel. Samenvatting van de vijfde dag.

● *Bean van Limbeek in actie bij de Olympische Spelen. Een vijfde plaats bij de wereldtop.*

Bean van Limbeek slechts 1 duif van brons verwijderd

Van onze verslaggever

SEOEL – De tijd ging dringen, nog maar een half uurtje. Of Bean van Limbeek, druk pratend achter een glas cola, zich niet moest concentreren op de finale? „Ben je mal. Ik vind dit al prachtig, die finale kunnen ze me niet meer afnemen". Even later zonderde hij zich toch maar even af, met trillende handen. Ze beefden nog, toen hij bijna een uur later na een zinderende strijd genoegen moest nemen met een vijfde plaats.

„Prachtig natuurlijk, wie had dit nou gedacht?" Maar toch, hij was er zo dichtbij, bij de eerste (bronzen) medaille voor Nederland in Seoel. Met hetzelfde aantal punten (195, een Nederlands record) was hij met de Belg Frans Peeters en de Peruaan 'Pacho' Boza de finale in gegaan, op enige afstand van het onbereikbare goud (de Rus Monakov) en zilver (de Tsjechoslowaak Benderik). En met hetzelfde aantal, 219, slechts één misser, kwamen ze er bezweet uit. Nòg meer spanning, een 'shoot-off'; wie het eerste miste lag eruit. En dat was de Almelose marktkoopman. Bij de achtste oranje kleiduif ging hij in de fout. Luid was het applaus van de vele toeschouwers, voor de showman van de zes finalisten.

De eerste medaillerijpe finale voor het Nederlandse kamp kwam op een onverwacht ogenblik. Aan de rand van Seoel, op de prachtige Taenung schietbaan, waren de kleiduivenschutters al enkele dagen bezig. Nederlands enige trapschutter, de 44-jarige Bean van Limbeek, was die dagen steeds vooraan te vinden. Zeker na de tweede serie van 75 duiven, die hij allemaal kapot schoot.
„Zo goed had ik nog nooit geschoten, en dat tijdens de Olympische Spelen! Dat werd me maandagavond allemaal een beetje te veel. Ik belde naar huis, daar hadden ze al dertig telefoontjes gehad. Want het stond op teletekst".

Bean van Limbeek stond op dat moment met een totaal van 148 treffers (slechts twee missers) op een derde plaats, met nog vijftig oranje schijfjes te gaan tot de finale. Vijftig beslissende schoten, vijftig keer de gierende zenuwen. Hij miste op de slotdag drie keer, eigenlijk te veel. Zakte naar de zesde plaats, net genoeg voor de finale.

Vanochtend was hij even de serieuze sportman, op jacht naar het brons. „Hij sterft van de zenuwen hoor", maakte coach Jan Burger duidelijk. „Dan is-ie in staat zijn pet te vergeten, en dat kost hem in deze zon zo twee duiven". Die pet was een beetje bijgeloof. In Istanbul gekocht, hij werd er vijfde mee bij het EK. Net als die dikke coltrui die Van Limbeek droeg en dat bij dertig graden. „In die trui voel ik me gewoon het lekkerst. Ik heb er alleen wel de mouwen afgeknipt. Maar dat geeft niet, ik verkoop ze toch zelf".

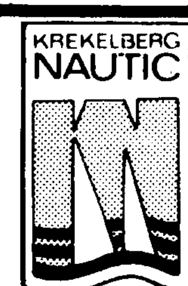
Dat wil hij weer snel gaan doen, zijn vrijdagse stekkie op de markt van Zwolle opzoeken. „Ik ben nooit langer dan een week van huis geweest, en dan gebeurt me dit. Maar ik heb er vijfhonderd gulden voor over om morgen direkt te vertrekken. Een maand weg is te lang. Ik mis m'n vrienden en mijn twee heerlijke honden. Wat zullen die wel niet denken, nu ik zo lang weg ben. Bovendien, ik verdien niks terwijl ik hier zit". De eer, die bronzen plak, die had hij wel graag gehad. Maar na een minuutje mokken in de zon was de lach er weer. „Wat wil ik nou helemaal? Hier zijn de beste schutters ter wereld, en ik word daartussen even vijfde".

Kijktips

ZWEMMEN, woensdag, 04.00 uur, finales zwemmen: Grote afwezige vandaag in Seoel is Pablo Morales. De Amerikaan is wereldkampioen en wereldrecordhouder op de 100 vlinder, maar wist zich bij de Amerikaanse trials niet voor de Spelen te plaatsen. Waarmee zijn landgenoot Matt Biondi wederom een kans krijgt een medaille aan zijn totaal toe te voegen. Michael Gross heeft zijn toernooi afgestemd op de 4 x 200 meter vrije slag estafette. De Westduitser wil zich revancheren voor de nederlaag tegen de VS op de Spelen van 1984 en tegen de DDR op de WK van '86.

HOCKEY, woensdag 05.30 uur, hockey: het Nederlands dameshockeyteam opent het olympisch toernooi met een wedstrijd tegen de Verenigde Staten. De Amerikaanse ploeg wordt geleid door de Nederlander Boudewijn Castelijn. Vier jaar geleden haalden de Amerikaanse dames een bronzen medaille op de Olympische Spelen in Los Angeles. Nederland verdedigt in Seoel de olympische titel.

TURNEN, woensdag 12.30 uur, turnen: Aartsrivalen op de balk, het paard, de ongelijke leggers en de vloer tegen elkaar. Roemenië en de Sovjetunie, altijd een pikant duel tussen de kleine, beweeglijke meisjes. Vorig jaar, WK in Rotterdam, waren de Roemeensen, onder leiding van individueel wereldkampioene Aurelia Dobre, de sterksten. Net als bij de Spelen van '84, maar toen waren de Rusinnen er niet bij. Tijd voor een revanche, in de landenfinale.

EYGELSHOVEN: Aantrekkelijk gelegen goed onderhouden vrijstaand woonhuis met gas-c.v. en garage. Ind. o.a.: betegelde hal met bergkast, betegeld toilet. Ruime woonkamer met tegelvloer, keuken, slaapkamers met parketvloer, complete badkamer, via vaste trap naar 2e verdieping, hobbyruimte. Aanvaarding direct. Prijs ƒ 165.000,- k.k.

HEERLEN: op loopafstand van het centrum, aantrekkelijk gelegen en goed onderhouden woonhuis met gas-c.v., berging en tuin. Ind. o.a.: gang, kelder, woonkamer met erker en parketvloer, betegelde eetkeuken met moderne keukeninrichting, betegelde bijkeuken, vijf slaapkamers, betegelde badkamer, bergzolder. Aanvaarding n.o.t.k. Vraagprijs ƒ 165.000,- k.k.

HEERLEN: woonhuis met c.v.-gas, garage en tuin. Bouwjaar 1981. Muren en dak zijn geïsoleerd. Gedeeltelijk dubbele beglazing. Ind. o.a.: woonkamer met parketvloer, keuken, drie slaapkamers, badkamer, grote zolder (vaste trap). Vraagprijs ƒ 119.000,- k.k.

HEERLEN: ruime woning met gas-c.v., hobbyruimte en 2 garages. Totale perceeloppervlakte ca. 800 m². **Een pand dat u beslist van binnen moet zien.** Achterom bereikbaar en via autopad. Ind. o.a.: kelder, ruime woonkamer (ca. 50 m²), keuken, bijkeuken, hobbyruimte, bergruimten. **1e verd.:** 4 slaapkamers, badkamer. Vraagprijs ƒ 157.000,- k.k.

HEERLEN: rustig gelegen ruim tussenwoonhuis met gas-c.v., eenvoudige garage (hout) en diepe achtertuin. Ind. o.a.: provisiekelder, betegelde hal, woonkamer, betegelde eetkeuken, bijkeuken, vier slaapkamers, betegelde badkamer, bergzolder. Aanvaarding direct. Vraagprijs ƒ 97.500,- k.k.

HEERLEN-Centrum: ruime woning met gas-c.v., berging en tuin. Achterom bereikbaar. Goed onderhouden. Ind. o.a.: drie kelders, woonkamer ca. 40 m² met parketvloer, keuken met een luxe keukeninstallatie met apparatuur. **1e verdieping:** drie slaapkamers (één met groot dakterras), badkamer. **2e verdieping:** twee mansarde(slaap)kamers. Bergruimten. Vliering. Vraagprijs ƒ 169.000,- k.k.

HEERLEN: zeer goed onderhouden twee-slaapkamerappartement met ruime woonkamer/keuken met plavuizenvloer en decorplafond, badkamer met ligbad, grote hobbyruimte ca. 2.80 x 3.80 en fietsenberging op de begane grond. Vierde woonetage. Aanvaarding in overleg. Vraagprijs ƒ 79.000,- k.k.

HOENSBROEK: aan de buitenrand van Hoensbroek (Schuureik) gelegen semi-bungalow met c.v.-gas, inpandige gaage en rondom tuin (totaal ca. 1500 m²). Bouwjaar 1972. Gedeeltelijk voorzien van dubbele beglazing. Ruime woon-eetkamer (ca. 67 m²) met hardstenen vloer, openhaardpartij, compleet ingerichte keuken, vier slaapkamers, twee badkamers, hobbyruimte, wijnkelder, zolder. Vraagprijs ƒ 450.000,- k.k.

HOENSBROEK: goed gelegen hoekhuis met kleine tuin. Enige achterstand in onderhoud. Ind. o.a.: provisiekelder, woonkamer met schoorsteen, keuken, toilet, douche, 3 slaapkamers, vaste trap naar zolder, 2 slaapkamers. Direct te aanvaarden. Vraagprijs ƒ 73.000,- k.k.

HOENSBROEK: goed onderhouden, aan voorzijde vrij gelegen hoek-drive-in woning met gas-c.v.. Ind. o.a.: gang, ruime inpandige garage, toilet, T-vormige woonkamer met tegelvloer, open keuken (direct tuinkontakt), drie slaapkamers, betegelde badkamer met ligbad, vaste wastafel en 2e toilet. Vraagprijs ƒ 119.000,- k.k.

KERKRADE: semi-vrijstaand landhuis met gas-c.v., mooie tuin en garage. Uitgevoerd in luxe en duurzaam materiaal, met maximale isolatie in dak, glas en wanden. Ind. o.a.: mooie entree, overlopend naar de woonkamer (ca. 55 m²), met turbohaard en leistenenvloer, zeer luxe keuken met alle apparatuur. Bijkeuken: mooi trappenhuis, drie ruime slaapkamers, mooie badkamer met o.a. ligbad, douche, toilet, dubbele vaste wastafel, div. balkons. In een zeer goede staat van onderhoud. Prijs ƒ 350.000,- k.k.

KERKRADE-Centrum: uitstekend en rustig gelegen vrijstaand woonhuis met gas-c.v., garage, carport en rondom tuin (ruim 1000 m²). Groot gedeeltelijk overdekt terras. Ind. o.a.: twee kelders, royale hal, woonkamer met parketvloer en open haard tv-kamer met parketvloer, eetkeuken met apparatuur, vier slaapkamers, twee badkamers. Vraagprijs ƒ 415.000,- k.k.

KERKRADE: halfvrijstaand vooroorlogs woonhuis met c.v.-gas en grote tuin. Oprit voor bouw van garage aanwezig. Grote woonkamer-ensuite, kelder, keuken, serre, bijkeuken, twee grote slaapkamers, moderne witte badkamer, vaste trap naar zolder. Mogelijkheid voor slaapkamer. Gedeeltelijk dubbele beglazing. Redelijke staat van onderhoud. Aanvaarding in overleg. Vraagprijs ƒ 135.000,- k.k.

SCHAESBERG: royaal sfeervol halfvrijstaand herenhuis met c.v.-gas en grote tuin (totaal 1420 m²). Ind. o.a.: diverse kelders, vestibule, hal, woonkamer-ensuite, keuken met moderne installatie, bijkeuken, 7 slaapkamers, betegelde badkamer compleet ingericht. Aanvaarding direct. Vraagprijs ƒ 189.000,- k.k.

SCHAESBERG: tussenwoonhuis met inpandige garage en gas-c.v.. Ind. o.a.: ruime garage/hobbyruimte, betegelde gang, L-vormige woonkamer met plavuizenvloer, woon-eetkeuken, 3 slaapkamers, betegelde badkamer met ligbad en vaste wastafel. Bergzolder. Koopprijs ƒ 119.000,- k.k.

SCHAESBERG: vrijstaande bungalow met c.v.-gas, in bosrijke omgeving. Totale perceeloppervlakte ruim 1500 m². Ind.: L-vormige woonkamer met parketvloer en open haardpartij, keuken met een aanbouwkeuken en apparatuur, drie slaapkamers, badkamer. Souterrain: Twee goed uitgevoerde hobbykantoorruimten. Garage. Prijs ƒ 329.000,- k.k.

SCHINVELD: ruim en riant gelegen vrijstaand landhuis met een maximale privacy, in de hogere prijsklasse. Ind. o.a.: Twee ruime livings, moderne keuken, biljartkamer, kantoor, 7 slaapkamers, badkamer en doucheruimte, groot souterrain met aparte praktijkruimte. Totaal perceel ca. 1 ha met zwembad en tennisveld. Uitstekend onderhouden - goede glasisolatie. Bezichtiging uitsluitend na afspraak. Prijs op aanvraag.

UBACH OVER WORMS-Rimburg: goed onderhouden tussenwoning met c.v.-gas en tuin. Zijopgang met erfdienstbaarheid. Ruime L-vormige woonkamer, dichte keuken met moderne inrichting, badkamer en tuinberging, 3 slaapkamers, vaste trap naar zolder. Geïsoleerd dak. Aanvaarding in overleg. Prijs ƒ 99.500,– k.k.

UBACH OVER WORMS: halfvrijstaand woonhuis met gas-c.v., garage, berging en tuin. Nabij centrum. Ind. o.a.: kelder, woonkamer met open haard, keuken (keukeninstallatie met apparatuur), twee slaapkamers, één met erker, studioruimte (mogelijkheid voor 3e slaapkamer), badkamer, zolderruimte. Prijs ƒ 105.000,- k.k.

UBACH OVER WORMS: ruim woonhuis met gas-c.v., grote garage en tuin. Gedeeltelijk dubbele beglazing. Ind. o.a.: twee kelders, woonkamer-ensuite, keuken, bijkeuken, doucheruimte, vier grote slaapkamers, vaste trap naar zolder, twee zolderkamers, grote zolderruimte. Koopprijs ƒ 135.000,- k.k.

UBACH OVER WORMS: rustig en goed gelegen bouwterrein aan de Maastrichterweg. Front ca. 23 meter. Totale oppervlakte 1702 m². Vraagprijs ƒ 135.000,- k.k.

LANDGRAAF-Rimburg: rustig en goed gelegen vrijstaand landhuis met souterrain-garage, gas-c.v. en ruime tuin. Ind. o.a.: provisieruimte, c.v.-ruimte, mooie entree met trapopgang, L-vormige woonkamer met open haard, luxe keuken met apparatuur. **1e verd.:** 3 mooie slaapkamers, luxe badkamer met ligbad en 2e toilet. Voor- en achterbalkon. Bergzolder. Tuin ca. 35 meter diep en achtergelegen bos ca. 35 meter diep. Vraagprijs ƒ 298.000,- k.k.

UBACH OVER WORMS: goed onderhouden zeer ruim halfvrijstaand woonhuis met gas-c.v., garage en grote tuin (totaal 465 m²). Ind. o.a.: betegelde gang, provisiekelder, L-vormige woonkamer met schuifdeuren (ca. 43 m²), betegelde woon-eetkeuken met aanbouwkeuken met apparatuur, hobbyruimte, 2 badkamers, 5 slaapkamers, bergzolder. Aanvaarding n.o.t.k. Vraagprijs ƒ 165.000,- k.k.

WIJNANDSRADE: rustig gelegen patio-bungalow met c.v.-gas en garage. Ind. o.a.: L-vormige woonkamer met parketvloer en open haard, keuken, 2 slaapkamers, badkamer. Vragprijs ƒ 169.000,- k.k.

TE HUUR GEVRAAGD: voor eénrelatie. Omgeving van Berg en Terblijt, Valkenburg, Schin op Geul, Wijlre, Gulpen, Heerlen-Welten, Voerendaal. Een niet te groot woonhuis met gas-c.v., garage, kleine tuin, woonkamer, keuken, twee slaapkamers, badkamer. Rustig gelegen.

● *Marc Delissen gaat onderuit tegen de Spanjaard Jaime Armengol. Achter hem staan Cees-Jan Diepenveen en Rene Klaassen. Zij konden niet verhinderen dat Spanje op de valreep gelijk maakte.*

Coach Jorritsma: 'Gebrek aan initiatief en lef'

Fatale slotminuut

van onze verslaggever

SONGNAM – Cees Jan Diepeveen sloeg bijna zijn stick kapot op het gloednieuwe kunstgrasveld van het Songnam-stadion. De hockeyer met de meeste internationale wedstrijden (214 caps) zocht woedend de kleedkamer op nadat het Nederlands team in de laatste minuut Spanje langszij (1-1) had laten komen.

De rest van zijn ploeggenoten bleef zichtbaar ontgoocheld achter in de schaduw van de catacomben. Met de blik op oneindig en doof voor het massale gekrijs van het publiek bij de wedstrijd van Zuidkorea tegen de Sovjetunie werd het debacle stilzwijgend verwerkt. De feeststemming na de overwinning van 5-1 op Argentinië was in één klap verdwenen. Niemand had meer oog voor het folklorefestijn dat zich opnieuw op de tribunes afspeelde. Iedereen realiseerde zich dat er op de tweede toernooidag een uiterst belangrijk punt was verspeeld in de strijd om een plaats bij de laatste vier.

Hidde Kruize, een van de drie spelers, die de afgang in Los Angeles (een zesde plaats) meemaakte, was de eerste die snel terugkeerde naar de realiteit. „Ach", merkte hij met een filtersigaret tussen de vingers nuchter op, „als dit in de laatste wedstrijd was gebeurd, hadden we alleen kunnen uithuilen en opnieuw beginnen. Daar is nu geen sprake van. Er zijn nog drie duels te gaan. In onze poule gaat het toch tussen Australië, Pakistan en Nederland. Het resultaat tegen Spanje is nauwelijks van invloed. De vraag is alleen of we mentaal sterk genoeg zijn om over deze klap heen te komen. Er komt nu een enorme druk op ons te liggen".

Bondscoach Hans Jorritsma bleef na afloop met grote twijfels zitten. Niet zozeer over het verdere verloop van het toernooi, maar meer over het zwakke spel van zijn ploeg. „Ik ben verrast door het gebrek aan initiatief en lef", aldus de oefenmeester. „De automatismen zijn weg. Het lijkt wel of het vertrouwen helemaal verdwenen is. Niemand durft elkaar aan te spelen".

De Nederlandse formatie was tegen Spanje in elk geval geen schim meer van het team, dat bij eerdere grote evenementen zo veel indruk maakte. De ploeg doolde stuurloos rond en wekte de indruk dat de energieslopende voorbereiding in Australië en Japan een averechts effect begint te krijgen. „Ik ben ervan overtuigd dat het geen fysieke of mentale kwestie is", trachtte Floris Jan Bovelander zichzelf moed in te praten. „We lopen gewoon achteruit in plaats van vooruit te hockeyen. En dan zoek je het noodlot natuurlijk op. Iedereen moet bij zichzelf eens te raden gaan wat er met hem aan de hand is. Dan komen we er best weer bovenop".

De strafcornerspecialist weigert te geloven dat het elftal te veel afleiding heeft. „We zijn zondagavond naar het boksen gaan kijken en maandagmorgen naar het Nederlands volleybalteam. De rest van de dag hebben we ons helemaal op de wedstrijd tegen Spanje kunnen concentreren. Dat lijkt me lang genoeg. Voor mezelf in elk geval wel".

Hendrik Jan Kooijman had er als enige geen last mee. De Bloemendaler bleef uiterst koel, toen hij in de 55e minuut een strafbal moest nemen en de wedstrijd leek te hebben beslist. De verdediger wierp daarmee alle frustraties van zich af, die hij eerder dit jaar had opgelopen. Tijdens de Europa Cup-finale van zijn club miste hij twee strafballen, waardoor de landskampioen de titel verspeelde.

Zijn persoonlijke overwinning kon het Nederlands team echter niet over de drempel tillen. Oranje bleef zich tegen Spanje zeventig minuten lang verschuilen zonder ook maar één moment in balans te komen. „Het bleef een chaos", meende Hans Jorritsma later.

Met alle fatale gevolgen van dien, toen Ignatio Escude in de laatste seconden een strafcorner achter doelman Frank Leistra sloeg. „Dit is onze revanche op het EK in Moskou", juichte Santi Cortes, de Spaanse coach. „Toen kwam Nederland drie minuten voor tijd op 1-0."

Niet alleen de Nederlandse ploeg stapte ontmoedigd in de bus naar het olympisch dorp. De Westduitsers voelden zich exact hetzelfde na de verrassende puntendeling (1-1) met India. Maar ook dat resultaat kon de Nederlanders niet opbeuren.

Nederland-Spanje 1-1 (0-0), 56. Kooijman (strafbal) 1-0, 69. Ignacio Escude (strafcorner) 1-1. Scheidsrechters: Gantz (Chil) en Seidler (WDI), toeschouwers: 2.000.

Nederland: Leistra; Klaassen; Kooijman, Crucq (36. Benninga), Bovelander; Brinkman, Delissen, Diepeveen; Parlevliet (47. Schlatmann), Kruize en Van den Honert.
Spanje: Grau; Joaquin Malgosa; Iglesias, Juan Malgosa, Garcia; Javier Escude, Armengol (65. Jaime Escude), De Paz, Ignacio Escude; Peon (65. Gomez) en Oliva.

Greg Louganis steelt show finale 3-meterplank

Edwin Jongejans schrijft historie

SEOEL – Edwin Jongejans heeft voor de tweede keer binnen twee dagen historie geschreven in het Nederlandse schoonspringen. Jongejans werd in Seoel achtste. De aanwijzing van de 21-jarige Badhoevedorper door het NOC was al bijzonder. Met Hannes Haasman had Nederland in 1936 in Berlijn zijn laatste Olympische schoonspringer. Edwin Jongejans heeft bewezen dat zijn aanwijzing terecht is geweest.

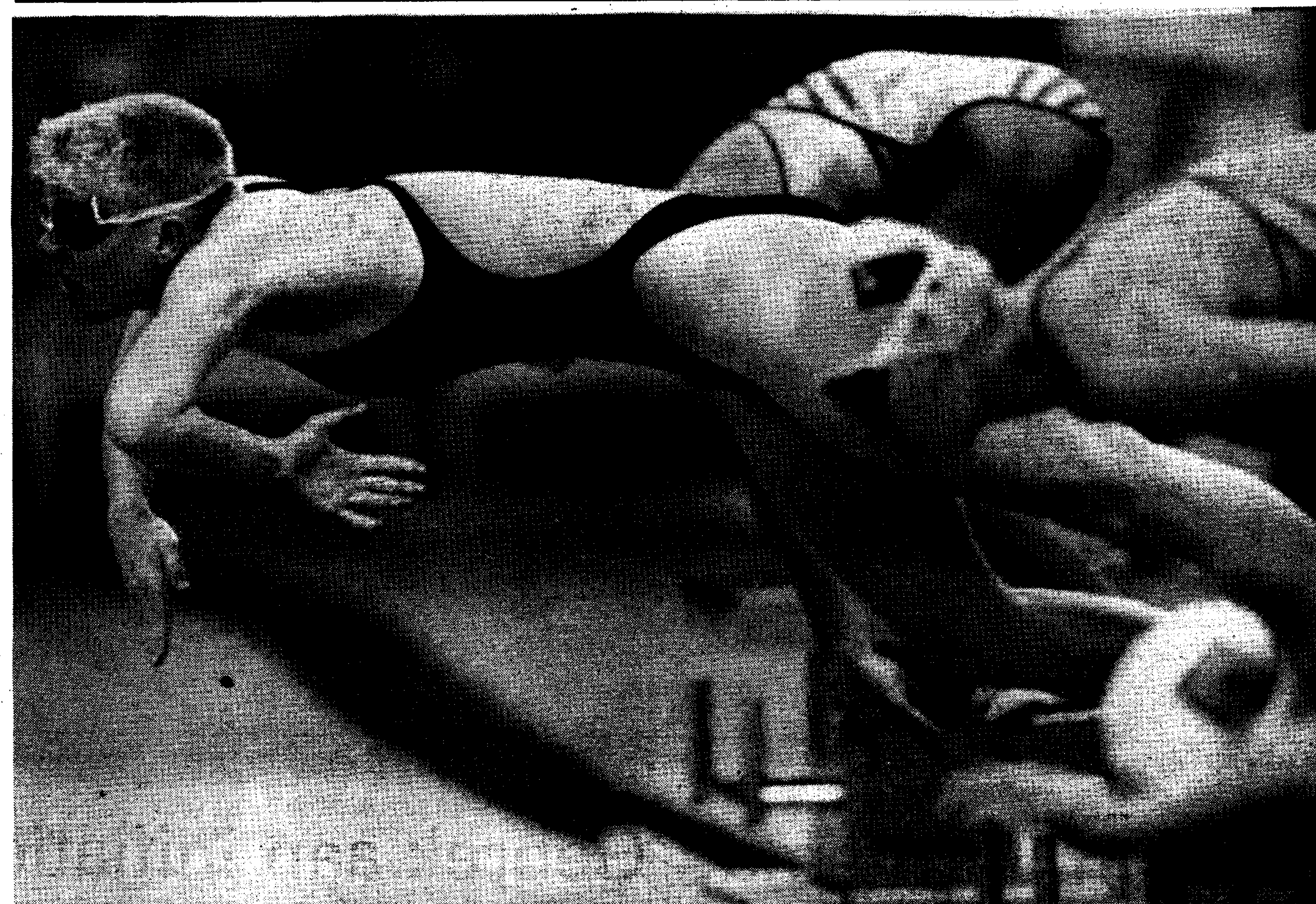
„Ik ben uiteraard tevreden", vertelde hij. „Er had nog iets meer ingezeten wanneer mijn negende sprong net zo goed was geweest als de dag tevoren. De drieeneenhalve contra salto gehurkt leverde mij op de eerste dag 69,30 punten op en nu 65,10. Het is een sprong vol risico's. Gaat hij goed, dan scoor je hoog. Zoiets is nu eenmaal de risico van het vak."

Edwin Jongejans, die achter de Europese kampioen Albin Killat uit West-Duitsland (vierde) de tweede Europeaan werd, hij hield onder anderen de twee Russische deelnemers achter zich, keek al weer voor uit. „Over vier jaar zijn de Spelen in Barcelona. Dan staat ook de één meter plank op het programma. Op dit onderdeel voel ik mij echt thuis."

Edwin Jongejans heeft er geen moeite mee te moeten leven in de schaduw van zijn zus Daphne. „Zij is nu eenmaal beter dan ik en bovendien blijft het in de familie. Ik zal de belangstelling nog moeten verwerven. Daar is deze achtste plaats een aardig begin van. Ik weet niet of Killat nog doorgaat. Wanneer dat niet het geval is, wil ik in ieder geval zijn opvolger in Europa worden."

De finale van de 3-meter plank was weer de Greg Louganis show. De 28-jarige Amerikaan prolongeerde de eerste van de twee Olympische titels, die hij vier jaar geleden in Los Angeles veroverde. Hoe groot de afstand tussen de donkere Amerikaan en de rest van het veld is, bleek maandag. Louganis raakte toen bij zijn negende sprong, een drieeneehalve salto achterover gehurkt, met zijn achterhoofd de plank en liep een fors bloedende wonde aan het achterhoofd op.

Een half uur later verscheen hij, met drie hechtingen en een plastic bescherming op de wond, voor zijn tiende sprong. Vandaag, toen de twaalf finalisten weer met nul begonnen, toonde de Amerikaan zich superieur met een score van 730,80 punten. Op afstand volgden de Chinees Tan (704,88) en zijn landgenoot Li.

● *De start van Linda Moes. Zij bereikte als enige de B-finale, maar had daar wel een Nederlands record voor nodig.*

Linda Moes als enige naar troostfinale

Zwemploeg van slag

SEOEL – De sfeer opsnuiven; daar ging het de nationale zwemploeg om op de tweede seriedag. Linda Moes, Diana van der Plaats en Frank Drost namen al zwemmend de gelegenheid te baat een kijkje achter de Olympische coulissen te nemen om geprepareerd te zijn als hun hoofdnummer aan de beurt kwam.

Karin Brienesse, de enige met ervaring hoe het in de catacomben van het enorme wedstrijdbad toegaat, knapte enigszins af. Na de zesde plaats op de 100 meter vrije slag in een persoonlijke recordtijd bleef zij in de series op de dubbele afstand met een tijd van 2.04,36 op zo'n drie seconden van haar eigen toptijd record steken. Ver van de A- en B-finale verwijderd op een 22ste plaats, zelfs achter Diana van der Plaats, die zich met een persoonlijk record van 2.03,02 opwierp als eerste reserve voor de B-finale.

Twee jaar geleden bij de wereldkampioenschappen in Madrid was een dergelijke tijd nog goed voor een finale -optreden. Coach Bert Sitters zocht in het geval van Brienesse naar mentale oorzaken. „Karin is een meisje dat zich enorm op een wedstrijd kan instellen, maar ze heeft daar wel veel tijd voor nodig. Bovendien, als haar driftige slag een keer niet loopt, is de terugval groot."

Een heel jaar trainen voor één bepaald doel. En als het zover is er niet bij zijn. Geestelijk afwezig althans. Het overkwam Linda Moes dinsdagmorgen in de series van de 200 meter schoolslag. „Van tevoren maak je jezelf natuurlijk een voorstelling hoe het bij de Olympische Spelen toegaat. Je bereidt je goed voor, maar op het startblok, was het allemaal heel anders. Ik had niet het idee, dat ik er zelf stond. Pas bij de overkant, had ik in de gaten in het water te liggen", aldus de Groningse Eemsrob.

Het jongste lid van de zwemploeg - ze is zestien jaar - is niet het type, dat zich gauw laat intimideren. In dat opzicht heeft zij wel wat weg van Petra van Staveren, de de inmiddels gestopte Olympische schoolslagkampioene, wier opvolgster zij hoopt te worden, maar tegen Olympische plankenkoorts is geen remedie. Bert Sitters zelf bezig aan zijn zevende spelen wist er althans geen één. „Het is een hele massa indrukken die op je afkomt. Zelfs bij de series zitten zo'n zesduizend mensen."

Linda Moes pakte overigens snel het ritme weer op. Via een tussentijd van 1.13,19 kwam ze uit op een eindtijd van 2.31,98, waarmee zij haar haar eigen nationale record met 0,29 seconden verbeterde. In dezelfde serie greep de Russische Julia Bochatsjeva het Olympisch record. Eén serie later werd haar dat alweer afgepakt door de Oostduitse Silke Hoerner, waarbij het de vraag was of de Oostduitse niet wat roekeloos met haar krachten omsprong. Voor Linda Moes werd een optreden gereserveerd in de B-finale.

Frank Drost bekwam de kennismaking met het Olympische zwemwater in Seoel niet best. De routinier van de ploeg - hij is 25 jaar en sinds 1981 prominent aanwezig - had op de 100 meter vlinderslag problemen de balans te vinden tussen het streven hard te gaan en geen kracht te verspillen. De tweede vijftig meter ging beter, maar in de totale wedstrijd speelde hij geen rol van betekenis. Hij troostte zich met de gedachte, dat zijn vorm tijdens een groot toernooi meestal groeit. Zijn doel is de 200 meter vlinderslag, waarop hij graag voor de tweede maal in zijn carriere beneden de tweeminutengrens zou blijven.

Toch verschijnt morgen een Nederlands sprekende zwemmer in de finale. De voor Suriname uitkomende Anthony Nesty blijkt zich sinds de wereldkampioenschappen in Madrid, waar hij vijfde werd, verder te hebben ontwikkeld. Met een Surinaams en ZuidAmerikaans record van 53,50 plaatste hij zich achter Andy Jameson en Matt Biondi als derde voor de eindstrijd; Michael Gross voorlopig achter zich latend.

Olympisch dagboek

Door Hans van Zenderen

SEOEL – MAANDAG 19 SEPTEMBER: Met Itaewon heeft Seoel zoiets als een combinatie van het Waterlooplein, het Leidseplein en de walletjes. Slechts vijftien minuten met een taxi vanuit het centrum raak je in een stadsdeel, dat nooit slaapt. Een trekpleister voor toeristen, die goedkoop kunnen winkelen en voor een redelijke prijs kunnen eten en drinken. De mannelijke bezoeker kan vervolgens het resterende geld in korte tijd opmaken in gezelschap van tijdelijk zeer vriendelijke Koreaanse dames.

Die laatste activiteit is duidelijk een zijstap, waarvoor men dan ook een zijstraatje dient op te zoeken. De nadruk in Itaewon ligt echter op het gezellig winkelen. De 1,4 kilometer lange straat heeft niet minder dan 1500 winkels, enkele honderden stalletjes (vooral met Koreaans voedsel, waaraan een westerling zich op straffe van darmklachten beter niet kan wagen), tientallen goede restaurants en discoteken. Voor 'aangekleed' winkelen (met lunch en diner) moet zeker een halve dag worden uitgetrokken.

In 1968 is Itaewon ontstaan als een straat met praktisch alleen dumpzaken. De Amerikaanse soldaten van het VS-hoofdkwartier in Yongsan vormden de doelgroep van de Koreaanse uitbaters. Met de groei van de toeristenstroom veranderde het karakter van de winkelstraat. Langzaam maar zeker ging zelfs de Koreaanse identiteit verloren. De winkeliers zochten hun heil in copiën van westerse merkartikelen. De stijging van de omzet was van korte duur en vijf jaar geleden werd van deze dwaalweg teruggekeerd. Via de eigen fabrikanten kregen de Koreaanse merken weer de overhand.

„Het kost tijd om van onze eigen produkten hier weer marktleiders te maken, maar er zit al duidelijk een hoopvolle groei in", vertelt een van de weinig vloeiend Engels sprekende winkeliers. De vierde plaats, met stip, voor de Koreaanse poloshirts in de top vijf van best verkochte artikelen getuigt van die groei. Koploper is het assortiment koffers van Louis Vuitton. Het zilver is voor de horloges van Cartier en het brons voor de sportschoenen van Reebok. De vijfde positie wordt eveneens door Korea ingenomen: leren vesten en jasjes.

Aanvankelijk waren de verwachtingen van de winkeliers over een aanzienlijke groei van hun omzet tijdens de Spelen niet hoog gespannen. „Twee jaar geleden tijdens de Aziatische Spelen viel het ons bitter tegen.

Het bomincident kort voor die Spelen op het vliegveld zal daar wel debet aan zijn geweest. Maar tot nu toe gaat het beter dan we hadden verwacht".

Het gemeentebestuur van Seoel heeft daar ontegenzeggelijk de hand in gehad. Niet alleen hebben de winkeliers toestemming gekregen hun zaken drie uur langer (tot middernacht) open te houden, maar er is ook alle nodige medewerking verleend voor het houden van een attractief, gevarieerd straatfestival.

Het programma bevat werkelijk voor elk wat wils. Een greep uit de evenementen. Niet willekeurig, maar aan de hand van schrijvers' voorkeur. Optredens van een spectaculaire Amerikaanse legerband; een drumband met goed getrainde majorettes, en een jazzgroep. Veder worden een modeshow, een bazaar, een tentoonstelling van schilderijen en ....een bierdrink-competitie gehouden. Je zou haast vergeten, dat er Olympische Spelen aan de gang zijn.

Honkbalploeg klopt Taiwan met 6-1

Eerste klap is daalder waard

SEOEL – Het onmogelijke kan soms worden afgedwongen. Vanochtend is het gebeurd door de Nederlandse honkbalploeg, die Taiwan in het schitterende Olympische honkbalstadion met 6-1 versloeg.

Bij de Spelen is honkbal, voor het laatst, een bijnummer, een sport op het wat lagere niveau van de demonstratie, maar juist dat hebben de Nederlanders er van gemaakt. Tegen Taiwan, in de wereld van de amateur- honkballers één van de echt groten, wenste de ploeg niet af te gaan. Als niet echte Olympiërs wilden de spelers in de Oranje-flats van het dorp niet de piepeltjes worden, zeker niet nadat andere ploegsporters, als volleyballers en hockeyers, zo'n goed begin hadden gemaakt. Bovendien was er nog een wat bittere nasmaak van het laatste wereldtoernooi in Italië, waar het deelnemen leidde tot twee nietszeggende overwinningen (Antillen en Spanje) en een serie sprekende en pijnlijke nederlagen, één daarvan tegen Taiwan.

Sinds vandaag heeft het Nederlandse honkbal zijn gezicht weer terug, met een wezenlijk verfraaiing. Een aanvaardbare werpersstaf, een degelijk veld en een brok enthousiasme waren de bekende trekken. Tegen Taiwan zat de „face-lift" in het slagwerk. Met uitzondering van Marcel Kruyt kwam ieder uit het negental, gewisseld werd er niet, tot tenminste één honkslag. Degelijke klappen, al in de tweede beurt, die de ploeg de overtuiging gaven dat de middelen voorhanden waren het een sterkere tegenstander in elk geval moeilijk te maken.

Nuttige slagen van Knol, Groot en Van Renselaar, een vrije loop van Joost plus een klapje van Koot waren goed voor drie punten. Het was de opsteker die de ploeg nodig had. Werper Bart Volkerijk kreeg er de stimulans door ook eens internationaal zijn naam wat meer kleur te geven.

Carl Lewis sluit vrede met trainer

SEOEL – Carl Lewis en Russ Rogers, coach van de Amerikaanse estafetteploeg, hebben de vrede getekend. Sterker nog, het tweetal ontkende tegenover verslaggevers ooit ruzie te hebben gehad. Lewis, die een dag eerder het Olympische dorp had verlaten, zei dat de misverstanden uit de weg waren geruimd. „Ik ga niet door een persoonlijke actie de winstkansen van ons team verkleinen", verklaarde de viervoudig medaille-winnaar van Los Angeles. Desondanks bestaat er nog een meningsverschil tussen Lewis en Rogers over wie de vierde loper in de vier keer 100 meter-ploeg moet worden. Gezien de uitslag van de Amerikaanse selectie-wedstrijden wordt dat Albert Robinson, die de vierde tijd op de 100 meter liep. Lewis wil echter zijn clubgenoot Joe DeLoach in de ploeg.

IAAF: start Ben Johnson is correct

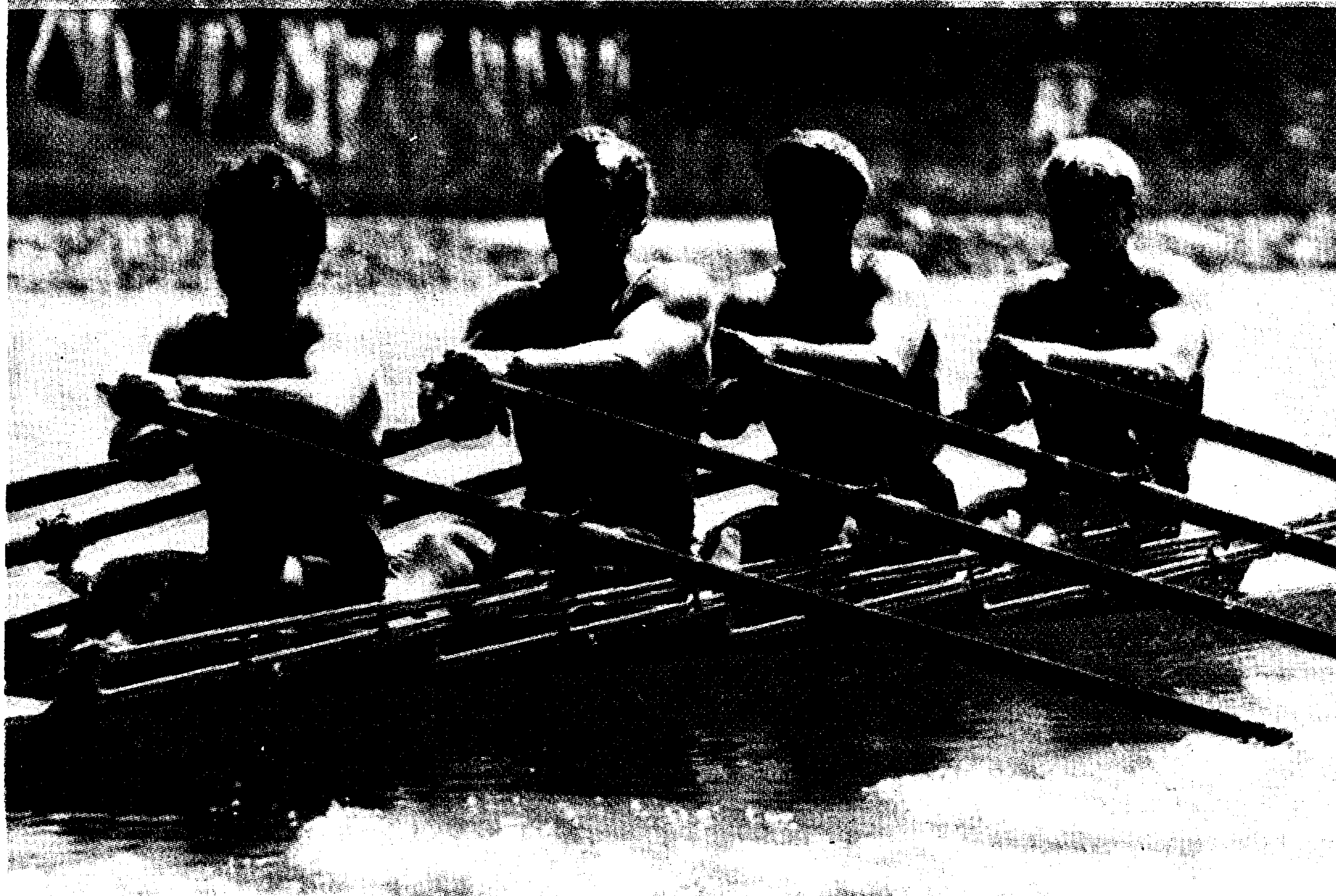
SEOEL – Er is niets aan te merken op de starts van Ben Johnson. Dat heeft het bestuur van de Internationale Amateur Atletiek Federatie vandaag vastgesteld.
Na de strijd om wereldtitels, vorig jaar in Rome, had de (verslagen) Amerikaan Carl Lewis ernstige twijfels geuit over de geldigheid van de start van Canadees. Na het bekijken van video-beelden was Lewis er van overtuigd dat Johnson te vroeg was vertrokken. De IAAF is het echter niet met de Amerikaan eens. De ongewoon goede start van de Canadees komt vooral voort uit de hoge reactiesnelheid van Johnson. In Rome verliet hij al na 0,129 seconde het startblok. Ook de starter kon in de Italiaanse hoofdstad geen fout ontdekken bij het begin van de race. „Hij is de enige die beslist of de start goed of niet is. Het bekijken van de film heeft op zijn beslissing geen enkele invloed," aldus de IAAF.

Drie Nederlandse roeiboten rechtstreeks naar halve finales

SEOEL – Drie van de vier Nederlandse boten die vanmorgen startten in de series van het Olympische roeitoernooi, hebben zich geplaatst voor de halve finales van donderdag. Dat lijkt meer dan het is. In enkele gevallen zijn twee roeidagen van series en herkansingen nodig om velden van dertien deelnemers terug te brengen tot twaalf boten. Doordat een betrekkelijk groot aantal landen ploegen terugtrok is het toernooi kwantitatief bezien matig bezet.

Lange halen, gauw thuis

● De Nederlandse dubbel vier, die in de halve finale tweede werd. In totaal kwalificeerden zich drie van de vier Nederlandse boten rechtstreeks voor de halve finales.

Skiffeuze Harriet van Ettekoven, alsmede de heren dubbel vier en de vier zonder stuurman kwamen een ronde verder. Slechts de dames dubbel vier, die moest winnen om zich direct voor de eindstrijd te plaatsen, werd naar de herkansing verwezen. Veel prijzen en weinig „nieten" dus op de Han Rivier. De vier zonder stuurman had het in zijn serie van vijf boten niet al te moeilijk om derde te worden. De Brazilianen en meer nog de Koreanen waren geen partij voor de Britse, Franse en Nederlandse vier. Na 500 meter lagen de ontwikkelingslanden meer dan twee lengten achter op de toen al in derde positie varende 't Spaarne-Laga-Triton - combinatie. Halverwege de race was die marge verdubbeld, zodat van echte strijd geen sprake was. De Engelsen zegevierden voor de Fransen. Nederland volgde op afstand.

Kritiek

Voor de veel-bekritiseerde heren dubbel vier ging het in feite hetzelfde. Van de vier gestarte combinaties zou er slechts één niet in de prijzen vallen. Die rol was de Argentijnen op het lijf geschreven. Ze bungelden achter aan het veld en zagen de concurrenten steeds verder weglopen. Een sterke laatste 500 meter maakte dat Robbert Bakker, Hans Kelderman, Jurgen Nelis en Herman van den Eerenbeemt de derde plaats konden overlaten aan Canada. Ook reserve-roeister Harriet van Ettekoven haalde de halve finales. Nu was het tegendeel niet zo'n ramp geweest.

Leiding

In het skifnummer behoefde ook maar één van de dertien deelneemsters te worden geelimineerd. „We hadden al gehoopt dat de Russin wat zou meewerken", zei een duidelijk opgeluchte chef d'equipe Henk Hospers toen Harriet als derde de finishlijn was gepasseerd. Inderdaad bleef de Nereus-skiffeuze, die driekwart van de race in vierde en laatste positie had gelegen, Natalia Kvasja juist voor. Dat houdt in dat de Russin, tweevoudig winnares van Grunau en vierde bij de wereldkampioenschappen van 1987, verder moet gaan via de herkansingen. De dames dubbel vier stond bij voorbaat voor een onmogelijke opgave. In het enige „Nederlandse" nummer van de tweede dag waarbij winst direct een plaats in de eindstrijd opleverde, had het kwartet onder meer Oost-Duitsland tot tegenstandster.

De winnaressen van Luzern, die twee roeisters in hun midden hadden van de ploeg die in 1987 het goud voor de DDR veroverde, deden wat van hen verwacht mocht worden. Na de start namen zij de leiding. Het verschil was na 500 meter al zo groot dat niet meer van een wedstrijd gesproken kon worden. De Amerikaanse aanhang mocht dan juichen om de tweede plaats van hun landgenoten. Die betekende niet meer dan een troostprijs. Niet meer waard dan de vierde en voor-laatste positie van Jos Compaan, Marjan Pentenga, Nicolette Wessel en Marijke Zeekant. Sterker nog, de Nederlandse combinatie had bewust voor de vierde plaats gekozen omdat die de gunstigste herkansing oplevert.

Amerikanen doen beroep op Samaranch

SEOEL – De voorzitter van het Amerikaanse Olympisch Comité Robert Helmick heeft zich tot Juan Antonio Samaranch gewend in een laatste poging de diskwalificatie van de bokser Anthony Hembrick teniet te doen.

De Amerikaanse favoriet in het middengewicht kwam gisteren te laat in de arena voor zijn partij in de eerste ronde tegen de Zuidkoreaan Jong-Ho. Het protest dat de Amerikanen direct indienden, werd afgewezen. Helmick wendde zich daarom tot de voorzitter van het IOC.

Volgens de Amerikaan heeft de Spanjaard beloofd de zaak met de boksautoriteiten op te nemen. Een beslissing zal snel moeten worden genomen.

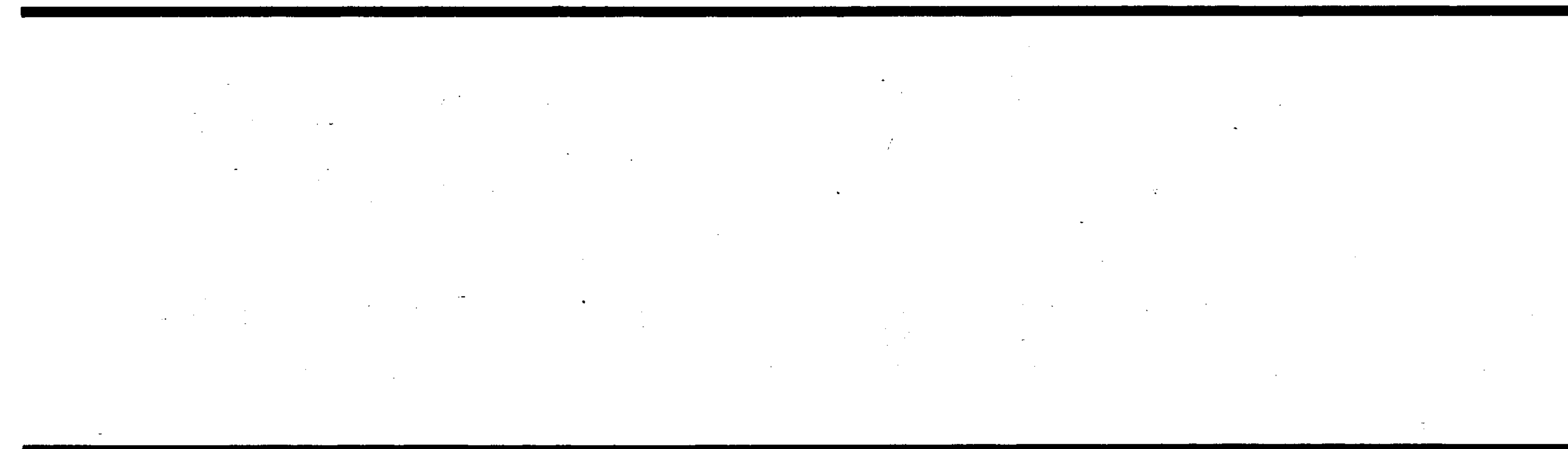
Jong-Ho zou vanavond zijn tweede wedstrijd moeten boksen.

Bokser verliest partij voor tweede keer

SEOEL – Verliezen, winnen en toch weer verliezen. Dit overkwam de Canadees Jamie Pagendam in de eerste ronde van het Olympisch bokstoernooi.

De vedergewicht verloor eerst van de Mongool Amarjargol na interventie van de scheidsrechter. Later werd hij, na bestudering van video-beelden, alsnog tot winnaar uitgeroepen omdat de Mongool in de tweede ronde twee keer naar de grond ging en een derde keer onvast op zijn benen stond. Nu mag Pagendam toch naar huis door een beslissing van de ringartsen.

„Volgens ons reglement kan een bokser die verliest met een technische knock out, door de artsen voor vier weken geschorst worden", zegt de wereldboksbond AIBA in een verklaring. De artsen vinden het onverantwoord dat Pagendam, die in zijn partij na het herstel van de Mongool drie keer werd aangeslagen, verder bokst. Het reglement schrijft in zo'n geval automatisch een boksverbod voor. De narigheid voor Pagehdam had voorkomen kunnen worden als de arbiter zich naar behoren van zijn taak had gekweten. In dat geval was het gevecht gestaakt toen Amarjargol voor de derde keer dizzy was.

Robert Stull: steekspel om deelname

SEOEL – Robert Stull is een van de meest omstreden atleten in de Amerikaanse ploeg. Tot twee keer toe raakte de atleet, die meedoet aan de moderne vijfkamp en het schermen, in een steekspel verwikkeld over zijn plaats in de Amerikaanse ploeg. Hij heeft het aan een bevriende advocaat te danken dat hij tot de schermploeg is toegelaten.

De 28-jarige sportman uit Texas leeft van conflicten. Hij werd als moderne vijfkamper buiten de Olympische ploeg van 1984 gehouden. Hij zou de boel bedrogen hebben, omdat voor de eindstand kansloze collega's hem zouden hebben laten winnen. Omdat Stull weigerde uit zichzelf op te stappen, werd hij de dag voor het begin van de Spelen uit de ploeg gezet.

Vier jaar later herhaalde de geschiedenis zich. Vanwege een ruzie werd Stull uit de schermploeg gezet. „Ik schakelde een advocaat in die in nog als student bij mij op kamers heeft gezeten", aldus Stull. De verdediger droeg voor de schermofficials goede argumenten aan en zorgde ervoor dat zijn cliënt op twee onderdelen start tijdens de Spelen van Seoul.

Stull is de eerste atleet sinds 1912 die aan zowel moderne vijfkamp (paardrijden, schermen, zwemmen, schieten en hardlopen) als schermen meedoet. Zijn voorganger was George Patton, die later als generaal tijdens de tweede wereldoorlog tot volksheld zou uitgroeien. De militair Patton, die ironisch genoeg zijn slechtste resultaten bij het schieten behaalde.

Van onze verslaggever

SEOEL – Chris Evert is verwend, geeft ze eerlijk toe. Ze is al 33, en heeft miljoenen dollars met het professionele tennis verdiend. Toch, zegt ze, „zal een gouden olympische medaille me evenveel voldoening geven als elk van mijn zeventien Grand Slamtitels". Maar voor het zover is, moet ze eerst aan het olympische leven wennen.

„Ik ben tijdens toernooien gewend 's morgens de roomservice van het hotel te bellen, om me mijn ontbijt te brengen. Hier moet ik met een blaadje in de rij staan". Niet dat ze het zo erg vindt, integendeel. „Hier is iedereen gelijk aan elkaar, staat niemand op een voetstuk. Dat is wel een prettig gevoel".

Steenrijke tennisprofs op officieel amateuristische Spelen. Dat laatste mag in de tijd van Juan Antonio Samaranch geen naam meer hebben, wennen blijft het wel, over en weer. De aanwezigheid van Evert, haar Amerikaanse teamgenoten (o.a. Pam Shriver, Tim Mayotte), anderen als Stefan Edberg en Steffi Graf, heeft iets onnatuurlijks. Alsof ze er niet helemaal bijhoren, na 64 jaar te zijn weggeweest.

Geïsoleerd

Zelf hebben de tennissers er geen moeite mee, ze marcheerden vrolijk mee bij de openingsceremonie en raakten diep onder de indruk. Evert: „Tennis is normaal zo geïsoleerd, je hebt nooit met andere sporters te maken, leeft in hotels, van toernobi naar toernooi. Maar hier, hier heb ik het gevoel, dat ik ergens bijhoor, dat ik een deel ben van een groter iets. Die 70.000 mensen bij de opening, zoveel had ik er nog nooit bij elkaar in een stadion gezien".

Waarmee al haar aanvankelijke scepsis was verdwenen. „Toen ik de uitnodiging voor de Spelen kreeg, vroeg ik me af, wat zij voor ons tennissers zouden kunnen betekenen. We hebben onze eigen showcases, Grand Slamtoernooien als Wimbledon en de US Open. Toch denk ik, dat we de olympische beweging nodig hebben. Deelname hier brengt elke sport in een hoger aanzien".

Hypocriet

Dat meende Philippe Chatrier ook, toen hij de lobby voor olympisch tennis begon. De voorzitter van de Internationale Tennis Federatie vond bij IOC-keizer en tennisliefhebber Samaranch een willig oor. Die zette de sport weer op de agenda, in 1981. Dat was het jaar, dat het IOC de 'eligibility rule' invoerde. Niet het comité zelf, maar de internationale sportfederaties mochten uitmaken welke sporters op de Spelen konden verschijnen. Officieel moesten ze het Olympisch Handvest ('ge moogt aan uw olympisch optreden geen geld verdienen') wel in gedachten houden, maar in werkelijkheid werd de deur voor profsporters open gezet.

Wel verzoop elke federatie zich in allerlei beperkende regels om de schijn op te houden. Die van het voetbal beslaan enkele velletjes tekst, niettemin zijn in Zuidkorea EK-gangers als de Westduitser Klinsmann en de Italiaan Virdis aanwezig. En op de tenniscourts mochten in Los Angeles '84, toen winnaars Edberg en Graf nog 'demonstratiesporters' waren, geen spelers ouder dan 21 jaar verschijnen.

Dat, vond Chatrier, moest voor '88 veranderen. „Als we tennis dan toch olympisch maken, laten we het dan wel goed doen en niemand discrimineren. Mannen als Ben Johnson en Carl Lewis kun je toch ook geen amateurs meer noemen? Ik wilde hier in Seoel geen derderangs kampioen hebben. Alle toppers zouden in staat moeten zijn mee te doen".

Belevenis

Niet dat ze ook allemaal zijn verschenen. Ivan Lendl is nog geen Amerikaan, Mats Wilander en Boris Becker zijn een beetje geblesseerd en John McEnroe en Jimmy Connors hadden gewoon geen zin slechts 'om de eer' te gaan spelen. Dat zal volgens Chatrier de komende jaren wel gaan veranderen. „Het is absoluut niet zo, dat tennis op de volgende Spelen alweer van het programma is verdwenen". Hij krijgt daarbij steun van Pam Shriver, wiens dubbelpartner Martina Navratilova niet op de 'eervolle uitnodiging' inging: „Ik denk, dat Martina nu wel spijt van die beslissing heeft. Het is zo'n belevenis hier te zijn".

Ze zegt, net als haar Amerikaanse collega's, vooral 'voor ons land' op de Spelen te zijn. Een idee die Michiel Schapers ook aanhangt: „Je verdient natuurlijk niets, in de vier weken voor en tijdens de Spelen, maar ik vind wel dat ik voor Nederland erbij moet zijn".

Volkslied

Want voor de winnaar zal straks het volkslied worden gespeeld, een vreemd gebeuren op de tennisbanen. Slechts bij Davis- of federatie Cup-wedstrijden wil dat nog wel eens voorkomen. Een Zweedse en Westduitse hymne worden als overwinningsliederen voorspeld. Graf en Edberg, dezelfde als vier jaar terug. Als ze tenminste goed kunnen wennen aan het leven in een olympisch dorp.

Luister naar Pam Shriver: „Een gedeelde slaapkamer, dat heb ik nog nooit meegemaakt". Ze lacht er nog bij, net als Chris Evert, die trouwens buiten het atletendorp verblijft, in het Olympic Family Town. Een soort opvangtehuis voor familieleden van de sporters, en 'Chrissie' heeft haar man bij zich, Andy Mill. Het gaat hen goed, de pas-getrouwden, „alleen de bedden zijn hier wel een beetje smal". Olympisch goud zou dat 'leed' misschien wel een beetje kunnen verzachten.

● Het is weer even wennen voor Chris Evert. Geen luxe hotel, maar een eenvoudig appartement in het atletendorp; geen roomservice, maar een 'lopend buffet'.

Spelen blijven taboe voor wielerprofs

SEOEL – De Olympische Spelen blijven verboden terrein voor de beroepswielrenners.

Dit is het gevolg van een besluit door de amateursectie van de wereldwielrenunie geen eenheidslicentie in te voeren. De FIAC vergaderde in Seoel.

Door de invoering van een eenheidslicentie zouden alle wedstrijden van de prof- en amateurkalender 'open' verklaard worden. Vooral de wereldkampioenschappen wielrennen, met intussen twintig nummers voor profs en amateurs, zouden er veel aan kwaliteit door winnen. Het besluit druist ook in tegen de wens van het Internationaal Olympisch Comité de beste sporters in alle disciplines aan de start te brengen.

De halsstarrigheid van de amateursectie van de overkoepelende UCI betekende een tegenvaller voor de profsectie.

IOC-leden beticht van arrogantie

SEOEL – De Zuidkoreaanse pers heeft enkele leden van het Internationaal Olympisch Comité (IOC) arrogant en brutaal genoemd. De krant 'Tong A' citeert onder de kop arrogantie der rijken een vrijwillige medewerkster van het evenement, die geacht wordt een Latijns-Amerikaanse functionaris terzijde te staan. „Ik ben zo beledigd, dat ik het liefst onmiddellijk ophoud met werken en hier vertrek."

Ook IOC-voorzitter Samaranch komt niet ongeschonden uit het artikel te voorschijn. Hem wordt verweten te veel familieleden om zich heen te hebben verzameld, die allemaal dezelfde privileges genieten als echte Olympische bestuursleden.

● Michel Schapers zorgde voor een daverende sensatie door de als achtste geklasseerde Rus Tsjesnokov uit het Olympisch toernooi te wippen.

Schapers ronde verder

SEOEL – Michiel Schapers heeft zijn Olympische vuurdoop met glans doorstaan. De Nederlandse tenniskampioen, die pas veertien dagen voor het begin van de Spelen te horen kreeg dat er alsnog een plaatsje voor hem was vrijgekomen, zegevierde vanochtend in de eerste ronde in 2 uur en 17 minuten spelen met 6-2 5-7 6-0 6-2 over de als achtste geplaatste Rus Andrei Tsjesnokov.

Na twee nederlagen in Daviscupverband was het de eerste keer, dat Schapers van de Rus won. De volgende hindernis op weg naar de medailles - „daar moet je althans naar streven", aldus Schapers, wordt gevormd door de Nigeriaan Tony Mmoh. Die partij staat voor donderdag op het programma.

Bij zijn openingspartij in Seoul doorbrak Michiel Schapers resoluut de vormcrisis, waarin hij sinds Wimbledon vwas terechtgekomen. Hij varieerde als vanouds, wisselde onophoudelijk van tempo en brak daarmee uiteindelijk door de steriotiepe spelpatronen van de Russische kampioen. Tsjesnokov raakte gaandeweg het spoor zozeer bijster, dat hij westerse trekjes begon te vertonen: protesteren bij de lijnrechters en gooien met het racket. Toen Schapers evenwel met zijn negende ace een einde aan de partij maakte, feliciteerde hij onmiddellijk zijn tegenstander. „Klasse", aldus Schapers, „Zo'n gebaar heb ik nog maar weinig meegemaakt. Ik vind het des te mooier, omdat ik weet wat er voor de Russen op het spel stond. Het Olympische tennisgebeuren is heel belangrijk voor hen.".

Voor Schapers is dat ook het geval. Al ontbreekt voor hem deze veertien dagen elke geldelijke beloning; de kameraadschap, die hij ondervindt, maakt dat meer dan goed. „Zo'n veertig, vijftig mensen op de tribunes, die helemaal achter je staan. Dat maak ik niet veel mee. Ik bedrijf dan wel een individuele sport, maar zo'n ploeggeest doet me toch heel wat.".

Van Bekhoven in achterhoede

SEOEL – Luchtgeweerschutter Jack van Bekhoven is er bij het Olympische toernooi op de met de Belg Frank Arens gedeelde 38e plaats geëindigd. De zestig schoten leverden hem een totaal van 580 punten op, slechts goed voor een plaats in de achterhoede.

De schutter uit Achtmaal liet series van 97, 93, 96, 97, 98 en 99 noteren. De Joegoslaaf Goran Maksimovic, die met 594 punten het Olympisch record van 589 royaal verbeterde, veroverde het goud. Zijn computer-berekende totaal na de finale van tien schoten was 695,6.

Eric Cent als zestiende in achtste finale

SEOEL – Wielrenner Eric Cent heeft zich als 16e gekwalificeerd voor de achtste finales van de Olympische achtervolging. Hij reed 4.54.16 over de vier kilometer, ruim drie seconden boven zijn persoonlijk record, gevestigd in Alkmaar. Op de wereldrecordbaan te Seoel was de Oostduitser Bernd Dittert het snelst: 4.34.45. Hij is de volgende tegenstander van Cent, die met zijn 16e tijd in feite uitgeschakeld is. De Sovjet Oemaras, de wereldrecordhouder, reed de tweede tijd: 4.35.42.

Gelijkspel VS

PUSAN – Het Amerikaanse voetbalteam ontsnapte met een 0-0-gelijkspel tegen Zuid-Korea aan een flinke deceptie. Beiden ploegen uit groep C behielden hun kans op het bereiken van de kwartfinales.

olympische kanttekeningen

● De IAAF zal geen maatregelen nemen tegen de acht Amerikaanse atleten die tijdens de Olympische selectiewedstrijden bij doping-controle positief zijn bevonden. De aangetroffen hoeveelheden waren voor de TAC, de Amerikaanse atletiekfederatie, te gering om straffen uit te delen. Arne Ljungqvist, voorzitter van de medische commissie, sloot zich daarbij aan. „Uit onderzoek is gebleken dat dit niet als een dopingzaak moet worden gezien", aldus Ljungqvist.

● Het Olympische wielerprogramma moet worden aangevuld met de drie kilometer individuele achtervolging voor dames. Het voorstel daartoe is bij het IOC ingediend. Vier jaar geleden werd in Los Angeles de eerste Olympische wegwedstrijd voor dames gehouden.

● De commissie van sportlieden binnen het IOC is tegen een verdere uitbreiding van het Olympisch programma. De vroegere ijshockeyster Wladislaw Tretjak heeft zich in Seoul kritisch uitgesproken over de plannen in 1992 enige takken van sport aan het programma toe te voegen. „De Zomerspelen hebben een gigantische omvang bereikt. Uitbreiding is praktisch gezien onmogelijk, onder deze omstandigheden wordt het voor de individuele sporter onmogelijk zich voor te bereiden." Tretjak werd bijgevallen door de vroegere top-atleet Kip Keino uit Kenya en oud-Olympisch skikampioen Ken Read uit Canada.

● Voor de kleine Olympische afvaardiging van Aruba, voor het eerst met een eigen ploeg aanwezig bij de Spelen, was deelnemen belangrijker dan winnen. De prestatie van schermer Austin Thomas past helemaal in die gedachte. De Arubaan werd in groep 6 van het floret-toernooi uitgeschakeld. Thomas werd zesde in een groep van zes. Hij verloor zijn duels met de Pool Zych, de Oostenrijker Wendt, de Chinees Yunhong en de Australiër Davidson. Hij won van Choy uit Hong Kong. Hij scoorde totaal 9 punten en kreeg er 22 tegen.

Hockeyoverzicht

SEOEL - Net als Europees kampioen Nederland is de houder van de Champions Trophy, West-Duitsland, op de tweede dag van het herenhockeytoernooi in Seoel een punt kwijtgeraakt. Voor groep B speelde Duitsland 1-1 tegen India, dat zondag teleurstelde met een nederlaag van 0-1 tegen de Sovjetunie.

Bij West-Duitsland ontbrak Stefan Blöcher, die kampte met een zondag opgelopen blessure. Zijn invaller Hilgers zorgde 26 seconden voor rust voor de gelijkmaker nadat Felix even eerder de Indiërs de leiding had gegeven.

De meeste indruk maakten vandaag de Sovjetunie en Pakistan. De Russen versloegen Zuid-Korea met 3-1. Boekatin (strafcorner) en Depoetatov dwongen in het laatste kwartier de zege af. De Sovjetunie is nu in groep B de enige ploeg zonder verliespunten. Groot-Brittannië, dat in het eerste duel een punt verspeelde aan Zuidkorea, boekte nu een 3-0 zege op Canada.

Pakistan scoorde er lustig op los tegen het zwakke Kenya: 8-0. Australië versloeg Argentinie met4-0. De belangrijkste wedstrijden op de derde dag (donderdag) zijn in groep A Nederland - Australië en in groep B Groot-Brittannië - West-Duitsland.

Turbo's Tobsport

door dick bruynesteyn

Niemand gelooft in doorbraak sportisolatie op korte termijn

Olympische boycot ligt Zuid-Afrika zwaar op de maag

Van onze correspondent

JOHANNESBURG – Op 6 september 1960 won Zuid-Afrika voor het laatst een olympische medaille. In het Stadio Olimpico te Rome slaagde Malcolm Spence erin om op de 400 meter een bronzen medaille te behalen in een titanengevecht, dat door de Amerikaan Otis Davis met een wereldrecord van 44,9 seconden werd beslecht. De Westduitser Karl Kaufmann kreeg in die legendarische race dezelfde tijd toebedeeld, maar moest zich in de jacht op de medailles toch tevreden stellen met de zilveren plak.

Tot 1960 was de apartheidsproblematiek buiten Zuid-Afrika tamelijk onopgemerkt gebleven. Maar na het bloedbad van Sharpeville op 21 maart van dat jaar en de daarop volgende noodtoestand, waarbij onder meer de bevrijdingsbeweging ANC verboden werd, veranderde dat. Toch kon niemand in Zuid-Afrika, en zeker niet in de door blanken gedomineerde sportwereld, op dat moment vermoeden, dat de Olympische Spelen die later dat jaar in Rome werden gehouden, de laatste zouden zijn waarop Zuidafrika uitkwam.

De officiële schorsing van Zuid-Afrika kreeg pas gestalte in 1964, vlak voor de Spelen te Tokyo, toen bleek dat het Zuidafrikaanse Nationale Olympische Committe (SANOC) zich niet bleek te willen (of kunnen!) distantiëren van discrimatie in de eigen sportbeoefening. Tot dat moment werd er in Zuid-Afrika door de verschillende rassengroepen 'apart' sport beoefend en in internationale wedstrijden, dus ook bij de Olympische Spelen, werd die apartheid met een afschuwelijke precisie doorgevoerd. Zo vonden er voor de Spelen van 1960 aparte selectiewedstrijden in Zuid-Afrika plaats; konden blanke en zwarte atleten niet tegen elkaar uitkomen; leefden, trainden en reisden zij gescheiden van elkaar en maakten zij zelfs onder twee vlaggen hun entree in het olympisch stadion.

De definitieve uitsluiting van Zuid-Afrika liet tot 1967 op zich wachten, nadat een onderzoekscommissie van het IOC zich met eigen ogen op de hoogte had gesteld van de situatie. Sindsdien hebben nog slechts een paar Zuid-Afrikaners maar dan wel met een buitenlands paspoort (Sidney Maree, Zola Budd)! aan de Spelen deelgenomen. De uitsluiting van Zuid-Afrika van de Olympische Spelen had ook tot gevolg dat een groot aantal internationale sportbonden meeging en op dit moment is Zuid-Afrika in zijn internationale sportcontacten nagenoeg geïsoleerd. De enige sporten, waar nog enigszins sprake is van een internationale uitwisseling zijn golf en tennis, maar ook daarbij ondervinden Zuidafrikanen in het buitenland toenemende problemen, mede door de niet-aflatende initiatieven van het Zuidafrikaanse Niet-Raciale Olympische Committee (SANOC) van Sam Ramsamy.

Hoe men ook over boycots denkt, de uitsluiting van Zuid-Afrika van de internationale competitie heeft haar doel niet gemist. Veel sportbonden kozen eieren voor hun geld en men kan gerust zeggen, dat de sportapartheid in Zuid-Afrika voor een aanzienlijk deel verdwenen is. Wat de blanken daar in het diepste van hun hart van vinden, is een ander verhaal, maar de meeste clubs, sportterreinen, faciliteiten en wedstrijden zijn nu tenminste 'open'.

Toch heeft deze opheffing van de apartheid in de Zuidafrikaanse sport niet tot gevolg gehad, dat Zuid-Afrika nu wel internationaal kan uitkomen. Integendeel, bij de Olympische Spelen in Seoel worden niet alleen Zuidafrikaanse sporters geweerd, maar ook officials en toeschouwers met een Zuidafrikaans paspoort. Zo kon het gebeuren, dat de voormalige president van de Zuidafrikaanse Amateur Schermbond, 'Butch' Daniels, die als scheidsrechter was uitgenodigd, bij aankomst op de luchthaven van Seoel te horen kreeg, dat hij niet welkom was. Daniels werd gearresteerd en vijf uur later op het vliegtuig teruggezet.

Ook anderszins ondervindt Zuid-Afrika de frustratie geheel afgesloten te zijn van de Olympische Spelen en de olympische gedachte. Journalisten, fotografen en televisieteams hebben evenmin toestemming gekregen om de Spelen te verslaan en dat betekent, dat de Zuid-Afrikaanse televisie zich moet behelpen met de schaarse nieuwsbeelden die geleverd worden door internationale televisiemaatschappijen als CBS en ITN. En nu Zola Budd niet van de partij is in Seoel, zijn er maar weinig sportfanaten te vinden, die het ervoor over hebben een hotelkamer in een van de buurlanden te boeken om althans nog iets van de Spelen mee te maken. Voor de Zuidafrikaanse sporters is de onmogelijkheid om aan de Spelen of andere internationale wedstrijden deel te nemen, zwaar frustrerend. Een aantal van hen met goede medaillekansen, zoals de middenafstandloper Johan Fourie en de marathonloper Mark Plaatjes emigreerde begin dit jaar naar het buurland Swaziland, maar ze zijn inmiddels weer naar hun geboorteland teruggekeerd, omdat de internationale sportbonden na alle tumult rond Zola Budd's omstreden Britse nationaliteit ook die deur gesloten hebben. In de Zuidafrikaanse pers zijn de afgelopen maanden dan ook verschillende zure verhalen verschenen over de omvang van de multi-raciale sportdelegatie, als Zuid-Afrika deze keer wel op de Spelen had kunnen uitkomen.

● Het Olympisch optreden van de in Zuid-Afrika geboren Zola Budd is altijd zeer omstreden geweest. Ook het incident met Mary Decker deed enorm veel stof opwaaien.

En vooral over het aantal medailles dat zou zijn behaald! Dat blijft natuurlijk een gok, maar gezien de Zuidafrikaanse records en de beste jaartijden moet niet worden uitgesloten, dat Zuid-Afrika een grotere ploeg naar Seoel zou hebben gezonden dan Nederland en minstens vijf medailles zou hebben behaald.

Vooralsnog zijn dit soort verhalen niet meer dan dagdromen, want het lijkt er niet op dat Zuid-Afrika de kans krijgt om bij de volgende Spelen in Barcelona uit te komen. Volgend jaar zal het IOC zich daarover opnieuw beraden en er is een comité van zes leden gevormd onder leiding van de Sengalese rechter Keba Mbaye, die van plan is om zich in Zuid-Afrika zelf van de laatste ontwikkelingen op de hoogte te stellen. Maar eigenlijk gelooft niemand in de Zuidafrikaanse sportwereld erin, dat een doorbraak in de sportisolatie op korte termijn realiteit kan worden.

SANOC-president Sam Ramsamay heeft steeds gesteld, dat daarvoor eerst de apartheid totaal ontmanteld moet zijn. En zolang de overige landen op het Afrikaanse continent niet het groene licht geven, is het uitgesloten dat Zuidafrikaanse sporters over de grenzen zullen kunnen uitkomen. Want dat het uiteindelijk de Afrikaanse landen zijn, die over het einde van de sportboycot van Zuid-Afrika beslissen, is iedere Zuidafrikaanse sportbestuurder duidelijk. Om met de bejaarde president van de Zuidafrikaanse Rugby Raad, Danie Craven te spreken: „Hoe wij ook over boycot en apartheid denken, de enige toekomst voor de Zuidafrikaanse sport ligt in Afrika en slechts door middel van een dialoog zal er een oplossing tot stand worden gebracht". De spraakmakende ontmoeting die zijn tweede man Louis Luyt onlangs had met ANC-vertegenwoordigers in Frankfurt en Londen, kan wat dat betreft als een eerste aanzet worden gezien.

door het lint

Als Arnold over zijn veter valt...

Je moet er maar zin in hebben.
Een Olympische volleyballer, bijvoorbeeld, kan tenminste nog een paar setjes over het netje slaan, ook al verliest hij álle wedstrijden in 'zijn' poule. In 2031 kan hij, hoe dan ook en ongetwijfeld tot vervelens toe, aan zijn kleinkinderen vertellen dat hij 'uren' in het veld heeft gestaan tijdens de 24ste Olympiade in 1988.
Maar nu ben je dus schoonspringer, of bokser, of sprinter op de honderd meter. Als er dán iets misgaat, ben je toch maar mooi, en vooral snel klaar.

Vier jaar hebben deze *homines ludenses* naar De Spelen toege*werkt*. Vroeger heette dat gewoon *trainen.* Maar omdat tegenwoordig sportmensen geen baan meer hebben, noemen zij trainen en sporten tegenwoordig werken.
'Hoe laat moet jíj morgen werken, Arnold?'
– Ik begin om half tien, Tuur. Tot elf uur. 's Middags werk ik van drie tot vier. Zaterdag moet ik overwerken, vanwege een ingelast partijtje sparren tegen John. Die werkt nu ook bij Interfit.

Sporten = werken. En wie goed werkt, bidt dubbel. Het is daarom dat Nellie Cooman er maar niet genoeg van kan krijgen. Dat meiske is zeer gelovig. Zij licht haar hielen pas nadat zij eerst het Nieuwe Testament in het broekzakje van haar aerodynamisch costuumpje heeft weggemoffeld. (Al vindt ruim 40% van de Zuidlimburgse bevolking, net als bij *Onze René,* dat Cooman een te dikke bips heeft voor zo'n pretpakje. En let op: óóit zal dat broekje natuurlijk nabij een vitale zône scheuren. En dat éne moment gaat dan per satelliet de wereld rond, ten aanschouwe van één miljard deels likkebaardende TV-kijkers. We gunnen het haar niet, maar dat moment suprême kan gewoon niet uitblijven).

Geloof in de sport.
Wij zouden die tientallen *Seoelers* die vóór hun werk een kruisteken maken niet de kost willen geven. Vooral Zuidamerikaanse boksers hebben daar een vuistje van. 'In de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest...', om tien seconden later al een eerste serieuze poging te wagen om de kop van de romp te scheiden bij hun overbuurman.
Het kan ook zònder de christelijke groet. Dat bewees *Onze Tuur* die de geachte afgevaardigde Banks binnen twee minuten naar een andere planeet sloeg. De wereldkampioen *lachte* ook nog, toen hij horizontaal op het canvas ontwaakte. Hoewel zijn rechteroog op dat moment al niet meer te traceren viel omdat zich op die plek opeens een soort neus had genesteld. Dat zag best grappig uit, vonden óók de Oranje supporters ter plaatse die spontaan het Hollandse krijgerslied 'Olé-Olé' aanhieven. Maar het had weinig gescheeld of ze hadden het *In Paradisum* kunnen inzetten.
De afgedroogde Amerikaan wekte ook nog de indruk alsof hij zeggen wilde: *mij heb je d'r niet mee jochie..* Maar daar komt onze *amice* nog wel achter, als hij deze week een EEG-tje laat maken in een Seoels hospitaal. Sneu blijft het. Vier jaar werken voor die ene dag, maar binnen een zoef en een zucht mag je, daarbij ook nog redelijk verminkt voor de rest van je leven, de ring alweer verlaten.

Vier jaar lang tevreden zijn met een ontoereikende portie vleselijke genoegens. Omdat de daarbij noodzakelijke capriolen te veel energie vergen, zeggen de kamergeleerden die je nu al ook in de sport steeds vaker tegenkomt. Voetbalcoach Ernst Happel is het met die stelling duidelijk níet eens. Van hem mogen ze zelfs tijdens de rust van bil gaan, *solange die Spieler damit das Toreschiessen nicht verlernen*, bromde deze Oostenrijker in 1978 te Argentinië, waarop zijn brave knecht Jan Zwartkruis de ogen ten hemel hief.

1460 Dagen lang álles aan de kant zetten. Niet roken, niet drinken, niet uitgaan, geen tijd om je huis te verven en je rijbewijs te verlengen en nà de

● *Schrikbeeld bij kilometerpaal-7, contactlenzen zoek, diarrhee... je weet 't maar nooit...*

Spelen pas via een achterneef vernemen dat je schoonmoeder al vier jaar in een verpleegkliniek ligt. Om over een vaste baan niet eens te reppen. 'n Opleiding volgen? Dat beperkt zich in de regel tot het uitsluitend en alleen *bestellen* van de studieboeken. En elke vaste relatie, zoals niet-gehuwd samenwonenden dat opeens heel deftig zijn gaan noemen, sneuvelt omdat hij, of zij, altijd maar moet werken, met kleiduiven, met linten, met gewichten, met kogels, speren, pistolen of ander oorlogstuig.

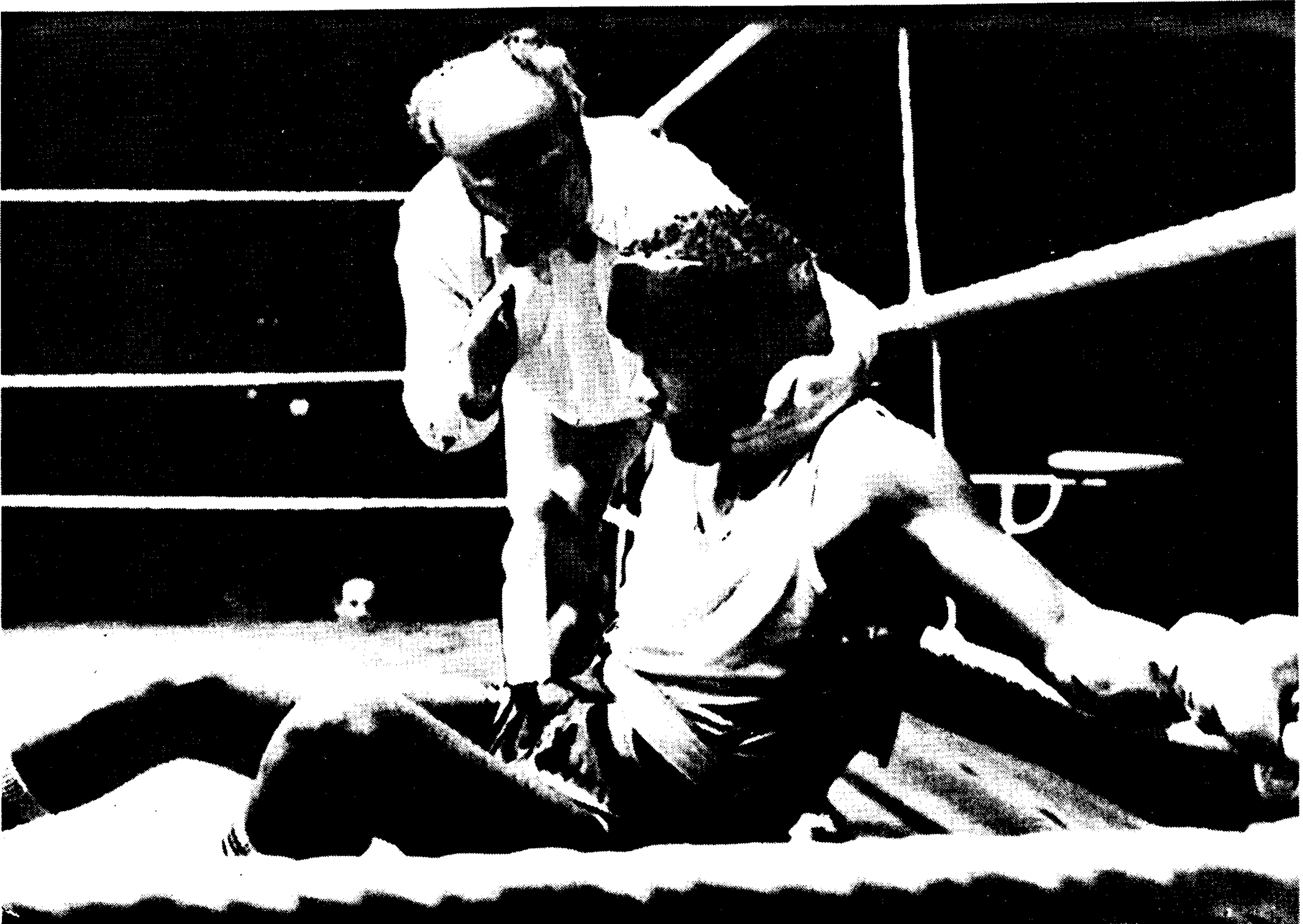
Dé uitzondering op die relatiesores heet Carla Beurskens. Maar háár man, Jacques, is dan ook ambtenaar, en als je allebei werkt (...), groeit snel begrip voor elkaars bezigheden.

Vier seizoenen lang, bij nacht en ontij, in binnen- en buitenbaden, blíjven proberen om die éne sprong, van de tienmeter-toren, als een kronkelende slang uit te voeren, zònder dat het water spettert als je erin plonst. Zo'n duik duurt hele drie seconden. Maar net die ene dag kriebelt je dikke teen omdat er een vlíeg op landt, waardoor je horizontaal in het bassin mietert, zoals de Amerikaan Greg Louganis gisteren nog overkwam toen hij letterlijk en figuurlijk de plank voor zijn kop kreeg.

Of Arnold Vanderlijde, die aanstaande maandag de pech heeft dat hij al in de eerste ronde struikelt over een losgeraakte schoenveter... en Carla Beurskens die reeds bij kilometerpaal-7 beide contactlenzen verliest en van schrik ook nog spontaan aan de diarrhee raakt (dat zou bij haar dan niet de eerste keer zijn!).
We zeggen niet dát 't gebeurt, maar kan nog allemaal. We zitten pas bij de vierde dag.

Daarom graag enig eerbetoon voor onze Helden-Voor-Twee-Weken, als deze straks, wie weet, zwaar aangeslagen 'op Beek' uit de City-Hopper van de KLM stappen, met een in Zuid-Korea gekocht spotgoedkoop imitatie-T-shirtje van *Lacoste* als enige tastbare herinnering aan vier jaar werken. Juist dán zijn er bloemen nodig, véél bloemen. En liefst nog met een harmonie op het vliegveld erbij. Deze krant zal in ieder geval zorgen dat er dan een keurige foto wordt gemaakt, en als er die dag verder geen wereldrecords worden gebroken (zoiets vréét ruimte), wordt die prent ook nog geplaatst. Beloofd.

JOS VAN WERSCH

● *Eerste ronde, schoenveter los, rechtse directe gevolgd door een fatale leverhaak... en je bent thuis voor je er erg in hebt...*

Nel van Vliet en de schoolslag

de spelen van toen...

Van onze verslaggever

DEN HAAG – In tegenstelling tot tal van andere landen, leren Nederlandse kinderen zwemmen met de schoolslag. Het woord zegt het al. Overal elders spreekt men van borstslag. Je zou verwachten dat Nederland op een nummer als de 200 meter schoolslag dames, waarvan morgen de finale wordt gehouden, altijd een vooraanstaande rol heeft gespeeld. Maar wie de Olympische kampioenslijsten bekijkt, merkt dat dat bepaald niet het geval is. Slechts één keer behaalde een Nederlandse de titel op de 200 meter. Dat gebeurde door Nel van Vliet bij de Spelen van 1948 in Londen.

De Robben-zwemster, Europees kampioene 1947 en wereldrecordhoudster met 2.49.2, was de grote favoriete voor het goud, maar in de finale kreeg ze te maken met twee hoekige Hongaarse Eva's, Novak en Szekely. De laatste bediende zich van de vlinderslag (vlinder- en schoolslag werden pas in 1956 afzonderlijke nummers).

Het werd een prachtige eindstrijd. Terwijl radio-verslaggever Dick van Rijn het bijna begaf van spanning en opwinding, zwom Nel van Vliet drie banen rustig en geconcentreerd achter de twee Hongaarsen aan om op de laatste baan met een tempoverhoging toe te slaan. Op 25 meter van de wand leek haar niets meer te kunnen gebeuren. Maar op dat moment balde de onbekende, kansloos geachte Australische Nancy Lyons alle krachten samen voor een opzienbarende eindrush, die haar voorbij de beide Hongaarsen bracht en angstig dicht in de buurt van de niets vermoedende Nel van Vliet. Toen de Hilversumse de hand tegen de kant sloeg (na 2.57.2) had ze nog net een meter van haar voorsprong over.

Mocht Nel van Vliet van enig geluk spreken, haar voorgangster Marie Baron had dat jaren daarvoor, bij de Spelen van Parijs in 1924, nu juist voor geen greintje gehad. Ze was veruit de sterkste van het hele veld. In haar serie versloeg ze de Amerikaanse kampioene Agnes Geraghty (later winnares van het zilver) met méters in de tijd van 3.22.6.

De jury diskwalificeerde haar echter, omdat zij bij een der keerpunten niet met beide handen had aangetikt, zoals was voorgeschreven, maar met de ene hand na de andere. De Nederlandse delegatieleider G. Blitz ging tegen die uitspraak in beroep met als argument 'dat de straf te zwaar is voor het lichte vergrijp, mede gezien de jeugd (16 jaar) van mej. Baron'. Maar de jury d'appel wees het protest af.

De juryleden zaten er kennelijk toch mee. Hoe is het anders te verklaren dat zij Marie Baron direct na de finale in de gelegenheid stelden het wereldrecord (3.20.4) op deze afstand scherper te stellen. De Nederlandse slaagde daarin niet, maar noteerde moederziel alleen wel de uitstekende tijd van 3.24.2. En dan te bedenken dat kort daarvoor de Britse Lucy Morton de Olympische eindstrijd had gewonnen in....3.33.2.

Vier jaar later, in Amsterdam-1928, poogde Marie Baron alsnog het goud binnen te halen. Dit keer bleek de Duitse Helen Schräder duidelijk sterker (3.12.6 tegen 3.15.2). De Duitse had bovendien de niet geringe handicap dat halverwege de laatste baan een van haar schouderbandjes knapte.

● *Nel van Vliet, koningin van de schoolslag tijdens de Spelen van 1948 in Londen.*

In de marge

Drie van het zwarte ras 'beheersten' de Spelen van Rome. De bevallige, 'gazelle' Wilma Rudolph (een plaatje uit Vogue), de blootvoets lopende Abebe Bikila en de bravourboy Cassius Clay. Abebe zweeg voortdurend in alle talen (behalve in zijn Ethiopisch dialect), Wilma bleef bekoorlijk beleefd en Clay verbaasde met zijn bek als een hooischuur. Bij aankomst in de Eeuwige Stad al bazuinde Clay overal rond dat hij en niemand ánders Olympisch kampioen zou worden. Luisterend naar zijn geflap, kijkend naar zijn fratsenmakerij kreeg vrijwel iedereen een hekel aan de 18-jarige Amerikaan uit Louisville. „Een verwaande kwajongen", bromde Fulvio Astori, toendertijd een der groten van de sportredactie van de kwaliteitskrant Corriere della Sera. En zélfs van Clay's visitekaartje – 161 overwinningen in 167 wedstrijden! – was topjournalist Astori opeens niet meer onder de indruk. Hoe langer het bokstoernooi duurde hoe meer Astori (en vele anderen) zijn mening diende te herzien. In het halfzwaargewicht liet Clay in de ring tegenstander na tegenstander in de verliezershoek achter. De Belg Becaus, de Rus Shatkow, de Australiër Madigan, de Poolse veteraan Piertrykowski: ze gingen er allen aan. Zelfs de grote routine (230 partijen) van linkshandige Piertrykowksi, kon de Pool niet redden. Bloedend bleef hij na de laatste gongslag in de touwen hangen. Diezelfde avond trok Clay, met de gouden medaille om zijn nek, als een keizer door Trastevere, liet zich her en der in de tavernen bewieroken en gilde uitgelaten voortdurend: „Ik heb het jullie toch gezegd! Ik ben de beste, de gróótste!". In zijn kielzog o.a. Fulvio Astori, druk doende impressies op te zuigen voor, wat worden zou, een schitterende reportage over die 'verwaande kwajongen'. Voor Clay stonden in de States managers, trainers, geldschieters, sponsors en profiteurs in de rij. Clay werd prof, Clay werd Muhammad Ali, de boksende moslim werd een mondiaal begrip. De kreet 'Ik ben de gróótste!' ging door de wereld. Thans is Ali klein, wankel en ziek. Hij lijdt, zegt men, aan de ziekte van Parkinson. Gebleven zijn vele herinneringen aan een verbluffende pugilist.

NINO TOMADESSO

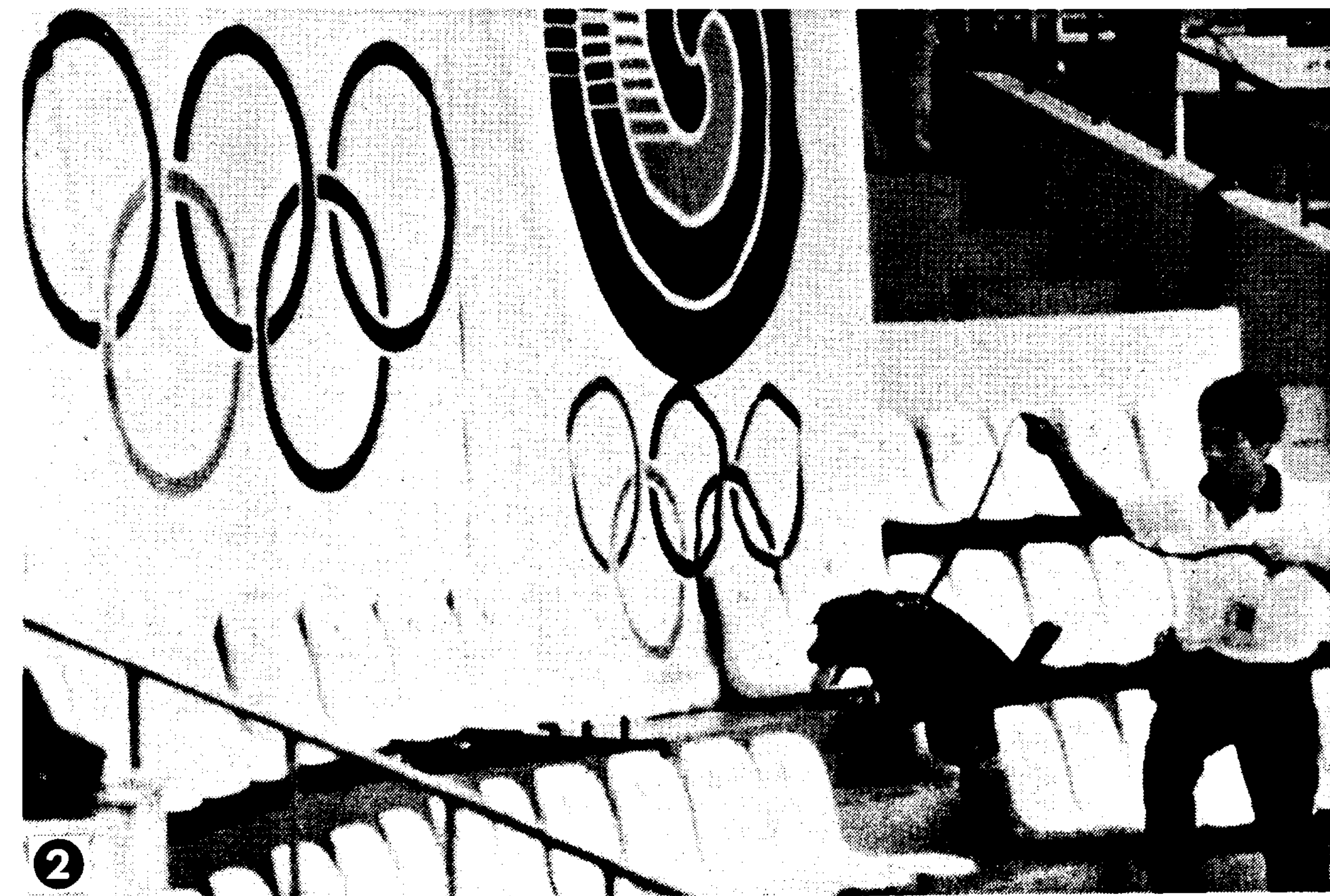
Rel over hoofdstad Israël

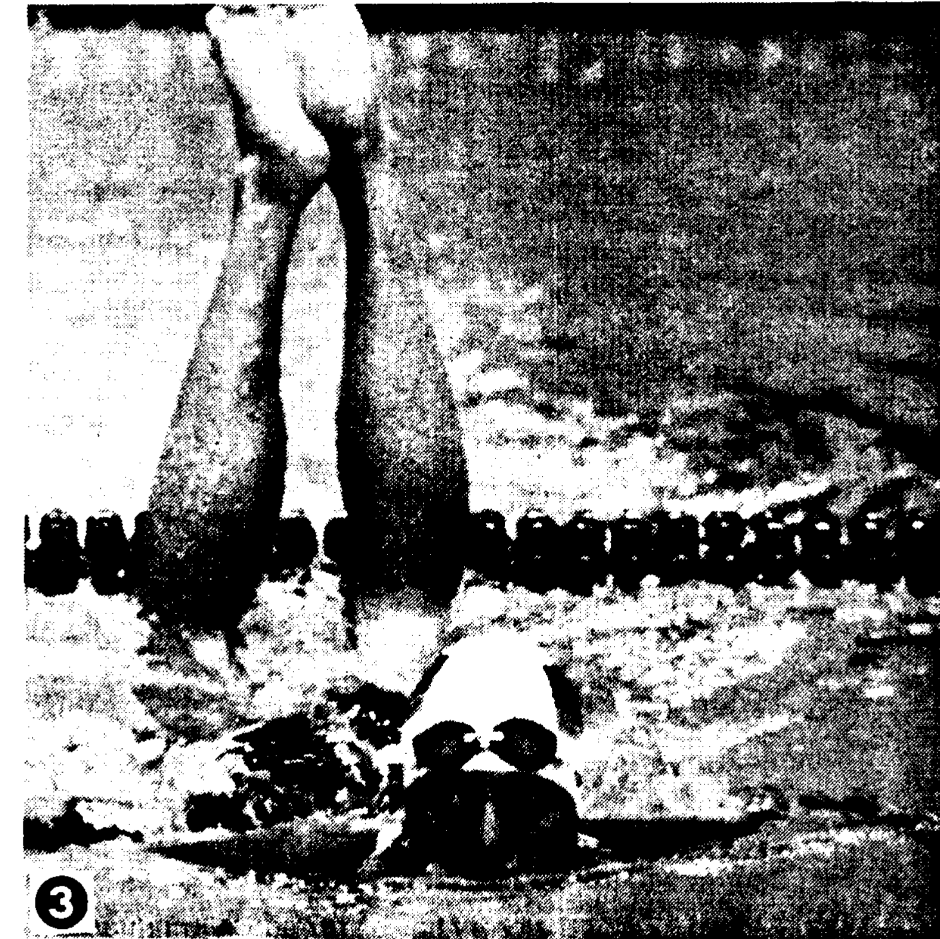
SEOEL – Sheik Fahd al-Sabah van Koeweit heeft een scherp protest laten horen aan het adres van het organisatie-comité van de Olympische Spelen (SLOOC) in het Internationaal Olympisch Comité. De voorzitter van de Olympische Raad van Azië is verbolgen over het feit dat het SLOOC bij de opening van de Spelen Jeruzalem aanduidde als de hoofdstad van Israël.

Bij de binnenkomst van de atleten uit dat land verscheen op het grote scorebord in het Olympisch stadion Jeruzalem met de aanduiding dat het hier de hoofdstad van Israël betrof. De Arabische landen erkennen de claim van de Israëli niet dat Jeruzalem de hoofdstad van hun land is.

De sheik zal een dezer dagen de voorzitter van de SLOOC, Park Seh-Jik ontmoeten om de kwestie, die door de Arabieren hoog wordt opgenomen, te bespreken. Volgens een woordvoerder van de organisatie had de sheik Park al een brief gestuurd. „Park zal proberen uit te leggen wat er gebeurd is", aldus de zegsman. „De mensen die voor het scorebord de hoofdsteden hebben opgezocht, hebben daarvoor gebruik gemaakt van een encyclopedie."
Fahd al-Sabah liet in een eerste reactie weten: „Als het een incident betreft verwachten wij dat de organisatie dit duidelijk zal maken."
Isaac Ofek, voorzitter van het Israëlisch Olympisch Comité, vond de zaak nauwelijks de moeite waard er op te reageren. „Dit is gewoon te belachelijk voor woorden."

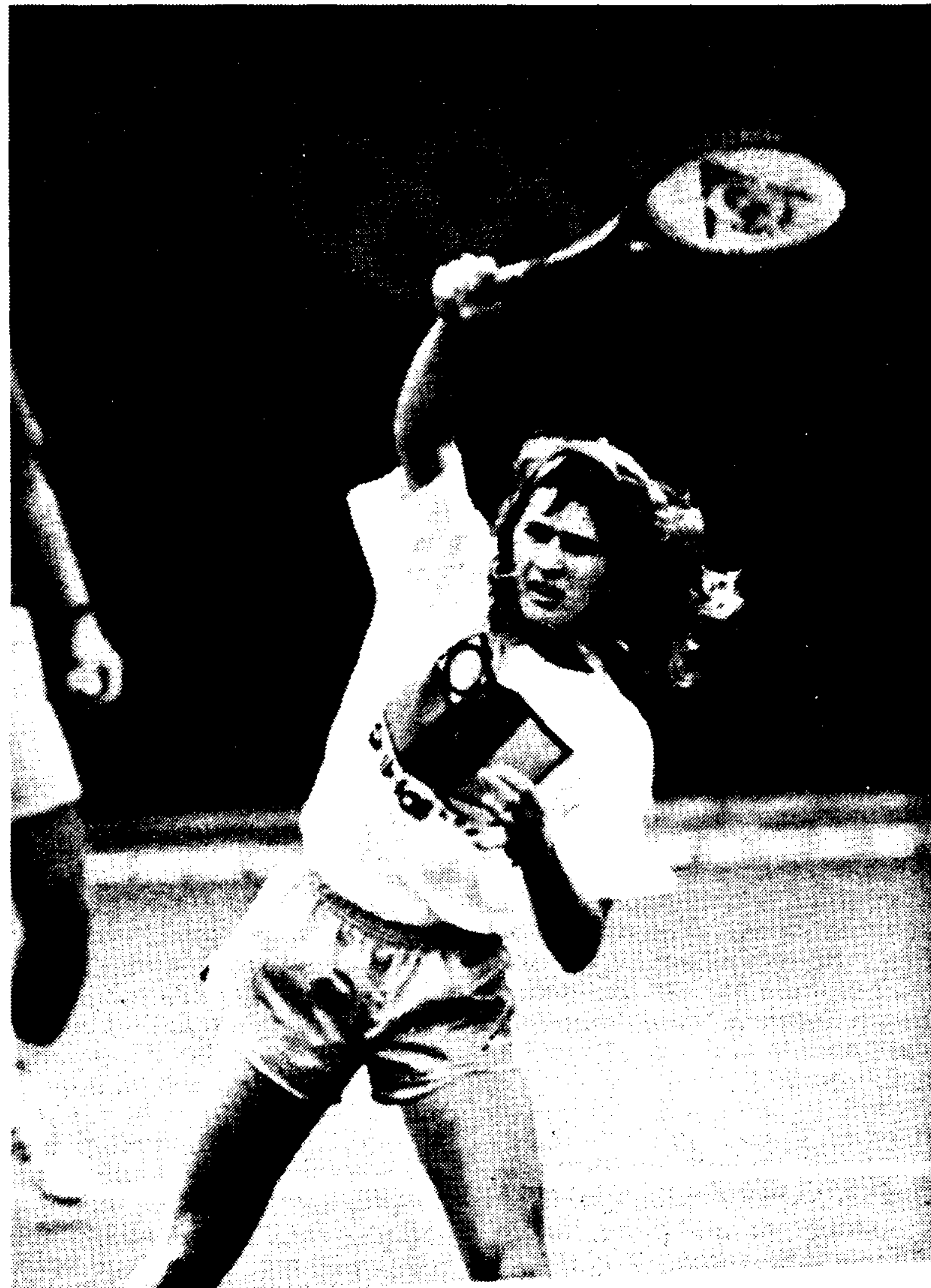
● *Foto 1: 'Ingepakt' als Marsmannetjes traden de taekwondoka's op de mat. De Koreaan Ji Yong-suk (l) versloeg in de finale van het middengewicht klasse tot 58 kilo de Spanjaard Jose Sanabria.*

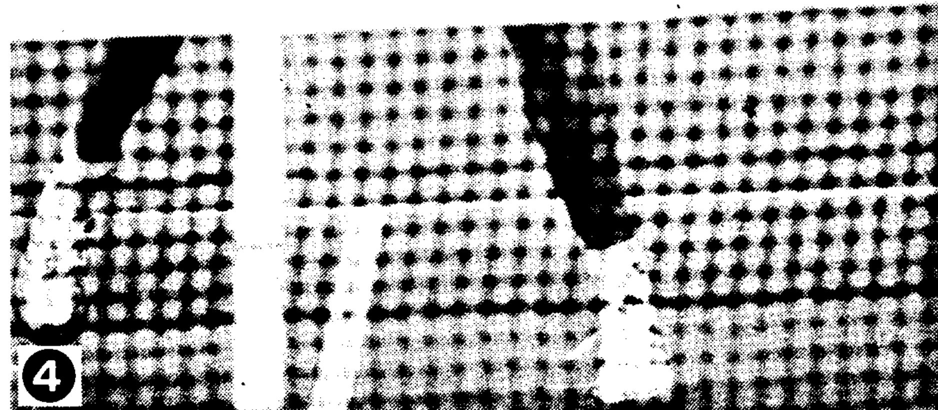
● *Foto 2: De 24ste Zomerspelen in Seoel zijn de strengst beveiligde wedstrijden in de historie. Een bewaker leidt zijn speurhond rond in het basketbalstadion op zoek naar bommen.*

● *Foto 3: 'Dolfijn' Heike Friedriech zwom in de series de snelste tijd op de 200 m vrije slag. De Oostduitse plaatste zich als 'nummer een' voor de finale met een tijd van 1.59.02.*

● *Foto 4: In het 'Olympic Park' in Seoel bereidt de Westduitse tennisfenomene Steffi Graf zich voor op het Olympisch toernooi.*

● *Foto 5: Ook in de volleybal-arena ontbreken de kleurrijke figuren niet. Een keurig uitgedoste Japanse supporter moedigt zijn team aan.*

Niets extra's voor minima, werkloosheid daalt nauwelijks

CDA en VVD delen optimisme Miljoenennota

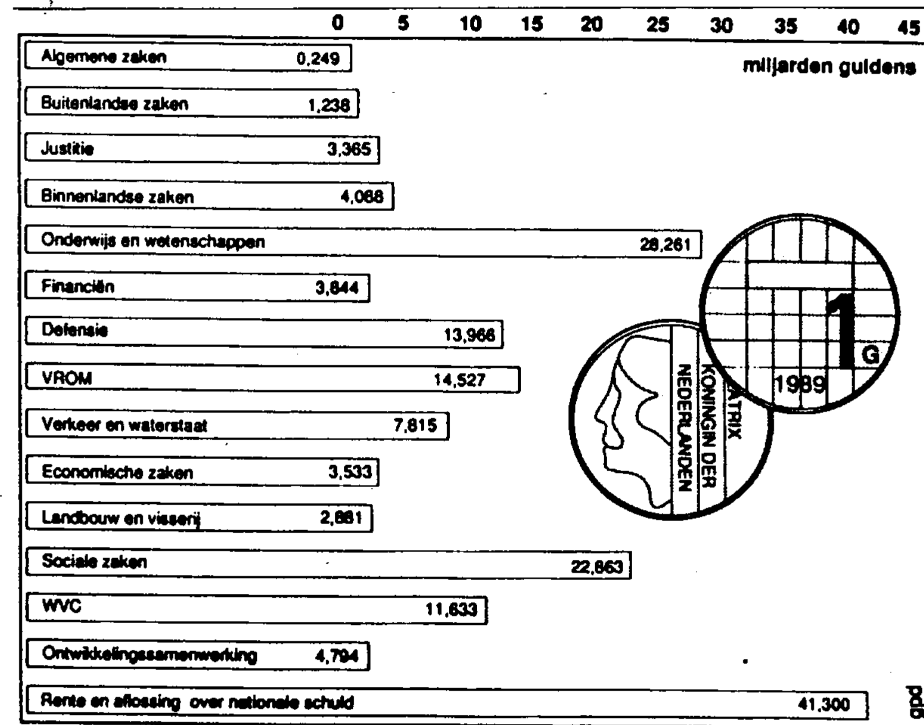
van onze verslaggever
PETER DE VRIES

DEN HAAG – De meeste gezinnen kunnen in 1989 maandelijks een paar tientjes meer uitgeven. Alleen de mensen die van een minimum-uitkering moeten rondkomen krijgen niets extra's te besteden. Dat blijkt uit de vandaag, op Prinsjesdag gepubliceerde Miljoenennota, waarin het kabinet-Lubbers zijn plannen voor 1989 presenteert. De koopkracht van de minima zal zelfs achteruit gaan wanneer de prijzen met meer dan één procent stijgen.

De werkloosheid daalt in 1989 met 15.000 tot 670.000. De regering trekt in de strijd tegen de werkloosheid 225 miljoen gulden extra uit. Maar de doelstelling de werkloosheid tot een half miljoen te verlagen is op zijn vroegst in 1992 haalbaar en niet in 1990, erkent het kabinet. Premier Lubbers verwijt de werkgevers dat ze te weinig doen aan de bestrijding van de werkloosheid.

Belasting-verlaging

De regeringspartijen CDA en VVD delen het optimisme dat de Miljoenennota uitstraalt. Maar zij vragen samen met de oppositie nieuwe maatregelen om het werkgevers aantrekkelijker te maken mensen voor het minimumloon in dienst te nemen.

● *Uitgaven per departement voor het jaar 1988/1989*

Uit de Miljoenennota blijkt dat de andere doelstellingen van de CDA-VVD-coalitie wel „binnen handbereik" zijn. Het financieringstekort van de overheid komt volgend jaar onder de zes procent, en de 'druk' van belastingen en premies op burgers en bedrijven daalt gestaag.

Minister Ruding (Financiën) geeft in 1989 4,2 miljard gulden uit om de belastingen voor burgers en bedrijven te verlagen. De belangrijkste, al eerder aangekondigde, maatregelen zijn:

- verlaging van de vennootschapsbelasting
- verhoging van de kinderbijslag met vier procent in 1989 en 5,5 procent in 1990
- verlaging van het hoge BTW-tarief met 1,5 procent tot 18,5 procent

Andere maatregelen die aan de Tweede Kamer worden voorgesteld zijn:

- een verhoging van de huren per 1 juli met drie procent
- verlaging van de bijstandsuitkering voor jongeren per 1 juli
- een grote stap vooruit bij de sanering van de verzekering tegen ziektekosten
- een bezuiniging van 100 miljoen op de kleine scholen
- voor het aanpakken van de file-problemen in de Randstad wordt vanaf 1990 400 miljoen per jaar uitgetrokken.

3% groei

In de Miljoenennota en de door koningin Beatrix uitgesproken Troonrede legt het kabinet-Lubbers een groot optimisme aan de dag over de economische ontwikkeling. De economie zal volgend jaar met drie procent groeien. De handel met het buitenland groeit zelfs met bijna vijf procent. Grote bedreigingen voor de bloei van de economie vormen de stijging van de rente, de daling van de dollarkoers en de aanwakkerende inflatie.

Het kabinet rekent met een prijsstijging van één procent. Het hoopt dat de verlaging van de BTW de ondernemers ertoe brengt hun prijzen te matigen. Gaan de prijzen met meer dan één procent omhoog, dan komt de koopkracht van de mensen metde laagste inkomens in de knel. De miljarden die het kabinet uittrekt voor verlaging van de belastingen, leveren de minima niet meer dan de nullijn op. Alle tweeverdieners en alle alleenverdieners boven modaal gaan er zo'n twee procent op vooruit.

De ministers mogen volgend jaar volgens de begroting 170 miljard gulden uitgeven. De schatkist ontvangt in 1989 146 miljard gulden. Grootste begrotingspost vormen de rente en aflossing over de in het verleden opgebouwde nationale schuld: daar wordt 41 miljard aan uitgegeven.

Minister Ruding rekent in de Miljoenennota voor dat ook in een volgende kabinetsperiode strak de hand moeten worden gehouden aan de begrotingen, om te voorkomen dat de staatsschuld uit de hand loopt.

Uit de Troonrede

DEN HAAG – Traditiegetrouw sprak koningin Beatrix vanmiddag bij de opening van de Staten Generaal de Troonrede uit. Enkele markante passages uit haar toespraak tot de volksvertegenwoordigers:

„Meer dan ooit is dit jaar gebleken dat de Europese Gemeenschap vastbesloten is om binnen afzienbare tijd de onderlinge grenzen af te schaffen. Onze economie zal daarmee nieuwe kansen krijgen. Of we die zullen benutten, hangt grotendeels af van onszelf..."

„Er zijn de afgelopen jaren offers gebracht, maar er is ook veel bereikt. Daarom wil de regering het beleid van kostenmatiging volgend jaar voortzetten..."

„De sociale premies kunnen omlaag; immers, door de stijgende werkgelegenheid brengen nu meer mensen te zamen het benodigde bedrag op voor uitkeringen..."

„Er is meer gerichte aandacht nodig voor scholing en het kunnen opdoen van werkervaring. De regering wil zich met sociale partners en gemeenten verstaan om de intensivering van het beleid nader inhoud te geven..."

„Het land is de afgelopen jaren schoner geworden. Dat geldt met name lucht en water. Maar er is nog veel te doen. De komende jaren worden de financiële inspanningen van de rijksoverheid verhoogd.."

„Europa is van en voor de burgers. De regering wil de komende jaren extra middelen uittrekken om – naarmate de besluitvorming in de Gemeenschap vordert – voorlichting te geven over de interne markt.."

„Het is verheugend dat het beleid tot bestrijding van de criminaliteit resultaten begint af te werpen. De omvang van de zware georganiseerde misdaad is evenwel zorgwekkend. Om deze beter te bestrijden is een gecoördineerde bovenlokale aanpak door de politie en justitie nodig.."

„Op het terrein van de bejaardenzorg hebben de provincies en grote gemeenten te maken met de gevolgen van de vergrijzing. Ten behoeve van de oplossing van knelpunten die zij bij dit beleid tegenkomen, wordt het budget voor de bejaardenoorden met vijftig miljoen gulden verhoogd.."

FNV: 'Onaanvaardbaar' ● VNO: 'Verkeerde besteding belastingmeevallers'

Vakbonden en ondernemers laken beleid van kabinet

Van onze verslaggever
JAN HARREN

DEN HAAG – Uit zowel kringen van ondernemers als van de vakbeweging komt kritiek op de Miljoenennota die het kabinet vandaag presenteert. De werknemersorganisaties tonen zich daarbij het meest teleurgesteld over de huns inziens veel te slappe aanpak van de werkloosheid. De FNV vindt dat de ministersploeg van premier Lubbers op dat punt ronduit „faalt". Het kabinet laat het bij de moedeloze constatering dat het beleid tot nu toe onvoldoende is geweest, zo schrijft de FNV. „Aansprekende nieuwe initiatieven ontbreken".

Het Verbond van Nederlandse Ondernemingen (VNO) herhaalt in zijn reactie nog eens het al meermalen in werkgeverskring gehouden pleidooi voor verlaging van het minimumloon. Mèt minister van sociale zaken De Koning is het VNO van mening dat lagere loonkosten voor iemand op het minimum meer mogelijkheden voor deze mensen zouden opleveren om aan een betaalde baan te komen.

Pleidooi

Een gebrek aan creativiteit wordt het kabinet ook verweten door het KNOV, de grootste organisatie van ondernemers in het midden- en kleinbedrijf. Maatregelen die een werkelijke doorbraak zouden kunnen bewerkstelligen in de bestrijding van de werkloosheid, durft het kabinet nog steeds niet te nemen, aldus het verbond.

Mèt het NCOV, de organisatie van christelijke ondernemers in het midden- en kleinbedrijf, bepleit het KNOV forse overheidsbijdragen aan ondernemers die langdurig werklozen in dienst nemen, en verlaging van het btw-tarief voor diensten waarvan de kosten voornamelijk uit arbeidsloon bestaan. Het midden- en kleinbedrijf heeft verreweg het grootste aandeel in de groei van de werkgelegenheid, zo stelt het NCOV.

Sociale premies

Klagen doen zowel KNOV en NCOV als andere werkgeversorganisaties over de druk van de sociale premies. Het VNO zegt het onbegrijpelijk te vinden dat de werkgeverslasten met 0,2 procent extra worden verhoogd. Dat de premie voor de kinderbijslag straks door de schatkist en niet langer door de werkgevers zal worden betaald, mag volgens de ondernemers niet als een voordeeltje voor de werkgevers worden beschouwd.

Aan werknemerskant valt in de FNV de klacht dat het kabinet de sociale minima en de uitkeringsgerechtigden „op geen enkele manier laat meedelen in de groei van de welvaart". Hoewel het geld ervoor is het kabinet besteedt het echter aan andere zaken blijven „ambtenaren en trendvolgers opnieuw achter bij de werknemers in het particuliere bedrijfsleven", zegt de FNV. Ze noemt het „volstrekt onaanvaardbaar".

De Vakcentrale MHP („het kabinetsbeleid kan bepaald bogen op successen") vindt ook dat het niet aangaat de lonen van ambtenaren nog langer te laten achterblijven bij de salarissen die in het particuliere bedrijfsleven tot stand komen.

Het Christelijk Nationaal Vakverbond valt de FNV bij in haar kritiek dat het kabinet de meevallers in de belastingopbrengst voor een (te) groot deel besteedt aan verlaging van de lasten (belasting en premies) voor burgers en bedrijven. De vakcentrales zouden de voorkeur geven aan extra bestedingen ter bestrijding van de werkloosheid.

Limburgs dagblad voor oostelijk zuidlimburg

Woensdag 21 september 1988 ● Pagina 9.

HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR OOSTELIJK ZUID-LIMBURG IS DE PLAATSELIJKE EN REGIONALE EDITIE VAN HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR HET GEBIED OOSTELIJK ZUID-LIMBURG. HOOFDREDAKTEUR: RON BROWN. CHEF-EDITIEREDAKTIE: HANS TOONEN
HOOFDKANTOOR: 6411 RS HEERLEN, IN DE CRAMER 37, TEL. 045-739911. RAYONKANTOREN: 6461 ED KERKRADE, MARKT 42, TEL. 045-455506; 6431 HE HOENSBROEK, KOUVENDERSTRAAT 215, TEL. 045-218555; 6443 CB BRUNSSUM, RUMPENERSTRAAT 81, TEL. 045-256363; 6371 GV SCHAESBERG, FR. ERENSLAAN 4, TEL. 045-311719.

Soedan (1)

● Een van de meest schrijnende voorbeelden van een land waar het noodlot nog altijd dagelijks en in verschillende gedaanten toeslaat, is ongetwijfeld het Afrikaanse Soedan. De spoedaktie 'Help Soedan', die enige tijd geleden onder gironummer 555 in heel Nederland is gestart, is figuurlijk, maar helaas veel méér nog letterlijk broodnodig. Vrijdag krijgt iedereen in deze regio, dank zij het Missionair Centrum in Heerlen, een uitgelezen kans om de zo geteisterde Soedanese bevolking daadwerkelijk te helpen. Al is het dan niet meer dan een spreekwoordelijke druppel op een gloeiende plaat.

Soedan (2)

● Vanaf acht uur vindt vrijdag namelijk in de Heerlense Stadsschouwburg een zeer speciale concertavond plaats met veel schitterende en bijzondere Afrikaanse muziek en dans. De volgende Afrikaanse groepen treden die avond – geheel belangeloos – op: Tribu (Africa Mama), African Salimata en African Section. Als special act treedt aan het eind van de avond (rond 22.30 in de Rotondezaal) de ultra-actieve Rick Nolof op met een select muzikaal gezelschap, onder wie Howard Sie. Omdat alle onkosten van deze avond volledig door sponsors worden gedragen, kan de totale opbrengst van de entreegelden rechtstreeks overgemaakt worden op giro 555 van de nationale hulp-aktie voor Soedan.

Soedan (3)

● De toegangsprijs voor 'Muziek voor Soedan' bedraagt f 12,50 aan de schouwburgkassa en in de voorverkoop slechts f 10. Die voorverkoop geschiedt, behalve op het Missionair Centrum, aan de kassa's van de Heerlense schouwburg en bij het CVOS in Maastricht. Het programma begint, als gezegd, om acht uur in de Grote Zaal met een openingswoord door cultuurwethouder Jos Zuidgeest van Heerlen. Bovendien zal Heerlenaar Leo van der Velden, coördinator voor Artsen Zonder Grenzen in Soedan, de huidige situatie in 'zijn' land komen toelichten, voordat hij maandag weer terugreist naar zijn standplaats Kartoem. Ook de koffieredactie rekent op een volle bak vrijdag!

Vergaderen

● Of de Schinnense volksvertegenwoordigers vergadermoe zijn geworden...? Maandagavond vergaderde de adviescommissie Financiën. En wie waren er allemaal niet? Politiek Kollektief '81 was er niet, de Vernieuwingsgroep '70 was er niet, de fractie Douven was er niet en de VVD-fractie was er ook niet. Aldus moest burgemeester Frans Loefen constateren. Hij was met name teleurgesteld over de vele absenties omdat tijdens de vergadering de begroting voor volgend jaar behandeld werd. En die schijnt sommige Schinnense raadsleden dus niet veel te interesseren. Nog teleurgestelder was Loefen over het feit dat veel fracties hun belofte niet nakomen. In juni jl. had Loefen hen gevraagd een reactie te geven op de discussienota 'Toekomstperspectief Westelijke Mijnstreek'. Maandagavond – drie maanden later – had zegge en schrijve één fractie gereageerd: de PvdA. Bedroevend, vond Loefen. Vinden wij ook.

Leger

● Dan liever het leger in, moet de 27-jarige Maria uit Maastricht hebben gedacht. Ze kreeg gisteren van de rechter te horen dat ze zich gedurende honderd uur dient in te zetten voor het Leger des Heils in Maastricht. Twee jaar geleden werd ze wegens diefstallen met braak nog veroordeeld tot drie maanden brommen. Die straf had ze nog steeds niet uitgezeten. Gisteren kreeg Maria daarom van de rechter te horen dat ze haar heil mag zoeken bij het Leger met die naam.

Helft Heerlense verslaafden is ouder dan dertig jaar

Meeste verslaafden in centrum en Heerlerheide

●vervolg pagina 1

HEERLEN – Het onderzoek naar heroïnegebruik in Heerlen heeft aangetoond dat van de 625 verslaafden die er in Heerlen zijn, de meeste in het centrum alsook in Heerlerheide (Vrieheide en Passart) wonen. In bijvoorbeeld Welten, Heerlerbaan en Beersdal wonen relatief weinig heroïneverslaafden. Driekwart van alle heroïneverslaafden is van het mannelijk geslacht en 98 procent van de groep is ouder dan 21 jaar, de helft is zelfs dertig of ouder. Zo'n 21 procent van de 625 personen is al langer dan vijf jaar niet meer in aanraking geweest met de politie of met het CAD.

Daaruit wordt voorzichtig geconcludeerd dat deze mensen afkicken. In termen van het rapport wordt gesproken van een uitstroom. Die bedraagt jaarlijks gemiddeld vier procent. Daarentegen staat een instroom (mensen die heroïne gaan gebruiken) van zes procent. Dat betekent dus dat er een toename is van het aantal heroïnegebruikers in Heerlen.

Maar behalve die toename wordt ook geconstateerd dat de groep steeds ouder wordt. Was het vroeger zo dat vooral jonge mensen aan heroïne verslaafd raakten, thans gebeurt dat ook op oudere leeftijd.

Het onderzoek is tot stand gekomen omdat de gemeente Heerlen wel eens wilde weten hoeveel heroïneverslaafden er nu precies zijn in Heerlen, welke kenmerken de groep vertoont en welk verloop er is binnen de groep? Voor het antwoord is gekeken bij politie en CAD naar verslaafden die de laatste vijf jaar met beide of één van beide instanties in aanraking zijn geweest. Daaruit komt het minimumgetal van 625 naar voren.
Van die 625 staan er 352 bij het CAD geregistreerd en 476 bij de politie.

Hieruit wordt afgeleid dat er een grote groep verslaafden is die geen gebruik maakt van de diensten en de hulp van het CAD, om precies te zijn 273 personen.

Op de vraag waarom niet ook verslaafden aan andere harddrugs zijn geregistreerd, antwoordde wethouder Zuidgeest gisteren dat er maar weinig verslaafden zijn die één soort drug gebruiken. Zuidgeest: „Er is steeds meer sprake van multigebruik. Behalve heroïne worden ook andere harddrugs gebruikt. Ik denk dat we met 625 op een zeer reëel getal zitten."

Rond 350 belangstellenden in stadsschouwburg

Vrolijke inspraakavond

Van onze verslaggever

HEERLEN – In een zeer ontspannen sfeer heeft gisteravond de inspraakavond voor ondernemers over de plannen voor de herstructurering van het centrum van Heerler plaatsgevonden. Rond de 350 belangstellenden waren naar de rotondezaal van de stadsschouwburg, iets te klein voor zoveel mensen, gekomen.
Vertegenwoordigers van ondernemersorganisaties wezen andermaal op de naar hun mening noodzakelijke voorrang die de city van Heerlen moet krijgen in het aantrekkelijk maken van Heerlen (zie elders op deze pagina). De wethouders H. Savelsbergh en J. Andriesma zeiden toe dat de city grote prioriteit geniet, maar dat een totaalvisie voor Heerlen niet uit het oog mag worden verloren.

Met name het parkeerprobleem werd weer breeduit op tafel gelegd. Er werd onder andere gepleit voor een ondergrondse garage onder de Bongerd. Wethouder Savelsbergh wilde daar niet aan – te duur – maar hij zei wel na te gaan of de parkeertarieven omlaag kunnen.
Verder werd gewaarschuwd voor het geven van ruimte aan de bouw van een nieuw hotel in Heerlen. Daartoe moet – volgens mensen die op dit gebied actief zijn – eerst een gedegen onderzoek naar gedaan worden.

Voor een zeer aparte noot in de inspraak zorgden enkele bekende Heerlenaren die op eigen wijze hun inbreng hadden.

● *De ondernemers zetten gisteren onder andere ook op ludieke wijze hun standpunten kracht bij, daartoe kwamen ze met een levende 'Kuëb va Heële' naar de stadsschouwburg.* Foto: 3-POOT/FRANS RADE.

'Eerst hart gezond maken, dan verbinding met Loon'

HOZO: aandacht richten op city

HEERLEN – De Heerlense Organisatie van Zelfstandige Ondernemers (HOZO) is van mening dat bij de herstructurering van het centrum van Heerlen eerst alle aandacht gericht moet worden op de city (het gebied binnen de cityring). „En als het hart van Heerlen weer gezond is, kan er gedacht worden aan een mogelijke verbinding met het winkelcentrum 't Loon. Maar nu nog niet," aldus HOZO-voorzitter H. Haenen. Gisteravond heeft deze organisatie haar standpunt naar voren gebracht tijdens de inspraakavond over de centrumplannen van de gemeente Heerlen in de stadsschouwburg.

In het plan gaat Heerlen uit van een bebouwing van het schouwburgplein met onder andere een verbinding tussen 't Loon en City. Een aantal lieden heeft zich voorstander getoond van zo'n verbinding, waaronder drs N. Simons, secretaris van de Kamer van Koophandel. Deze ziet zo'n verbinding op een grootschalig niveau over de Apollolaan wel zitten.

Zo'n 230 ondernemers in Heerlen, verenigd in City Heerlen Promotion, vinden dat er eerst plannen moeten worden ontwikkeld voor de city en dat dus alle aandacht van de gemeente eerst daarop gericht moet worden. Ook de HOZO is nu dus die mening toegedaan. Tijdens een goedbezochte ledenvergadering maandagavond is dat standpunt ingenomen.

„Versterking van de as Saroleastraat-Akerstraat en aandacht voor het gebied in de city. Er moet een stichting komen waarin een sterke vertegenwoordiging van de gemeente, maar ook van Kamer van Koophandel, HOZO, organisaties van ondernemers, rijksconsulent, Raad voor het Filiaal en Grootwinkelbedrijf etc. om de problemen direct aan te pakken. Inventief en daadkrachtig moet er gereageerd worden op problemen als: het parkeren, veiligheid in de stad, voetgangersstromen, relocatie," aldus Haenen.

Met klem vraagt de HOZO het gemeentebestuur af te zien van toestaan van winkelbouw onder de flats aan de Muzenlaan. De HOZO ziet liever niet dat het schouwburgplein bewinkeld wordt, er zou – volgens deze organisatie – beter een park aangelegd kunnen worden.

't Loon

Over 't Loon zegt de HOZO: „Wij hebben grote waardering voor 't Loon. Het is een aantrekkingspunt voor Heerlen. Met de plaats waar het ligt zijn we niet gelukkig en een verbinding creëren tussen Loon en City moet in een later stadium besproken worden, maar nu is onze prioriteit het opvijzelen van de City. En dat moet snel gebeuren."

Slecht

Volgens J. Notermans, voorzitter van de Stichting Promenade Promotion, gaat het slecht in het centrum van Heerlen. „Het gaat zelfs zo slecht dat velen van ons, doodsbenauwd zijn om nog aan een volgend experiment deel te nemen. Onze mensen willen zekerheid." Aldus Notermans gisteravond tijdens de inspraakavond in de stadsschouwburg.
Zijn organisatie wil ook alle aandacht richten op de City, maar dan te beginnen bij de Promenade. „De Promenade moet eerst aangepast worden aan de moderne eisen. Daar moet een aantrekkelijk winkelhart voor de jaren negentig van gemaakt worden. Dan verdere opvijzeling van de stad. Notermans zou graag zien dat winkels die nu nog in 't Loon gehuisvest zijn, terugkomen naar de City. Hij vraagt daar extra geld voor.

Inbraak in gemeenschapshuis van Terwinselen

KERKRADE – Onbekenden hebben afgelopen weekeinde een inbraak gepleegd in het gemeenschapshuis in Terwinselen. De dieven namen een geluidsinstallatie van 4.500 gulden mee.
Tevens werd ingebroken in een huis in de Kerkraadse wijk Op de Bossen en kreeg een huis in de nabijgelegen Bosberg ongewenst bezoek. Daarbij werd een groot aantal goederen gestolen, waaronder audio-apparatuur.

● *Slapen op vochtige gronden, onder plastic zeilen. „Luxe voor een vredesactivist," zegt Bep.* Foto: 3-POOT/CHRISTA HALBESMA

Vredesactivisten dwalen rond op AWACS-basis

'Gewoon enkele prikjes uitdelen voor de vrede'

door richard willems

BRUNSSUM/TEVEREN – Wat moet doorgaan als een nauwelijks binnen te dringen en streng beveiligde NAVO-basis, waar peperdure AWACS-toestellen als militaire schatten worden bewaakt, blijkt voor vredesactivisten met een beetje lef een peuleschilletje.

Drie actievoerders drongen gistermorgen namelijk zonder de geringste moeite de AWACS-basis in het Westduitse Teveren binnen en werden pas opgemerkt toen ze pontificaal met verfbommen op de landingsbaan ronddwaalden. Uiteindelijk werden ze door een bewaker met grommende hond tot staan gebracht en door een ijlings toegesnelde veiligheidsgroep gedwongen op de grond te gaan liggen.

Na een kort verhoor en een routineuze fouillering mochten ze weer opkrassen, het AWACS-management op de Westduitse basis met een paar pijnlijke 'Sicherheitsfragen' achterlatend en zelf een succesje in het kader van de Vredesweek rijker.

Prikjes

„We delen gewoon wat prikjes uit voor de vrede," zegt een gebrilde actievoerder, die net onder de douche vandaan komt van camping Brunssum, waar een dertigtal actievoerders sinds afgelopen zaterdag in het kader van de jaarlijks terugkerende Vredesweek hun kampement hebben opgeslagen.
Naast het bezoek aan de AWACS-basis werden in dezelfde nacht/ochtend ook leuzen gekalkt op de voorgevels van het Defensiekantoor in Kerkrade en het Provinciaal Militair Commanda (PMC) in Maastricht. Zelfs het politiebureau in Brunssum (toch geen militaire instelling) kreeg in de vorm van een aanzienlijke verfbom een visitekaartje van de activisten gepresenteerd.

„Onschuldige acties zijn het, waarmee we toch wat mensen aan het denken proberen te zetten," zegt de gebrilde actievoerder, terwijl hij een zakmes tevoorschijn haalt en solidair met andere actievoerders/aardappelschillers in een grote ketel begint te graaien.

Regering: militarisering is werk

„Luister," gaat een jongere collega verder: „Defensie verontschuldigt de opeenstapeling van militaire objecten in Zuid-Limburg mede door de hoge werkloosheidscijfers. Militarisering is volgens de regering werk. Wij gunnen natuurlijk iedereen die bij de AFCENT of de NAVO werkt zijn boterham, maar we zijn het niet eens met de filosofie van de overheid. Militaire macht vernietigt juist nuttige zaken, zoals werkgelegenheid. Al dat geld dat aan militarisering verspild wordt, wordt namelijk weggehaald bij projecten die juist werkgelegenheid opleveren."
Terwijl de hoop geschilde aardappelen evenredig stijgt met de honger van de toch turbulent levende actievoerders, komt een discussie los die voornamelijk handelt over de nadelen van bewapening en militarisering. Kreten als 'wapens houden de honger in stand' en 'het leger parasiteert op het kunstmatig in stand gehouden vijandsbeeld', zijn niet van de lucht. Vooral Bep, een 59-jarige weduwe met vier opgeschoten zoons, gaat tekeer tegen de uitgaven door defensie. Het duurt niet lang eer ze al sprekend in Bangladesh en andere rampgebieden aankomt, waar volgens haar met al dat geld, dat in het Westen voor bewapening over de balk wordt gegooid, zoveel mensenlevens gered zouden kunnen worden.
Terwijl haar aandacht voor de aardappels niet verslapt, vertelt ze verder dat ze al sinds de oprichting van 'Vrouwen voor Vrede' ('80) actief is. Ze ziet het actievoeren als een levenstaak. Het kamperen op vochtige (Brunssummer)heidegronden, onder grote stukken plastic, neemt ze met plezier op de koop toe.

Averechts

Even verderop, achter de afrastering van de camping, klinkt plotseling het motorgeraas van een jeep. Erin zit een behoorlijk geïrriteerde boswachter van het Recreatieschap Oostelijk Zuid-Limburg, gestrand op een barricade van de vredesactivisten. Het obstakel is eigenlijk bedoeld voor regelmatig patrouillerende marechaussees, maar de takken gingen niet opzij voor de recreatiejeep.

Halverwege de barricade, nadat de chauffeur alle pk's in de strijd heeft geworpen, komt de jeep tot stilstand, in eerste instantie tot groot genoegen van de in het hek hangende actievoerders. Woedend draait de boswachter zijn raampje naar beneden: „Waar is dat nou voor nodig jongens," roept hij naar het hek. „Hier komen wandelaars, dit heeft toch niks met militairen te maken." Even staan de actievoerders met een lacherige mond vol tanden. Maar zodra de jeep verdwenen is, wordt de barricade met vereende krachten gerestaureerd.

Duidelijk wordt dat het moeilijk is om voor de vrede te vechten, als niet iedereen je begrijpt. En zeker wanneer daar acties aan te pas komen, die in de optiek van velen naar vandalisme rieken. Nog drie dagen, dan is de Vredesweek voorbij. Gemilitariseerd Oostelijk Zuid-Limburg zal een kruisteken slaan. En vrede, overal en altijd op deze aardkloot, zal voorlopig nog wel een mooie droom blijven. Daar zal geen enkele prik door vredesactivisten iets aan veranderen.

Hartelijk gefeliciteerd
oma Mietie
met uw 85e verjaardag
Riet en Joop
Riet, Hans, Carla, Sandra, Wil, Ron, Marielle, Sonja, Wim, Wouter, Linda, Miranda, Frans, Daniël, Wendy

Lieve tante Enny Bartels
Het was voor ons een onvergetelijke, fijne dag.
Bedankt !!!
Liefs van Mia en Marius, Nel en Joep, Joop en Hetty, John en Gerry, Henk en Françoise

†

Met diepe verslagenheid, maar dankbaar voor de fijne jaren die wij samen met haar mochten beleven, geven wij u kennis dat plotseling is overleden, in de leeftijd van 58 jaar, gesterkt door het h. oliesel, mijn lieve vrouw, onze zorgzame moeder, schoonmoeder, oma, zuster, schoonzuster, tante en nicht

Nellie Knuit

levensgezellin van

Huub van de Ende

Wij bevelen haar in uw gebed aan.

Nieuwenhagen: H. van de Ende
kinderen en kleinkinderen
Familie Knuit
Familie van de Ende

19 september 1988
Hereweg 131, 6373 VH Landgraaf

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op vrijdag 23 september a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van Maria Hulp der Christenen te Nieuwenhagen, waarna aansluitend de begrafenis op de r.k. begraafplaats aldaar.
Bijeenkomst in de kerk. Geen condoleren.
Moeder wordt bijzonder herdacht in de avondmis van donderdag 22 september a.s. om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.
Gelegenheid tot afscheidnemen in de rouwkamer van Lindeman Uitvaartcentra, Beuteweg 32, Nieuwenhagen, dagelijks van 18.30 tot 18.45 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

†

Na een liefdevolle verzorging in de verpleegkliniek Invia, is na een welbesteed leven, heden kalm en vredig van ons heengegaan, voorzien van het h. sacrament der zieken, op 80-jarige leeftijd, mijn dierbare echtgenoot, onze goede vader, schoonvader, opa, broer, schoonbroer, oom en neef

Theo Hacken

echtgenoot van

Maria v.d. Bergh

In dankbare herinnering:
Nieuwstadt: Maria Hacken-v.d. Bergh
Maastricht: Arno Hacken
Francien Hacken-Buis
Bettina - Niko
Miranda
Geverenbicht: Jeannie Brouwers-Hacken
Pierre Brouwers
Roy
Marco
Dieteren: Tiny Suijlen-Hacken
Harrij Suijlen

Sittard, 19 september
Corr.adres: Louis Haanstraat 1
6118 EK Nieuwstadt

De plechtige eucharistieviering wordt gehouden in de kerk van de H. Johannes de Doper te Nieuwstadt op vrijdag 23 september om 10.30 uur.
Bijeenkomst in de kerk.
Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven is er geen condoleren.
Donderdag 22 september om 18.45 uur rozenkrans, waarna avondmis in bovengenoemde kerk
Vader ligt opgebaard in het mortuarium van het ziekenhuis. Bezoekuren van 17.30 tot 19.00 uur.

†

Tot onze grote droefenis is, geheel onverwacht, van ons heengegaan, mijn lieve vrouw, onze zorgzame moeder, schoonmoeder, oma, zuster, schoonzuster, tante en nicht

Maria Pruis

echtgenote van

Joseph Hocks

Zij overleed in de leeftijd van 69 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken.
Wij bevelen haar in uw gebed aan.

Vaals: J. Hocks
Landgraaf: C.W.J. Hocks
I. Hocks-Dam
Dennis en Maurice
Familie Pruis
Familie Hocks

6291 VB Vaals, 20 september 1988
De Lange Akker 184

De crematieplechtigheid zal worden gehouden op vrijdag 23 september a.s. om 10.30 uur in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.
Bijeenkomst in de ontvangkamer van het crematorium om 10.15 uur. Geen condoleren.
Gelegenheid tot afscheid nemen dagelijks van 16.00 tot 17.00 uur in de rouwkapel van het De Weverziekenhuis te Heerlen.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Met grote verslagenheid hebben wij kennis genomen van het overlijden van ons zeer gewaardeerd voormalig bestuurslid en lid

Ger Langen

Wij wensen zijn echtgenote en kinderen alle sterkte toe om dit verlies te dragen.

Bestuur en leden
E.H.B.O.-vereniging
Nuth/Wijnandsrade

Voor uw blijken van medeleven na het overlijden en voor uw aanwezigheid bij de uitvaartdienst en begrafenis van onze zuster, schoonzuster, tante en nicht

Anna Maria Schoffelen

zeggen wij uw hartelijk dank.

Familie Schoffelen

Nuth, september 1988

De zeswekendienst zal gehouden worden op zondag 25 september a.s. om 9.45 uur in de kapel van huize Op den Toren te Nuth.

†

Na een zorgzaam leven voor de zijnen, delen wij u mede dat na een kortstondige ziekte op 71-jarige leeftijd is overleden, voorzien van de h. sacramenten der zieken, mijn dierbare echtegenoot, onze goede vader, schoonvader, opa, broer, zwager, oom en eef

Zef Orbons
Theodoor Joseph

erebestuurslid van de harmonie St. Cecilia te Nieuwenhagen
echtgenoot van

Tiny Baur

Brunssum: A.C.J.H. Orbons-Baur
Brunssum: Enny en Wiel Raes-Orbons
Ivo, Chantal
Brunssum: Marjo en Huub Loo-Orbons
Roger, Remy
Heerlen: Yvonne en Wiellie Colenbrander-Orbons
Martine, Joanna
Koningsbosch: Wim en Els Orbons-Herings
Familie Orbons
Familie Baur

6441 CB Brunssum, 20 september 1988
Dorpstraat 33

Gelegenheid om van onze overledene afscheid te nemen, dagelijks in het mortuarium van het ziekenhuis te Brunssum, van 17.30 tot 18.30 uur.
Avondwake, donderdag a.s. om 19.00 uur in de hierna te noemen kerk.
In de St. Gregoriuskerk te Brunssum zal de plechtige uitvaartdienst gehouden worden op vrijdag 23 september om 11.00 uur.
Samenkomst in de kerk alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.
De begrafenis vindt aansluitend plaats op de algemene begraafplaats aan de Merkelbeekerstraat.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Op 19 september 1988 is, in zijn tweeënzestigste levensjaar, overleden

drs. Peter Willem Heggen

oud-directeur provinciale VVV Limburg
echtgenoot van

Afra Maria Rood

P.M.Th.M. Heggen
M.C.B.E. Heggen-Canisius
Mathijs
E.A.M. Heggen
M.M.M.H. Heggen
Familie Heggen
Familie Rood

6436 AR Amstenrade, Hommerter allee 36

Een avondmis wordt opgedragen donderdag as. om 19.00 uur in de hierna te noemen kerk.
De plechtige uitvaartdienst vindt plaats op vrijdag 23 september 1988 om 10.30 uur in de kerk van Maria Onbevlekt Ontvangen te Amstenrade.
De teraardebestelling vindt plaats op de begraafplaats te Amstenrade.
Geen rouwbeklag.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

†

Dankbaar voor het vele goede dat zij ons tijdens haar leven heeft gegeven, hebben wij, toch nog onverwacht, afscheid moeten nemen van onze lieve en zorgzame moeder, schoonmoeder, groot- en overgrootmoeder, schoonzus, tante en nicht

Maria Elisabeth Fuchs

weduwe van

Eduard Julien Ruyters

Zij overleed in de leeftijd van 83 jaar, voorzien van de h.h. sacramenten.
Wij bevelen haar in uw gebed aan.

Heerlen: Piet Ruyters
Maastricht: Bertie en René Mures-Ruyters
Lilian en Gert, Pim, Jules
René en Karin
Heerlen: Finy en Theo Jooren-Ruyters
Heerlen: Huub en Petrie Ruyters-Berger
Juully en Eugenie
Heerlen: Harry Ruyters en Rogér
José Wetzels en Rogér
Best: Jo en Ans Ruyters-Notten
Paul en Anouk
Landgraaf: Jules en Truus Ruyters-Merkelbag
Jules en Robbert-Jan
Familie Fuchs
Familie Ruyters

19 september 1988
Aambosveld 125, 6416 CZ Heerlen

Wij nodigen u uit samen met ons de h. eucharistieviering bij te wonen op zaterdag 24 september as. om 11.00 uur in de dekenale kerk van St.-Pancratius te Heerlen, waarna begrafenis op de algemene begraafplaats Imstenrade.
Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.
Moeder wordt bijzonder herdacht in de avondmis van vrijdag 23 september om 18.30 uur in voornoemde dekenale kerk.
Gelegenheid tot afscheid nemen in de rouwkamer van Lindeman Uitvaartcentra, Spoorsingel 4 te Heerlen, dagelijks van 18.00 tot 18.30 uur.
Voor vervoer kerk-begraafplaats v.v. is gezorgd.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Daar het ons onmogelijk is eenieder persoonlijk te bedanken voor de vele blijken van medeleven ons betoond bij het overlijden en de begrafenis van mijn lieve man, onze lieve vader, schoonvader, opa en overgroot-opa

August Grunschel

betuigen wij hierbij onze hartelijke dank.

F. Grunschel-Esser
kinderen, kleinkinderen
en achterkleinkinderen

De plechtige zeswekendienst zal worden gehouden op zaterdag 24 september a.s. om 19.00 in de parochiekerk H. Maria-Goretti te Kerkrade-Nulland.

De eerste jaardienst voor mijn onvergetelijke man, onze goede vader en opa

Johan Smeets

zal plaatshebben op zaterdag 24 september a.s. om 18.30 uur in de parochiekerk van St. Franciscus van Assisië aan de Laanderstraat te Heerlen.

E. Smeets-Lussenburg
kinderen en kleinkinderen

Lessen/onderwijs

Vanaf 3 oktober as. starten in het hele land
cursussen
restaurantbedrijf, handelskennis, kelner/serveerster
Voor vrijblijvende informatie:
033-806060
't VOM Horeca Instituut, Amersfoort-Hoogland

Goed gerichte bijles (18 vakken), ook in uw omgeving. STUDIEBEGELEIDING in Heerlen, Hoensbroek, Sittard en Meerssen. Inl. E.C. „De Horizon". Tel. 045-210541.

HANDELSKENNIS, cafébedrijf, basiskennis boekhouden, middenstandsdiploma, slijtersdiploma te volgen bij St.-Koches, Toupsbergstr. 50, Kerkrade. Tel. 045-455674.

Cursus Orientatie op COMPUTER in Valkenburg en Vaals. 15 lessen ƒ 125,– incl. Info Aanm. S.V.E. 04406-12438.

Voor een perfecte rijopleiding naar de rijschool met 30 jaar ervaring. Autorijschool "DIEMANT" Brunssum 250286, Landgraaf 322642. Schakel en automatic.

MIDDENSTANDSCURSUS nu beginnen, examen mei '89. Inf. tel. 045-224071.

Caravans/tenten/boten

JAARSTALLING (afgesloten), voor caravans, boten e.d., te Sittard. ƒ 150,– + btw. Tel. 04492-2601.

CARAVANSTALLING v.a. ƒ 125,- p.j. Caravan-import Ubachs Eygelshovergracht 39 Kerkrade tel. 045-460252.

Nu binnen gekomen direct van fabriek aan koper, de nieuwe 1989-er André jamet VOUWWAGEN geheel compleet va. ƒ4995,-. Bovendien nu opruiming v.d. laatste Digue superlichtgewicht caravans 395,- kg. door alle auto's trekbaar. Ubachs, Eygelshovergracht 39, Kerkrade-Vink. 045-460252.

Overdekte CARAVANSTALLING v.a. ƒ 250,- per jaar. Bartels Caravaning, Hommerterweg 256, Amstenrade. Tel. 04492-1870.

BUITENSTALLING op verhard terrein, ƒ 150,- per jaar. Bartels Caravaning, 04492-1870.

Op ex-verhuur CARAVANS, Sprite en Caravelair, nu ƒ 2000,- á ƒ 3000,- korting. Op=op. Bartels Caravaning, Hommerterweg 256, Amstenrade, 04492-1870.

Goedbewaakte CARAVANSTALLING. Te bevr. 045-311288.

Te k. CARAVAN 4 tot 6 pers. l. 5 m., voort., vele toebeh. o.a. aparte douche + toilet. 045-229642 na 18 u.

Diversen

GEBIT gebroken? Klaar terwijl u wacht. Borsboom en Moers, Streeperstr. 29, Schaesberg. 045-315921.

GEBIT gebroken? Klaar terwijl u wacht. Hoonhout. Akerstraat Nrd. 328, Hoensbroek. Tel. 045-228211.

TV-REPARATIE zonder voorrijkosten. Z.-Limburg tv-service. Tel. 045-314122.

Te koop div. gebruikte ONDERDELEN van recente personenauto's. Ook motoren. 045-216475 of 727711.

T.k. als nw. Opel KADETT 12 S, 3-drs. bj. '80, nw. model, LPG, nwe. motor. Tel. 045-228469.

STOELMATTERIJ vernieuwt rieten, biezen en rotan stoelen, met gar. Tel. 045-418820.

Uw DIEPVRIES-, koelkast-, ook bedr.install. of wasautomaat defekt!!! Garantie op de reparatie. Geen voorrijkosten en korting op onderd. Bel direkt. 045-726206.

Diepvries- en KOELKASTREPARATIE, zonder voorrijkosten. Bel Geleen. 04490-45230. 24-uurs service.

Door jonge masseuse totale ONTSPANNINGSMASSAGE met leuk gesprek en (fris-)drankje. Geen sex. 045-223574.

Nieuw nieuw nieuw!!! Miranda voor een totale ONTSPANNINGSMASSAGE (geen sex). Tel. 045-353489.

Deze lichaamsmassage is een gave. De enige echte Veronique. Tel. 045-228481 (geen sex).

Algehele MASSAGE, als u komt, blijft u komen! 045-228738 (geen sex).

Opgelet, morgen om 11 uur begint voor Peter de pret. Veel succes SKOLLETJE.

KAARTLEGGEN volgens tel. afspraak 045-714247.

Huwelijk/kennismaking

„PARTNERS-TRUST", huwelijks-/relatiebureau. Info: 045-461235.

Iedere woensdag om 19.00 uur ALEENSTAANDENBAL, toegang vrij. Consumptie bier + fris ƒ 1,– in café Oud Merkelbeek, Kerkstr. 12, Merkelbeek.

Jonge vrouw 43 jr. zoekt nieuwe RELATIE. 1 kind geen bezwaar. Br. liefst met telefoonnr. Br.o.nr. SB 962 LD, Fr. Erensln. 4, 6371 GV Landgraaf.

Man geb. 7-8-'38 zkt kennism. met l. Aziatische VROUW 33-40 j. (l. Chinese). Ik ben werkz. in de par. med. sector. Br.o.n. RO 517 LD, postbus 46, 6040 AA Roermond.

Nette heer zoekt leuke nette DAME tot 45 jaar. Kinderen geen bezwaar (liefst met foto) op erewoord retour. Br. onder nummer HK 490 Limburgs Dagblad, postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Elke vrijdagavond gezellig een dansje maken, bij heerlijke muziek voor alleenst. in het Brouwershuis v.h. danc. Bus te Brunssum, Pr. Hendrikln. 116.

Iedere donderdagavond gezellig dansen en luisteren naar mooie muziek voor ALLEENSTAANDEN in Eldorado Spaubeek. Bongerd 5. Tel. 04498-4193.

Erkende relatiebemiddelingsbureaus

Samen kun je meer
Stichting Relatievorming Limburg
Stichting Landelijk Centrum (LCH)
werken samen om met minder kosten meer mogelijkheden te bieden aan mensen, die een partner zoeken.
Vraag gratis informatie: Heerlen: mevr. Reulen 045-412847, Sittard-Geleen: mevr. Kompier 04490-23450, Maastricht: 043-435231.
St. Relatievorming Limburg, Vestahof 41, 043-435231; Centraal adres LCH: 030-760630. Erkend door Raad van Toezicht.

Bouwvak

DAMOISEAUX Heerlen verkoopt en verhuurt meer dan u denkt! (Verhuur zonder borg). Tel. 045-411930.

Landbouw

TRUIEN, hemden, regenpakken. P. RAeven, tel. 045-322741.

TRAKTOREN te k. Hanomag 6-8 pk, Cormick 25 pk, Ursus 25 pk, tel. 04498-54836.

Gevonden/verloren

Gouden SCHAKELARMBAND (aandenken) met naamspl. inscriptie Yolanda, tegen beloning terug te bez. omg. Heerlen. 045-752435.

Van Zeil in wiek geschoten door opmerking

Leden Streekgewest willen meer invloed

Van onze verslaggever

HEERLEN – Een aantal leden van het Streekgewest Oostelijk Zuid-Limburg vindt dat zij te weinig betrokken worden bij de meningsvorming over hetgeen het Streekgewest doet. Het gaat hier om 'gewone' raadsleden. In tegenstelling tot burgemeesters en wethouders, hebben een aantal gewone raadsleden die deel uitmaken van het Streekgewest, het gevoel dat zij maar weinig invloed kunnen uitoefenen op hetgeen het dagelijks bestuur van het Streekgewest doet.

Het Heerlense raadslid Ben Grave (VVD) verwoordde dit gevoelen maandagavond tijdens de Gewestraadsvergadering. Hij kreeg steun van Arno Schiltmans (CDA) van Brunssum en raadslid Mertens van Voerendaal. Het standpunt werd verwoord naar aanleiding van het éénjarig functioneren van het Streekgewest en het voorstel van het dagelijks bestuur om een evaluatie van het functioneren van het Streekgewest uit te stellen tot eind 1989.

„We krijgen eens per drie maanden een pak papier, daar mogen we dan ons zegje over doen, maar dat verhoogt nu niet bepaald mijn inzicht in de materie. 't Lijkt voor ons op een formeel opdraven om een aantal zaken te sanctioneren. Ik vind dit een onbevredigende gang van zaken," aldus Ben Grave.

Gewestvoorzitter Piet van Zeil had duidelijk moeite met die opmerkingen. „Het Streekgewest heeft al heel wat gedaan, in den lande is er veel waardering voor ons werk. Het is niet zo dat we hier met een nieuwe bestuurslaag te maken he[...] maar met verlengd lokaal be[...] er is dus geen gekozen ver[...]woordiging. Er zijn echter vol[...] de mogelijkheden voor de ge[...] raadsleden om invloed uit te [...]nen op de gang van zaken."

Maar de ontevreden leden maa[...] Van Zeil duidelijk dat zij geen [...]tiek hebben op het function[...] van het Streekgewest, daar heb[...] zij duidelijk waardering voor, [...] gaat alleen om het functioneren [...] de gewestraadsleden en hun [...] binnen het gewestelijke bestuu[...]

Vrouwenbond en voortplanting

HEERLEN – De Limburgse Vrouwenbeweging (LVB) van de LLTB houdt op donderdag 6 oktober haar algemene vergadering in het Cultureel Centrum 'De Orangerie' in Roermond. Deze dag zal in het teken staan van het thema 'Vrouw-Gezondheid-Voortplanting'.
Tijdens het middaggedeelte zullen een drietal inleidsters het thema belichten. Allereerst zal mevr. L. Ruland-Knaven ingaan op de medische aspecten. Vervolgens zullen mevr. H. Post spreken over 'voortplanting en ethiek' en mevr. M. Greweldinger-Beudeker over 'voortplanting en politiek'. Bij de diverse stands kunnen belangstellenden informatie krijgen over de LVB.
Ter afsluiting zullen Lottie Boermans en Ben Verdellen een aantal liedjes brengen uit hun Limburgse repertoire.

'Kapelmeester' Jan Gorissen overleden

Van onze rtv-redactie

AMERSFOORT – Accordeonist, componist, arrangeur en orkestleider Jan Gorissen is op 71-jarige leeftijd overleden in zijn woonplaats Amersfoort.
Jan Gorissen was ruim dertig jaar 'kapelmeester' bij de VARA-radio; in de jaren vijftig was hij aanvoerder van het legendarische ensemble Accordeola, maar daarnaast speelde hij in de loop der jaren ook in The Ramblers, het Metropole Orkest, het VARA Dansorkest van Charly Nederpelt, Malando's tango-rumba orkest en was hij vele jaren 'hoofdconducteur' van het VARA-radioprogramma Melodieënexpress.

Opgepakt met hasj

RIEMST – Twee Walen die verklaarden uit Maastricht te komen, zijn aan de grensovergang in Vroenhoven opgepakt met 500 gram hasj. Ze werden voorgeleid maar niet aangehouden. De twee verklaarden de hasj voor eigen gebruik mee naar België genomen te hebben.

Lezing over leesblindheid

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – Drs C. J. Ga[...] houdt dinsdag 4 oktober in het [...] centrum in Maastricht een inle[...] over dyslexie of woordblind[...] Hij doet dat tijdens een bijeenk[...] van de Vereniging voor chris[...] wetenschappelijk onderwijs, [...] ressorteert onder de Vrije Uni[...]teit. De lezing begint om 20 uu[...]

Zeer veel kinderen kampen [...] leesproblemen die worden [...]duid als leesblindheid. De [...] Universiteit doet al jaren lan[...]derzoek naar en de behandelin[...] dyslexie. Onder leiding van p[...] J. Bakker is de afgelopen twe[...] een veldonderzoek uitgevoerd [...] hulp van remedial teachers. B[...] onderzoek is een nieuwe door [...]ker ontwikkelde methode i[...] praktijk getest.

Het gaat om een zogenaamde [...] kast': met behulp van de linker[...] worden verborgen letters in [...] soort brailleschrift betast, waa[...] de rechter hersenhelft wordt ge[...]veerd. Gebleken is dat die meth[...] de leesblinde kinderen inder[...] vooruit helpt. Dat geldt zowel [...] haastige en slordige als voor t[...] en spellend lezende leerlingen. [...] onderzoeksverslag ligt tijdens [...] bijeenkomst ter inzage.

Praktische cursussen voor jongeren

HEERLEN – 'Je sterk voelen [...] de maatschappij; weten waar [...] mee bezig bent; je eigen bel[...]gen kunnen behartigen en te[...]lijk oog hebben voor de and[...] Dat is wat WJ-CNV wil.

Daarom organiseert deze jon[...]renorganisatie van het CNV c[...]sussen. Deze bestaan onder [...]dere uit: solliciteren kun je le[...]leding geven en nemen, ond[...]handelen en word je eigen ba[...]

Een WJ-CNV-cursus betek[...] enkele dagen hard werken in [...] groep jongeren. Veel praktijk[...]feningen, vaak met behulp [...] video en ruime aandacht v[...] theorie. De kosten voor dee[...]me bedraagt f 15 per dag en [...] reiskosten worden vergoed.

Meer informatie over deze [...]eenkomsten is te lezen in [...] nieuwe cursuskrant 'Doew[...] die gratis kan worden aan[...]vraagd bij het districtskant[...] Limburg (☎ 045-719342 vra[...] naar Jacqueline Hanssen).

EXAMENS

EINDHOVEN – Aan de Techni[...] Universiteit Eindhoven stude[...] Tamira Tummers uit Heerlen a[...] bouwkundig ingenieur.

HEERLEN – Aan de Kappersac[...]mie in Heerlen slaagden voor het [...]ploma bediende-examen da[...] kapster/kapper:
Wijnandsrade: Annette Ak[...]mans; Schaesberg: Patrick Kör[...] Helma Borger; Heerlen: Hellen [...]man, Corine Hennus, Marie-J[...] Hertogh, Melanie Huits, Petra [...]schof; Onderbanken: Miriam [...] Bree, Nicole Cremers; Dieter[...] Marie-Louise Coenen; Kerkr[...] Bianca Debets; Brunssum: An[...] Gyorke, Ellen Jagt, Gionne B[...]mans, Sandra Koppers, Mari[...] Warner; Maastricht: Gilbert La[...] Nancy Wijnands; Landgraaf: S[...]dra Severijns; Valkenburg: Yv[...] Smeets; Schimmert: Eugenie S[...]sen, Karin Vroemen.

SITTARD – Aan de Hogeschool [...]tholieke Leergangen Sittard a[...]ling Deeltijdopleidingen MO [...]deerden de volgende kandidaten [...] als pedagoog:
MO-A: P. Lemmens Hoensbro[...] mevrouw M. Ausems Sittard; [...]vrouw C. Dassen Sittard; mevro[...] H. v.d. Broek Brunssum; M. Bre[...] Urmond; mevrouw A. Verhe[...] Sittard; mevrouw L. Fincken-D[...]mans Maastricht; mevrouw C. v[...] Beek Sittard; P. van Hoof Rek[...] (België); J. Schiffelers Hoensbro[...] mevrouw E. Renet-Gulikers Els[...] J. Brens Asten; W. Römkens La[...]graaf en P. Augustin Maastricht; MO-B: R. Hermens Belfeld; H. Th[...]len Kerkrade; A. Smeets Ro[...]mond; A. Voogd Buchten; R. [...] Grood Venlo; C. v.d. Klip Oirsbe[...] mevrouw A. Mager-Ebberink Be[...] en H. Berkers Heerlen.

Suriname boos op Inkoopbureau

Van onze verslaggevers

PARAMARIBO – De Surinaamse regering heeft boos gereageerd op de voorgenomen (tijdelijke) vestiging van een 'loket' (afdeling) van het Rijksinkoopbureau in Paramaribo. Het loket moet Surinaamse bedrijven de kans geven mee te dingen voor de levering van goederen voor Suriname. Opzet en organisatie van het loket moet nog nader worden uitgewerkt.

Het Nederlandse ministerie van buitenlandse zaken heeft bekendgemaakt dat de twee landen al in juli in principe het erover eens waren dat er een loket in Paramaribo zou komen. Vice-president Arron van Suriname bestrijdt dat.

Het inkoopbureau is door Den Haag aangewezen goederen te kopen, die daarna aan Suriname beschikbaar worden gesteld. Het project wordt betaald uit de zestig miljoen gulden overbruggingshulp die het ministerie van ontwikkelingshulp beschikbaar heeft gesteld.

In Paramaribo wordt er echter op gewezen dat het overleg tussen de Nederlandse ambassade en de Surinaamse regering uiterst moeizaam loopt. Vorige week bleek tijdens een vergadering met Surinaamse importeurs dat vice-president Arron had afgesproken dat er zowel in Paramaribo als door het rijksinkoopbureau een aanbesteding wordt gehouden. Prijsvergelijkingen zouden later volgen.

Toen ambassadeur Hoekman dit schriftelijk bevestigde, riep Arron onmiddellijk werkgevers, werknemers en assembleeleden bijeen om nu de ontstane „nieuwe situatie" te bespreken. Toetsing door het RIB was vernederend, aldus Arron.

Fred Derbie, voorzitter van vakcentrale C-47: „Arron heeft ons geïnformeerd. Als hij werkelijk in juli met Bukman is overeengekomen dat Nederland goederen gaat leveren, dan wordt onze soevereiniteit te grabbel gegooid. Dan maar geen voedselleveranties uit Nederland. Het gaat om onze trots en onze vrijheid".

Volgens de Nederlandse ambassade wijkt de brief van Hoekman niet af van wat er is overgekomen met Arron. Men hoopt dat „interpretatieverschillen" snel rechtgezet kunnen worden.

In Den Haag heeft het ministerie inmiddels laten weten dat met Suriname nadrukkelijk is afgesproken dat het Rijksinkoopbureau de aanbestedingen uitschrijft. In overleg met Paramaribo zouden de voorwaarden voor de inschrijvingen worden vastgesteld. De Surinaamse overheid zal verder betrokken worden bij de evaluatie van de aanbiedingen en de gunning ervan, aldus het ministerie.

Kleding gestolen

VENRAY – In de nacht van maandag op dinsdag is ingebroken in een winkelbedrijf aan de grote markt te Venray waarbij voor duizenden guldens aan kleding werden ontvreemd. Gestolen werden o.a. 85 trainingspakken, 15 joggingpakken en 5 truien.

Wethouder Jac. Meijers tevreden met rectificatie

Van Mulken neemt aantijgingen terug

Van onze verslaggever

STEIN – Het Steinder raadslid Harie van Mulken heeft zijn aantijgingen aan het adres van wethouder Jac. Meijers in het openbaar gerectificeerd. Zoals bekend beschuldigde Van Mulken Meijers ervan het persoonlijke dossier, waaruit bleek dat de ex-wethouder de gemeente Stein als 'voorschotbank' gebruikte, bij de pers te hebben bezorgd. Vorige week stelde Meijers hem het ultimatum, dat hij op zijn laatst vandaag deze woorden publiekelijk moest intrekken. Anders zou Meijers juridische stappen ondernemen.

Zover hoeft het echter niet te komen. In een plaatselijk weekblad, dat vandaag verschijnt, legt Van Mulken een verklaring af. Onder de kop 'Rectificatie' staat de volgende tekst: „Uit reacties van de zijde van het college van b en w van Stein is gebleken dat naar aanleiding van publicaties mijnerzijds op het uitlekken en openbaar maken van mijn personeelsdossier, uitlatingen zijn gedaan welke ik beter achterwege had kunnen laten. Deze zijn gedaan in een vlaag van verbijstering en woede, waarvoor ik enig begrip vraag. Nu echter blijkt dat het college, althans leden daarvan, zich in hun integriteit voelen aangetast, wil ik gaarne langs deze weg de gepubliceerde woorden terugnemen en daarvoor mijn verontschuldigingen aanbieden."

Inwoners

Ook richt Van Mulken een woord aan de inwoners, maar geeft geen tekst en uitleg over de gebeurtenissen. „Aan de ingezetenen van de gemeente Stein. Mogelijk heeft de bevolking, althans de kiezers, een reactie of uitleg mijnerzijds verwacht. Ik wil u echter mededelen dat het op dit moment, nu de edelachtbare burgemeester heeft verzocht om een onderzoek door de rijksrecherche te laten plaatsvinden, het niet gepast is daarop vooruit te lopen. Evenmin is het gepast enige beïnvloeding op zo'n onderzoek te forceren. In een later stadium, wanneer de tijd daartoe geëigend is, zal ik niet schromen uitgebreid de hele bevolking te informeren."

Wethouder Meijers heeft deze tekst gisteren persoonlijk in de bus gekregen. Hij liet desgevraagd weten met deze rectificatie tevreden te zijn en zal geen nadere stappen ondernemen.

Limburg bouwt minder huizen

HEERLEN – In Limburg worden minder woningen gebouwd. In de periode periode juli 1987 tot en met juli 1988 werden 7.897 huizen opgeleverd. Dit is nog altijd vijf procent minder dan in dezelfde periode van het jaar daarvoor.

Vergeleken over het eerste halfjaar blijft ook het aantal in aanbouw zijnde huizen achter. Dit blijkt uit gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek in Den Haag.

Volgens het CBS worden landelijk gezien meer woningen gebouwd. In de periode januari tot en met juni van dit jaar werd met de bouw van 56.984 huizen begonnen. Vorig jaar waren dat er 49.625. In dezelfde periode werden 46.282 woningen afgebouwd, terwijl een jaar eerder 42.187 huizen gereed kwamen. Over de periode juli 1987 tot en met juni 1988 werden in Nederland 114.186 huizen opgeleverd, een toename met drie procent.

In Limburg is in dezelfde periode de huizenbouw verminderd met vijf procent.

Drs M. Bovy adj.-directeur

SCHIN OP GEUL – Drs M.W.H.L. Bovy (geboren 1950) uit Schin op Geul is benoemd tot adjunct-directeur van het IVA, Instituut voor Sociaal-Wetenschappelijk Onderzoek van de KUB (Katholieke Universiteit Brabant).

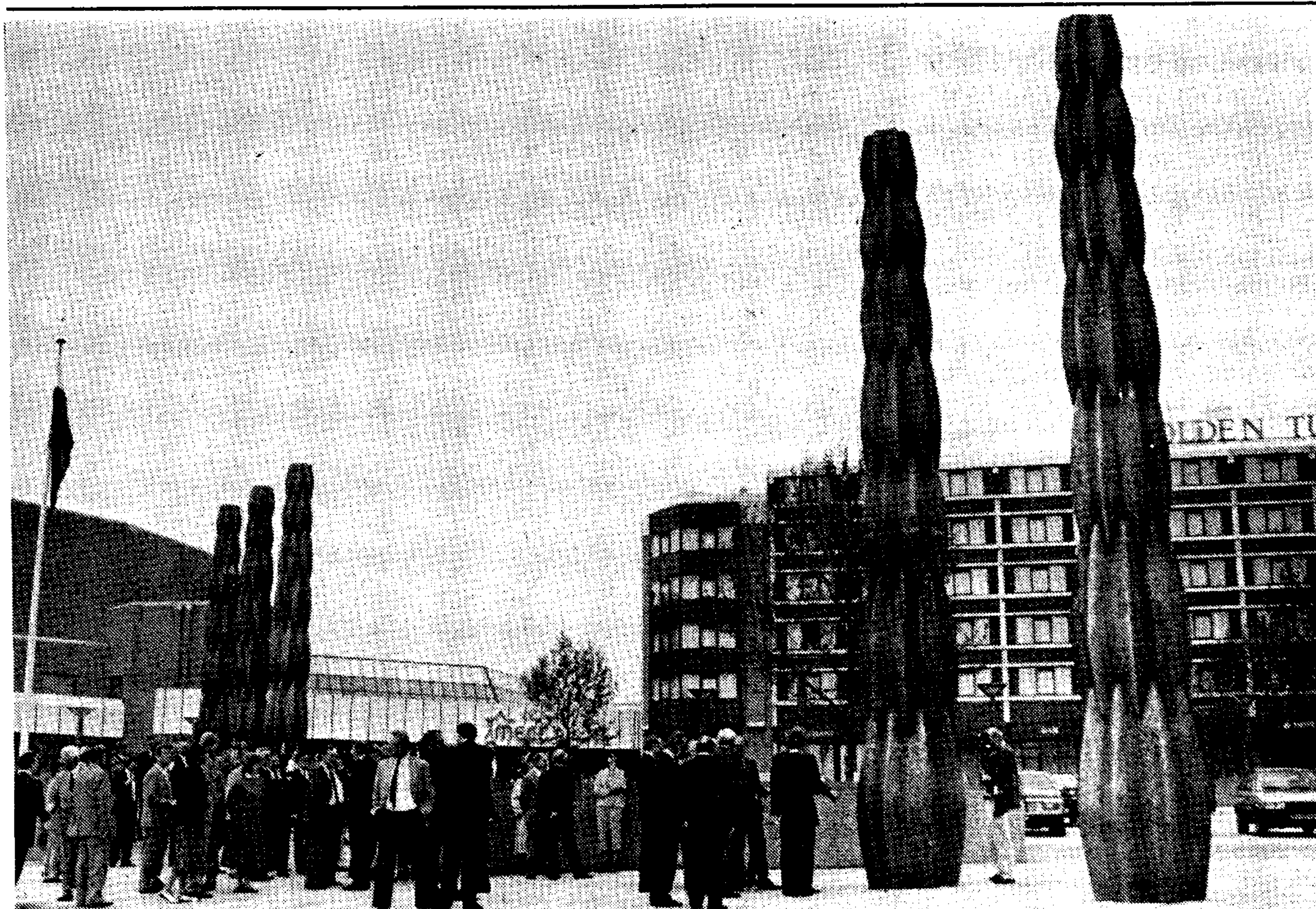
Drs Bovy studeerde aan de toenmalige Katholieke Hogeschool Tilburg, waar hij in 1974 het doctoraal examen economie aflegde.

Van 1973 tot 1983 was hij – als docent economie – verbonden aan enkele instellingen voor VWO en HBO.

Vanaf 1983 tot heden was hij conrector Organisatie en Beheer van het Open Leercentrum Maastricht, een instelling voor volwassenenonderwijs met ruim 3000 cursisten.

Bij het IVA zal Bovy met name verantwoordelijk zijn voor de interne bedrijfsvoering en het financieel beheer van de onderzoeksprojecten.

Het IVA – dertig jaar geleden opgericht – is het grootste instituut van de KUB. Er werken 60 mensen. Het instituut heeft een omzet van ruim zeven miljoen gulden.

● *De vijf hoge bronzen zuilen van Piet Killaars op het centrale plein van het MECC. Na het officiële gedeelte nemen de genodigden de zuilen wat nader in ogenschouw.*

Foto: WIDDERSHOVEN

MECC-monument onthuld

MAASTRICHT – Aan de vooravond van de officiële opening van het MECC in Maastricht heeft dr A. Rottier, voorzitter destijds van de Stichting Maatschappelijk Economisch Centrum, gisteren het "MECC-monument" onthuld. Het kunstwerk in de vorm van een galerij van vijf hoge, bronzen zuilen, ontworpen door de Maastrichtse beeldhouwer Piet Killaars, is geplaatst op het centrale plein van het MECC, Forum geheten. Met zijn totaal gewicht van dertien ton en een hoogte van negen meter vormt deze colonnade het grootste kunstwerk in brons van ons land.

De vijf markante kolommen, organisch gestileerd door in elkaar gevlochten rondingen, vormen in een verdeling van drie en twee exemplaren één strakke lijn. Piet Killaars brengt met deze conceptie uitdrukking aan de brug die de tijd geslagen heeft tussen de Romeinse historie van de stad en de strakke, moderne architectuur van het MECC-complex in het hedendaagse Maastricht.

Het monument, dat als titel draagt "Vijf verticale elementen", werd in opdracht van de gemeente Maastricht vervaardigd. De kosten bedroegen 350.000 gulden.

Aan de onthulling ging een feestelijke bijeenkomst vooraf van de "pioniers" uit verschillende disciplines, die een belangrijke bijdrage hebben geleverd aan de totstandkoming van wat uiteindelijk het MECC is geworden. Burgemeester mr Philip Houben bracht daarbij vooral in herinnering de markante rol, die wijlen drs Harrie Roovers als wethouder van Financiën bij dit wordingsproces heeft gespeeld. Om die erkentelijkheid van de stad Maastricht jegens deze grondlegger van het MECC tot uitdrukking te brengen overhandigde hij aan zijn weduwe, mevr. Hélène Roovers-Schnabel, een verkleinde replica van een van de zuilen.

Moordaanslag op Akense (52)

AKEN – Een 52-jarige inwoonster van Aken is maandagavond omstreeks middernacht het slachtoffer geworden van een moordaanslag. Zij werd met zeer ernstige verwondingen naar het Klinikum in Aken overgebracht, waar haar leven door middel van een spoedoperatie kon worden gered.

De vrouw liet haar hond uit op de Stettinerstrasse in Aken-Brand, toen zij bemerkte dat zij door een man werd gevolgd. Bij terugkeer werd zij voor haar huisdeur door de man aangesproken. Toen zij zich omdraaide stak de man haar met een scherp voorwerp, vermoedelijk een mes, in de onderbuik. Omdat de vrouw begon te gillen sloeg de man op de vlucht. Buurtbewoners werden door het lawaai gealarmeerd en belden de ambulance die haar naar het ziekenhuis overbracht. De dader is nog spoorloos. Het motief voor de aanval is onduidelijk.

Vrijwilligers in zwakzinnigenzorg gaan samenwerken

UTRECHT/MAASTRICHT – Het Landelijk Steunpunt vrijwilligerswerk in de zorg voor geestelijk gehandicapten gaat een overleg opzetten waarin vrijwilligers uit het hele land gecoördineerd gaant praten over hun werk, de knelpunten daarin en hun eventuele wensen.

In de zwakzinnigenzorg werken 18.000 vrijwilligers die persoonlijk contact onderhouden met bewoners van inrichtingen en gezinsvervangende tehuizen. Omdat vrijwilligers bij hun werk voor problemen kunnen komen te staan wil het steunpunt regionale overleggroepen gaan oprichten. Landelijk coördinator R. Hovenga van het steunpunt: „Het komt voor dat vrijwilligers in bij voorbeeld een inrichting al snel een loopjongen of loopmeisje worden van de professionals."

Het steunpunt komt al tien jaar op voor de belangen van vrijwilligers en wordt de laatste twee jaar door het ministerie van WVC gesubsidieerd.

Rijkscommissies bezoeken Limburg

MAASTRICHT – Limburg heeft vandaag de Rijksplanologische Commissie en de Rijksmilieuhygiënische Commissie op bezoek. Zij hebben tot taak het kabinet en meer speciaal de minister van VROM te adviseren over belangrijke vraagstukken van planologische en milieuhygiënische aard.

De Rijksplanologische Commissie was het laatst in 1981 in Limburg. Zij kwam zich toen op de hoogte stellen van de problematiek rond afgraving van het Plateau van Margraten.

Beide commissies werden gisteravond verwelkomd door de gedeputeerden H. Riem en E. Mastenbroek. De eerste ging daarbij in op het internationale kader waarin de ruimtelijke ordening in deze provincie zich voltrekt. Hij bepleitte een grensoverschrijdend samenwerkingsverband waarin nationale overheden bij wijze van experiment bevoegdheden en middelen delegeren aan regionale overheden.

In een schets van het provinciale milieubeleid ging ing. Mastenbroek nader in op een aantal facetten die vooral in Limburg ruime aandacht verdienen. In dat verband wees hij op de verzurings- en mestproblematiek en op vervuiling van bodem- en grondwater. Ook benadrukte hij het grensoverschrijdend karakter.

Vandaag brengen de leden van de twee rijkscommissies in Maastricht een bezoek aan het terrein van Sphinx-Céramique en aan Randwyck. Vervolgens bezichtigen zij het Waterrecreatiecentrum Eijsden, het Plateau van Margraten en enkele groeven, de Luchthaven Zuid-Limburg, het complex van DSM en de waterwinning in Roosteren. Per boot maken zij over de Maasplassen een rondvaart langs een aantal recreatieprojecten.

● *'Gebonden bomen' van Toon Leemans bij de hoofdingang van Océ van der Grinten.*

Foto: JAN PAUL KUIT

Océ koopt kunstwerk van bloemist Leemans

Van onze verslaggever

HEERLEN – Een waas van geheimzinnigheid omgeeft het kunstwerk 'gebonden bomen' van bloemist Toon Leemans uit Maastricht. Deze artistieke creatie siert de entree van het hoofdgebouw van automatiseringsgigant Océ van der Grinten in Venlo. Het is een object van bijna tien meter hoog dat twee hangbomen voorstelt.

De stammen, zo'n twee meter dik, zijn opgetrokken uit bijeen gebonden hooi omwikkeld met ruim 240 kilometer bonbonlint in zeven kleuren. „Een cru strak object," noemt de kunstenaar zijn ontwerp, waarvoor dwars door de plafonds van twee verdiepingen heen gaten geboord moesten worden om het gevaarte te kunnen plaatsen.

Pas na uitdrukkelijke toestemming van de directie mag er over worden geschreven. Maar het kunstbeleid van het bedrijf noch het bedrag van de aankoop mogen ter sprake komen.

Het uitzicht op de Maas vanuit het gebouw heeft de kunstenaar doen besluiten om te kiezen voor een soort treurwilgen. Het uitgangspunt was dat er iets ontworpen moest worden met planten. „Dit is nu uit de klauwen gelopen," aldus Leemans.

Ruim een half jaar lang hebben 44 mensen gewerkt aan het projekt terwijl de technische dienst van het bedrijf eraan te pas moest komen om het gevaarte op te hangen. Maar het uiteindelijke resultaat stemt hem tot tevredenheid. „Het hoort prima thuis in het gebouw, nadrukkelijk aanwezig maar tegelijkertijd niet. Dat geeft mij een plezierig gevoel."

Het is trouwens niet de eerste keer dat een kolossaal ontwerp van de artiest voor problemen zorgt. Zo heeft hij ooit op de daktuin van het provinciehuis in Den Haag een Limburgs landschap willen inrichten. Een simpele berekening van een architect maakte echter duidelijk dat het hele dak in elkaar zou storten indien het gerealiseerd zou worden.

Gevoeliger

Toch verbaast hij zich er ook enigszins over dat hij zo'n opdracht in de wacht heeft gesleept. „Als bloemist ben ik daarom gevoeliger voor dergelijke opdrachten. Het materiaal dat ik gebruik, maakt de opdrachtgever huiverig. Men is gewend dat brons eeuwen meegaat. Maar als je met takken begint vraagt men zich gauw af of dat de investering wel waard is."

In de kunstwereld is Leemans geen onbekende. Hij heeft reeds geëxposeerd in het van Abbe Museum in Eindhoven, het Frans Hals Museum in Haarlem, maar ook in de Neue Galerie in Aken en het I.C.C. in Haarlem. Twee keer heeft hij van het ministerie van WVC stipendia ontvangen. Daar is hij bijzonder trots op. „Klaarblijkelijk valt datgene wat ik maak onder beeldende kunst en niet onder bloemsierkunst." aldus Leemans. „Het beroep is daarmee getild uit een soort trutterigheid dat het altijd met zich meebrengt en dat maakt mij trots."

Daarom noemt Leemans zichzelf liever geen bloemsierkunstenaar. Hij spreekt zelf van bloemist. „Bloemist is een vertrapt woord daarom hanteer ik het." De term bloemsierkunstenaar vervult hem met afschuw. Dat ligt aan de beroepsopvatting. Zijn aversie richt zich vooral tegen de manier waarop de steekstukjes in elkaar geflanst worden. Ook de term kunstenaar vindt hij niet van toepassing. „Het zijn altijd andere mensen die mij een kunstenaar noemen."

Schrijver

Ook als schrijver is Leemans geen onbekende. Inmiddels zijn er reeds negen boeken van zijn handverschenen over bloemsierkunst. Hoewel de truttigheid van het bloemschikken hem stoort, maken zijn vele publikaties op dit gebied hem ook ijdel.

Volgens Leemans blijft de bloemsierkunst teveel hangen in de huisvrouwensfeer, al voegt hij er gelijk aan toe dat niet alleen huisvrouwen aan bloemsierkunst doen. „Ze schrikken van grote formaten. Ik hou niet van postzegels."

Roermondse rechtbank buigt zich over verdwijning

Pasgeboren baby dood in vuilniszak gestopt

Van onze verslaggever

ROERMOND – Na bijna vijf jaar moet de 41-jarige J. B. uit Kelpen op 11 oktober aanstaande bij de rechter verantwoording afleggen omdat ze op 2 november 1983 haar toen pasgeboren zoontje in hulpeloze toestand had gebracht en tenslotte dood in Eindhoven in een vuilniszak achterliet. Haar man Toine B. (41) heeft aan dat misdrijf geen enkele schuld gehad. Wel werd hij eerder dit jaar tot langdurige gevangenisstraf veroordeeld wegens verkrachting van zijn schoonzus Cora. Door die zaak kwam eind vorig jaar ook de tragische dood van het naamloos gebleven kind in 1983 aan het licht.

Omdat bij het aan licht komen van de verdwijning van het kind niet vast stond of dat nog in leven was werd de vrouw eer aanvankelijk van verdacht door manipulaties de afstamming van het kind onzeker te hebben gemaakt. Verduistering van staat heet dat in het Nederlandse strafrecht en dat wordt bedreigd met een maximale gevangenisstraf van vijf jaar.

Uit de verklaringen van de vrouw is langzaam het beeld van het al of niet doen te vondeling leggen van het pasgeboren jongetje. Uiteindelijk luidt de beschuldiging nu het hulpeloos achterlaten van het kind waardoor dat om het leven is gekomen. De maximale straf daarvoor bedraagt negen jaar gevangenis.

Verborgen

J. B. had haar zwangerschap in 1983 voor iedereen – ook voor een arts die haar om andere redenen behandelde – verborgen gehouden. Toen het kind op 1 november 1983 ongelegen ter wereld kwam besloten man en vrouw samen het door tussenkomst van een ziekenhuis in Eindhoven aan derden af te staan.

Zij namen het kind daags daarop in hun auto mee. De man stapte in Weert uit en de vrouw reed met de baby alleen verder naar Eindhoven. Ze wordt er nu van beschuldigd het in wat doeken gewikkelde kind onzorgvuldig op de achterbank van de auto vervoerd te hebben en het de nodige verzorging onthouden te hebben.

Onderweg bleek op een parkeerplaats in Leende al dat het kind dood was. Daar zou de vrouw het in een vuilniszak gestopt en die vervolgens dichtgebonden hebben. Volgens haar eigen verklaring heeft ze die zak later in een willekeurige straat in Eindhoven tegen een boom gezet. Ondanks langdurig en intensief speurwerk is er van dat trieste lot van de baby geen spoor meer achterhaald kunnen worden.

Verbod première gevraagd – Morgen uitspraak

Christus-film inzet van een kort geding

Van de redactie binnenland

AMSTERDAM – „De actie van degenen die de film 'The last temptation of Christ' van Martin Scorsese willen verbieden, is een staaltje van grenzeloze onverdraagzaamheid, bemoei- en bedilzucht en een zeer ongezonde zucht naar censuur. Deze film te betitelen als godslasterlijk, onwaar, beledigend en onrechtmatig, is feitelijk volstrekt ongegerond. Als dit pornografisch genoemd wordt, dan is het sprookje van Sneeuwitje, die met zeven mannen verkeerde, dat ook."

Dit zei advocaat mr. E. Engels dinsdagavond in Amsterdam bij de behandeling van het kort geding dat een aantal christelijke verenigingen, de Stichting 'Stop de Film' en anderen hadden aangespannen tegen de distributeur van de film in Nederland, United International Pictures Netherlands BV. De eisers willen voorkomen dat de film die binnenkort in Nederland in première gaat, gedraaid wordt.

'Satanisch'

Volgens de eisers, vertegenwoordigd door de advocaten mr. E. Bouwman en J. Rhodius, worden in de film bijbelse feiten verdraaid en is de film godslasterlijk en pornografisch. Zo heeft Christus in de film gemeenschap met Maria Magdalena en krijgt hij bij twee andere vrouwen (Maria en Martha) kinderen. „De enige boodschap van deze film is: gemeen, goddeloos, godslasterlijk, misleidend, mismoedigmakend, geestelijk milieuverontreinigd, een satanische aanval op het christelijk geloof, aldus de eisers."

Voorafgaand aan het geding, bekeek de Amsterdamse rechtbankpresident mr. Asscher de bijna drie uur durende film in een filmzaaltje in Amsterdam. Het kort geding zelf werd 's avonds onder grote belangstelling gehouden in de rechtbank. Waar de eisers hun vordering vooral baseerden op de inhoud van de film, ging mr. Engels namens de distributeur vooral in op het feit dat de film geen verfilming is van de bijbel, maar van de gelijknamige roman van de Griekse auteur Kazantzakis. Dit boek verscheen ook in Nederland. Daartegen werd indertijd geen actie ondernomen. Bovendien, zo meent Engels, kan iedereen confrontatie met de film vermijden door simpelweg niet naar de bioscoop te gaan.

'Vals'

Het verwijt dat de film onnodig grievend en kwetsend zou zijn, is volgens Engels niet alleen ongegrond, maar „klinkt ook bepaald vals in het licht van de vrijheden die de eisers zich menen te kunnen permitteren." Zo stuurde drs. Dorenbos, de initiator van de Stichting Stop de Film een aantal bioscoopeigenaren een brief, waarin onder meer stond: „ook willen wij u persoonlijk aanspreken. Indien u zelf gelooft in de schepper van hemel en aarde, zult u uit de bijbel weten dat op godslastering de doodstraf staat. Indien u de bijbel zelf nog niet kent, verzoeken wij u dringend u te laten informeren. De straf op godslastering wordt soms direct uitgevoerd," aldus citeerde Engels uit de brief die Dorenbos rondstuurde.

Mr. Asscher doet morgenmiddag uitspraak in het geding. Over de strafklacht die dezelfde eisers tegen de film bij het Amsterdamse openbaar ministerie deponeerden, moet langer nagedacht worden. Wel was discriminatie-officier mr. W. Mijnsen dinsdag bij de filmvertoning aanwezig.

● *Temidden van een enorme ravage en gezeten op het dak van een in de modder weggezakte auto leest een Mexicaanse jongen, schijnbaar onbewogen, zijn krantje. Cadereyta heet dit stadje, dat de vernietigende orkaan Gilbert over zich heen kreeg. Vloedgolven overspoelden dit provinciestadje met als resultaat dat 5000 van de 40.000 bewoners al hun huizen en andere bezittingen verloren.*

Verbod op betogingen in Nagorny-Karabach

Van de redactie buitenland

MOSKOU – De leiding van de Sovjetunie lijkt vastbesloten met alle middelen een eind te maken aan de onlusten in Nagorny-Karabach, de enclave in de Sovjetrepubliek Azerbajdzjan waar vooral Armeniërs wonen.

Alle vergaderingen, demonstraties en marsen in de hoofdstad Stepanakert zijn met onmiddellijke ingang verboden, meldde het partijblad Pravda gisteren. In het afgelopen weekeinde raakten 25 mensen gewond bij een massale vechtpartij tussen Armeniërs en Azerbajdzjanen.

„De toestand is niet in het belang van de werkende bevolking van de twee republieken en kan niet langer geduld worden," schreef de Pravda. De staat kan een aantasting van de rechten van de burgers en het opstoken van etnische twisten niet over zich kant laten gaan. De grondwet en de wetten van de Sovjetunie staan dat niet toe.

Explosie

De centrale comités van de republieken Armenië en Azerbajdzjan hebben de noodzakelijke maatregelen genomen om de toestand te normaliseren en de openbare orde te herstellen.

Met de rellen van zondag, waaraan Sovjet-militairen en de politie een eind maakten, deed zich na enkele weken rust opnieuw een explosie voor in het conflict rond Nagorny-Karabach. Het presidium van de Opperste Sovjet wees eind juli in Moskou de wens van de Armeniërs naar losmaking van het gebied uit de buurrepubliek Azerbajdzjan en aansluiting bij Armenië van de hand.

De centrale overheid stelde een ontwikkelingsprogramma voor Nagorny-Karabach voor, waarmee het gebied economisch versterkt en nauwer aan Armenië gebonden kon worden. Maar de Armeniërs zijn ontevreden over het tempo waarin het plan ten uitvoer gelegd wordt.

Kaboel weer met raketten bestookt

Sovjetunie blijft Afghanen steunen

MOSKOU – De Sovjetunie en Afghanistan hebben een aantal verdragen ondertekend, waarbij Moskou zich verplicht Kaboel steun te verlenen tot het jaar 2000. Dit heeft de Afghaanse premier Mohammad Hassan Sharq gezegd. De bewindsman die de documenten signeerde na een bijeenkomst met de Sovjetrussische leider Michail Gorbatsjov, zei dat de akkoorden „het be[...] zijn dat onze Sovjetvrienden o[...] economische samenwerking o[...] de nieuwe politieke condities zu[...] uitbreiden."

Volgens Sharq zal de Sovjetunie [...] durende vele jaren hulp verlenen [...] het herstellen van de schade [...] „een vernietigende oorlog". Be[...] landen zijn overeengekomen [...] economische, technisch en ha[...] terrein te blijven samenwe[...] Ook zullen er tot de volgende [...] Afghaanse studenten een ople[...] krijgen in de Sovjetunie.

De Afghaanse premier ging nie[...] der in op de akkoorden, maar [...] tevreden te zijn over zijn bespre[...] gen in het Kremlin en de Sovj[...] lofte steun te geven ook na[...] troepen uit Afghanistan zijn [...] getrokken. De terugtrekking [...] 15 februari volgend jaar zijn [...] tooid. Sharq herhaalde de be[...] diging dat Pakistan het vred[...] koord van april tussen beide la[...] blijft schenden.

Radio Kaboel meldde dat Af[...] se opstandelingen de hoof[...] dinsdag opnieuw met raketten [...] den bestookt. Tien mensen zo[...] zijn gedood en acht gewond.

Snelheidsduivel na lange rit 'getemd'

DEN HAAG – Pas na een lange, wilde achtervolging met Porsches, ongemarkeerde dienstauto's en zelfs een vliegtuig kon de Rijkspolitie gisteren op de A12 nabij Waddinxveen een Duitse snelheidsduivel aanhouden. De man reed meer dan 200 km/uur. De officier van justitie in Utrecht heeft de auto van de Duitser onmiddellijk in beslag genomen.

De jacht werd geopend op de A2 tussen Amsterdam en Utrecht, toen de Duitser 170 km/uur reed, waar 100 is toegestaan. Verwoede pogingen van een 'gecamoufleerde' dienstauto op hem in te halen waren vergeefs. In Utrecht draaide hij tegen de verwachting in de A12 op, richting Den Haag.

Inmiddels werd hij achtervolgd door drie politiewagens. Ook een vliegtuig van de Dienst Luchtvaart probeerde de aandacht van de snelheidsmaniak te trekken, die de snelheid inmiddels had opgevoerd tot boven de 200 km/u. Een politieporsche wist hem uiteindelijk nabij Waddinxveen tot staan te brengen.

De auto werd in beslag genomen en de man wacht een forse boete.

Economische koers China staat ter discussie

PEKING – Honderden leidende functionarissen van de Chinese communistische partij zoeken sinds eind vorige week een weg uit de economische crisis van het land. Dit hebben westerse diplomaten in Peking verklaard.

China's sterke man Deng Xiaoping (84) wil door middel van bijeenkomsten met leden van het partijkader een zo groot mogelijke consensus bereiken over een voortzetting van zijn tien jaar geleden ingezette politiek van economische hervormingen, zo menen waarnemers.

Het aantal functionarissen, partijleiders op landelijk en provinciaal niveau, die bij het overleg zijn betrokken, zou mogelijk meer dan 1000 belopen. De officiële pers heeft tot nu toe met geen woord gesproken over deze vergaderingen. Volgens diplomaten zullen de bijeenkomsten afgesloten worden met een plenum van de communistische partij. Deze afsluitende vergadering zou nog vóór 1 oktober aanstaande, de 39e verjaardag van de stichting van de Chinese Volksrepubliek, moeten plaatsvinden.

Vorige maand spoelde een golf van paniek over China toen de regering een prijshervorming voor een periode van vijf jaar aankondigde. De bekendmaking veroorzaakte in de grote steden van de volksrepubliek een stormloop op banken en winkels. Wegens de onrust maakte de Staatsraad, het hoogste regeringsorgaan, op 31 augustus bekend dat de prijzen tot het einde van dit jaar niet verhoogd zouden worden. Deng stelde voorts in publikaties voor het tempo van de prijsverhogingen te vertragen.

Moskou prijst defensiebeleid Denemarken

KOPENHAGEN – De Sovjetrussische minister van buitenlandse zaken, Edoeard Sjevardnadze, heeft bij het begin van een officieel bezoek aan Denemarken de nucleaire defensiepolitiek van Kopenhagen geloofd. De Denen zijn lid van de NAVO maar staan niet toe dat er in vredestijd kernwapens op zijn grondgebied aanwezig zijn.

Tijdens een toespraak, gisteren, in aanwezigheid van zijn Deense ambtgenoot, Uffe Elleman-Jensen, zei Sjevardnadze dat het tijd werd afscheid te nemen van verouderde ideeën over de betrekkingen tussen Oost en West. 'Pogingen hiertoe zijn te vinden in de standpunten van vele landen, waaronder Denemarkens houding ten opzichte van het probleem van kernwapens en veiligheid," aldus Sjevardnadze.

Bendes wisselen voortdurend van locatie
Kripo Aken al langer bezig met onderzoek

vervolg van panina 1

MAASTRICHT/AKEN/LUIK – Het vermoeden van de diverse politiekorpsen, dat er in de Euregio een of meerdere georganiseerde dievenbendes aan het werk zijn, die zich vooral richten op de nieuwe VW-Golf, wordt gestaafd door een stijgend aantal diefstallen van deze wagens in het grensgebied.

In het [illegible] grensgebied verdwenen [illegible] twee weken [illegible] tien van deze auto's, terwijl in het Duitse grensgebied bijna wekelijks een van de zogenaamde Golf-GTI's [illegible] ontvreemd wordt.

In het [illegible] grensgebied is de Rijkswacht [illegible] niet zo verontrust. Vooral [illegible] zich daar in vergelijking met de [illegible]republiek en Nederland [illegible] Golf-diefstallen voordoen. [illegible] zijn daar in de laatste [illegible] zeventien grote [illegible] gepleegd in voor-aanstaande modezaken, waar de Rijkswacht en de BOB (Belgische Opsporings Brigade) zich op concentreren.

Volgens een woordvoerder van de Kripo in Aken, waar al langer jacht wordt gemaakt op de dievenbendes, komt de taktiek van de georganiseerde autodieven met name erop neer dat de grensgebieden in de Euregio gebruikt worden om zowel de diefstal als de legalisering en de heling te verdoezelen. Een wagen die bijvoorbeeld gestolen wordt in Nederland, wordt in België gelegaliseerd en vervolgens in Duitsland weer aan de man gebracht. En vice versa.

Volgens een woordvoerder van de Kripo in Aken stelen de bendes op bestelling en is er een goed georganiseerd netwerk dat zorgt voor legalisering (verandering kenteken, chassisnummer, etc) en heling op grote schaal. Vandaar dat de diverse politiekorpsen er enorm op gebrand zijn om autodieven op heterdaad te betrappen, omdat het vrijwel de enige mogelijkheid is om een bende op te rollen.

Daarnaast liet de Kripo gisteren weten dat men er in Aken vanuit gaat dat de autodieven bijzonder omzichtig te werk gaan en meteen van locatie (lees land) veranderen, zodra het hun te heet onder de voeten wordt.

Niet alleen de Kripo in Aken speurt momenteel naar mogelijkheden om het werk van de autodieven aan banden te leggen. Ook bij de politie in Maastricht loopt een speciaal onderzoek naar de georganiseerde autodiefstallen, hoewel justitie in Maastricht gisteren beweerde van niets te weten.

Een woordvoerder van het Maastrichtse korps zei gisteren echter dat er een speciaal team met de zaak is belast en dat men op korte termijn resultaten verwacht. In verband met het lopende onderzoek wilde hij echter geen verdere mededelingen doen.

● *Illustratie van de mogelijke taktiek van de autodieven. Wagens worden hier en der in de Euregio gestolen, terwijl men voor de legalisering en de heling gebruikt maakt van de korte afstanden tussen de verschillende landsgrenzen.* Tekening: KAREL GERRITS

Lichaam doorboord

VENRAY – Bij een bouwbedrijf in Venray is gistermiddag een 25-jarige man uit deze woonplaats tijdens werkzaamheden levensgevaarlijk gewond toen hij op twee meter hoogte van de steiger gleed en op een 86 centimeter lange uitstekende ijzeren pen terecht kwam die zijn lichaam doorboorde. In zorgwekkende toestand werd hij opgenomen in het Radboutziekenhuis van Nijmegen.

Valse kentekenbewijzen verkocht

VENRAY – In verband met valsheid in geschrifte en uitlokking hiervan heeft de gemeentepolitie van Venray twee mannen uit Venray in de leeftijd van 33 en 24 jaar aangehouden.

De 33-jarige had tegen betaling derden kentekenbewijzen doorgespeeld aan de 24-jarige die op zijn beurt deze ook verzilverde. Tegen het tweetal werd proces-verbaal opgemaakt die zich ook nog zullen moeten verantwoorden met de motorrijtuigenbelasting.

Kamernood neemt af in Maastricht

HEERLEN – In Maastricht staan nog steeds bijna 450 studerenden ingeschreven voor een woonruimte. Dit heeft het Kamerburo van de Stichting Studentenhuisvesting Maastricht bekend gemaakt.

Volgens Seph Braun, coördinator van het bureau, hoeft echter niemand onder de brug te slapen. Het gaat om een heleboel studenten die wel een kamer willen hebben maar niet op de urgentielijst staan. Zij verkiezen om voorlopig op en neer te reizen.

Het kamerbemiddelingsbureau is zeer tevreden over het verloop van de wervingscampagne „lege kamers hebben onze volle aandacht". Deze actie heeft er toe geleid dat ruim 1000 particulieren een kamer te huur hebben aangeboden.

Dit betekent dat er in de particuliere sector [illegible] 200 kamers bij zijn gekomen. Daarnaast [illegible] de woningbouwverenigingen [illegible]

[illegible]

Videofilm over Romeinse weg

MAASTRICHT – Het Heerlense Thermenmuseum en het Bonnefantenmuseum van Maastricht besteedden eind vorig en begin dit jaar aandacht aan 'De Romeinse weg', de 2000 jaar oude weg van Boulogne naar Keulen, die liep over Maastricht en Heerlen. Vanmiddag wordt in de museumkelder van Hotel Derlon in Maastricht een videofilm gepresenteerd over hetzelfde onderwerp.

Deze videofilm is gemaakt door de [illegible] van Haenen [illegible] Bonnefantenmuseum [illegible]. In deze film [illegible] aan het tra[illegible] Met name [illegible] zoals de [illegible] werden [illegible]

[illegible] Werk & Uitvoering [illegible] Maastricht [illegible] de stand van Vissers [illegible] de sponsor [illegible]

Hoofdwacht aan Vrijthof beklad

MAASTRICHT – De Hoofdwacht aan het Vrijthof in Maastricht, een 18e eeuwse, monumentale herinnering aan de tijd dat de toen nog geheel omwalde stad nog poortwachters kende, is in de nacht van maandag en dinsdag besmeurd met anti-militaristische leuzen, zoals (zie foto) 'Kort defensie'. Vooral de pilaren van de galerij en de zijgevels werden met verf beklad. Het gebouw had zeer onlangs een gedegen opknapbeurt ondergaan. Het verwijderen van de gekladde teksten bleek een moeilijke opgave doordat de Hoofdwacht is opgetrokken van vrij poreuze, Naamse steen.

Foto: WIDDERSHOVEN

Commissie brengt tussenrapport uit
Nieuwe locaties voor glastuinbouw

Van onze verslaggever

ROERMOND – Gisteren heeft de LLTB-commissie 'Geleide Hervestiging Glastuinbouw' een tussenrapport uitgebracht. Daarin worden 16 locaties aangegeven, waarin volgens de commissie zonder planologische belemmeringen nieuwe glastuinbouwbedrijven kunnen worden gevestigd. Het betreft globale aanduidingen in de vierhoek Beesel-Helden-Horst-Well. Voorts ziet zij mogelijkheden in de Brabantse gemeenten Deurne en Asten.

Met de Limburgse gemeenten zal worden overlegd hoe in de bestemmingsplannen invulling aan de aanbevelingen kan worden gegeven. Voorts zal de commissie met Gedeputeerde Staten van Limburg bezien hoe het sectorale plan in het streekplan voor Noord- en Midden-Limburg kan worden ingepast.

Met de reacties op het tussenrapport zal bij de samenstelling van het uiteindelijke rapport rekening worden gehouden.

Zoals gemeld werd de LLTB-commissie in het leven geroepen om na te gaan hoe de centrumfunctie van het tuinbouwgebied in Noord-Limburg kan worden verstevigd. Na het Westland is Noord-Limburg het grootste tuinbouwgebied van Nederland.

De centrumfunctie dreigt te verschralen doordat een 20-tal glasgroentebedrijven moet plaatsmaken voor de nieuwe Rijksweg 73 (Maasbracht-Boxmeer) en de aansluiting van de bij Tegelen in ons land komende Bundesautobahn 61 op het Nederlandse autowegennet; anderzijds doordat glasgroentetelers op sierteelten overschakelen. Zo was in 1972 92% van het glas met groenten beteeld tegen 79% in 1987. Het totale glasareaal omvat 648 ha. Volgens ir Wim van de Ven, die als voorzitter van de commissie het interimrapport gisteren in het Landbouwhuis te Roermond toelichtte, zouden daar 'een paar honderd hectaren' moeten bij komen.

Bij het zoeken naar geschikte locaties stond voorop dat geen andere belangen zouden mogen worden geschaad en dat ontsluiting en aansluiting op openbare nutsvoorzieningen niet te wensen zouden mogen overlaten.

„Het is niet de bedoeling dat andere, bestaande bedrijven plaatsmaken", zo kanttekende ir Jeroen Geervliet van het consulentschap voor de akker- en tuinbouw in Limburg. Wel ligt voor de hand dat de benodigde grond van het akkerbouwareaal zal worden afgesnoept.

Premie

Volgens LLTB-voorzitter Pierre van Hooren bestaat grote belangstelling voor vestiging van een nieuw glastuinbouwbedrijf in Noord-Limburg. Er zijn meerdere gemeenten, die daarop willen inspelen, maar met het ontvouwen van hun plannen hebben willen wachten tot het interimrapport uit is. De gemeente Horst heeft nieuwkomers zelfs al een vestigingspremie in het vooruitzicht gesteld.

Tenslotte concludeert de LLTB-commissie dat concentratie van het aanbod 'van het grootste belang is'. Ook zou de verscheidenheid van het assortiment moeten worden gewaarborgd en zullen kwantiteit en kwaliteit moeten worden opgevoerd.

Radio-actieve cylinders

HASSELT – In een bergruimte, toebehorend aan een overleden arts, werden honderd lege cylinders aangetroffen met het opschrift 'radio-actief materiaal'. De civiele bescherming die ter plaatse kwam stelde vast dat de lege cylinders nog een lichte radio-actieve straling afgaven.

Onderzoek wees uit dat de cylinders gediend hadden voor het transport van natrium-jodium, een verbinding die gebruikt wordt in de isotopen-geneeskunde voor kankertherapie. De cylinders zullen in Mol vernietigd worden.

Tinnen leger van Allers naar Berlijn

ROERMOND – Het tinnen leger van Roermondenaar Eduard Allers (63) gaat 14 weken lang op herhaling naar Duitsland. Een verzameling van 62.000 soldaten reist vrijdag af naar Berlijn en omgeving voor de eerste in een reeks exposities van de Deutsche Jugendverein.

Eerder was zijn leger al te zien in het Paleis der Schone Kunsten in Brussel. De soldaatjes veranderen vijf maal per jaar van standplaats. Maar liefst 360 rollen toiletpapier zijn nodig voor het inpakken in 33 kisten.

Sinds hij in '72 na drie hartinfarcten binnen één jaar de leiding van een aannemersbedrijf opgaf en lid werd van de verzamelaarsvereniging 'De Tinnen Tafelronden' raakte Allers hoe langer hoe meer bezeten van zijn hobby.

Giftig

De op het eerste oog onschuldige hobby is overigens gevaarlijker dan het lijkt. Op doktersadvies zou hij het gieten ervan in zijn keuken met ingang van vandaag moeten beëindigen. „De dokter raadt me dit ten stelligste af vanwege de giftige dampen die ik in zou ademen. Het gevaar bestaat alleen als het metaal te lang op het vuur staat en oververhit raakt. Ik zet alle deuren tegen elkaar open en ga lustig verder. Oude orgelpijpen en bierleidingen leveren het met lood vermengde [illegible]"

„Ik weet [illegible] wordt [illegible] de kinderen [illegible] bezig ben met soldaten [illegible] speel ik waargebeurde veldslagen na, zoals de [illegible] invasie bij Normandië."

Een [illegible] is het niet, maar Allers [illegible] naar [illegible] omdat hij [illegible] sponsors wordt voorzien van de benodigde materialen.

Kras

De [illegible] de 63-jarige WAO-er. Daar is sinds kort ook het [illegible] militaire onderscheidingen [illegible] gekomen. Al pratende neemt [illegible] de fantasie zijn eigen loop. „Ik bezit ook medailles die gedragen zijn [illegible]" Verzamelaar [illegible] van 'De Tinnen Tafelronde' [illegible] natuurlijk al te kras. [illegible] niet. Wel zijn er [illegible] andere prachtexemplaren [illegible] de driehonderd [illegible] die van 5 [illegible] te zien zijn in het [illegible] van Thorn [illegible] van de secretaris. Informatie over de hobby [illegible] Allers graag ☎ 0475-[illegible]24 of via de secretaris van 'De Tinnen Tafelronden', J. K[illegible] ☎ 025-264895.

● *Roermondenaar Eduard Allers voor zijn omvangrijke verzameling tinnen soldaatjes.* Foto: JAN PAUL KUIT

Op dealer in woonboot te Maastricht
Zes jaar voor overval

TONGEREN – Drie jongeren uit Genk, die op [illegible] van vorig jaar een overval pleegden op een woonboot aan de W[illegible]kade in Maastricht, werden door de correctionele rechtbank veroordeeld tot zes jaar gevangenisstraf.

Op de woonboot werden regelmatig drugs verhandeld. De rechtbank van Tongeren oordeelde dat het vrij duidelijk was dat het trio met geweld aan geld en verdovende middelen wou raken. Bij de [illegible] vielen er inderdaad schoten waarbij dealer Gus B. ernstig werd gewond.

Gus B. bleef vier weken buiten kennis en werd op een bepaald ogenblik zelfs klinisch dood verklaard. Diverse heelkundige ingrepen hielpen de man er weer bovenop maar hij is blijvend invalide.

bioscopen

● **HEERLEN**
Royal: Frantic, dag. 15 18.30 en 21 uur. **Rivoli:** Salsa, dag. 15 19 en 20.45 uur. **Maxim:** Crocodile Dundee 2, dag. 15.30 18.15 en 20.30 uur. **H5:** Nico, dag. 14.30 18.30 en en 21.30 uur. Rambo 3, dag. 17.15 en 21.15 uur, wo ook 16.15 uur. Drie mannen en een baby, dag. 14 en 18.30 uur, wo ook 16 uur. The unbearable lightness of being, dag. 20.15 uur. Blue jeans cop, dag. 14 19 en 21 uur, wo ook 16 uur. Ironweed, dag. 14 18.30 en 21 uur, wo ook 16 uur. Jungle book, wo 14.30 uur.

● **SCHAESBERG**
Autokino: Crocodile Dundee 2, dag. 21.45 uur.

● **AKEN**
Bavaria: Crocodile Dundee 2, dag. 15 17.30 en 20.30 uur. **Elysee:** Der Prinz aus Zamunda, dag. 15 17.30 en 20.30 uur. **Intimes:** Schmeiss die Mamma aus dem Zug, dag. 15 17.30 en 20.30 uur. **Capitol:** Frantic, dag. 17 20 en 23 uur. **Gloria:** Poltergeist 3, dag. 15 17.30 en 20 uur. **Eden-Palast:** Ich und Er, dag. 14.30 17 20 en 23 uur. Die Venusfalle, dag. 15.30 18 20.30 en 23 uur. **Casablanca:** Milagro; der Krieg im Bohnenfeld, dag. 15 17.30 20 en 22.30 uur. **City:** Das siebte Zeichen, dag. 15 17.30 en 20 uur. Die unerträgliche Leichtigkeit des Seins, dag. 16.30 en 20.30 uur.

● **MAASTRICHT**
Mabi: Frantic, dag. 14.30 en 20.30 uur. Deadly pursuit, dag. 14.30 en 21 uur. My little pony, wo 14.30 uur. Salsa, dag. 14.30 en 21 uur. 2001: A Space Odyssey, dag. 14.30 en 21 uur. **Festival, Palace 1 en Studio:** Rambo 3, dag. 21.30 uur. De ondraaglijke lichtheid van het bestaan, dag. 16.30 en 20.15 uur. Can't buy me love, dag. 16.30 en 19 uur. Nico, dag. 16.30 19 en 21.30 uur. **Palace 2:** Pornoprogramma, dag. doorl. v.a. 13.30 uur. **Lumière:** La dolce vita, zo t/m wo 20 uur. Allonsanfan, wo 21 uur. **Ciné-K:** Prince: sign o' the times, dag. 20 uur. The last Emperor, dag. 21.30 uur.

exposities

● **HEERLEN**
Stadsgalerij, Raadhuisplein 19. Autobiografische architectuur. T/m 2/10. Open di t/m vr 11-17 uur, za en zo 14-17 uur. **Bezoekerscentrum Schrieversheide**, Schaapskooiweg 99. Landinrichting in Zuid-Limburg. T/m 30/10. Open dag. 10-18 uur. **Galerie Signe,** Akerstraat 52a. Werk van Charles Vos en oud-leerlingen. T/m 2/10. Open do t/m zo 14-17 uur. **LMB,** Op de Bongerd. Werk van Elly Horsten-Klören. Tot 28/9. **De Spiegel,** Akerstraat 88. Werk van Cyrille van IJzendoorn. Van 22/9 t/m 13/10. **ABP.** Werk van 'Palet '88'. Open 25/9 van 14-17 uur.

● **BRUNSSUM**
d'r Brikke-oave, Werk van Paulette Snijders-Bremen. T/m 3/10, open ma t/m vr 14-17 uur en 19-21 uur, zo 14-17 uur.

● **HOENSBROEK**
Kasteel Hoensbroek, Fotogalerie 68. Foto's van Bert Hartkamp. T/m 2/10, open ma t/m vr 10-12 en 13.30-17 uur, za en zo 13.30-17 uur. **Kasteel Hoensbroek, Slotgebouw.** Werk van Ben Abbink, Ton Vranken, Frans de Jongh en Alphons Stadhouders. T/m 2/10, open dag. 10.00-17.00 uur. **ABN Bank.** Werk van Jo Beuts. T/m 14/11, open werkdagen 9-16 uur.

● **LANDGRAAF**
Raadhuis. Werk van Wim Claessen. T/m 5/10, open tijdens kantooruren en 24/9 en 1/10 van 14-16 uur.

● **MAASTRICHT**
Bonnefantenmuseum. Maastrichts aardewerk. T/m 23/10. Open di t/m vr 10-17 uur, za en zo 11-17 uur. **Jan van Eyk Academie**, Academieplein. Werk van Charles Vos. T/m 21/9. Drie exposities van eigen mensen in kader van veertigjarig bestaan. Van 2/10 t/m 9/10. Open op werkdagen 9-17 uur, za en zo 14-17 uur. **Kamer van Koophandel**. Het Bat 2. Schilderijen van Jan Peulen. T/m 6/10, open werkdagen 8.30-16 uur. **Stichting Plons,** Mariabastion 18. Werk van Ellen Rongen. T/m 28/9, open do t/m zo 14-18 uur. **Verpleegkliniek Klevarie,** Polvertorenstraat. Werk van Yvonne Grooteclaes. T/m 30/9, open dag. 10-22 uur. **Academisch Ziekenhuis Maastricht.** Houtsneden van Noor Smals. T/m 7/10. **Galerie Dis,** Tafelstraat 28. Werk van Piet Stockmans. T/m 21/9. Werk van Nel Linssen. Van 24/9 t/m 19/10, open wo t/m zo 13-18 uur. **Galerie Signature,** Kapoenstraat 24. Werk van Mike Kerstgens en Leo Martens. T/m 25/9, open wo t/m vr 13-18 uur, za en zo 13-17 uur. **Galerie Wanda Reiff,** Rechtstraat 43. Werk van Boltanski, Lavier en Messager. T/m 22/10, open di t/m za 13-18 uur. **Galerie Fah,** Brusselsestraat 80. Werk van Cobra-groep. T/m 2/10, open vr t/m zo 13-17 uur. **Perroen galerie,** Vrijthof 35. Werk van Machteld van Buren en Trudi van de Elsen. T/m 2/10, open wo t/m za 13-18 uur. **De blauwe olifant,** St. Servaasklooster. Kunst uit Cambodja. T/m 22/10, open do t/m za 14-18 uur. **Galerie Schuwith en Van Noorden,** Rechtstraat 64. Werk van Rob Arbouw. T/m 23/10, open wo t/m za 14-18 uur, do 14-20 uur. **Expo-Janssen,** Rechtstraat 80. Werk van Hans Sinkeldam. De hele maand september. **Galerie Anny van den Besselaar,** Tafelstraat 6. Zeefdrukken van Anny en Willibrord van den Besselaar. T/m 30/9, open do t/m zo vanaf 11.00 uur.

● **WYLRE**
Kasteel Wylré. Werk van Leo Vroegindeweij. Van 30/9 t/m 9/10, open vr t/m zo 11-17 uur.

● **MEERSSEN**
Bestuurscentrum, Beekstraat 51. Werk van Maria Vrancken-Mathijssen. T/m 7/10, open ma t/m vr 9-17 uur.

● **VAALS**
Kopermolen, Van Clermontplein 11. Wat aarde bewaarde, archeologische bodemvondsten. Permanente expositie, open za en zo 14-17 uur. **La petite,** van Clermontplein 41. Permanente expositie van Jos Savelberg. Open zo 12-14 en 16-18 uur.

Regioredactie Oostelijk Zuid-Limburg

Kantoor Heerlen: 739911

Hans Toonen
(chef regioredactie)
☎ 425335

Wim Dragstra
(stadsredacteur Heerlen)
☎ 710317

Richard Willems
☎ 04406-15890

Emile Hollman
☎ 422345

Kantoor Kerkrade: 455506

Jos van den Camp
☎ 351514

Laurens Schellen
04490-23936

Drie dagen feest Schaesbergerveld

Viering 50 jaar harmoniemuziek Flos Carmeli

Van onze correspondent

HEERLEN – Met de huldiging van de jubilarissen H. Lindelauf en Th. Kleinen luidt de Heerlense harmonie Flos Carmeli vrijdag om zeven uur haar feestelijkheden rond het gouden verenigingsjubileum in. Het korps dat nu vijftig leden telt, maakt er voor de leden en de wijkbewoners een waar festijn van. Tot en met zondag staat de aula van de basisschool 't Pannesjop aan de Eindhovenstraat bol van concerten en activiteiten. Hierbij is zelfs de Trachtenkapelle Oberdrauburg Kärnten uit Oostenrijk aanwezig.

Vijftig jaar blaasmuziek van Flos Carmeli. Een korps dat van origine uit het Schaesbergse deel Leenhof stamt. Betere subsidieregelingen in Heerlen en de snelgroeiende wijk Schaesbergerveld met veel jonge gezinnen, waren in de zestiger jaren aanleiding te verkassen naar het gemeenschapshuis aan de Nijmegenstraat. Nu nog de residentie en het repetitielokaal van Flos Carmeli, dat inmiddels uitgegroeid is tot een culturele vereniging. Behalve de harmonie en drumband heeft de vereniging ook een balletgroep, een afdeling ritmische gymnastiek, een jeugdkoor en een jongerenkoor onder haar vleugels geschaard. Deze uitbreiding in de breedte leidde tot een ledenaantal van 247.

Feestgids

De forse feestgids van Flos Carmeli (oplage 4.000 stuks) is verspreid in de wijken Leenhof (Landgraaf), Meezenbroek en Schaesbergerveld. Medeoprichter en jubilaris Huub Lindelauf vertelt hierin een anekdote over het eerste vaandel van Flos Carmeli. Om de paters Montfortanen van Leenhof een plezier te doen, besloot het bestuur de beeltenis van de H. Maagd Maria op het vaandel aan te brengen, zoals dat stond in het kapelletje op de berg in de Leenhof. De Simpelveldse zusters die het vaandel vervaardigden, verlangden een indruk van de vorm en kleur. Het toenmalige bestuur onder leiding van Frits Schrouff, 'ontvoerde' het beeld in een auto naar Simpelveld zonder dat de paters er ook maar de flauwste notie van hadden. De voorzitter van het huidige feestcomité, Bér Smit, zag zichzelf op een zaterdagmorgen met een paraplu in de hand parmantig voor het korps lopen. De vaste tambour-maître liet even verstek gaan...

'Kinderdagverblijven' viert zaterdag feest

Peuterspeelzaal nodig in Holz

Van onze verslaggever

KERKRADE – De Stichting Kinderopvang Kerkrade is momenteel naarstig op zoek naar een ruimte voor een nieuw op te richten peuterspeelzaal in het centrum van Kerkrade. Ouders van 26 kinderen hebben daarom gevraagd. Gemeente en stichting zoeken momenteel naar een ruimte in de buurt van de Lambertischool in de Kerkraadse wijk Holz.

De Stichting Kinderopvang Kerkrade viert komend weekeinde overigens zijn eenjarig bestaansfeest. De nieuwe stichting werd een jaar geleden in het leven geroepen, nadat duidelijk was geworden dat het door de toenmalige Werkgemeenschap Kindercentra Kerkrade gevoerde financiële beleid nogal te wensen over liet. Een nieuwe opzet werd noodzakelijk geacht. De elf peuterspeelzalen (voor 2- tot 4-jarigen en slechts voor enkele uren per dag) en het ene kinderdagverblijf achter het bejaardenhuis 't Stift aan de Hammolenweg (voor kinderen tussen de zes weken en vijf jaar) werden aan de nieuwe stichting overgedragen.

Bij die stichting kommeren zich 43 vrouwen en één man om de kinderen en het draaiende houden van de peuterspeelzalen en het kinderdagverblijf. De meesten hebben een deeltijd-baan en worden betaald uit ouder-bijdragen. Op het kinderdagverblijf is het dringen geblazen. 22 kleuters hebben er een plaatsje kunnen verwerven. De wachtlijst wordt door de directeur, mevrouw Annelie Gorissen, enorm genoemd. Voor maar liefst 40 kinderen is er geen plaats.

Feest

De ouders van de in totaal bijna zeshonderd kinderen hebben een uitnodiging gekregen om samen met hun kroost naar de feestdag te komen. Die wordt zaterdag tussen half elf en twee uur gehouden in het gebouw van het kinderdagverblijf aan de Hammolenweg. Eerst zal welzijns-wethouder M. Sträter een toespraak houden. Om elf uur die dag vindt de officiële openingshandeling plaats en om twee uur kunnen de kinderen kijken naar een poppenkastvoorstelling.

Andere aanbiedingen vindt 'Voerendaal' onder de maat

College trouw aan Gulikers voor exploitatie kabel-tv

Van onze verslaggever

VOERENDAAL – Voor de aanleg en exploitatie van kabeltelevisie blijft het college van Voerendaal trouw aan de Gulikers Groep uit Beek. Want aan de raad, die komende maandagavond bijeen komt, wordt voorgesteld om alleen Gulikers te belasten met het aansluiten van de kernen Voerendaal, Kunrade, Klimmen, Ransdaal, Termaar en Ubachsberg op de kabel.

Als de raad bovendien bereid is 150.000 gulden opzij te schuiven dan kunnen ook de gehuchten Colmont, Winthagen, Craubeek, Weustenrade en Retersbeek ook meegenieten van vijftien tv-stations en minimaal 20 radioprogramma's.

Deze trouw aan Gulikers is echter wel onder druk gezet. Een maand geleden verraste de VVD-fractie vriend en vijand en zelfs haar eigen wethouder met een rapport van Teladin.

Maar zowel het aanbod van Teladin als dat van Hirschmann bv vindt het college van Voerendaal onder de maat. Beide blijven onder de vergoeding van 740.000 gulden die wordt uitgekeerd aan de Woningvereniging Voerendaal.

Zwaart tilt het college ook aan het feit dat Hirschmann en Teladin de gemeente voor hun kar spannen door de exploitatie in handen te leggen van Voerendaal.

„Wij blijven van mening dat de exploitatie van het kabelnet geheel zou moeten worden geprivatiseerd," verduidelijken b en w. „Ons enige risico zit in de door ons gegarandeerde lening tot maximaal vier miljoen gulden. Dat risico is echter niet zo groot, omdat Gulikers er zelf een bedrag van 1.222.000 gulden insteekt."

Verder is het maandtarief van Gulikers (17,95 gulden) aantrekkelijker dan dat van Teladin (19,30 gulden).

Kabelraad

Als Voerendaal eenmaal van dorp tot gehucht is aangesloten op het CAI-net zal er een zogehete Kabelraad worden ingesteld. Deze raad, waarin representanten zitten van gebruikers, gemeente en/of de woningvereniging, overlegt en adviseert over wijziging of uitbreiding van het kabelprogramma-aanbod.

Per Persoon

Geslaagd

Anja Dijkstra uit Hoensbroek is aan de Rijksuniversiteit in Leiden geslaagd voor het artsenexamen.

Aan de Technische Universiteit te Eindhoven slaagde **Frans Vervuurt** uit Simpelveld als ingenieur in de theoretische elektrotechniek.

Ralp Moison uit Simpelveld mag zich sinds kort doctorandus in de analytische chemie noemen. Hij behaalde zijn titel aan de Rijksuniversiteit Utrecht.

Gouden paren

Vrijdag is het precies 50 jaar geleden dat **Leo Moonen en Maria van Leuken** in de huwelijksboot stapten. De thuishaven van het gouden paar ligt aan de Sluiterdstraat 13 te Brunssum.

Samen met hun 4 kinderen, 7 kleinkinderen en 4 achterkleinkinderen wonen de gouden echtlieden vrijdag om 15 uur de mis tot dankzegging bij in de Fatimakerk. De receptie vindt van 19 tot 20 uur plaats in café 't Heufke te Brunssum.

In Heerlerheide wordt op maandag 26 september de gouden bruiloft gevierd van **Wiel Collaris en Greta Beurskens.** Het gouden paar woont aan de 1e Oosterstraat 5.

De familie Collaris begint haar feestdag met een mis tot dankzegging, die om 15 uur wordt opgedragen in de St. Corneliuskerk. Wie Wiel en Greta wil feliciteren, kan daarvoor van 19 tot 20 uur terecht in café Stassen, Ganzeweide 20 te Heerlerheide.

Johan Voncken en Josepha Hax uit de Voorterstraat 181 te Bleijerheide zijn zaterdag 50 jaar getrouwd. Hun gouden huwelijksfeest wordt om 16 uur ingezet met een mis tot dankzegging in de St. Antonius van Padua-kerk te Bleijerheide. In 't Patronaat aan de Ursulastraat bestaat van 18.30 tot 19.30 uur gelegenheid om het gouden paar te feliciteren.

● *Wiel en Greta Collaris-Beurskens genietend van de laatste zomerse dagen.* Foto: 3POOT/FRANS RADE.

● *Leo en Maria Moonen-van Leuken leggen nog regelmatig een kaartje.* Foto: 3POOT/CHRISTA HALBESMA.

Militairen renden voor gehandicapten

●*Kolonel Couwenberg biedt mevrouw Borger de cheque aan.*

Van onze verslaggever

BRUNSSUM – De Stichting Sportinstuiven voor gehandicapte Jongeren in Limburg ontving gisteren een kleine tweeduizend gulden uit handen van een groep enthousiaste lopers bij het Afcent-hoofdkwartier in Brunssum. Mevrouw B. Borger uit die plaats mocht het geld uit handen van de Belgische kolonel A. Couwenberg aanbieden.

Het geld wordt besteed aan een luchtkussen, bestemd voor de gehandicapte sporters.

Wegrestaurant Eijsden gegund aan Routier BV

Van onze verslaggever

EIJSDEN/BOCHOLTZ – Het ministerie van Economische Zaken en Rijkswaterstaat hebben aan Routier wegrestaurant Bocholtz BV vergunning verleend voor het bouwen van een wegrestaurant aan de autosnelweg A2 in Eijsden. Het nieuwe restaurant komt te liggen bij de grensovergang van de A2 vanuit België. De bouw kost een miljoen gulden. Vier gegadigden hadden op de advertentie in de Staatscourant gereageerd.

Het plan om een nieuw restaurant te realiseren leeft al geruime tijd. Omdat de gunning door Economische Zaken lang op zich liet wachten, het gevolg van het inschrijven van vier kandidaten, is het raadsbesluit van Eijsden inmiddels vervallen en dient de raad een nieuw voorbereidingsbesluit te nemen. De verwachting is dat de opening van het restaurant bij het begin van het nieuwe seizoen, medio mei, plaats vindt.

Bocholtz

Directeur Arjan Pouwer van wegrestaurant Bocholtz BV: „Een gedeelte van het restaurant is voor de beroepschauffeurs en de andere helft wordt 'self service'. Verder komt er een grote parkeerplaats, voldoende toiletten, telefoons en een groot terras. Het is de bedoeling een link te leggen met ons restaurant in Bocholtz".

Rijkswaterstaat zal het werk van de aan- en afvoerwegen voor zijn rekening nemen alsmede het toezicht op de verkeersveiligheid tijdens de bouw. Als de bouwwerkzaamheden klaar zijn, wordt het geheel zogenaamd overgedragen aan de Dienst der Domeinen en voor 99 jaar in erfpacht gegeven aan de eigenaar. Het restaurant zal voorlopig uitsluitend vanuit België te bereiken zijn. Alleen het verzorgingsverkeer kan via een weggetje het restaurant vanuit Eijsden bereiken.

'Ummer d'r Neaver' blaast de aftocht

Van onze verslaggever

KERKRADE – De bekende Kerkraadse muziekgroep Ummer d'r Neaver wordt opgeheven. De uit vijf leden bestaande muziekgroep, met name bekend van carnavalsmuziek, houdt op te bestaan, aangezien één van de leden zijn hobby niet langer kan verenigen met zijn studie aan het conservatorium in Maastricht. Ummer d'r Neaver, dat meer dan tweehonderd optredens heeft verzorgd in de regio en het aangrenzende België en Duitsland, is van plan de instrumenten definitief aan de kant te zetten na het Wereld Muziek Concours dat zomer volgend jaar wordt gehouden.

PNL naar Friesland

NUTH – Bestuur en Statenfractie van de Partij Nieuw Limburg (PNL) brengen komend weekeinde een werkbezoek aan de Friese Nationale Partij in Leeuwarden. Beide willen hun samenwerking, die bijna twee jaar geleden is aangegaan, verbeteren.

Vanavond in Roermond

Bijeenkomst voor Hodgkinpatiënten

ROERMOND – De Limburgse afdeling van de Hodgkin Kontaktgroep houdt vanavond een informatieve bijeenkomst in hotel De La Station in Roermond. De bijeenkomst begint om 19.30 uur.

De Roermondse internist dr Wils verzorgt een inleiding waarna vragen gesteld kunnen worden. Wils zal onder andere een toelichting geven op de nieuwste bestrijdingsvormen van de ziekte van Hodgkin.

De Hodgin Kontaktgroep is opgericht voor mensen die lymfeklierkanker hebben (gehad). De groep besteedt veel aandacht aan de periode na deze kankerziekte, zowel voor de patiënt als zijn naasten.

Wie meer wil weten kan kontakt opnemen met Ger Boekee (☎ 045-421310) of Jos Smeets (☎ 04750-20778).

OOSTELIJKE MIJNSTREEK JOURNAAL

☎ REDACTIE: 739282

Rimburg

● Om te komen tot de vorming van een wijkraad heeft een aantal Rimburgers een bewonerscommissie opgericht. Deze is al enige tijd actief. Zo heeft men meegeholpen aan de organisatie van de straatspeeldag die vandaag gehouden wordt in de Brugstraat. Het doel van de bewonerscommissie is alle klachten te verzamelen, die in het dorp voorkomen met betrekking tot o.a. verkeersveiligheid, speelgelegenheid en straatverlichting. Voor informatie kan men terecht bij Annie Beckers, Wormdalweg 10, ☎ 322559.

Eygelshoven

● De kerngroep van het dienstencentrum D'r Bemd houdt op zondag 9 oktober van 11 tot 19 uur de jaarlijkse hobbytentoonstelling in het Socio-projekt. Aan deze tentoonstelling kunnen ook individuele ouderen en hobbygroepen deelnemen. Men kan zich aanmelden bij de heer M. Kerff van D'r Bemd. Hij is tussen 9 en 11.30 uur bereikbaar via ☎ 351639.

Brunssum

● In De Burcht wordt zaterdag de maandelijkse rommelmarkt gehouden. Voor tafelhuur: R. Bening, ☎ 045-252713.

● Kinderen vanaf 7 jaar kunnen lid worden van de jeugdafdeling SV Egge. Voor informatie: de heer Jansen, ☎ 045-272906.

Voerendaal

● De voetbalvereniging Voerendaal begint zaterdag weer met het ophalen van oud-papier. Vanaf 9.00 uur in de kern Voerendaal. Zaterdag 1 oktober wordt in Kunrade opgehaald.

Hoensbroek

● De EHBO-vereniging Hoensbroek-Passart begint op woensdag 5 oktober in het Hobru-gebouw, Nieuwstraat 152, met een nieuwe cursus. Voor informatie: ☎ 222841 of 218658.

Treebeek

● Voor de zevende maal wordt zondag de braderie gehouden van harmonie Concordia en c.v. Chalet. Voor groot en klein is er weer van alles te zien en te doen. Iedereen is hartelijk welkom.

Bocholtz

● Het dagelijks bestuur van de Bocholtzer Kegel Bond wordt gevormd door voorzitter Bernhard Franken, secretaris Ine Wijnsema en penningmeester Frits Meesters.

Heerlerheide

● In het kader van de Nationale Straatspeeldag worden vandaag van 14 tot 16 uur op het Unescoplantsoen allerlei straatspelen gehouden. De organisatie is in handen van 'Stop de kindermoord' en buurtcentrum 't Heitje.

Simpelveld

● Ter voorbereiding op de deelname aan de komende bondsconcoursen geven de harmonie St. Caecilia o.l.v. Maurice Hamers en de fanfare Eendracht Huls o.l.v. Louis Henssens zaterdag om 20.30 uur een concert in harmoniezaal Frijns.

● In het kader van het 75-jarig bestaan van de bieb kan men deze maand een gratis abonnement voor de rest van het jaar nemen. De bieb is maandag, dinsdag en woensdag van 14 tot 16 uur open, donderdag van 19 tot 21 uur en zondag van 10.30 tot 12.30 uur.

● De bloemenvereniging Irene houdt zatedag van 17 tot 23 uur en zondag van 11 tot 23 uur een bloemenshow in de zaal van café de Kroon, Kloosterstraat 11. De entree is gratis.

Klimmen

● De kon. harmonie De Berggalm o.l.v. J. van Hulten nam zondag succesvol deel aan een internationale concertwedstrijd in Belgisch Mechelen. Men sleepte een eerste prijs met onderscheiding in de wacht.

Jabeek

● De kon. fanfare St. Caecilia viert komend weekeinde voor de elfde keer de wijnfeesten in een tent op de Maar. Vrijdag wordt het feest om 20 uur ingezet met het uitroepen van de nieuwe wijnkoningin. Aansluitend is er bal. Zaterdag wordt er van 10 tot 13 uur een rommelmarkt gehouden. Om 16 uur maakt de wijnkoningin een rondgang met muziek. Om 20.30 uur gaat de Beierse avond van start. Zondag wordt om 10 uur de mis opgedragen in de tent. Vanaf 11.30 uur kan men frühschoppen en 's avonds vinden er concerten plaats.

Science Park: kraamkamer voor nieuwe bedrijven

Jasper Holthuis, technicus bij de Rijksuniversiteit Limburg, besloot eind 1986 een eigen bedrijf te beginnen. Onder de naam *Visual Communication Productions (VCP)* wilde hij nascholingsprogramma's voor huisartsen maken. De Rijksuniversiteit Maastricht verleende hem alle medewerking door middel van huisvesting, dienstverlening en andere noodzakelijke voorzieningen. Samen met enkele andere starters die van de universiteit kwamen, kon Holthuis in de voormalige Maastrichtse kleuterschool 'Evermenneke' zijn onderneminkje starten.

● *In deze werkruimte van een der bedrijven het IGVG verrichten student-assistenten onderzoek naar de bijwerkingen van geneesmiddelen. Op de achtergrond een geïsoleerde cabine waarin de proefpersonen moeten plaatsnemen. Voor de resultaten van dergelijk onderzoek biedt de pharmaceutische industrie veel geld.*

Foto: WIDDERSHOVEN

Twee jaar later is Holthuis een succesvol zakenman. Zijn bedrijf zet een miljoen per jaar om en zijn instructieprogramma's worden op de televisie vertoond. VCP groeide zelfs zo hard, dat het uit het Science Park moest vertrekken. Sinds 1 september heeft VCP zijn intrek genomen in een deel van de voormalige ROZ-studio.

De mogelijkheden van het Science Park zijn ook door andere startende bedrijven uitstekend benut. De stabiliteit van onderneminkjes als bijvoorbeeld OEM-DATA (informatiesystemen en databanken) en CSD (software) is enorm toegenomen en de werkgelegenheid is flink gegroeid. In de voormalige kleuterschool 'Evermenneke' is nu voor minstens twaalf mensen werk.

Een bedrijf heeft inmiddels een tweede bedrijf opgericht en bereidt de oprichting van dochterbedrijven in de Verenigde Staten en Japan voor. De band tussen de universiteit en de bedrijfjes is sinds de oprichting hechter geworden. De bedrijfjes hebben via de universiteit opdrachten verworven, terwijl de universiteit profiteert door gebruik te maken van diensten en know-how van deze jonge ondernemingen.

Achteraf

In een achterafkamertje van de universiteit in Maastricht is het kantoor van het Science Park gevestigd. Aan het hoofd van het Science Park staat dr Loek Kreukels. Zijn instituut bevordert de oprichting van nieuwe bedrijfjes door jonge, pas afgestudeerde wetenschappers, waarbij wordt uitgegaan van de op de universiteit ontwikkelde kennis.

De geschiedenis van dergelijke Sience Parken begon een halve eeuw geleden in de Verenigde Staten, om precies te zijn in de Stanford universiteit, vlakbij de electronica-industrie van Silicon Valley.

De bezielende rol van grondlegger werd met verve gespeeld door prof. Fred Terman. Hij zorgde ervoor dat twee van zijn knapste pas afgestudeerde studenten, William Hewlett en David Packard, de verdere ontwikkeling van de audio-oscillator (dat is de inrichting in een radiozender die hoogfrequente trillingen produceert) konden voortzetten in een gebouw op het universiteitsterrein: de vruchtbare bodem voor de latere Hewlett-Packard onderneming.

De pil

In 1950 kreeg Terman het bestuur van Stanford zover, dat 200 ha. van het 3.000 ha. grote universitaire complex voor een op wetenschappelijk onderzoek gebaseerd industriepark kon worden gebruikt. Hij haalde later nog enkele academici over om hun onderzoek op Stanford voort te zetten. Daardoor kon op het universiteitsterrein bijvoorbeeld de eerste anticonceptie-pil worden ontwikkeld.

Gaandeweg vestigden zich steeds meer kleine onderzoeksgroepjes op het terrein. In 1980 waren 80 bedrijven in het Industrial Park gevestigd met in totaal 26.000 werknemers.

De basis van het succes was, naast het enthousiasme van prof. Terman, goedkope grond, uitstekende researchfaciliteiten en een zelfbewuste universiteit die er op agressieve wijze in slaagde gerenommeerde wetenschappers, onderzoekers en technici aan te trekken. Het voorbeeld van Stanford is in de Verenigde Staten op grote schaal gevolgd. Niet altijd even succesvol, overigens. Het aantal mislukkingen, ook bij gerenommeerde universiteiten, is vrij hoog.

Maar zoals zo vaak bereikten ons voornamelijk de successtory's over de Atlantische Oceaan. In Europa werden veel pogingen ondernomen het succes van de Stanford universiteit te evenaren.

High tech

En in Nederland werd ook de overheid warm gemaakt.

In Maastricht is de aantrekkingskracht van de universiteit duidelijk. Enkele buitenlandse bedrijven die zich in de afgelopen jaren in het Zuidlimburgse heuvelland hebben gevestigd, noemden de aanwezigheid van de Maastrichtse universiteit zelfs bij de voornaamste vestigingsredenen. Het Science Park van de universiteit kan startende technologisch hoogwaardige bedrijven helpen met zijn kennis en dat maakt de overlevingskansen van die ondernemer ook weer groter.

Innovatie

Het feit dat high tech-bedrijven en medisch-technologische bedrijven zoals Medtronic in Maastricht in de buurt van de universiteit gaan zitten, leidt er ook toe dat de regio een betere naam als innovatiegebied krijgt. Zo werd Zuid-Limburg nog maar enkele jaren terug door een economisch instituut gekenschetst als een regio 'waarvan het innovatieprofiel minder dan gemiddeld is'. De initiatiefnemers voor de oprichting van het Science Park (naast de universiteit, de gemeente Maastricht, de Kamer van Koophandel en de NHB) verwachten door een gestage groei van het park een verbetering te bewerkstelligen van het vestigingsprofiel.

Onderzoek

Dr Loek Kreukels, hoofd van het Science Park, benadrukt dat zijn instituut niet in de eerste plaats is bedoeld als trekker voor elders bestaande bedrijven of voor dochterondernemingen daarvan. Primair staat de bevordering van *spin-off* vanuit de universiteit. De wetenschap kan het bedrijfsleven ten goede komen. „Bovendien biedt het Science Park onderdak en zo mogelijk faciliteiten aan kleinere bedrijven die zich dicht bij de universiteit willen vestigen. Uiteindelijk wordt de economische positie van de regio versterkt door het gebruikmaken van de mogelijkheden die op de universiteit al aanwezig zijn. De kennisoverdracht en de samenwerking tussen universiteit en bedrijfsleven kan leiden tot de oprichting van nieuwe bedrijven en dus tot nieuwe werkgelegenheid in de regio."

Kloof

Kreukels is dus optimistisch over de groei van de werkgelegenheid. Volgens de statuten is de stichting Science Park opgericht om de kennis die aanwezig is op de universiteit Limburg commercieel toe te passen. De kloof tussen de wetenschappelijke vondst en de toepassing daarvan door het bedrijfsleven wordt door de stichting overbrugd. De stichting is in 1986 opgericht en kon mede dankzij PNL-middelen een tweetal panden inrichten voor bedrijfjes en instellingen die nauw met de RL wensen samen te werken.

De toenmalige rector prof dr H.C. Hemker hield al in 1983 een vurig pleidooi voor een instituut dat als link zou fungeren tussen universiteit en bedrijfsleven. De universiteit zou 'door haar specifieke kennis know-how en expertise een kristallisatiekern vormen voor het ontstaan van kleine high-tech ondernemingen'. Zo zou de RL kunnen meehelpen aan het herstel van het sociaal-economisch klimaat in deze provincie.

Twee gebouwen

Het Science Park beschikt nu over twee gebouwen, waarin een tiental bedrijfjes gehuisvest is. Na enkele jaren moeten de bedrijfjes zo gezond zijn, dat ze elders zelfstandig kunnen functioneren. Om daar een beetje druk achter te zetten verhoogt Science Park de huur ieder jaar, tot de prijs na drie jaar op een commercieel niveau ligt.

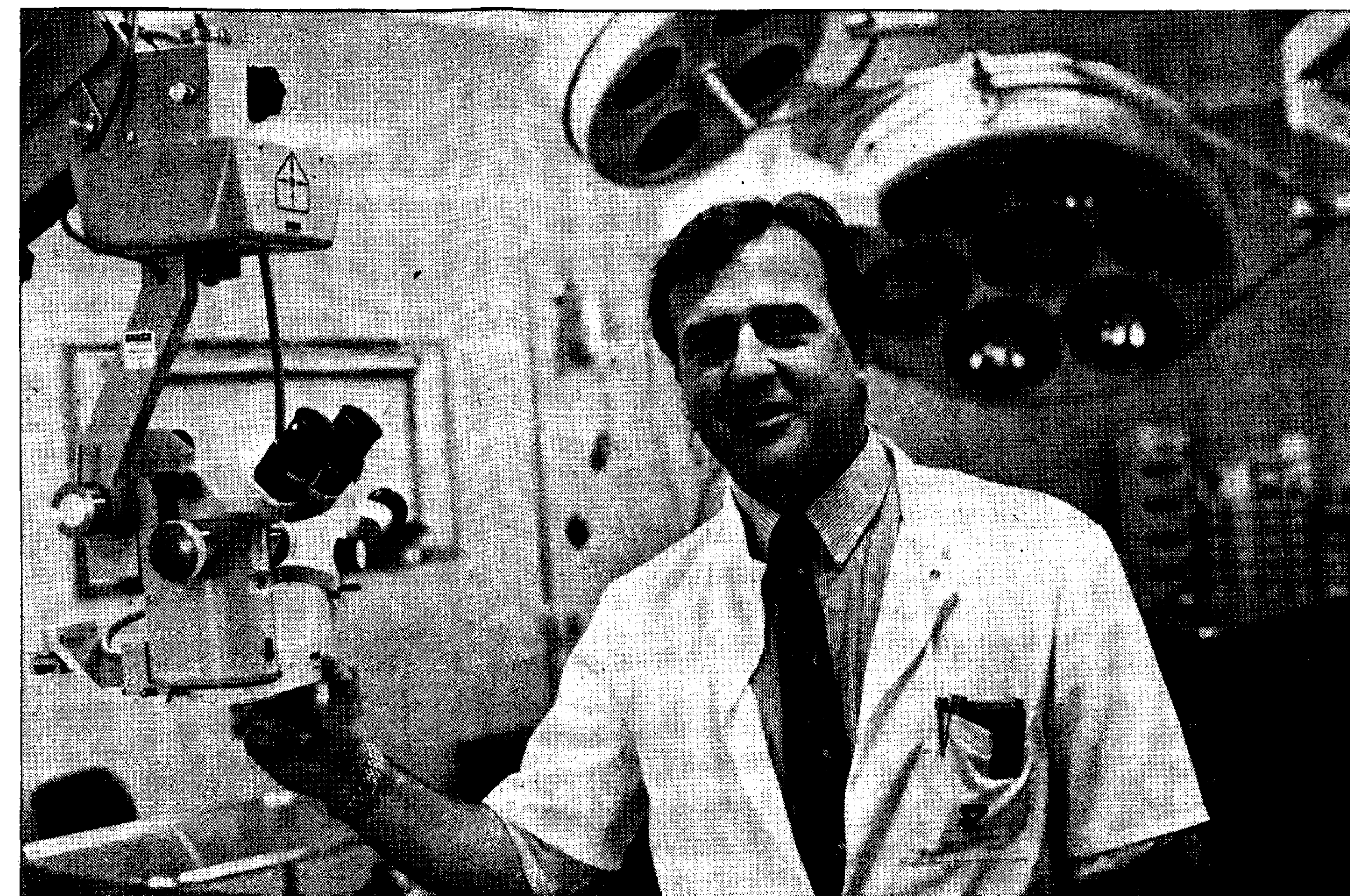
Voorlopig komt er nog geen eind aan de plannen van Kreukels. Binnen de RL circuleren nu ideeën om in het Maastrichtse Randwijk een nieuw prestigieus pand te bouwen waar bedrijven terecht kunnen die de 'kraamkamer' ontgroeid zijn.

In ieder geval heeft het Science Park zelf nu bewezen een goede 'voedster' te zijn van 'pasgeboren bedrijven'.

Peter Bruijns

'Olifantsarmen' slinken in handen van lymfchirurgie

Weleens iemand ontmoet met een vreselijk dikke arm, met een huid die doet denken aan die van een olifant? Zo'n arm, opgezwollen, met een omvang vier maal groter dan de andere arm, betekent pijnen, een last en gaat vaak gepaard met een ondraaglijk schaamtegevoel dat soms uitmondt in straatvrees. Zo'n arm is meestal een gevolg van een operatie; waarbij dan, behalve bijvoorbeeld een tumor, ook een deel van het lymfvaatstelsel is verwijderd. Bij ongeveer vijftig procent van de gevallen treedt dan lymfoedeem op, en dus een opgezwollen arm of been.

● *Dr L.Nieuborg (37), lymfvaatchirurg, tussen zijn werktuig.*
Foto: 3Poot/DRIES LINSSEN.

Het is nog niet zo lang geleden dat massage, fysiotherapie of drainage door middel van een pompje de enige mogelijke behandelingen waren; ouderwetse middelen die nauwelijks een afdoende resultaat boekten.

Ontwikkelingen in de micro-chirurgie hebben nieuwe mogelijkheden tot behandeling geopend. Een kleine groep lymfchirurgen slaagt er sinds enige tijd in het lymfoedeem te omzeilen; een operatieve ingreep brengt het opgezwollen lichaamsdeel tot 'normale' omvang terug.

Eén van deze bevlogen chirurgen is de in Kerkrade werkzame dr L. Nieuborg. Onlangs is hij benoemd tot adviseur van het *Lymphedema Network* in de Verenigde Staten. Dat Network wil ondermeer pogen meer chirurgen een opleiding te geven tot lymfchirurg, zodat meer gevallen van lymfoedeem bestreden kunnen worden.

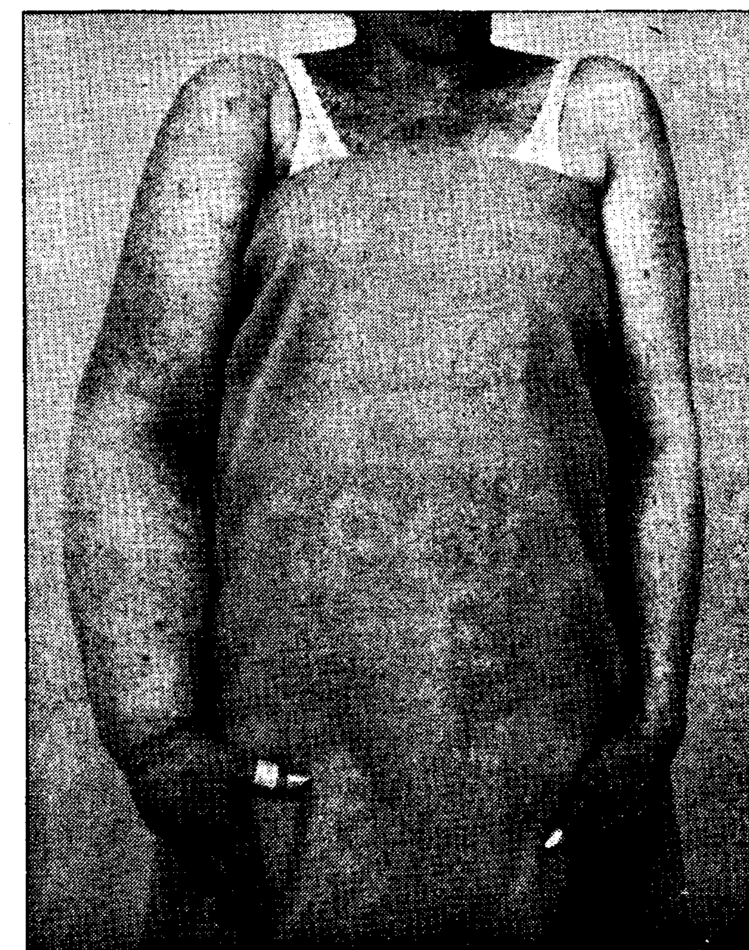
Naast de bloedsomloop bezit het lichaam een lymfvaatstelsel, dat een afvoersysteem is voor eiwitrijk vocht. Nadat het vocht, onder druk door verschillende lymfvaten is getransporteerd komt het terecht in een soort tussenstation; de klieren, waar het vocht geconcentreerd wordt. Daarna komt het in vaten terecht die in directe verbinding staan met de bloedsomloop, waarin het dan wordt afgevoerd. De eiwitten circuleren zo door het gehele lichaam.

Lymfoedeem

Lymfoedeem kan het best gedefinieerd worden als een stapeling van het lymfvocht. Men spreekt in medische termen van een primair en een secundair oedeem. Het primaire lymfoedeem ontstaat waarschijnlijk als gevolg van een aanlegstoornis in een aantal lymfvaten of klieren. Het secundaire lymfoedeem treedt op na een onderbreking van een deel van de lymfvaatketen. Secondaire lymfoedemen komen vaak voor. Ze onstaan bijvoorbeeld na verwijdering van een lies- of okselklier; na bestraling van klierpakketen; door tropische infectieziekten of tuberculose en ernstige letsels aan de ledematen. Versperring van de hoofdlymfvaten bewerkstelligt een ophoping van het lymfvocht, het vocht kan niet verdwijnen, wordt toch nog steeds aangemaakt en veroorzaakt zo de dikke arm of been. Door de hoge eiwitconcentratie in het lymfvocht neemt voorts de kans op infectie toe.

Proeven

Eén voor de hand liggende chirurgische benadering van het lymfoedeem bestaat dan ook uit het opheffen van de versperring in een vroege fase, door middel van microchirurgische technieken.

● *Een patiënt met lymfoedeem aan haar rechterarm.*

Eén van de slechts acht microchirurgen (in de wereld) die weten te opereren in geval van lymfoedeem is dr Nieuborg. Tijdens zijn opleiding tot chirurg werkte Leendert Nieuborg enige tijd als Research Fellow in de Microsurgical Research Unit van het St Vincents Hospital in Melbourne, Australië. Om zijn kennis te toetsen deed hij proeven op dieren. Het centrale idee is dat het mogelijk is gebleken de 'afgesneden' lymfvaten aan elkaar en aan nabijgelegen bloedvaten aan te sluiten. „Ik had bloedvaatjes nodig met een doorsnede kleiner dan 2 milimeter en vond die onder andere bij ratten. Voor de experimenten gebruikte ik piepkleine instrumentjes en speciaal hechtmateriaal; draadjes, vier maal dunner dan een haar." Onder leiding van dr O'Brien leerde hij lymfvaten aan elkaar en aan bloedvaten te koppelen, zodat het lymfvaatstelsel weer in staat is op normale wijze het overtollig lymfvocht af te voeren. Zijn kennis bracht hij mee terug naar Nederland en na het afronden van zijn opleiding kon hij die toepassen op het menselijk lichaam.

Inmiddels zijn in de hele wereld zo'n 1600 mensen wegens lymfoedeem geopereerd, waarvan voor een dertigtal mensen de ingreep helaas nauwelijks mocht baten, omdat het oedeem al te ver gevorderd bleek. Een mooi resultaat, maar als je bedenkt dat er in Nederland alleen al tienduizenden gevallen van lymfoedeem zijn geconstateerd is het aantal geopereerden relatief veel te klein. Dr Nieuborg weet dat er een tekort is aan microchirurgen. „Daarom komen we binnenkort met de leden van het International Lymfhemeda Network bijeen in San Francisco om van gedachten te wisselen over hoe chirurgen in spé tot lymfspecialisten opgeleid kunnen worden."

Collega's van dr Nieuborg schijnen ook nog te weinig geïnformeerd te zijn. Het komt namelijk nog veelvuldig voor dat mensen met lymfoedeem met hun klacht bij de huisarts aankloppen en niet worden doorverwezen. Een kwalijke zaak, vindt dr Nieuborg: „Zij sturen die patiënten weer naar huis met excuses als 'u mag blij zijn dat u van de tumor af bent, die arm... ach dat is nu een schoonheidsfoutje, er valt weinig aan te doen."

Die mensen lezen dus de vakbladen niet.

„Tja, je kunt niet verwachten dat een arts alles dat gepubliceerd wordt leest; het is ook wel begrijpelijk dat als een arts een half uurtje vrije tijd heeft hij eerder een artikel over spataderen leest dan over lymfoedeem. De kans dat hij iemand met spataderen op zijn spreekuur krijgt is namelijk vele malen groter dan dat er zich iemand aandient met lymfoedeem."

Simône van Dorth

TOTALE UITVERKOOP BIJ TEHERAN

ZWARE KWALITEIT BERBER
- 200 × 140 van 650,– voor 425,-
- 240 × 170 van 950,– voor 599,-
- 300 × 200 van 1380,– voor 799,-

Kortingen tot 70% v.d. echte verkoopwaarde

NIEUW! DHURRY'S (plat geweven moderne tapijten in pasteltinten)
- 300 × 200 nu 690,-
- 240 × 170 nu 495,-
- 200 × 140 nu 349,-

EXCLUSIEVE TIBETAANSE TAPIJTEN (in zachte pasteltinten)
- 300 × 200 nu 3750,-
- 240 × 170 nu 2590,-
- 200 × 140 nu 1875,-

FIJNGEKNOOPTE TAPIJTEN
- 300 × 200 uitzoeken vanaf 1290,-
- 240 × 170 uitzoeken vanaf 890,-
- 200 × 140 uitzoeken vanaf 590,-

PERZENHUIS TEHERAN, PROMENADE 143, HEERLEN

Alle tapijten vrijblijvend op zicht; reservering mogelijk

Najaars-positiemode nu voordeliger: bij Prénatal

PRÉ PRIJS

Trui
Kleuren: off-white/grijs of marine/groen
Maten: S-M-L
Normaal 89,95
Préprijs 69,-

Corduroy broek
Kleuren: zwart, marine, off-white of bottle-groen
Maten: 36 t/m 44
Normaal 89,95
Préprijs 69,-

PRÉ NA TAL

Deze aanbiedingen zijn geldig t/m 2 weken na datum van plaatsing van deze advertentie, of zolang de voorraad strekt

HEERLEN, Promenade 12, (bij warenhuis Schunck), 045-711000
MAASTRICHT, Wijcker Brugstraat 52, (Wijck) 043-250663
VENLO, St. Jorisstraat 6, 077-10993
WEERT, Langestraat 31-39 (bij warenhuis Jacobs-Koppers), 04950-21975

Limburgs Dagblad

Voor HEERLEN-CENTRUM en omgeving vragen wij

bezorg(st)ers

voor werkzaamheden tussen 6.00 en 7.00 uur.
Melden Limburgs Dagblad Heerlen,
tel. 045-739376.

GELD

Lage tarieven.
Deskundig advies.
Snelle afhandeling.

Meestal in 4 uur geregeld!

PERSOONLIJKE LENINGEN

Netto in handen	72 x	54 x	42 x
3.000	-	70,-	86,-
6.000	-	140,-	172,-
10.000	192,-	234,-	287,-
20.000	374,-	460,-	564,-
40.000	727,-	914,-	1129,-

Effect. rente vanaf 9,6%

OVERLIJDENSRISICO IS MEESTAL MEEVERZEKERD
Andere bedragen en looptijden zijn óók mogelijk.

043-636200*
Dagelijks van 9 tot 21 uur.

FINANCIERINGSKANTOOR
MOONEN
Scharnerweg 108 Maastricht
meer dan 25 jaar vertrouwd kredietbemiddelaar.

De homologatie van het accoord in de surséance van **BV Teska International** is inmiddels in kracht van gewijsde gegaan, zodat de aan genoemde onderneming verleende surséance een einde heeft genomen.

De bewindvoerder:
Mr. Th.J.M. Oostdijk
Akerstraat 94-98
6411 HD Heerlen

Motoren

AUDI Quatro Turbo coupé 200 PK, bj. '82, mooier dan nieuw, org. 52.000 km. Inruil mog. 045-272350, b.g.g. 06-52127640.

HONDA CB 750 F '77, tel. 045-712595, ƒ 1200,–.

GSX 1100 '80 i.z.g.st., div. nw. ond., vr.pr. 3500,–. Te bevr. Kleingraverstr. 36, Kerkrade-W.

AUDI Quatro Turbo coupé 200 PK, bj. '82, mooier dan nieuw, org. 52.000 km. Inruil mog. 045-272350, b.g.g. 06-52127640.

Fietsen/bromfietsen

SEPTEMBERAKTIE! Alle zware versnellingsbromfietsen, voorradig van Yamaha, Honda en Suzuki. Rens Janssen & Zn. BV, Ganzeweide 54, Heerlerheide, 045-211486.

Te k. gebruikte VESPA, Puch maxi, Vespa scooter tevens voor elke bromfiets gebruikte onderdelen, Maasstr. 3, Beersdal Heerlen, tel. 045-725309.

Te k. VESPA Ciao, dec.'87, met sterw. en verz., pr. ƒ 800,–. 045-451551.

LEKKER VOORDELIG

SOEPVLEES met been kilo	4.98
varkensROLLADE kilo	6.98
STEELCOTELET kilo	7.98
org. LAMSBOUT kilo	9.98
KONIJNEBOUT kilo	9.98
RUNDERLAPPEN kilo	11.98

Donderdag koopavond (behalve in Sittard)
HEERLEN: Heerlerbaan 106
BRUNSSUM: Julianastraat 24
SITTARD: (Sanderbout): Veestraat 42

EURO

AMBY-MAASTRICHT: Lindeplein 1
GEOPEND VANAF WOENSDAG 12 UUR

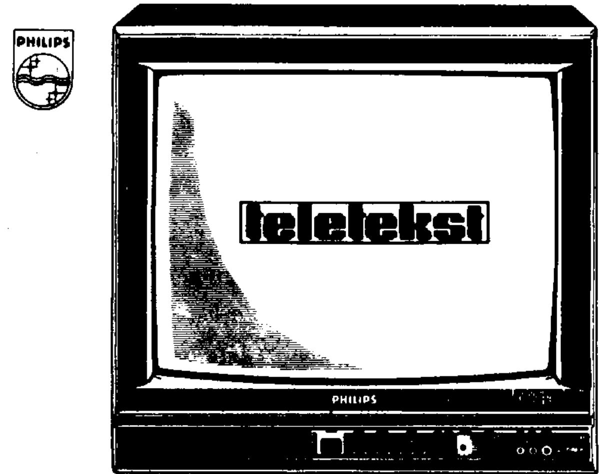
SLAGERIJEN | MEAT PACK

GRATIS* OLYMPISCHE CASSETTESPELER MET SCORETABEL, HALSPEN EN ZWEETBAND.

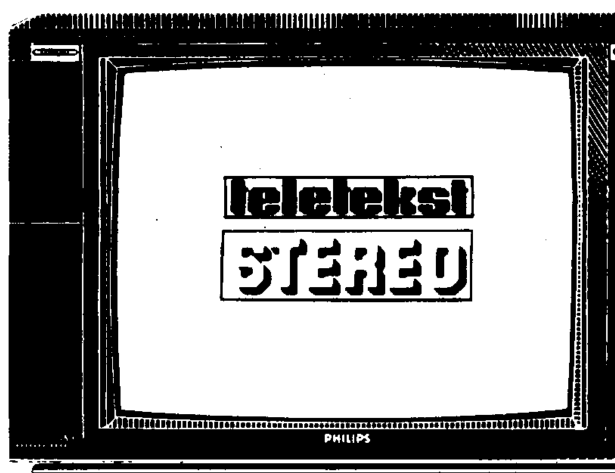
*Bij aankoop vanaf f 250,- aan Philips artikelen.

GRATIS MAXI STICKERVEL MET 32 OLYMPISCHE MASCOTTES!

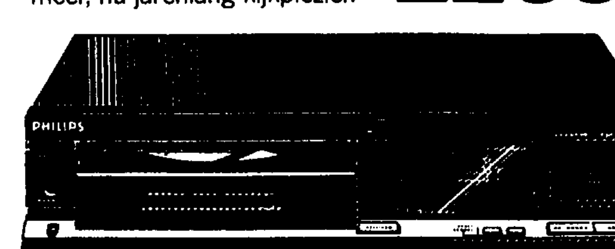
Philips kleurentelevisie 21 CE 1550/TXT
Lekkere maat beeldbuis 55 cm flat square, kompleet met teletekst en alles in de hand met afstandsbediening.
Meerprijs witte uitvoering f 50.–
1399,-

Philips stereo-kleurentelevisie
Steeds meer uitzendingen zijn in stereo, zonde om te missen. Dat hoeft niet meer met deze stereo kleurentelevisie met supergrote 70-cm flat square beeldbuis en 90 voorkeurzenders en 2x15 W geluid. Teletekst is eenvoudig te bedienen. Inklusief afstandsbediening.
1999,-

Philips Matchline HiFi-stereo kleurentelevisie 24 CE 7571/10S
Vormgeving Matchline, beeldbuis 63 cm flat square, geluid HiFi-stereo 2x22 W, teletekst kompleet, wat wilt u nog meer, nu jarenlang kijkplezier.
2299,-

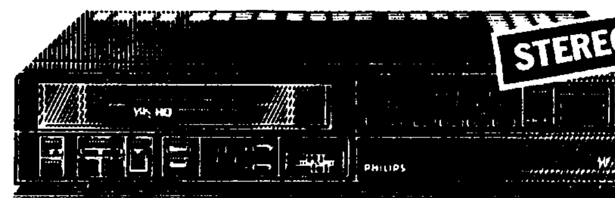
Philips compact disc-speler CD 371
Digitaal geluid van favoriete CD's klinkt op z'n best met deze CD-speler.
Dit voor een superlage prijs.
399,-

BIJ ELKE VIDEORECORDER 5 BANDEN GRATIS

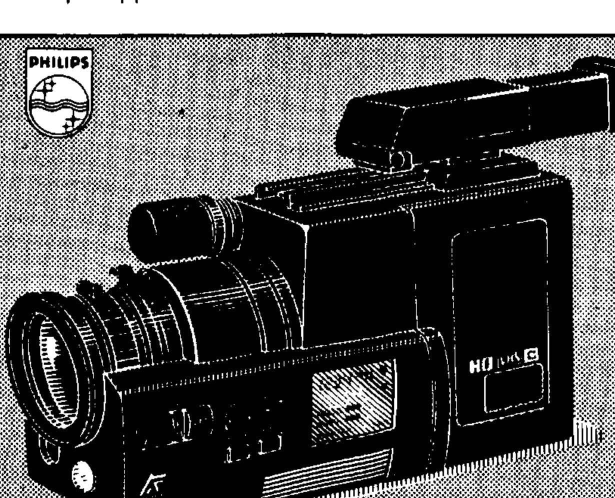

Philips slimline HQ VHS-videorecorder VR 6470/01R
Superplatte videorecorder die weinig ruimte vraagt en veel mogelijkheden biedt.
De afstandsbediening maakt video-kijken extra makkelijk.
999,-

STEREO

Philips slimline HiFi VHS-videorecorder VR 6760/00R
Met deze superplatte videorecorder kunt u ook 8 uur HiFi-stereo geluid opnemen. Voor de liefhebbers van veelzijdige beeld- en geluidsopnamen is dit een echte Philips-topper.
1399,-

Philips kompakte VHS-C HQ-videocamera/recorder met 2 snelheden VKR 6841/00
Wacht niet op Hilversum, maak uw eigen TV-programma's. U bent de regisseur en kiest de hoofdpersonen. Alles is aanwezig: perfekte camera, netvoeding, akku, dus camera klaar, opnemen maar.
2995,-

Philips CD-videospeler CDV 475
Het absoluut allernieuwste van Philips: kombinatie van superieur CD-geluid en prachtige beelden op uw TV. Hiermee bent u helemaal klaar voor het kijken en luisteren van morgen.
De afstandsbediening zit in de prijs.
1599,-

ALLE PHILIPS ARTIKELEN UIT VOORRAAD LEVERBAAR BIJ DOM VAN DEN BERGH

In wit of zwart.

Philips midi compact disc-stereo-kombinatie FCD 365
Prachtig digitaal klinken de CD-speler en de radio. Denk hierbij een dubbel cassettedeck en een versterker van 2x20 W, dan ziet en hoort u iets moois. Twee luidsprekerboxen zijn inklusief en dit alles samen voor
799,-

Philips midi compact disc-stereo-kombinatie FCD 285
Voor nog geen 1000 gulden een kapitale kombinatie van digitale radio en CD-speler; een versterker met 5-bands graphic equalizer en een dubbel cassettedeck. Alsof het niet op kan, ook nog twee luidsprekerboxen.
999,-

Philips HiFi systeemkombinatie STM 880
Deze kombinatie past altijd, want hij is maar 36 cm breed. De mogelijkheden van de tuner/versterker met 2 x 30 W, het dubbele cassettedeck en de CD-speler zijn ongelooflijk. Alles klinkt met grote klasse via de 3-weg basreflex boxen. Inklusief afstandsbediening.
Alles opgeteld voor 'n verrassingsprijs.
1599,-

DOM VAN DEN BERGH

voor prijs, kwaliteit en service.

Sittard, Voorstad 25, telefoon 04490-13145 ● Heerlen, Dautzenbergstraat 48, telefoon 045-713608 ● Venlo, Vleesstraat 43, telefoon 077-14818 ● Maastricht, Nieuwstraat 11, telefoon 043-212774.

Philips autoradio/cassettespeler DC 550
Uw auto een concertzaal met deze autoradio en cassettespeler.
Geheel HiFi-stereo.
349,-
Gratis 2 Philips boxen SFL 509.

Limburgs Dagblad

Woensdag 21 september 1988 ● Pagina 17

MILJOENENNOTA '88/'89

Voor daling financieringstekort geen drakonische bezuinigingen meer nodig

Ruding: „We hadden gelijk"

Van onze verslaggevers

DEN HAAG – Minister van Financiën dr H. Onno C.R. Ruding is geen zelfzuchtig man. Het economisch succes van de afgelopen jaren „bewijst dat we gelijk hadden," maar burgers en bedrijven mogen meeprofiteren van de opbrengsten. Alleen voor zijn mede-ministers blijft Ruding, het optimisme van de Miljoenennota 1989 ten spijt, ouderwets streng. Zij moeten hun uitgaven nu eindelijk eens beter in de hand houden.

Ruding toont zich dit jaar boven alles de bondgenoot van de burgers en de bedrijven. De miljarden-meevaller bij de belastingen wordt voor een deel teruggegeven. „Het is psychologisch van groot belang te laten zien dat de liefde niet van één kant komt. Vorig jaar zijn we bescheiden begonnen met een verlaging van de loon- en inkomstenbelasting, dit jaar gaan de BTW en de vennootschapsbelasting omlaag. In 1990 moeten we een nog grotere stap zetten bij de inkomstenbelasting. Want de Nederlandse belastingtarieven zijn nog steeds veel te hoog."

Meevaller

Ruding verspijkert in de Miljoenennota een belastingmeevaller van maar liefst 11,4 miljard gulden. Van dat bedrag gaat 6,2 miljard gulden naar lastenverlichtig voor burgers en bedrijven, de rest verdwijnt in het financieringstekort van de overheid. Dat kan zo tot zes procent beperkt worden. Precies volgens het regeerakkoord.

Ruding zegt 'graag' meer van de belastingmeevaller terug te willen geven aan burgers en bedrijven 'maar ik zit ook met toenemende rijksuitgaven die gecompenseerd moeten worden', klinkt het verontschuldigend. Voor critici die menen dat de totale belastingmeevaller in kas had moeten blijven heeft de bewindsman ook een passende reactie bij de hand. „Dat is de weg van de jaren zeventig. De collectieve lastendruk is al één van de hoogste ter wereld. Dan loopt de economische groei vast."

De tevreden toon waarmee de lastenverlichting wordt aangeprezen maakt echter direct plaats voor een bezorgde waarschuwingen tegen al te groot optimisme. „Dat is geen gratuite bewering. Ik wil niet geforceerd pessimistisch doen maar ook niet doorslaan door nu al hosanna te roepen. Het financieringstekort is nog steeds te hoog. We zitten boven het EG-gemiddelde".

Echt garantie voor de koopkracht van de burgers kan er – alle belastingplannen ten spijt – niet af. Ruding formuleert voorzichtig: „Op basis van de huidige gegevens en maatregelen zal er volgens de ramingen koopkrachtbehoud zijn voor de minima en andere groepen. Niet per individu. Dat valt niet te zeggen."

„Ik vind dat gemillimeter over de koopkracht, waar we in dit land zo goed in zijn, overigens onzinnig. Het is een illusie dat je dat soort garanties kunt geven. De intentie van het beleid lijkt me duidelijk. En mag ik erop wijzen dat we daarmee verder gaan dan in het regeerakkoord stond? Daarin stond een garantie over de totale kabinetsperiode."

Werkloosheid

Opvallend genoeg komt de bestrijding van de werkloosheid er in het kaardenspel van de Miljoenennota bekaaid af. Een magere 100 miljoen extra, zo luidt de boodschap. Is er geen aanleiding om hiervoor meer geld uit te trekken? Het antwoord is kort en krachtig 'nee'.

„Er mag niet alleen gekeken worden naar hetgeen er nu in de begroting wordt voorgesteld. Alle maatregelen die het kabinet immers al eerder nam lopen gewoon door. Als je dat er allemaal bij optelt kom je tot zeer grote bedragen, ongeveer een miljard meer dan in het regeerakkoord stond."

„Sommige maatregelen werken inderdaad niet zoals wij gedacht hadden. Het kabinet is daarin een beetje gefrustreerd, dat geef ik best toe. In het Jeugd werkgarantieplan zit een droevige vertraging. Enkele grote gemeenten liggen dwars."

Er zijn ook grenzen aan wat de overheid kan doen. „Met extra geld wordt het scheppen van een baan erg duur. Bovendien treedt er verdringing op ten nadele van werkenden. Je moet enorm oppassen dat je niet in die val dondert," waarschuwt Ruding.

Realisme

In één adem dringt hij aan op realisme, aangezien 'de feitelijke werkloosheid zo'n 200.000 lager ligt dan de cijfers tot nu toe aangeven'. „Dat maakt een vermindering met 200.000 veel moeilijker."

Ruding wil wel kwijt dat wat hem betreft werklozen best wat harder aangepakt mogen worden. Indien er voor hen talrijke maatregelen worden genomen door de overheid om ze weer van een baan of scholing te voorzien en men weigert dat, zouden sancties op de uitkeringen toegepast moeten worden. Dat geldt ook als men niet komt opdagen bij de heroriënteringsgesprekken. Een taak voor de Gemeentelijke sociale diensten, aldus de minister.

Tegelijk houdt de schatkistbewaarder opnieuw een pleidooi voor een verlaging van het minimumloon, een maatregel die hij voor 1990 als 'juist en sociaal' aanduidt. „Soms moet je de durf hebben om een keuze te maken tussen werk en inkomen. En dan zet ik werk hoger," geeft hij te kennen.

Terug naar de kale cijfers uit de Miljoenennota. De minister van Financiën lijkt zijn collegae in het kabinet nog steeds niet overtuigd te hebben van de noodzaak de uitgaven te matigen. Weliswaar wordt er voor twee miljard extra omgebogen, maar met de andere hand wordt 1,6 miljard extra uitgegeven aan nieuwe beleidsmaatregelen.

Ruding erkent het probleem. „Er is altijd sprake van een compromis. Ik wil niet ontkennen dat het in een klimaat waar belastingmeevallers optreden veel moeilijker is te bezuinigen."

Ook voor de toekomst noemt Ruding de uitgavenbeheersing „de achillespees" van het voorgestane beleid. „De les van de laatste jaren moet zijn dat de omvang van de bezuinigingen niet is bepaald door de noodzaak om het financieringstekort terug te dringen maar door te hoge uitgaven als gevolg van overschrijdingen. Dat is een groot risico." Dat 'Den Haag' er een potje van maakt wijst Ruding echter met kracht van de hand. Volgens hem is er wel degelijk voortgang geboekt bij de beheersing van de uitgaven al is de zaak 'nog niet voor elkaar'.

Met enige economische groei en beheersing van de uitgaven acht Ruding ook in de komende jaren een combinatie van belastingverlaging en reduktie van het financieringstekort mogelijk. „Daarvoor zijn dan geen drakonische bezuinigingen meer nodig. Maar we moeten het geld niet gaan verjubelen, zoals in de zeventiger jaren gebeurde. Voor die zonde uit het verleden worden we nog tot op de dag van vandaag gestraft. Per dag loopt de staatsschuld met 50 miljoen gulden op."

Of aanhoudende soberheid politiek haalbaar is? Ruding: „De mensheid is welwillend maar zwak en dat is vervelend. Dat soort grappen als met de overschrijdingen in de WIR moeten we niet nog eens hebben. Ik ben geen onheilsprofeet, maar als men eerder naar mij had geluisterd was het niet zo ver gekomen."

● Belofte maakt schuld... Na het behalen van drie gouden medailles op de Olympische Winterspelen in het Canadese Calgary beloofde het Tweede-Kamerlid Erica Terpstra (VVD) dat zij schaatsvirtuoze Yvonne van Gennip zou uitnodigen voor de opening van de Staten-Generaal op Prinsjesdag. Erica hield haar woord en Yvonne nam de uitnodiging graag aan. Gisteren was het zover.

● Wie denkt dat het verschijnsel Oranjeklant aan het uitsterven is, moet maar eens op de derde dinsdag van september in Den Haag komen kijken. Ook op deze Prinsjesdag waren weer duizenden mensen op de been om een glimp te kunnen opvangen van de gouden koets en haar koninklijke passagiers. Onder de kijklustigen waren opvallend veel jeugdige toeschouwers. Volgens de Haagse politie stonden er ditmaal meer mensen langs de route dan vorig jaar. Wanklanken waren er nauwelijks.

Foto's: DRIES LINSSEN

Beheerste groei

In oktober vorig jaar zag het even ernaar uit dat de economie een forse deuk zou oplopen. De angstaanjagende koersval op de internationale effectenbeurzen, 'zwarte maandag' genoemd, zorgde voor nieuwe bespiegelingen over het jaar 1929, toen de aandelenmarkt in de Verenigde Staten reddeloos in elkaar zakte en er een economische crisis op volgde die zijn weerga niet kende.

Parallel aan de 'krach' van '29, die het jaar daarvoor werd ingeluid met een eerste koersdaling, zou ook nu een echte crisis op de beurskrach van oktober '87 volgen. Gelukkig is er dit jaar van die sombere voorspelling niets uitgekomen. Integendeel. De economische groei bedroeg de afgelopen twee jaar gemiddeld twee procent, en de provincie Limburg stevent in 1988 volgens een recent rapport zelfs op drie procent af.

Met deze verwachtingen lopen de berekeningen die het kabinet heeft laten maken van de koopkrachtontwikkeling aardig in de pas: de 'gemiddelde werknemer' heeft volgend jaar drie procent meer vrij te besteden. Dat is mogelijk door een combinatie van – bescheiden – loonsverhogingen en een verlaging van de belastingtarieven (BTW).

Het lijkt erop dat de huidige periode van economische bloei, die alweer enkele jaren aanhoudt, zich ook in 1989 voortzet. Ongetwijfeld is die economische groei mede tot stand gekomen, dank zij het scala aan investeringssubsidies en andere financiële tegemoetkomingen van de overheid. Dat geldt in het bijzonder voor de 'achtergebleven' regio's zoals Zuid-Limburg, waarin extra gelden zijn gepompt. Maar de verbeterde situatie is natuurlijk niet alleen de verdienste van dit kabinet. Een overheid kan nog zoveel geld in de economie steken, allereerste voorwaarde is dat er een (natuurlijke) markt is waarin vraag en aanbod dicht bij elkaar zitten.

Maar het is niet allemaal rozegeur en maneschijn in de nieuwe Miljoenennota, en dat zou ook niet reëel zijn. De vrijwel constante economische groei ten spijt, blijken de uitgaven elk jaar opnieuw de inkomsten te overtreffen. De totale schuld van de Nederlandse overheid zal eind 1989 het bijna onvoorstelbare bedrag van 300 miljard gulden benaderen. Een schuld die ondanks alles blijft oplopen, vooral ook omdat bewindslieden keer op keer niet in staat blijken te zijn om hun uitgaven onder controle te houden.

Ondanks het huidige, relatief lage rentepeil loopt de staatsschuld dagelijks op met 50 miljoen gulden. Een kleine wending in de economische situatie, die een stijgende rente veroorzaakt, en de gevolgen laten zich raden. Zelfs bij een gelijkblijvend rentepercentage blijkt de minister van Financiën moeite genoeg te moeten doen om de herfinanciering van de staatsschulden sluitend te krijgen.

Hoewel er dus duidelijk sprake is van economische bloei, blijft beheersing van de overheidsuitgaven een eerste vereiste. Het verleden heeft immers niet alleen geleerd dat uitgaven snel uit de hand kunnen lopen; maar ook dat aan een periode van economische opleving regelmatig een einde komt.

In dat opzicht is het ook beklemmend dat de werkloosheid in Nederland nog steeds behoorlijk hoog is. Het kabinet heeft verwoede pogingen gedaan om iets wezenlijks tegen dat euvel te ondernemen, laatstelijk nog op enigszins kunstmatige wijze door met een voorstel te komen om (oudere) werklozen in de WAO op te nemen. Ook de opschoning van de inschrijvingsregisters van de arbeidsbureaus is in feite niet meer dan een kunstmatige verlaging van de cijfers: ze zakken daardoor met ongeveer 200.000.

Maar er blijven dan nog steeds meer dan 400.000 werklozen over die van de economische bloei weinig geprofiteerd hebben – evenals de minimumloners die nu weer met een verlaging van hun inkomen bedreigd worden. Mogelijk dat de verlaging van de BTW-tarieven de vraag naar 'zwart werken' terugdringt en daarmee bijdraagt aan een groei van de werkgelegenheid.

De resultaten die het kabinet van de werkloosheidsbestrijding verwacht zijn echter niet erg hoopgevend. Een vermindering met 15.000 werklozen in 1989 is op zijn zachtst gezegd een zuinige doelstelling, zeker gezien de verwachtingen die premier Lubbers in het verleden heeft opgeroepen. In die zin komt de Miljoenennota dan ook niet erg geloofwaardig over.

HB

NV: falende aanpak werkloosheid – VNO: belastingmeevallers verkeerd besteed

Vakbonden en ondernemers veroordelen kabinetsbeleid

Van onze redactie economie

HAAG – Uit zowel kringen van ondernemers als van de beweging komt kritiek op de Miljoenennota van het kaet. De werknemersorganisaties tonen zich daarbij het st teleurgesteld over de huns inziens veel te slappe aan- van de werkloosheid. De FNV vindt dat de ministers- van premier Lubbers op dat punt ronduit 'faalt'. Het inet laat het bij de moedeloze constatering dat het beleid nu toe onvoldoende is geweest, zo schrijft de FNV. „Aan-kende nieuwe initiatieven ontbreken."

Verbond van Nederlandse Onemingen (VNO) herhaalt in zijn e nog eens het al meermalen in geverskring gehouden pleivoor verlaging van het miniloon. Mèt minister van Sociale n De Koning is het VNO van g dat lagere loonkosten voor d op het minimum meer mokheden voor deze mensen zoupleveren om aan een betaalde te komen.

VNO verwijt het kabinet dat het omvangrijke belastingmeevalverkeerd besteedt. Te veel van ld wordt gebruikt voor uitgadie boven de eigen begroting uitgegaan. Nederland zou beter wanneer de verschillende dementen zich nauwkeuriger aan begrotingen zouden houden. zou meer geld gestoken kunworden in zaken als wegen en ls, waarom het verbond al jag vraagt en waarvoor 'nu eina in bescheiden mate' iets exbeschikbaar komt om knelm op te heffen.

(NCW) komt het kabinet er niet slecht af. „Zowel de feitelijke gang van zaken als de verwachting voor 1989 ziet er redelijk gunstig uit," aldus het NCW. Over geluk heeft het kabinet niet te klagen, 'want opnieuw zit de internationale conjunctuur goed mee'. Wel blijft ook het NCW vinden dat de departementen beter op de hun toegestane financiën moeten blijven letten. Het kabinet heeft volgens het verbond een verkeerde keus gedaan met lagere WW-premies voor werknemers en hogere voor werkgevers. Daar had beter een verhoging van de kinderbijslag voor in de plaats kunnen komen. Op die manier zou worden voorkomen dat op kosten van de werkgevers inkomensbeleid wordt gevoerd met sociale premies.

Aan werknemerskant valt in de FNV de klacht dat het kabinet de sociale minima en de uitkeringsgerechtigden 'op geen enkele manier laat meedelen in de groei van de welvaart'. Hoewel het geld ervoor is, besteedt het kabinet het echter aan andere zaken en blijven 'ambtenaren en trendvolgers opnieuw achter bij de werknemers in het particuliere bedrijfsleven', zegt de FNV. Ze noemt dit 'volstrekt onaanvaardbaar'.

creatief

gebrek aan creativiteit wordt kabinet ook verweten door het OV, de grootste organisatie van ernemers in het midden- en nbedrijf. Maatregelen die een kelijke doorbraak zouden kunn bewerkstelligen in de bestrijvan de werkloosheid, durft het inet nog steeds niet te nemen, dus het verbond. Mèt het NCOV, organisatie van christelijke onemers in het midden- en kleinbedrijf, bepleit het KNOV forse rheidsbijdragen aan ondernemers die langdurig werklozen in dienst nemen, en verlaging van het BTW-tarief voor diensten waarvan kosten voornamelijk uit arbeidsloon bestaan.

is al in overweging gegeven ppers, loodgieters, reparatiebedrijven en dergelijke uit het 20 18,5) procents tarief te halen hun werk voortaan slechts met lage BTW-tarief van 6 procent te asten. Het midden- en kleinbedrijf heeft verreweg het grootste deel in de groei van de werkgelegenheid, zo stelt het NCOV. Dat zou veel groter kunnen zijn door beactiviteiten naar het lage BTW-tarief over te hevelen. Het NCOV zegt tegelijkertijd een bijna stochtelijk pleidooi te willen den voor een verdere verlaging het hoge BTW-tarief tot 15 pro- in 1990.

Stiefkind

De Vakcentrale MHP ('het kabinetsbeleid kan bepaald bogen op successen') vindt ook dat het niet aangaat de lonen van ambtenaren nog langer te laten achterblijven bij de salarissen die in het particuliere bedrijfsleven tot stand komen. Het leidt onvermijdelijk tot verdere kwaliteitsverlies in het overheidsapparaat, zo waarschuwt de MHP. De vakcentrale verwijt het kabinet overigens tegelijkertijd dat de bestrijding van de werkloosheid kennelijk als een stiefkind wordt behandeld.

Het Christelijk Nationaal Vakverbond valt de FNV bij in haar kritiek dat het kabinet de meevallers in de belastingopbrengst voor een (te) groot deel besteedt aan verlaging van de lasten (belasting en premies) voor burgers en bedrijven. De vakcentrales zouden de voorkeur geven aan extra bestedingen ter bestrijding van de werkloosheid. Het CNV denkt daarbij aan een verhoging van de overheidsinvesteringen. Bovendien zou de bouw onder het lage BTW-tarief moeten worden gebracht om zo niet alleen de volkshuisvesting goedkoper te maken maar tegelijkertijd de bedrijvigheid in die sector (en daarmee de werkgelegenheid) te vergroten.

emies

gen doen zowel KNOV en OV als andere werkgeversorgaties over de druk van de sociale mies. Het VNO zegt het onbelijk te vinden dat de werkgelasten met 0,2 procent extra den verhoogd. Dat de premie de kinderbijslag straks door de tkist en niet langer door de gevers zal worden betaald, volgens de ondernemers niet een voordeeltje voor de werkge- worden beschouwd. Daarbij het immers om een tegemoetng in het verlies dat ondernen leden door het afschaffing WIR (subsidie op investerin-

de ogen van het Nederlands stelijk Werkgeversverbond

Financieringstekort van het Rijk kasbasis, in procenten van het netto nationaal inkomen.

Onverwachte bloei van de economie

DEN HAAG – De economische ontwikkeling is in 1988 gunstiger geweest dan zich aanvankelijk liet aanzien. Ook voor het komende jaar wordt een dergelijke ontwikkeling verwacht. Dit zegt het Centraal Planbureau (CPB) in de Macro Economische Verkenning 1989.

Volgens het CPB werpt het kabinetsbeleid gericht op beheersing van de uitgaven, lastenverlichting en beperking van het financieringstekort duidelijk vruchten af.

Het is dan ook niet nodig het beleid anders in te richten. Wel zal het aangevuld moeten worden met maatregelen waardoor de arbeidsmarkt beter gaat werken, grotere beloningsverschillen ontstaan en meer mogelijkheden worden geschapen voor scholing en het opdoen van werkervaring, aldus het planbureau.

Voor volgend jaar wordt een economische groei van circa drie procent voorspeld. De produktie in de bedrijven neemt 2,5 procent (exclusief energie 3,5 procent) toe. De particuliere consumptie stijgt eveneens met 2,5 procent.

De export blijft zich voorspoedig ontwikkelen. Een toename van 4,75 procent ligt in het verschiet. Aangezien de import maar met vier procent toeneemt, stijgt de winst op de handelsbalans tot 9 miljard gulden. De investeringen (exclusief woningen) nemen met vijf pocent toe.

Inflatie

In de Macro Economische Verkenning waarschuwt het CPB wel voor enkele gevaren die de economie bedreigen. Met name worden genoemd een versnelling van de inflatie in de Verenigde Staten (met effecten ook hier), stijgende renten en een waardedaling van de dollar.

Oppositie valt over stagnatie bij verlagen werkloosheid

Kamer wil meer banen voor laagstbetaalden

Van onze parlementaire reacties

DEN HAAG – De grote partijen in de Tweede Kamer vinden dat het kabinet meer moet doen om banen te scheppen voor de laagstbetaalden. Dat kan door een verlaging van de sociale premies die bedrijven betalen over het minimumloon. De regeringspartijen CDA en VVD en de oppositiepartijen PvdA en D66 tonen zich in hun eerste reacties op de Miljoenennota op dit punt opmerkelijk eensgezind. De grote partijen nemen geen genoegen met de voor 1989 voorspelde daling van de werkloosheid met 15.000.

CDA en VVD delen de optimistische toonzetting van de Miljoenennota. CDA-fractievoorzitter De Vries roemt in een eerste reactie de 'succesformule' van twee kabinetten-Lubbers. VVD-fractievoorzitter Voorhoeve prijst de 'volharding waarmee de hardnekkige groei van de collectieve uitgaven tot stilstand is gedwongen'. PvdA-leider Kok daarentegen vindt dat de Miljoennota een 'opvallend gebrek aan evenwicht, rechtvaardigheid en oog voor de toekomst' vertoont. D66-fractievoorzitter van Mierlo spreekt over 'gemengde' gevoelens'.

'Onaanvaardbaar'

De oppositie valt vooral over de stagnatie bij het verlagen van de werkloosheid. Van Mierlo noemt het 'onaanvaardbaar' dat het doel, een half miljoen werklozen in 1990, niet gehaald wordt ondanks het gunstig economisch perspectief. De partijen opperen verschillende methodes om de werkloosheid verder terug te dringen. De PvdA vindt dat langdurig werklozen in gemeentelijke arbeidspools de mogelijkheid moeten krijgen werkervaring op te doen, en bepleit verdere herverdeling van werk. D66 eist een vergroting van de overheidsinvesteringen en verlaging van de BTW.

Inkomens

Het CDA wil dat er meer schot komt in de 'teleurstellend langzaam' op gang gekomen werkgelegenheidsprojekten. De grootste regeringspartij verwijt, net als premier Lubbers, de werkgevers dat ze te weinig doen in de strijd tegen de werkloosheid. Het CDA wil bovendien niet tot 1990 wachten met extra overheidsinvesteringen voor verbetering van de infrastructuur. De VVD wil het werken in deeltijd bevorderen.

De belastingverlaging waarmee het kabinet volgend jaar de koopkracht van de burgers op peil wil houden, stuit op kritiek van PvdA en D66. 'Ondoelmatig en onrechtvaardig' noemt Kok deze methode: „Van een gelijkmatige inkomensontwikkeling voor alle categorieën Nederlanders is geen sprake." Van Mierlo is niet gelukkig met de vergroting van de inkomensverschillen.

CDA en VVD zijn wel te spreken over de verdeling van de belastingmeevaller. De Vries is vooral blij met de verhoging van de kinderbijslag. Het CDA constateert dat ook de mensen met de laagste inkomens er over de hele kabinetsperiode iets op vooruit gaan. In het regeerakkoord was slechts behoud van koopkracht beloofd.

Overheidspersoneel

De VVD vindt dat er meer geld moet worden uitgetrokken voor de arbeidsvoorwaarden van het overheidspersoneel. Het kabinet wil 100 miljoen gulden bezuinigen. „De kwaliteit van het overheidsmanagement en de beschikbaarheid van schaarse specialismen vragen om een adequaat arbeidsvoorwaardenbeleid," aldus Voorhoeve.

Staatsschuld naar 300 miljard

Financiering problematisch

Van onze parlementsredactie

DEN HAAG – Er ontstaan steeds meer problemen bij de financiering van de nog altijd stijgende staatsschuld. Minister Ruding (financiën) schrijft dit in de Miljoenennota en het begrotingshoofdstuk nationale schuld.

De staatsschuld zal eind 1989 op 297 miljard gulden uitkomen, 46 miljard gulden meer dan begin 1988. Oorzaak vormt het financieringstekort van de overheid: zowel in 1988 als 1989 overtreffen de uitgaven de inkomsten met 28 miljard gulden. De toenemende staatsschuld kost volgend jaar 41,2 miljard gulden aan aflossingen van leningen en rente daarop.

Ruding merkt op dat het hem steeds meer moeite kost om op de kapitaalmarkt voldoende geld tegen goede voorwaarden aan te trekken ter dekking van de schuld. Zo moest de looptijd van staatsleningen al beperkt worden van tien naar zeven jaar, wilden beleggers nog voldoende interesse tonen. Daarnaast moest overgegaan worden op een systeem waarbij leningen in één keer worden afgelost en niet meer in meerdere fasen.

De bewindsman maakt zich zorgen over het feit dat steeds meer buitenlandse beleggers de staat geld lenen. Indien zij ineens een deel van hun bezit zouden afstoten ontstaat het risico van een hogere rente en een waardedaling van de gulden.

Nog verder

In de Miljoenennota stelt Ruding dat de enige manier om de financiële positie van het rijk weer gezond te maken, een verdere reductie van het financieringstekort in de toekomst is. De reduktie zal in de jaren negentig tussen 0,5 en 0,85 procent per jaar moeten liggen. Indien dit proces gepaard gaat met een dalende rente, is een ommekeer mogelijk waarbij de staatsschuld gaat dalen.

Prijzen stijgen met een procent

Economie groeit in 1989 met 3%

Vervolg van pagina 1

DEN HAAG – Minister Ruding (Financiën) geeft in 1989 4,2 miljard gulden uit om de belastingen voor burgers en bedrijven te verlagen.

De belangrijkste, al eerder aangekondigde, maatregelen zijn:

1. verlaging van de vennootschapsbelasting;

2. verhoging van de kinderbijslag met vier procent in 1989 en 5,5 procent in 1990;

3. verlaging van het hoge BTW-tarief met 1,5 procent tot 18,5 procent.

Andere maatregelen die aan de Tweede Kamer worden voorgesteld zijn:

A. een verhoging van de huren per 1 juli met drie procent;

B. verlaging van de bijstandsuitkering voor jongeren per 1 juli;

C. een grote stap vooruit bij de sanering van de verzekering tegen ziektekosten;

D. een bezuiniging van 100 miljoen op de kleine scholen;

E. voor het aanpakken van de fileproblemen in de Randstad wordt vanaf 1990 400 miljoen per jaar uitgetrokken.

Optimisme

In de Miljoenennota en de door koningin Beatrix uitgesproken Troonrede legt het kabinet-Lubbers een groot optimisme aan de dag over de economische ontwikkeling. De economie zal volgend jaar met drie procent groeien. De handel met het buitenland groeit zelfs met bijna vier procent. Grote bedreigingen voor de bloei van de economie vormen de stijging van de rente, de daling van de dollar-koers en de aanwakkerende inflatie.

Prijsstijging

Het kabinet rekent met een prijsstijging van één procent. Het hoopt dat de verlaging van de BTW de ondernemers ertoe brengt hun prijzen te matigen. Gaan de prijzen met meer dan één procent omhoog, dan komt de koopkracht van de mensen met de laagste inkomens in de knel. De miljarden die het kabinet uittrekt voor verlaging van de belastingen, leveren de minima niet meer dan de nullijn op. Alle tweeverdieners en alle alleenverdieners boven modaal gaan er zo'n twee procent op vooruit.

Schuld

De ministers mogen volgend jaar volgens de begroting 170 miljard gulden uitgeven. De schatkist ontvangt in 1989 146 miljard gulden. Grootste begrotingspost vormen de rente en aflossing over de in het verleden opgebouwde nationale schuld: daar wordt 41 miljard aan uitgegeven. Minister Ruding rekent in de Miljoenennota voor dat ook in een volgende kabinetsperiode strak de hand moeten worden gehouden aan de begrotingen, om te voorkomen dat de staatsschuld uit de hand loopt.

Lubbers: kabinet verkeek zich op aard en karakter van het probleem

Terugdringen werkloosheid veel moeilijker dan verwacht

an onze parlementaire redactie

HAAG – „Het terugdringen de werkloosheid is veel lijker dan we dachten. We ben ons verkeken op de aard het karakter van het probleem." Dat zei premier Lubbers maandag bij de toelichting de Miljoenennota en de troonrede.

Volgens de premier staan kabinet en sociale partners voor het dilemma dat er weliswaar veel arbeidsplaatsen worden gecreëerd, maar dat de werkloosheid desondanks veel te hoog blijft. De premier noemde dat een zorgelijke ontwikkeling'.

Als een van de belangrijkste oorzaken van het achterblijven van de werkloosheidsbestrijding noemde Lubbers de hoogte van het minimumloon en de kosten die de werkgevers daaraan hebben. Het kabinet doet overigens in de Miljoenennota geen nieuwe concrete voorstellen om het minimumloon te verlagen. „We willen eerst een fundamenteel debat met het parlement en de sociale partners, voordat we met concrete voorstellen komen," aldus de premier. Eerdere pogingen van het kabinet om het minimumloon te verlagen, strandden in de Tweede Kamer.

Winsten

Lubbers verwijt de werkgevers te veel aandacht te hebben voor de verbetering van hun winsten en te weinig oog voor de bestrijding van de werkloosheid. „De werkgevers hebben weliswaar de principiële bereidheid getoond mee te werken aan de bestrijding van de werkloosheid, maar daar is in de praktijk te weinig van terecht gekomen," aldus Lubbers.

Hij spoorde de werkgevers aan meer langdurig werklozen in dienst te nemen. „Als bij voorbeeld van alle honderd nieuwe mensen die bij de bedrijven in dienst worden genomen, tien langdurig werklozen zijn, is de overheid bereid geld beschikbaar te stellen voor verlaging van de arbeidskosten voor die groep."

Dat geld zal dan overigens in mindering worden gebracht op het budget dat het kabinet voorlopig heeft bestemd voor het creëren van arbeidsplaatsen bij de overheid voor langdurig werklozen.

Lubbers spoorde de werknemers aan door te gaan met loonmatiging. „Die matiging heeft zoveel bijgedragen aan de sterke groei van de werkgelegenheid, dat we daarmee door moeten gaan." Hij kan zich echter voorstellen dat zij daartoe alleen bereid zijn, als de werkgevers daar extra inspanningen ten behoeve van de werkgelegenheid tegenover stellen. „Dat kan overigens niet wettelijk worden afgedwongen," aldus de premier.

Grens bereikt

Minister Deetman kreeg van de premier een onverwacht steuntje in de rug. Al jarenlang beweert de minister van Onderwijs, dat op zijn departement niet meer te bezuinigen valt zonder ernstige schade aan het onderwijs te berokkenen. Vanaf dit moment steunt Lubbers zijn minister daarin. „We menen bij O en W de grenzen van de bezuinigingen bereikt te hebben. Het kan niet verder," aldus de minister-president.

●*Premier Lubbers ...zorgelijke ontwikkeling...*

Om die reden hoeft Deetman ook niet de totale overschrijding van zijn begroting op te vangen. Door het toenemend aantal studenten, wordt er meer aan studiebeurzen uitgegeven, dan was verwacht. Van die tegenvaller nemen de andere ministers driehonderd miljoen gulden voor hun rekening. Volgens Lubbers kun je niet doorgaan met bezuinigen op het departement van Onderwijs, als je tegelijkertijd zegt dat je door middel van opleiding wilt investeren in de toekomst.

Overigens noemde hij het wel redelijk dat ook de jongeren zelf iets bijdragen aan hun opleiding. Vandaar dat een zekere verlaging van de studiebeurs, volgens de premier niet onaanvaardbaar is.

Rekenkamer

De premier weerlegde de kritiek van de Algemene Rekenkamer dat de controle op de overheidsuitgaven tekort schiet. „Hieraan ligt een presentatieprobleem ten grondslag," aldus Lubbers. Volgens hem nemen veel overheidsuitgaven automatisch toe als gevolg van de hogere economische groei. „Overschrijdingen moeten dus worden gerelateerd aan het groeiend nationaal inkomen."

DEN HAAG – Regio's als Zuid-Limburg zullen meer moeten bijdragen aan de economische groei. De steun van Den Haag moet zich niet beperken tot de inzet van regionale middelen. In de Miljoenennota schrijft minister De Korte van Economische Zaken dat het accent moet verschuiven naar 'de bevordering van een grote bijdrage van de regio's aan de economische groei'. De nadruk wordt daarbij gelegd, aldus de nota, op het laten benutten van de sterke vestigingsplaatsfactoren van een regio.

In dat kader is bij de herziening van de regionale investeringspremie-regeling (IPR) ook een sterker accent gelegd op het aantrekken van nieuwe vestigingen. Daarvoor is meer premie beschikbaar dan voor uitbreidingen van bedrijven die al in de regio gevestigd zijn. Ook is de financiële ruimte voor de subsidiëring van 'majeure' projecten verruimd. Dat is tevens gedaan om tegemoet te komen aan de groeiende concurrentiestrijd in de grensregio's, met name in Zuid-Limburg.

Financiële steun gericht op aantrekken nieuwe vestigingen

Regio's moeten bijdragen aan groei van economie

Stabiliteit

Nadat herhaaldelijk de regionale investeringsfaciliteiten in Nederland zijn gewijzigd belooft het kabinet in de gisteren gepresenteerde nota 'de nodige stabiliteit en continuïteit te verschaffen wat betreft het IPR-regiem'. Nieuwe subsidieregelingen, bijvoorbeeld voor innovatie- of kwaliteitsprojecten, zijn niet te verwachten. Daarvoor ontbreekt de financiële ruimte. „Wel zal worden bevorderd dat aan deze aspecten meer aandacht in de regioprogramma's wordt gegeven," aldus de nota.

Met het oog op 1992, het jaar waarin de Europese Gemeenschap een open markt gevormd moet hebben, zegt de minister dat ondersteuning wordt geboden aan grensoverschrijdende actieprogramma's die het bedrijfsleven zoveel mogelijk op de nieuw ontstane situatie helpen voorbereiden. Daarbij zal een maximaal beroep worden gedaan op 'de Brusselse mogelijkheden'.

Het budget voor het regionaal beleid is trouwens vrijwel ongewijzigd. Na de extra verhoging met ƒ 200 miljoen in 1988 is de IPR-pot in 1989 terug op het niveau van ƒ 263 miljoen. Voor de regionale ontwikkelingsmaatschappijen (zoals de Industriebank LIOF) is in totaal ƒ 107 miljoen begroot, terwijl naar verwachting via het Europese Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) ƒ 51 beschikbaar komt. Zuid-Limburg krijgt daarnaast – voor de laatste keer – ƒ 43 miljoen extra in het kader van de Perspectieven-Nota Limburg (PNL). Deze steun, in het kader van de herstructurering van Zuid-Limburg, loopt vooralsnog in 1990 af.

Justitie overweegt stopzetten methadonverstrekking

Ontmoedigingsbeleid voor buitenlandse drugverslaafden

DEN HAAG – Justitie speelt met de gedachte een ontmoedigingsbeleid te gaan voeren voor buitenlandse drugverslaafden. Die trekken nu massaal naar Nederland omdat ze hier kunnen rekenen op een goede hulpverlening. Justitie bestudeert de mogelijkheid om buitenlanders daarvan voortaan uit te sluiten.

In Amsterdam is daar al mee begonnen. Buitenlandse drugsverslaafden die niet in de hoofdstad staan ingeschreven komen niet meer in aanmerking voor methadon. Alleen in absolute noodgevallen worden ze nog geholpen. Bekeken wordt of andere steden, zoals bijvoorbeeld Heerlen, dat voorbeeld kunnen volgen. Justitie voegt daar wel onmiddellijk aan toe dat deze oplossing uit 'humanitair oogpunt' niet de voorkeur verdient. Liever zou justitie zien dat de opvang in andere landen wordt verbeterd. Buitenlandse drugverslaafden zouden dan in eigen land kunnen blijven. De Nederlandse justitie wil daarover op korte termijn samen met de andere Beneluxlanden, West-Duitsland en Frankrijk van gedachten wisselen.

Geluidwerend asfalt op wegen Limburg

DEN HAAG – Rijkswaterstaat zal de komende jaren een aantal drukbereden weggedeelten in Zuid-Limburg voorzien van geluidwerend asfalt. Op de nominatie staan onderdelen van de A 2 tussen Kerensheide en Maastricht alsmede de verbinding Geleen-Heerlen. De rijksweg Maastricht-Meerssen-Heerlen wordt buiten het project gehouden. Verdeeld over vijf jaren zal het aanbrengen van geluidwerende toplagen in totaal vijftien miljoen gulden gemoeid. Het akoestisch materiaal is weliswaar duurder dan gewoon asfalt maar daartegenover ook duurzamer", verduidelijkt hoofdingenieur-directeur ir. H. [illegible] van Rijkswaterstaat. Hij toonde zich gisteren tevreden over de miljoenen die voor 1989 uit de vaderlandse miljoenenpot naar Rijkswaterstaat in Limburg worden afgeschoven: 25 miljoen voor de aanleg van wegen en 47 miljoen voor onderhoud en verbetering. [illegible]

Limburgse Kamerleden geschokt door uitstel Oost-westbaan

Uitbreiding van vliegveld nodig voor werkgelegenheid

Vervolg van pag. 1

DEN HAAG – Geschrokken door het negatieve advies van de Raad van State over de Oost-westbaan heeft de PNL-commissie (lees: de Limburgse Tweede Kamerleden) Smit-Kroes en haar collega Nijpels inmiddels om een onderhoud gevraagd. Het is zelfs niet uitgesloten dat er aan de problematiek rond de Oost-westbaan een Kamerdebat wordt gewijd.

De Limburgse parlementariërs vinden uitstel (CDA-Tweede Kamerlid Paulis: 'Dat zou wel eens tot afstel kunnen leiden') van de aanleg van de Oost-westbaan onverteerbaar. Volgens hen is de directe werkgelegenheid in het geding. Het internationale koeriersbedrijf XP zal zo goed als zeker uit Beek vertrekken. XP-directeur Van Leeuwen heeft eerder gezegd dat hij het vliegveld de rug zal toekeren als er voor eind december dit jaar geen duidelijkheid is over de Oost-westbaan.

Eurocontrol

In het memorie van toelichting bij de begroting van haar departement herhaalt Smit-Kroes overigens nog eens dat de verkeersleiding boven 'flight-level' 245 (7,5 kilometer) zal worden overgedragen aan Eurocontrol in Beek.

Voor de toekomstige samenwerking tussen België, West-Duitsland, Luxemburg, Nederland en Eurocontrol zal een zogenaamd 'Masterplan' worden uitgewerkt.

Dit plan is gebaseerd op de huidige taakverdeling tussen Eurocontrol en de centra in de vier staten.

● *Geen Oost-westbaan. Of die wens van de Vereniging Geen Uitbreiding Vliegveld Beek ooit in vervulling gaat, staat in de sterren geschreven. Maar feit is dat de Oost-westbaan er voorlopig niet komt.*

Foto: 3POOT/ DRIES LINSSEN

Vertrek VNU hiaat in 'Totaalnet'

DEN HAAG – De terugtrekking van de Haarlemse uitgeverij VNU uit het Limburgse kabelexperiment heeft een gat geslagen in de activiteiten op het netwerk in Maastricht, Heerlen en Kerkrade. In de Miljoenennota staat dat de exploitanten stappen ondernemen om in dit hiaat te voorzien. Het Zuidlimburgse kabelnetwerk moet een testgebied blijven voor de realisering van nieuwe tele-informatiediensten.

Dit jaar is met de aanleg van de infrastructurele voorzieningen de eerste fase van het kabelexperiment afgesloten. De zeven kanalen van Totaalnet zijn nu operationeel en inmiddels volgens plan benut voor informatiediensten zoals de kabelkrant, abonnee-TV, teletekst en Gouden Gids.

Totaalnet vervult een grote rol bij de realisering van soortgelijke diensten elders in Nederland. Het bij het Zuidlimburgse kabelexperiment betrokken adviesbureau Intercai in Geleen heeft een nota 'Infodam' opgesteld voor een landelijke aanpak van informatie-diensten. Limburg zal de proeftuin blijven, ook voor nieuwe diensten die elders in het land ingevoerd zullen worden.

In totaal heeft het ministerie van Economische Zaken ƒ 60,5 miljoen bijgedragen aan het kabelexperiment, grotendeels in de vorm van leningen. Zodra Totaalnet winst gaat halen, moet het bedrijf de opgebouwde schulden gaan aflossen.

Drie miljoen voor receatie in Limburg

DEN HAAG – Ook de komende jaren zal het Rijk nog geld in Limburg blijven pompen om het tekort aan recreatievoorzieningen op te heffen. Voor volgend jaar stelt minister Braks van Landbouw en Visserij daarvoor ruim 3 miljoen beschikbaar. De helft daarvan is bestemd voor de aanleg van parkeerplaatsen op de Cauberg in Valkenburg. Verder is er geld gereserveerd voor uitbreiding van het aantal fiets- en wandelpaden. Het bedrag van drie miljoen kan nog oplopen als Limburg haast maakt met de plannen voor een bezoekerscentrum in het Nationaal Landschap Mergelland en passantenplaatsen langs de Maas. Beide projecten komen in principe ook voor een financiële bijdrage in aanmerking. Dat staat in het meerjarenprogramma openluchtrecreatie en toerisme van het ministerie van landbouw en visserij. Uit dat programma valt ook af te leiden dat Limburg in de periode 199[illegible]-1993 nog eens op bijna 7 miljoen kan rekenen.

Internationale bezwaren tegen afbouwen van grindwinning

DEN HAAG – In Belgi ën West-Duitsland bestaat grote weerstand tegen de plannen van de provincie Limburg om de grindwinning eerder en sneller af te bouwen. Beide landen vrezen dat daardoor de extra vraag vanuit Nederland naar grind zal stijgen en daar zeggen zij niet aan te kunnen voldoen. Het ministerie van van Verkeer en Waterstaat beschouwt Limburg wat het landelijk ontgrondingenbeleid betreft trouwens als een dwarsligger. In de memorie van toelichting staat het niet met zoveel woorden, maar tussen de regels is het duidelijk te zien. Zo wordt er melding van gemaakt dat Limburg geen boodschap heeft aan het regeringsstandpunt dat, als het niet anders kan, voor de kalksteenwinning voor de cementindustrie het plateau van Margraten moet worden gebruikt. Limburg wil dat er eerst een onderzoek wordt ingesteld naar de noodzaak van een eigen Nederlandse cement-industrie en vindt bovendien dat er vervangende materialen kunnen worden gebruikt. Het ministerie ziet daar de noodzaak niet van in.

Subsidie Zwart 1

DEN HAAG – Het ministerie van Verkeer en Waterstaat trekt ruim vier miljoen gulden uit om de nog aan te leggen Zwart 1 (SW 21) aan te sluiten op de Middenweg Sittard-Geleen. De Zwart 1 moet in de toekomst de druk bereden weg tussen Amstenrade en Hoensbroek gaan ontlasten. De nieuwe verkeersader zal vanaf Doenrade naar Brunssum en via de Heksenberg naar Heerlen leiden. De gemeente Heerlen hoopt de procedure rond de aanleg van Zwart 1 spoedig af te kunnen ronden. Een eerder plan voor deze weg stuitte op groot verzet bij vooral bewoners van de Vondelstraat in Brunssum. Zij stapten naar de Raad van State die oordeelde dat de geplande weg te grootschalig van opzet was. De gemeente Heerlen begon daarop met het opstellen van een nieuw plan, dat momenteel zo goed als klaar is.

Gemeenten moeten meer aan bijstand gaan betalen

DEN HAAG – Gemeenten moeten een groter deel van de bijstandsuitgaven gaan betalen. Minister De Koning (sociale zaken) komt eind 1989 met een voorstel in deze richting. Op dit moment dragen de gemeenten tien procent van alle uitgaven op basis van de Algemene Bijstandwet (ABW). Hoe groot de verhoging zal zijn, is nog niet bekend.

De hogere bijdrage van de gemeenten hangt samen met een geplande vereenvoudiging en verduidelijking van de ABW. De gemeenten krijgen grotere verantwoordelijkheden bij de uitvoering van de wet. De bijzondere bijstandsverlening zal helemaal aan hen worden overgedragen. Het financieren van medische en maatschappelijke dienstverlening via de ABW vervalt.

Begin dit jaar deed het kabinet al het voorstel om het gemeentelijk aandeel ABW te verhogen van tien naar twintig procent. Dit voornemen werd na felle protesten vanuit de gemeenten en de Tweede Kamer ingetrokken. Het zou zijn gegaan om een „misverstand".

Bezuinigingen treffen opnieuw 'natte poot'

Weer miljoenen minder voor Rijkswaterstaat

DEN HAAG – Rijkswaterstaat in Limburg moet het alweer met minder doen. In '87 kreeg Limburg nog 125 miljoen gulden, in '88 115 miljoen en dit jaar nog maar 108 miljoen. De bezuinigingen treffen dit jaar opnieuw de 'natte poot', de waterwegen dus.

Dat komt in hoofdzaak door de beslissing van minister Smit-Kroes van verkeer en waterstaat om de verbreding van de Midden-Limburgse kanalen tot '92 uit te stellen. De reeds in aanbouw zijnde sluis in het kanaal Wessem-Nederweert te Panheel (kosten 35 miljoen) wordt daardoor ook niet afgebouwd.

Alleen het werk voor de reeds gegunde bestekken wordt afgemaakt. De sluisdeuren en het bedieningsmechanisme komen echter pas in '92. Intussen blijft het kanaal slechts toegankelijk voor schepen tot circa 600 ton. Bij verbreding van het kanaal kunnen er schepen door in de zogenoemde Europaklasse (tot 1350 ton).

Rijkswaterstaat kan wel grondaankopen (150 hectare) gaan doen voor de aanleg van de rijksweg 73 (Boxmeer-Venlo), inclusief de Zuiderbrug in Venlo en de aansluiting op de Bundes Auto Bahn 61 in de Bondsrepubliek. Verder kan het slingertracé in de A2 bij Weert afgemaakt worden. Dit is naar schatting einde '89 gereed.

Nederlandse autoproducenten doen het goed

Staat tevreden over Volvo Car

DEN HAAG – Het kabinet toont zich in de Miljoenennota tevreden over de ontwikkelingen bij Volvo Car, waarin de staat een meerderheidsbelang van 70 procent heeft. Terwijl de Europese automarkt in het algemeen enig aarzelen vertoont en in Nederland op het ogenblik enige teruggang te zien geeft, bieden de verkopen van de Nederlandse producenten in Europa een bevredigend beeld. Naast Volvo worden de vrachtwagenfabrikanten DAF in Eindhoven en Scania in Zwolle genoemd.

De introductie van nieuwe voertuigen wordt in verband gebracht met deze voorspoedige ontwikkelingen. Voor Volvo is dat de nieuwe zaken/familieauto, de Volvo 440. Ook het algemene kwaliteitsimago van de betreffende auto's zal, zo staat in de nota, naar verwachting ertoe blijven leiden dat de buitenlandse concurrentie ook in de komende jaren op krachtige wijze tegemoet kan worden getreden. „De positieve trend voor de Nederlandse industrie kan daardoor worden voortgezet."

Het ministerie van Economische Zaken vindt overigens niet dat het bij de versterking van de alleen de autofabrikanten moet blijven. De Korte schrijft in de Miljoenennota dat de vergroting van de mogelijkheden voor de bedrijven die aan de auto-industrie leveren, ook van groot belang is voor de versterking van deze branche.

Draagvlak

Inmiddels zijn de staat, Volvo Zweden en Volvo in Nederland een terugbetalingsregeling overeengekomen voor de honderden miljoenen guldens overheidssteun die de Nederlandse autofabrikant in het verleden heeft gekregen. De aflossingen zullen, zoals bekend, worden gestort in speciale fondsen waarmee de ontwikkeling van nieuwe auto's kan worden betaald. Zodoende is, aldus EZ, voor langere tijd een passend draagvlak voor de financiering tot stand gekomen. De fondsen komen onder beheer van de staat en Volvo in Zweden te staan.

● *De 440, waarvan niet alleen Volvo, maar ook de staat hoge verwachtingen heeft.*

40 mille voor commissie die niet bestaat

DEN HAAG – Minister Smit-Kroes van Verkeer en Waterstaat heeft veertig mille opzij gelegd voor de internationale Maascommissie. Saillant detail: deze grensoverschrijdende commissie, die zich in moet gaan zetten voor verbetering van de kwaliteit van het Maaswater, bestaat officieel nog niet. De Nederlandse autoriteiten stellen alles in het werk om een dergelijke commissie op te richten, maar België werkt niet mee. Oorzaak is de onduidelijke politieke situatie bij onze zuiderburen. De Vlaamse en Waalse deelregeringen hebben de laatste tijd steeds meer bevoegdheden gekregen, ook op milieugebied. Hun waterbeleid is vooralsnog zeer onduidelijk. Voor Gedeputeerde Staten van Limburg was dat onlangs nog aanleiding bij minister Smit-Kroes hun beklag te doen over de lankmoedige houding van de Belgen. De minister schreef terug dat ze de zorg van het provinciebestuur deelde, maar toch goede hoop had dat er spoedig met België een akkoord kon worden bereikt. Die goede hoop heeft Smit-Kroes nu vertaald in een subsidie van 40.000 gulden.

"In komende jaren gaat heel Nederland op de schop"

Meer dan drie miljard om files op te lossen

Van onze parlementsredactie

N HAAG – „In de komende jaren gaat heel Nederland op schop". Dit zei minister Neelie Smit-Kroes (verkeer en waterstaat) tijdens de presentatie van haar begroting waarvan groot deel bestaat uit grote financiële impulsen voor de betering van het wegennet, de zee- en luchthavens en het nbaar vervoer. De nadruk van de plannen ligt sterk op de dstad.

slaan nu de eerste paal voor een w beleid om Nederland in de t der volkeren op te stuwen en r te zijn als in 1992 de Europese zen definitief opengaan", zei ze. oktober kan volgens de minis s eerste aanzet voor dit Bereikbaarheidsplan de eerste paal worden geslagen voor de door de Postbank gefinancierde bouw van de tunnel onder de Noord bij Rotterdam.

In de komende zeven jaar zal de overheid op deze manier meer dan drie miljard gulden investeren om het fileprobleem op te lossen, wegen te verbeteren, het openbaar vervoer te intensiveren ('beter, sneller en efficiënter'). „Het openbaar vervoer moet de reiziger daadwerkelijk iets kunnen bieden, zodat de auto thuis kan blijven", aldus de minister.

Met deze drie miljard gulden zal het mogelijk worden de komende tien jaar vijf nieuwe tunnels te bouwen (met behulp van private financiering), ongeveer 60 kilometer autosnelweg aan te leggen en extra rijstroken langs 180 kilometer autosnelweg aan te leggen.

„Daarmee is dan wel een klapper gemaakt en heb ik meer kunnen doen dan waarom de Tweede Kamer heeft gevraagd", aldus meent een zeer enthousiaste minister.

Vanaf 1990 krijgt de minister van verkeer en waterstaat de beschikking over 400 miljoen gulden per jaar om alle verkeers- en vervoersvoorzieningen in het gehele land te kunnen aanpakken. Zo zullen de grote spoorwegverbindingen in de randstad vierbaans worden, zullen langs de grote lijnen nieuwe stations worden gebouwd en zullen de treinen met grotere snelheden gaan rijden. De bedoeling van de verbetering van dit railvervoer is dat met name de forens de auto thuis laat.

Extra geld

Daarvoor zal die automobilist wel een kleine bijdrage moeten leveren: met ingang van 1 januari 1989 25 gulden per jaar aan extra motorrijtuigenbelasting. Maar daarvoor moeten de plannen dan ook in de jaren 1995/1996 uitgevoerd zijn.

Verder wordt gewerkt aan het verminderen van het vrij en lang parkeren in werkgebieden, het verbeteren van het systeem van de 'Parkeer en Reis'-voorzieningen bij openbaar-vervoerhaltes, het stimuleren van het fietsgebruik. Ook zal het gebruik van de auto in het woon-werkverkeer fiscaal onaantrekkelijker worden gemaakt.

De spoorwegen streven ernaar om in 1993 treinen te laten rijden over nieuwe lijnen tussen Parijs, de Kanaaltunnel en Brussel met doorgaande treinen uit Parijs die van Brussel tot Amsterdam en Keulen over bestaande lijnen rijden. Najaar 1989 komt minister Neelie Smit-Kroes met een algehele herziening van de Wegenverkeerswet.

Dan zullen de huidige drie delen van het kentekenbewijs worden vervangen door één kentekendocument. Voorts zullen naast de verplichte verzekering tegen wettelijke aansprakelijkheid ook de APK-keuring en de motorrijtuigenbelasting worden gekoppeld aan de kentekenregistratie.

● *Miljarden guldens wil het kabinet besteden aan wegwerken van het fileprobleem.*

Defensie zit nog met te dure dollars

Van onze parlementsredactie

HAAG – Het ministerie van nsie is pas in 1994 verlost van te duur ingekochte dollars. rdat de dollar de komende jaren lagere koers kent dan de in prijs, wordt het verlies tussen 0 en 400 miljoen gulden ge . De toenmalige minister van sie Van Eekelen moest het met de 'termijndollars' uit de vernemen.

ollars werden in 1986 tegen een van Fl 2,58 per stuk inge t. Daarna maakte daalde de s tot onder de twee gulden. Op moment is één dollar ongeveer 2,10 waard.

het ministerie van financiën is plan opgezet om de verliezen zo mogelijk te beperken. Een fors es zal in elk geval genomen ten worden, omdat de dollars te duur werden ingekocht. De llar wordt de komende jaren niet er zo veel waard als bij inkoop. t 1992 worden alle door de marine landmacht aangeschafte dollars ruikt voor betalingen van pro en.

Kabinet wil overleg met bedrijfsleven

Van onze parlementsredactie

DEN HAAG – Het kabinet wil kort na de algemene politieke beschouwingen over de Miljoenennota 1989 gaan overleggen met werkgevers en vakbonden. Minister De Koning (sociale zaken) heeft dit gisteren aangekondigd.

Wat het kabinet betreft moeten er in het overleg met de sociale partners vier zaken centraal staan. Dat zijn:
– het sociaal-economisch beleid zoals het kabinet dat voor 1989 voorstelt,
– het beleid ter bestrijding van de langdurige werkloosheid,
– maatregelen om het aantal arbeidsongeschikten die in de WAO en AAW terecht komen te beperken,
– de ontwikkeling van het wettelijk minimumloon.

Volgens De Koning zijn de ontwikkelingen op de vier terreinen nauw met elkaar verweven. Overheid en sociale partners zijn voor het voeren van een evenwichtig beleid op nauwe onderlinge samenwerking aangewezen. De minister wijst in dit verband op de relatie tussen loonkosten, overheidsuitgaven en hoogte van belastingen en premies. De strijd tegen de werkloosheid kan volgens de minister alleen een succes zijn als overheid, werkgevers en vakbonden nauw met elkaar blijven samenwerken.

Enige antwoord op internationale concurrentie

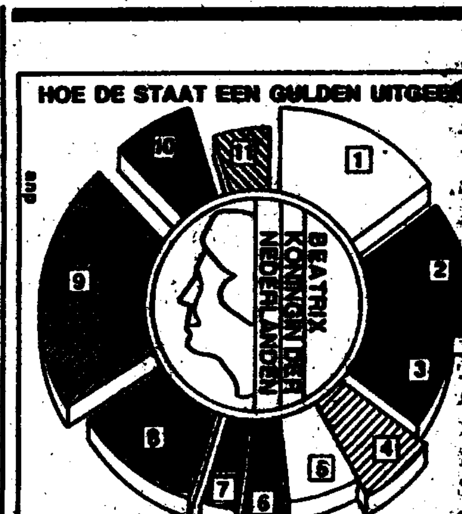
Omroepbestel moet stuk doelmatiger

Van onze Haagse redactie

DEN HAAG – Het omroepbestel zal het komende jaar doelmatiger moeten functioneren. Gestreefd moet worden naar 'verhoging van de kwaliteit van het programma-aanbod'. Dat schrijft minister Brinkman van WVC in de toelichting op de WVC-begroting voor 1989. 'Een kwalitatief hoogwaardig aanbod,' aldus de toelichting, 'is het beste antwoord op de internationale concurrentie, zeker als 'Hilversum' zich na 1992 een plek onder de zon van de interne EG-markt moet verwerven.' Een en ander is alleen mogelijk 'indien de gezamenlijke zendgemachtigden meer als een eenheid naar buiten toe handelen.'

Om de culturele component binnen de omroep te versterken is in de ontwerp-begroting een aantal voorstellen opgenomen. De structurele bijdrage aan het Stimuleringsfonds voor Nederlandse culturele omroepprodukties is verhoogd naar 10 miljoen gulden. Zoals recent al bekend werd zal een bedrag van 35 miljoen worden onttrokken aan de algemene omroepreservers voor de conservering en archivering van het film- en beeldbandarchief van de omroep. De omroepbijdrage blijft, ten opzichte van 1988, ongewijzigd.

In de toelichting wijst Brinkman ook op de verwevenheid van het persbeleid met de discussie over de toekomst van de omroep. Over het al of niet gewijzigd voorzetten van de 'experimentele compensatieregeling' (waarbij de geschreven pers een deel krijgt van de extra STER-opbrengsten) zal in overleg met de Tweede Kamer worden beslist. 'Tevens verwacht ik verder overleg over de wenselijkheid van een regeling voor persfusies,' aldus de minister in de toelichting.

Van den Broek wil apart fonds voor VN vredesoperaties

Van onze parlementsredactie

HAAG – Minister Van den ek wenst in de toekomst een op de begroting Buitenlandse en op te nemen voor de financiering van vredesoperaties van de nigde Naties. Om hoeveel geld gaat en waar het vandaan moet en is nog niet duidelijk, ook al dat de kosten van VN-operaties jaar verschillend zijn.

bewindsman riep de twaalf EG-den tijdens de laatste EPS-bijkomst op meer initiatieven te wikkelen om VN-operaties ook ncieel te steunen. Het Griekse zitterschap zal tijdens de Algemene Vergadering van de VN nadere mededelingen doen.

zijn zeer veel mogelijke modellen omloop binnen de EG. Zo zouden rnemers uit de verschillende taten met 'een Europees vlagje kunnen worden getooid.

VN heeft voor de komende jaren groot aantal plannen op stapel n. Zo zal in Namibië een vredesmacht worden gestationeerd, een ratie die 600 tot 800 miljoen dollar per jaar zal kosten. Ook moeten er blauwe baretten naar de grens tussen Iran en Iraq.

Als de VN een oproep doet bij te dragen aan het opruimen van mijnen en granaten op de bodem van de Sjatt al-Arab, de grensrivier tussen Iran en Iraq, dan is Nederland daartoe bereid. De mijnenjager Urk, die op het moment in de Perzische Golf vaart, is daar niet voor geschikt omdat de grensrivier te ondiep is.

Van de EG-landen is vooralsnog geen initiatief te verwachten om een oplossing in het conflict tussen Israël en de Palestijnen te bewerkstelligen. PLO-leider Arafat vroeg onlangs nog om een dergelijke interventie, maar de EG-landen menen dat de strijdende partijen in eerste instantie zelf met een oplossing moeten komen.

Nederland slaat zich op de borst nu er tot een jaarlijks VN-overleg over de mensenrechten is besloten. De Nederlandse delegatie heeft er in het verleden hard aan getrokken om dit overleg te institutionaliseren.

● *Minister Van der Broek wil een apart fonds waaruit de inzet van een VN-vredesmacht troepen kan worden betaald.*

WVC moet honderdvijftig miljoen gulden inleveren

Ouderen en gehandicapten bij bezuinigingen ontzien

Van onze parlementsredactie

DEN HAAG – Minister Brinkman wil volgend jaar bijna 100 miljoen gulden korten op de specifieke uitkeringen voor het welzijnsbeleid van de gemeenten en provincies. De bewindsman haalt daarmee het leeuwendeel binnen van het bezuinigingsbedrag van 150 miljoen waar het departement van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur voor is aangeslagen. Dat blijkt uit de gisteren gepresenteerde begroting van WVC.

Bij de bezuinigingen worden ontzien het beleid voor ouderen, gehandicapten en verzetsdeelnemers, sport, kunst, en musea, en het beheer van monumenten en archieven. Voor de bejaardenoorden en de volksgezondheid komt zelfs extra geld.

Gemeenten en provincies krijgen nu nog rechtsstreeks van WVC geld voor allerlei activiteiten op welzijnsgebied. Brinkman gaat die 'specifieke utkeringen' flink saneren. Al met al wordt er 743,8 miljoen gulden gekort op uitkeringen voor bijvoorbeeld de welzijnswet, emancipatie, randgroepjongeren, onderwijsvoorrangs-beleid, algemeen maatschappelijk werk en basisgezondheidszorg.

Direct storten

De overheid zal het geld in het vervolg direct storten in het gemeente- en provinciefonds, van waaruit het verder verdeeld wordt. Maar voor het zover is kort Brinkman 96,8 miljoen gulden op deze uitkeringen.

De rest van de bezuinigingen haalt hij uit de herstructurering van allerlei landelijke organisaties, en uit het schrappen van een aantal experimenten op het gebied van jeugdbeleid, bibliotheken en minderhedenbeleid.

Extra geld komt er voor de bejaardenoorden (71 miljoen). Brinkman kondigt aan in 1990 en 1991 extra geld uit te zullen trekken voor verbetering en vervangende nieuwbouw van bejaardenoorden. Het geld uit de wet op de bejaardenoorden kan in het vervolg ook ten goede komen aan hulpbehoevende ouderen die nog niet in een bejaardenhuis wonen.

In de begroting rekent Brinkman ook op een stijging van de uitgaven voor volksgezondheid met 100 miljoen gulden.

In de WVC-begroting maken minister Brinkman en staatssecretaris Dees slechts kort melding van de forse stap die ze volgend jaar willen zetten bij de reorganisatie van de gezondheidszorg. Die plannen, vernoemd naar de commissie-Dekker, hebben vooral betrekking op de manier waarop premies voor de ziektekostenvezekering worden geheven.

Gezondheidszorg

Ziekenfondsverzekerden gaan volgend jaar per volwassene geen 65 maar 156 gulden betalen en voor de eerste twee kinderen 78 gulden per kind. De 'gewone' ziekenfondspremie, die afhankelijk is van het inkomen, daalt tegelijkertijd met bijna twee procent.

Risico's

De operatie heeft gevolgen voor de koopkracht van vooral gezinnen met kinderen. Het kabinet wil daarom de kinderbijslag volgend jaar met vier en in 1990 met vijf procent verhogen. De medicijnknaak komt te vervallen.

Gelijktijdig vindt er een fikse uitbreiding plaats van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten, het fonds tegen hele grote medische risico's. Die uitbreiding gaat geen 00 maar 2000 miljoen belopen. Een reeks voorzieningen waarvoor nu nog aanvullende particuliere verzekeringen moeten worden afgesloten, gaat onder de awbz vallen.

Brinkman kondigt overleg met de Ziekenfondsraad aan over de financiering van de sociaal-pedagogische diensten en de gezinsvervangende tehuizen. De gezinsverzorging komt volgend jaar al onder de awbz te vallen. Daardoor wordt de samenwerking met het kruiswerk makkelijker, aldus de bewindslieden.

Andere punten uit de WVC-begroting:
– De alcoholbranche gaat de reclamecode verscherpen.
– De AIDS-preventie wordt geïntensiveerd.
– Staatssecretaris Dees wil de gokverslaving aanpakken.
– Bij de bestrijding van sexueel geweld wordt meer aandacht geschonken aan de dader.
– Patiënten moeten eerder een materiële genoegdoening kunnen krijgen voor geleden schade.
– Voor scholing in de gezondheidszorg komt 10 miljoen beschikbaar.
– Minister Brinkman komt met een wetsvoorstel om mannen en vrouwen gelijk te behandelen in de wet uitkeringen vervolgingsslachtoffers 1940-1945 en de wet uitkeringen burger-oorlogsslachtoffers 1940-1945.

Koopkrachtgarantie op wankele basis

Van onze parlementsredactie

DEN HAAG – Het kabinet kan niet garanderen dat er voor iedereen volgend jaar minimaal sprake zal zijn van koopkrachtbehoud. Dit blijkt uit de Miljoenennota en verschillende departementale begrotingen. Alhoewel het kabinet een groot aantal maatregelen treft om koopkrachtbehoud te bereiken, komt men niet verder dan het uitspreken van de „verwachting" dat dit ook „in algemene zin" zal lukken. Het „koopkrachtplaatje" ziet er als volgt uit:

Sociale minima 0
WAO'ers 0 à 0,5

Alleenverdieners met twee kinderen

werknemer met minimumloon 0
werknemer met modaal inkomen 2
werknemer twee maal modaal 1,5 à 2
ambtenaar modaal 1
ambtenaar twee maal modaal 1,5 à 2

Tweeverdieners met twee kinderen

modaal plus een kwart minimumloon 2
modaal plus minimumloon 2
twee maal modaal plus kwart minimumloon 1,5
twee maal modaal plus minimumloon 1,5

In de berekeningen voor de sociale minima is uitgegaan van iemand zonder kinderen, en van gehuwde AOW'ers.

Het kabinet wil koopkrachtbehoud bereiken door de volgende maatregelen:
– verlaging van het hoge BTW-tarief van 20 naar 18,5 procent,
– het onderbrengen van enkele produkten uit het hoge BTW-tarief in het lage (aardappelprodukten, chocolade- en suikerwerken, diepvriesprodukten, reformartikelen, vegetarische produkten, hulpmiddelen voor visueel gehandicapten en blinden),
– verhoging kinderbijslag eerste en tweede kind met vier procent (een verder verhoging met 5,5 procent voor 1990 wordt aangekondigd),
– verlaging van sociale premies met een procent.

In de becijferingen is uitgegaan van een prijsstijging in 1989 van een procent. Het Centraal Planbureau (CPB) zegt echter in de Macro Economische Verkenning voor volgend jaar dat de prijsstijging hoger zal uitkomen en „ruim een procent" zal bedragen.

Gasprijs

In de cijfers is geen rekening gehouden met de effecten die een verhoging van de gasprijs op 1 januari aanstaande op de koopkracht heeft. De gasprijs gaat omhoog van 36,4 naar 37,9 cent per kubieke meter (exclusief BTW). De koopkracht daalt daardoor 0,1 procent.

Ook is geen rekening gehouden met de doorwerking van bezuinigingen op de individuele huursubsidie die medio 1988 werden doorgevoerd. Het effect op de koopkracht daarvan is gemiddeld min 0,15 procent.

De wijzigingen in de sociale premies voor werknemers zijn de volgende:
AOW-premie daalt van 11,5 naar 10,8 procent, AWW-premie daalt van 1,3 naar 1,2 procent, WAO-premie daalt van 5,66 naar 4,8 procent, premie ziekenfondswet daalt van 5,1 naar 3,15 prcent (als gevolg van de operatie-Dekker). De WW-premie stijgt van 1,3 naar 2,4 procent.

Op basis van de tot nu toe afgesloten cao's voor 1989 is overigens al een loonstijging van 1,1 procent te voorzien. Inclusief incidentele loonsverhogingen en de kabinetsplannen voor volgend jaar neemt het reëel vrij beschikbare inkomen van een modale werknemer met drie procent toe.

Voor het bedrijfsleven heeft het kabinet in 1989 een lastenverlichting van bij elkaar 1,6 miljard gulden in petto. De sociale premies die werkgevers betalen gaan per saldo met 1,7 procent omlaag. Oorzaak hiervan is voornamelijk de overname van de premie voor de kinderbijslag door de overheid. Dit is deel van de 'compensatie' voor het afschaffen van de WIR-investeringssubsidies. De premie AWBZ voor werkgevers gaat omhoog als gevolg van de operatie-Dekker in de gezondheidszorg.

De lastenverlichting voor bedrijfsleven en burgers wordt bekostigd uit een belastingmeevaller van 11,4 miljard gulden ten opzichte van eerdere ramingen. Daarnaast worden vermogensoverschotten bij de sociale fondsen (3,2 miljard gulden) in twee jaar afgebouwd tot nul.

Door de belasting- en premieverlaging loopt het beslag dat beide op elke verdiende gulden leggen terug van 54,4 naar 52,9 cent. Hiermee wordt het verschil tussen hetgeen iemand aan brutoloon krijgt en netto in het handje ontvangt (de zogenaamde wig) kleiner. Het kabinet hoopt dat hiervoor het overstappen van de ene naar de andere baan aantrekkelijker wordt.

Zeg daar maar eens nee tegen.

Gebreide trui met grote badge. Wol/acryl. 158-182 **49,-**

Snoezige ruitjurk met lief wit kraagje en geborduurde plastron. Polyester/viscose. Diverse kleuren. 80-98 **35,-**

Prachtige zon- en feestdagen jurk van streepjes-katoen in diverse kleuren. Geheel gevoerd. 104-122 **39,-**

Cricket-badge trui in groen, rood of kobalt. Acryl/wol. 128-152 CLUBKORTING 10% **49,-**

Thermo-sweatshirt met airforce-print. Katoen. Bottle of navy met wit en lila. 158-182 **32,-**

Fluor colsweatshirt met ski-badge. Katoen/acryl. Cyclaam en wit. 128-152 **24,-**

Wijde katoenen met flanel gevoerde broek. Antraciet, navy en zand. 158-176 CLUBKORTING 10% **52,-**

Snowwash jeans met fluor badge. Katoen. 158-182 **55,-**

Katoenen twill broek in groen, kobalt en antraciet met flanel kontrastvoering. 128-152 **45,-**

Leuke katoenen broek van stevige twill kwaliteit. Zand en kobalt. 128-152 **39,-**

Warme gevoerde katoenen broek met elastische band. 104-122 **39,-**

MARCA
Leuke mode, laag geprijsd.

De MARCA vindt u in: Amsterdam, Apeldoorn, Arnhem, Assen, Beek, Breda, Den Bosch, Den Haag, Enschede, Heerhugowaard, Heerlen, Kerkrade, Leeuwarden, Leiden, Maastricht, Nijmegen, Purmerend, Rotterdam, Rijswijk, Tilburg, Utrecht, Veenendaal, Veldhoven, Vlissingen, Weert, Zaandam en Zutphen.

Voor nadere informatie: 020-869646

HRL-362

SPECIALISTEN IN OPTIEK
Peree & Jongen
● gedipl. opticien
● gedipl. optometrist o.v.
● gedipl. contactlensspec. ANVC
Heerlen
Akerstraat 18a
Telefoon 045-714856

CONTACTLENZEN IETS VOOR U?

Reeds vanaf ƒ 295,– (geen eigen risico)
Servicepas met de gunstigste voorwaarden

JANSEN-TEXTIEL
De goedkoopste stoffenhal van het zuiden

LET OP!
Dit komt nooit meer voor

Cashmere 69.50 **19.50** p. mtr.

Tiroler (Baur) Loden 48.50 **17.50** p. mtr.

Lamswol flanel 37.50 **17.50** p. mtr.

Prachtige wollen ruiten voor rokken en colberts **13.50** p. mtr.

Alles topkwaliteit 150 cm breed
Zolang de voorraad strekt

GEKNIPT VOOR U

KERKRADE Tel. 416974
Spekholzerheide - Akerstraat 65
Venlo - Roermond - Stiphout - Helmond

TOTALE LEEGVERKOOP
NOG ENKELE DAGEN

PERZISCHE- EN OOSTERSE TAPIJTEN

ENORME KOLLEKTIE GROTE EN KLEINE MATEN TEGEN ONGELOOFLIJK LAGE PRIJZEN

REZA
Limbrichterstraat 39
Tel. 04490-15259
SITTARD

REZA
Rijksweg-Zuid 193
Tel. 04490-55052
GELEEN

43529

Te koop aangeboden

KEUKENS, keukenapparatuur. Laag in prijs, met garantie. R/J Handelsonderneming, Stationstraat 294, Nuth. Tel. 045-242602.

HOUTHANDEL Impreg. balken, kepers, vloerpl. latten, alle tuinhout- en huisjes, bielzen, ronde palen, matr. v. schuttingen enz. Hoge druk (12 atm) geïmpregneerd, niet gedompeld, thuisbez. Vraag inl. In de Cramer 104, Hrln. 751687.

WASAUTOMAAT 150,–; koelkast 95,–; gasforn. 95,–; diepvr. 225,–. 045-725595.

KOOPJES! Voor alle 2e hands meubels: Kouvenderstr. 208, Hoensbroek, 045-725595.

Te k. eiken KAST + eik. tafel met 4 stoelen. Tev. rolluiken voor het hele huis. Tel. 045-228411.

Franse ambachtelijke keukens; origineel Cuisine Martin in vele uitvoeringen, 5 jaar garantie. En voordeliger dan u denkt bij:
Vossen Keukens
Eikenderweg 77, Heerlen.

CITROEN CX Reflex 1980, apk juli '89, electr. sch.d., 5 versn., w.w.glas, bijz. goede st., pr. ƒ 2750,–. Tel. 045-255784.

VOLVO 242 DL 1977, lpg, zeer mooi, ƒ 1950,–. Haansberg 36, Brunssum.

Te k. VAUXHALL 1600, bwj.'79, apk tot 7-'89, ƒ 1350,–. 045-271220.

Te k. Opel ASCONA 16S bj. '79 1e eigen., apk. Tel. 04499-3398.

Te k. CHIROCCO T.S., apk, i.z.g.st. Tel. 04499-3398.

Te k. MAZDA 929 Legato, bj. '79. Tel. 04498-54507.

Te k. BMW 316 1800 cc 5 versn. bj. '82 7950,–. Tel. 04490-10165.

Te k. Ford ESCORT 1300 Bravo bj. '83 ƒ 8950,–. Tel. 04490-15431.

Te k. onder garantie en service: FORD Escort 1600 n.t. cabriolet '84; Kadett GSI, div. extra's, '86; Opel Kadett 1.6 D LS, '85; Opel Kadett, 1.3 S, '85; Opel Kadett 1.6 Diesel, '84; VW Golf 1300, '84; Mitsubishi Saporro, '79; Mitsubishi Galant, '81; Citroën Visa, '86; Mitsubishi Sapporo, '78; Fiat Ritmo, '82; Jaguar XJS, voor liefh., '77; Datsun Cherry, '84; Buick Elektra, '79; Opel Kadett, '77, apk 3-'89; Peugeot 204 Stationwagon, '79, apk 6-'89. Inruil, financ. gar. Autohandel P. Franken, Ganzeweide 59, Heerlen. Tel. 045-216475 of 727711.

Te k. gevr. sloop- en SCHADE-AUTO'S, afg. vrijwaringsbewijs. Gratis afhalen. Tel. 045-216475 of 727711.

OPENHAARDHOUT, op maat ƒ 60,- p. kub. Tel. 045-422279.

ANTIEKE oma's woon-/keukenkast + jalouzie 2 mtr. lang. Tel. 045-250876.

Te koop gevraagd

GOUD, zilv., munt., postz. etc. cont. bet. vrijbl. tax. Groenstr. 109 Geleen.

Te k. gevr. defecte KLEUREN-TV'S vanaf 1980, typenummer vermelden. Tel. 045-723712.

GOUD, zilv., munt., postz. etc. cont. bet. vrijbl. tax. Groenstr. 109 Geleen.

Hoogste prijs voor POSTZEGELS, munten, goud en oude ansichtkaarten. Kasteellaan 102 Heerlen (Schaesbergerveld).

VIDEO'S, kleuren-tv's en stereotorens gevraagd, defect geen bezwaar. 04406-12875.

Wij kopen goud en zilver. Wij betalen contant geld. Verseveld, Saroleastraat 80A, Heerlen, 045-714666. Ook munten en defecte sieraden.

Te k. gevr. oud IJZER en metalen, sloop en schadeauto's, tel. 045-272216, 272516, ook 's avonds.

Te huur aangeboden

Jurgen AUTOVERHUUR. Langheckweg 36-40, tel. 045-463333.

Te h. gem. KAMERS, va. ƒ 350,- all-in p.mnd. Lotbroekerweg 19, Hoensbroek, tel. 227291.

Te huur mooi APPARTEMENT in de St. Pieterstr. te Kerkrade, keuken, kamer, 2 slaapkamers, w.c., douche, eigen c.v. ketel gas en electr. meter. Veel privacy. Huur ƒ 500,– mnd. excl. Br.o.no. HK 488 Limburgs Dagblad, Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Te h. gemeub. KAMERS. Pappersjans 40, Heerlen.

Te h. mooie BOVENWONING, Kerkrade. Tel. 045-456955, na 18.00 uur.

Gem. KEUKEN/WOONKAMER aparte slpk. voor net. rustige pers. Drievogelstr. 139, Kerkrade.

KAMERS te huur. Kluis 3, Geleen. Tel. 04490-46174.

Gemeub. KAMERS te huur. Holzkuilenstr. 1, Eygelshoven.

KAMER t.h. in centr. v. Hrln. Vrije opg. dir. te aanv. 045-724690.

GEM.KAMER te h. met eigen kookgel. voor nette pers. Hommerterweg 21, Hoensbroek, 045-415718/725053.

Schaesberg, GEM.KAMER, gebr. keuken, douche. Te bevR. 045-313136 of 311208.

Te h. voor net meisje of j.vrouw APPARTEMENT met woonk., keuk., douche-wc., slpk., berg. vanaf ƒ 550,–. Incl. huursubsidie mog. Te bezicht. van 15.00 tot 19.00 uur. Industriestr. 82, Kerkrade-W.

T.o.a. kl. SIGARENZAAK + aanv. art., i.v.m. ziekte, snelle overname gunst. prijs, lage huur e.d. Inl. 04490-15283.

Te huur mooie gemeub. KAMERS m. c.v., keuk., tel. en douche te Kerkrade. Tel. 045-452128.

Te huur gevraagd

Ruim huis en/of LOODS te h. gevr. tel. voor 18 uur 045-323077 of 325500 na 18 uur 720717.

Ruilen

Te ruil gevr., grotere EENGEZINSWONING (min. 3 slpk. tegen kleinere eengezinswoning in boomrijke omgeving. Tel. 045-210197.

Onroerend goed

U wilt een huis kopen?
U wilt uw huis verkopen?
Vraag vrijblijvend info.
Onroerend Goed Maatschappij Jac Stel
Verzekeringen, financieringen, hypotheken.
Schelsberg 132 Heerlen
Tel. 045-721866

Voor bemiddeling zoeken wij met
spoed
woonhuizen in een straal van 10 km rond Geleen - Sittard, tussen ƒ 100.000,- en ƒ 500.000,-. Bel vrijblijvend Peters & Partners Makelaars en Taxateurs o.g., Agnes Printhagenstr. 36, 6161 EK Geleen, tel. 04490-48191.

De verkoop van uw huis in vertrouwde handen! Wij worden dagelijks gebeld door huizenzoekers. **MR. CORNELIS BRORENS,** makelaar en taxateur o.g. Geleen, oranjelaan 211, tel. 04490-50318.

Wegens de enorm gestegen vraag met name bij ons kantoor, zoeken wij dringend woningen te koop tot ƒ 450.000 in Geleen, Sittard, Stein, Beek, Born e.o. N.M.W. QUADEN, makelaar-taxateur o.g., lid NVM, Gelrestr. 4, Munstergeleen, 04490-19644.

RESTAURANT zeer goed gelegen in België, grensstreek, toerisme, ongeveer 200 plaatsen, parking, goede stand, goed gekend. ƒ 378.000,- Immo Nyssen, België tel. 09.3287881616.

BOERDERIJ in België met ± 12 ha zeer goede weide in grensstreek niet ver van Maastricht te koop ƒ 172.000,–. Ook een boerderij zonder weide te koop in dezelfde streek. Immo Nyssen, België, tel. 09.3287881616.

BOUWFONDS L.G. hypotheek tot 30 jr. vast, rente 7,8% inl. BAC, Heerenweg 316a Heerlen 045-210101.

Bac infolijn HYPOTHEKEN 045-210101.

TAXEREN van uw onroerend goed, indien nodig op korte termijn, door beëdigd taxateur. Onroerend Goed Makelaardij Leenaers b.v. Tel. 045-717237.

Te koop KERKRADE-WEST bouwgrond met 18 autoboxen, tel. 045-413576.

Wonen in Heerlen-Welten in een ruime DRIVE-IN aan de Mergelsweg voor ca. ƒ 550,- (netto maandlast bij 100% financiering). Inl. Wijman & Partners Vastgoed, tel. 045-728671.

Pracht LANDHUIS t.k. m. 4 slpk. + 1200m² tuin. Aan de Trichterweg, Brunssum. Pr. ƒ 275.000,-. Tel. 045-724690.

Vrijstaand WOONHUIS met aparte bedrijfsruimte gelegen op 2000 m2 vr.pr. ƒ 225.000,–. Br.o.no. HK 492 LD, postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Te k. te HOENSBROEK groot woonh. circa 55 jr. oud, ook gesch. voor dubb. bewoning. Dir. te aanv. Pr. ƒ 98.000,– k.k. Tel. 045-212286.

Dieren

Prachtige Ierse SETTER-PUPS met stamb. te k. ƒ 600,–; Tel. 045-752681, voor 12.00 uur of na 20.00 uur.

Te k. Perzische KATERTJES, Heerenlandstr. 9, Guttecoven, tel. 04498-53188.

Te k. GREY-HOUND, 6 mnd., teef, zindelijk, lief v. kind. Vaste prijs ƒ 250,–. Tel. 045-211998.

Te k. Engelse COCKER SPANIELPUPS m. stamb. Honigmanstr. 48, Schaesberg.

Jonge POESJES gratis af te halen. Alleen voor dierenliefhebbers. Provinciale weg 144, Zuid-Oirsbeek. Tel. 04492-1260.

Te k. echte S...VARKENS. Diepvries klaargemaakt ƒ 5,60 per kg. Tel. 04490-19114.

Te k. nest MALTHEZERS en nest Heidewachtels. Tel. 04743-2303.

Waterafstotende WARMTEOVERALL ƒ 145,-; idem waterdicht ƒ 225,-; strandhengel 3.90 mtr. met molen en snoer ƒ 112,50,-; boothengel 1.80 mtr. met molen en snoeR ƒ 69,95; ½ kg kip ƒ 0,50; ½ kg pens of spiervlees ƒ 0,75; 5 kg hondendiner of krokante brok. ƒ 9,95; 10 kg 21-09-8816,90; 15 kg ƒ 24,10; 25 ltr. kattebakkorrels ƒ 12,50; Sheba ƒ 1,45. Dibevoshop Bekman, Roebroekweg 80, Heksenberg, Heerlen, 045-216810.

Te k. weg. omst. DOBERMANN 15 mnd., prijs n.o.t.k. Tel. 045-271677.

Te k. gevr. PAPEGAAIEN, Kakatoes en Ara's. tel. 04490-75359.

Dwerg- en minipoedels, york- en FOXTERRIERS, teckels, boemers, rottweilers, met stamboom. Walem 11A, Schin op Geul, tel. 04459-1237.

Auto's

Te k. VOLVO 343, bj. '80. LPG met schuifdak, APK gek. tot '89. ƒ 2500,- als nw. Tel. 045-752747.

Gevraagd loop-, sloop en SCHADEAUTO'S, ook wrakken. 045-752997 ook na 18.00 uur.

Het STRALEN van autoplaatwerk, velgen, chassis e.a. (meubels). Bel voor informatie: tel. 045-226000.

Te k. gevr. loop-, sloop- en SCHADEAUTO'S, ik betaal de hoogste prijs in Limburg. Tel. 045-254049.

BMW 316, 5 versn. '86. BMW 520 6 cyl. '80. Audi 80, '81. Audi 100 diesel, '80. Mercedes 300 diesel automatic, '78. Opel Corsa 1100, '84. Lada 1300, '79. Peugeot 104, '78. Citroen Visa, '80. VW Derby '79. Inruil en financiering mogelijk. Autobedrijf Jo van Mil, Sportstr. 10, Kerkrade-West, 045-410826.

Te k. VOLVO 360 inj. 2 l., 3 drs. juli '86. Gr.metal. 28.000 km. Volvomedewerker, tel. 04754-1050.

Te k. OPEL Senator 2.8 S autom. Bj. '78 km.st. 116.000. Gek. tot eind '89. Kl. goldmet. geen 2e zo mooi. Pr. ƒ 5250,-. Inr. mog. tel. 045-229000 na 17.00 uur.

Weg omstandigh. t.k. appart mooie OPEL Corsa 1.0 S, 3 drs. Bj. '84 met recent keuringsrapp. ƒ 7950,-. Inl. 043-254462.

BMW 323 I, '84 TD '85. BMW 316, '86. BMW 316, '87. '85. Opel Corsa TR, Ford Escort CL, '87. Suzuki Alto, '85. Fiat Uno 55, '84. Toyota Carina GL, '82. VW Derby, '79. Opel Record Berlina, '79. Audi 100 2.2 CS autom., '83. Autobedrijf Reubsaet, Op de Vey 47-49, Geleen. Inr. gar. fin. Tel. 44944. Uw adres voor APK keuring, alle auto rep..

Opel KADETT B coupé LS, bwj.'70, zeer veel onderdelen, plaatw. etc. moet opgeknapt pr. ƒ 350,–; Peugeot 203 A 35 jr. als custom met verlaagd dak etc. chassis nog werk aan geh. compl. pr. ƒ 1350,–; VW Karman Ghia 20 jr. rood voor restauratie gedemont. echter compl. incl. overzet plaatw. + invoer document, zeldz. model, pr. ƒ 3000,–. 045-315978.

Toyota CARINA '79. donk.bl.metal. Tel. 045-712595, pr. ƒ 1600,–.

Te k. zeer mooie Opel ASCONA 1900 automatic bwj.'79, met acc. en APK tot '89. Tel. 045-316118, na 16.00 uur.

Te k. Nissan SUNNY 15 GL, bwj.'83, apk, nw. rem. schokbr., ƒ 8250,–. Heggenstr. 55, Schaesberg.

MITSUBISHI Sapporo coupé '79 ƒ 3200,–; Mitsubishi Galant '80 ƒ 2900,–; VW Golf D '79 ƒ 4200,–; '79 Opel Kadett Caravan '79 ƒ 2500,–; Opel Ascona 2.0 S ƒ 2900,–; Opel Rekord 2.0 GL '80 ƒ 4500,–; Renault 5 GL '81 ƒ 2950,–; Taunus 1600 stationcar '81 ƒ 4800,–; BMW 320 '77 ƒ 2300,–; Toyota Corolla '78 ƒ 1500,–; Manta '76 ƒ 1250,–; Ford Escort '78 ƒ 950,–. Oude Landgraaf 101, Schaesberg-Landgraaf, tel. 045-311078.

Te k. gevr. AUTO'S van alle bwj. Tel. 045-420572.

Te k. RENAULT 4 GTL, bwj.'80, apk-gek., i.z.g.st., tel. 045-215962, na 16.00 u. za. + zond. gehele dag.

Te k. AUSTIN Alegro 1980 apk tot 4-'89, pr. ƒ 1000,–. Tel. 045-453113.

Mooie DATSUN Cherry model '80, apk, vraagpr. ƒ 1450,–. Tel. 045-422610.

FORD Fiësta, apk-gek., bwj.'78, i.z.g.st. Ahornstr. 19, Kerkrade, 045-461788.

Te k. wegens omst. CIVIC automatic, km.st. 5000. Schoutstr. 11, Kerkrade.

Te k. CITROEN CX met trekh., T '79, pr. ƒ 575,–, goede auto. 045-452483.

Te k. partij gebruikte AUTOBANDEN één-koop. Tel. 045-452483.

BLOKKER WEEKENDKOOPJES

Naamplaatjes in 4 verschillende modellen, naar keuze van koper of aluminium.
Met montage-materiaal en inklusief graveren, per stuk vanaf **12.50**
Bijpassend **huisnummer** inklusief graveren, per stuk **22.50**

b38

Originele **pauwenstoel.** Vervaardigd van handgevlochten riet en verfraaid met sierrand rondom. Een vorstelijke aanwinst ~~49.95~~ **39.95**

Schoonmaakgarnituur, bestaande uit zwabber, uitwringvak en emmer. Ideaal voor o.a. plavuizen en linoleumvloeren **8.95**

Elektrisch "**Solac**" **espresso-apparaat.** Met stoompijpje, zodat u ook 4 overheerlijke cappuccino's kunt maken. 1 jaar garantie ~~129.-~~ **99.-**

Latten **bijzettafel** van blank hout. Laat zich goed plaatsen in elk modern interieur. Bladmaat 36x36 cm. Hoogte 35 cm. ~~14.95~~ **10.-**

Het regent koopjes.... én lage prijzen!
Moderne **damesparaplu's** met automatisch openingsmechanisme.
Met veelkleurig scherm en fraai bewerkte houten greep ~~12.95~~ **9.95**
Met effen gekleurd scherm en kunststof handvat ~~12.95~~ **9.95**
Opvouwbaar model slechts ~~9.95~~ **6.95**

Aanbiedingen geldig t/m zaterdag, zolang de voorraad strekt. Afwijkingen in afbeeldingen voorbehouden

Na scherpe kritiek Rekenkamer

Ministers pakken rijksarchief aan

DEN HAAG – De ministers Van Dijk (Binnenlandse Zaken) en Brinkman (Welzijn Volksgezondheid en Cultuur) zullen nog dit jaar een projectgroep instellen met de opdracht voorstellen te doen voor verbetering van het archiefbeheer bij het rijk. De Algemene Rekenkamer heeft de afgelopen weken zeer scherpe kritiek geuit op de grote achterstanden die er zijn in de verwerking van de aangeboden archieven.

Inmiddels heeft de Centrale Archief Selectiedienst te Winschoten opdracht dit jaar 10 kilometer rijksarchief te bewerken. Dit is een verdubbeling ten opzichte van 1987.

Minister Van Dijk vraagt zich in zijn toelichting op de begroting van zijn ministerie af of de inspanningen in Winschoten wel voldoende zullen zijn om de toenemende stroom van rijksdocumenten te kunnen verwerken. De in te stellen projectgroep krijgt opdracht na te gaan hoe de toenemende stroom papieren sneller en efficiënter kan worden verwerkt.

Beleidsvoornemen nummer één: invoering van nieuw paspoort

DEN HAAG – Het 'paspoortmonster' dat in politiek Den Haag ronddoolt is in meer dan één opzicht bijzonder. Het kost niet alleen bewindslieden de kop, maar het heeft nu zelfs een eerbiedwaardig instituut als Prinsjesdag aangevreten. Elk jaar verschijnt een beknopt 'Overzicht van de beleidsvoornemens van het Kabinet'. Een handig naslagwerkje, waarin puntsgewijs de inhoud wordt samengevat van honderden pagina's schone beloften uit de begrotingen. Dit jaar bevatten Miljoenennota noch Overzicht enig nieuws. Of vergissen we ons? Bovenaan de lijst prijkt, als voornemen nummer één: 'Invoering van nieuw Nederlands paspoort. Geleidelijke invoering vanaf 1 januari 1989'.

Het is maar goed dat het kabinet deze slag om de arm houdt. Want 'vanaf 1 januari 1989' kan betekenen dat het nieuwe reisdocument pas in het volgende decennium het 'zwarte vod' zal vervangen.

Minister Braks wil tekort tegengaan

Hogere melkproduktie tegen lagere prijs

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – Voor het eerst heeft minister Braks van Landbouw en Visserij erkend dat de melkverwerkende industrie kampt met een melktekort. Hij wil dit probleem oplossen door veehouders vanaf april 1989 boven de hen toegestane hoeveelheid, extra melk te laten produceren tegen een lagere prijs. Braks heeft goede hoop dat hij voor dit plan in Brussel het groene licht zal krijgen van zijn Europese collega's.

De afgelopen week hebben de Europese landbouwministers in Griekenland informeel overleg gevoerd met elkaar. Daar is Braks gebleken dat de mogelijkheid van een extra productie kans van slagen heeft als zij officieel in Brussel aan de orde wordt gesteld. Op deze manier wil Braks proberen tegemoet te komen aan de al ruim een jaar durende klachten van de zuivelindustrie dat door het tekort aan melk, als gevolg van het terugdringen van de overproduktie, niet aan de vraag naar zuivelprodukten kon worden voldaan.

Braks zei dat de veehouders ook het afgelopen jaar, ondanks de superheffing en het het terugdringen van de melkproduktie, een goed inkomen hebben gehaald. „De club van fans voor de superheffing groeit in ons land gestaag," zei hij. Toch is het volgens de minister geen goede zaak als de superheffing en de quotering blijven bestaan.

De landbouw moet in de komende jaren marktgericht gaan werken. Dat wil zeggen dat het aanbod afgestemd moet worden op de vraag en dat daaruit de boeren voldoende inkomen moeten kunnen halen. Hiervoor zal voor ons land een overgangsbeleid moeten komen. Hij denkt dat met name oudere boeren die geen opvolger hebben moeten worden geholpen met een inkomenstoeslag.

Een marktgericht landbouwbeleid kan volgens Braks alleen kans van slagen hebben als niet meer voor de overschotmarkt wordt geproduceerd. Het wegwerken van de overschotten aan zuivel heeft de Gemeenschap het afgelopen jaar [illegible] miljard gulden gekost.

Een marktgericht landbouwbeleid wil volgens Braks ook zeggen dat gigantische subsidiestromen [illegible] produktie en afzet in de toekomst zullen gaan verdwijnen. „Dat houdt in dat de consumentenorganisaties straks wat hebben uit te leggen. Het opdrogen van de subsidies houdt in dat de landbouwprodukten duurder zullen worden. Tot nu toe zijn de prijzen van landbouwprodukten voor de consument minder gestegen dan de inflatie."

...ON- EN INKOMSTENBELASTING	45300
...NOOTSCHAPSBELASTING	16300
...MOGENSBELASTING	1095
...DENDBELASTING	2170
...VERSEN	1195
...ZETBELASTING	35600
...LASTING RECHTSVERKEER	2890
...BAKSACCIJNS	2030
...CCIJNS OP ALCOHOLISCHE DRANKEN	1785
...CCIJNS OP OLIE	4870
...DERE ACCIJNZEN	330
...B AUTO'S en MOTORFIETSEN	2475
...TORRIJTUIGENBELASTING	3370
...OERRECHTEN	2290
...ELASTINGSOPBRENGST 1988 (...ming) ...miljoenen guldens	121700

Meer vrijheid bij aanstelling en salariëring leerkrachten

Kleine scholen moeten 100 miljoen bezuinigen

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – Kleine scholen in het basis- en voortgezet onderwijs moeten vanaf volgend schooljaar 100 miljoen gulden inleveren. Zeer kleine basisscholen, met minder dan 23 leerlingen zullen moeten verdwijnen. Bovendien zal het aantal leerkrachten in basisscholen met minder dan 125 leerlingen worden verminderd. Ook zal de formatie van kleine scholen voor voortgezet onderwijs worden verlaagd.

● *Zeer kleine basisscholen met minder dan 23 leerlingen zullen van onderwijsminister Deetman moeten verdwijnen.*

In de begroting voor 1989 schrijft minister Deetman dat het eerder in gang gezette beleid tot beperking van kleine scholen, niet snel genoeg gaat. Daarom zijn deze extra maatregelen nodig. Ook wil hij fusies tussen kleine schooltjes stimuleren.

Studiefinanciering

Op de begroting van Onderwijs en Wetenschappen wordt volgend jaar 593 miljoen gulden bezuinigd. De belangrijkste post daarin is de beperking van de uitgaven voor studiefinanciering. Door de lening die studenten moeten sluiten over te hevelen naar de banken en enkele andere maatregelen, verdwijnt er in een klap een bedrag van 523 miljoen gulden van de O. en W.-begroting.

De totale uitgaven van O. en W. gaan met ruim 1,2 miljard gulden omlaag. Naast de al eerder genoemde 'echte' bezuinigingen, betreft dit vooral vermindering als gevolg van lagere aantallen leerlingen en studenten.

In de toelichting op de begroting wordt uitgebreid aandacht besteed aan de maatschappelijke positie van de leraar. „Er lijkt een tendentie te bestaan de 'zachte' sector, waartoe volgens sommigen het onderwijs zou behoren, lager te waarderen," aldus minister Deetman in de begroting. Deze maatschappelijke tendens moet worden gekeerd, vindt hij.

'Hoger aanzien'

Minister Deetman wil daarom het leraarschap een 'hoger aanzien' geven. On dat te bereiken wil hij hogere eisen stellen aan de toelating tot de lerarenopleiding voor het basisonderwijs (Pabo). Bovendien wil hij meer nadruk leggen op nascholing en professionalisering van het beroep van leraar.

Scholen krijgen in de toekomst een grotere vrijheid bij de aanstelling en salariëring van leerkrachten. Nu nog krijgen de scholen personeel toegewezen op grond van zeer ingewikkelde formules, gebaseerd op aantallen leerlingen en op grond van niet aan aantallen leerlingen gebonden taken. De scholen hebben nu vrijwel geen mogelijkheden zelf keuzen te doen.

Vanaf 1 augustus 1990 gaat dat veranderen. De scholen krijgen dan budgetten, waarmee ze, binnen bepaalde marges, zelf kunnen beslissen de ene leerkracht meer en de andere minder te betalen. Ook kunnen ze een eigen promotie-beleid voeren. De afzonderlijke formatie-regelingen voor onderwijzend en niet-onderwijzend personeel zullen verdwijnen.

Ook 'heroverweging' van minimumloon

Uitkering jongeren omlaag

DEN HAAG – De bijstands-uitkering (RWW) voor werkloze thuiswonende jongeren en uitwonende alleenstaande jongeren, jonger dan 27 jaar, gaat met ingang van 1 juli 1989 omlaag. Dat blijkt uit de gisteren gepubliceerde begroting van minister De Koning van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. De operatie moet volgend jaar een besparing van 87 miljoen gulden opleveren, oplopend naar 400 miljoen gulden per jaar daarna.

De hoogte van de uitkering wordt afhankelijk van het arbeidsverleden en de mate waarin de jongeren naar een baan of scholing zoeken. Bij het arbeidsverleden wordt ervan uitgegaan dat de betrokkene in de laatste twee jaar tenminste een jaar gewerkt heeft. De werkweek moet daarbij minstens negentien uur zijn.

Het kabinet 'heroverweegt' voorts een eerder aangekondigde maatregel om het minimumloon voor jongeren tussen 23 en 27 jaar te verlagen. Daarbij wordt bezien of een verlaging van het minimumloon voor 'bepaalde categoriën werknemers' verantwoord is. Een koppeling tussen de hoogte van het minimumloon en werkervaring is eveneens in bespreking.

Opgemerkt wordt dat een verlaging van het minimumloon met tien procent de kans op werkloosheid met 30 procent doet afnemen. Op deze manier zouden veel laaggeschoolden een nieuwe kans op het vinden van een baan geboden kunnen worden.

Luchtmacht en marine moeten bloeden

Defensie: versterking landmacht prioriteit

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – De marine en vooral de luchtmacht zullen al in 1989 lijden onder de prioriteit die het ministerie van Defensie wenst te verlenen aan de landmacht. Om de aanschaf van anti-tank en transporthelikopters, de verbetering van de luchtverdediging en de electronische oorlogsvoering te bekostigen wordt de landmacht extra bedeeld in het nieuwe tienjarenplan.

In totaal bedraagt de defensiebegroting 1989 bijna 14 miljard gulden. Dat betekent een stijging van 0,6 procent ten opzichte van vorig jaar. Generaal Huijser, chef van de Defensiestaf, noemde dat tijdens een persconferentie 'een bescheiden groei'. Pas na 1990 wordt weer een groei van twee procent (exclusief inflatie) per jaar verwacht, het percentage dat in het regeerakkoord is afgesproken.

Defensie draagt voor 135 miljoen gulden bij aan de bezuinigingsmaatregelen van het kabinet. Daarnaast krijgt het ministerie voor 21,5 miljoen gulden aan prijscompensatie niet vergoed, zodat de totale bezuiniging op 156,5 miljoen uitkomt. Het bezuinigingsbedrag zal na 1989 oplopen tot circa 300 miljoen per jaar.

Enkele ingrijpende wijzigingen, vooral bij de luchtmacht, maakten het mogelijk voorrang te verlenen aan de landmacht. Zo is het gereserveerde bedrag voor de vervanging van F-16 vredesverliezen gehalveerd. Tot 1998 is de luchtmacht in elk geval verzekerd van handhaving van het huidige aantal van 162 F-16 vliegtuigen, het aantal dat aan de NAVO is toegezegd. Het bondgenootschap heeft volgens Huijser geen problemen met het op termijn afstoten door Nederland van de luchtverkenningstaak.

Ook de marine moet bloeden voor de versterking van de landmacht. Zo zullen de laatste twee fregatten van de Van Speijkklasse eerder worden afgestoten. Van de Kortenaerklasse worden slechts zes fregatten gemoderniseerd en het verbeteringsprogramma voor de Orion-vliegtuigen wordt niet helemaal doorgevoerd.

Om de uitgaven voor de gevechtskracht met bijna 1 procent te laten groeien, terwijl de groei van de hele begroting slechts 0,6 procent bedraagt, wordt komend jaar 35 miljoen gulden overgeheveld van de personele naar de materiële sector. Vanaf 1990 schuift 85 miljoen per jaar naar de pot voor materiële uitgaven.

Door de noodzakelijke bezuinigingen op Defensie dalen de investeringen aanzienlijk, zo wordt in de Memorie van Toelichting bezorgd geconstateerd. En de krijgsmacht moet verder op de weg van rationalisatie en internationale samenwerking. Omdat ook de bondgenoten met financiële problemen zitten lijkt verdere specialisatie de aangewezen weg.

Europa reageerde de afgelopen jaren nogal afhoudend op druk uit de Verenigde Staten om te komen tot een grotere Westeuropese bijdrage aan de bondgenootschappelijke verdediging. Nu wordt gesteld dat de Amerikaanse druk een 'stimulans' kan zijn voor het streven naar intensievere samenwerking.

Actie tegen fosfaten en gevaarlijke stoffen

Milieubeheer krijgt 43 miljoen extra

DEN HAAG – Minister Nijpels heeft voor volgend jaar 43 miljoen gulden extra uitgetrokken voor milieubeheer. Het totaal beschikbare bedrag voor milieubeheer komt daarmee in 1989 uit op ruim 648 miljoen. De begroting Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer omvat volgend jaar ruim 14,5 miljard gulden, 500 miljoen minder dan het afgelopen jaar.

Omdat de regering de zorg voor het milieu als een belangrijk onderdeel van haar beleid beschouwt, is de milieubegroting voor de komende vijf jaar verhoogd met in totaal 242 miljoen gulden. In de financiering hiervan wordt voorzien door een tijdelijke toeslag van 1,3 cent per liter op de accijns van gelode lichte olie.

Nijpels schrijft verder in een voortgangsrapportage van het Milieuprogramma dat opnieuw strengere maatregelen nodig blijken om verzuring tegen te gaan. De uitworp van verzurende stoffen moet in het jaar 2000 met 60 tot 90 procent verder zijn teruggedrongen dan aanvankelijk gepland.

In 1989 zal verder een actieplan tegen fosfaatbelasting van het oppervlaktewater worden opgesteld en wordt een 'zwarte lijst' opgesteld van niet-toegestane gevaarlijke stoffen. Nijpels wenst dat provincies plannen presenteren en uitvoeren ter bescherming van het grondwater en meer 'stiltegebieden' creëren.

Ministerie Binnenlandse Zaken bestaat 175 jaar

DEN HAAG – Op 1 december van dit jaar bestaat het ministerie van Binnenlandse Zaken 175 jaar. Op 1 december 1813 tekende koning Willem I het besluit waarmee het ministerie in het leven geroepen werd. In het toen nog maar enkele maanden oude Koninkrijk der Nederlanden werd aan Binnenlandse Zaken een aantal belangrijke taken en bevoegdheden toevertrouwd. Heel lang zou het ministerie het centrum van de bestuurlijke- en politieke macht blijven.

In de loop der jaren werden enkele taken zo omvangrijk dat daarvoor afzonderlijke ministeries moesten komen. Binnenlandse Zaken werd dan ook het moederdepartement van verscheidene in de afgelopen decennia gestichte ministeries. Daarmee nam de betekenis van Binnenlandse Zaken als bestuurlijk centrum af.

In een voorwoord op de begroting wordt opgemerkt dat de maatschappelijke, bestuurlijke en technische ontwikkelingen in de samenleving het ministerie naast haar traditionele taken, nieuwe kansen en mogelijkheden bood om in het centrum van het bestuur een belangrijke rol te blijven vervullen.

Bukman kan in '89 ruim 5,5 miljard besteden

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – Hoewel minister Bukman (Ontwikkelingssamenwerking) komend jaar zo'n 290 miljoen gulden extra heeft te besteden, kan hij daarmee niet al zijn financiële verplichtingen dekken. Bukman heeft in 1989 ruim 5,5 miljard gulden beschikbaar maar moet een aantal bezuinigingen doorvoeren. De bewindsman toonde zich tijdens een persconferentie tevreden dat de zogenoemde 1,5 procentsnorm gehandhaafd is. In het regeerakkoord is vastgelegd dat jaarlijks 1,5 procent van het netto nationaal inkomen aan Ontwikkelingssamenwerking wordt besteed.

Tijdens de begrotingsonderhandelingen stond dat uitgangspunt nog ter discussie. Bukman wist de norm toen overeind te houden, maar moest toestaan dat er oneigenlijke kosten ten laste van zijn begroting kwamen.

Vluchtelingen

Extra uitgaven verwacht de minister voor de opvang van vluchtelingen uit ontwikkelingslanden. Enkele maanden geleden werd besloten een deel van die kosten ten laste van Ontwikkelingssamenwerking te laten komen. Voor komend jaar betekent dat een post van bijna 83 miljoen gulden op zijn begroting. Overigens is de verwachting dat het bedrag in de begroting over 1990 tot ongeveer 150 miljoen zal stijgen.

Daarnaast is 200 miljoen gulden gereserveerd voor Suriname. Dat is 100 miljoen meer dan vóór het herstel van de ontwikkelingsrelatie. De bijdrage aan de multilaterale financieringsinstellingen is met 65 miljoen gulden verhoogd en het Europees Ontwikkelingsfonds krijgt 73 miljoen extra.

Bezuinigingen

Al met al stijgen de verplichtingen met 321 miljoen ten opzichte van vorig jaar. De groei van het budget voor Ontwikkelingssamenwerking (290 miljoen gulden) dekt die uitgaven niet. Bukman heeft de noodzakelijke bezuinigingen gespreid over een aantal posten. Het totaalbedrag voor de tien programmalanden daalt van 1438 miljoen naar 1316 miljoen gulden en er is minder geld beschikbaar voor betalingsbalanssteun. Ook op het sectorprogramma plattelandsontwikkeling moet worden bezuinigd.

Reorganisatie van postale recherche

DEN HAAG – In verband met het zelfstandig worden van de PTT op 1 januari 1989 wordt de postale recherche gereorganiseerd. Het rijkspolitiedeel zal moeten worden gescheiden van het PTT-deel. De rijkspolitieambtenaren zullen worden ondergebracht in vijf districten van de rijkspolitie.

De taak van deze ambtenaren zal worden verbreed tot het gehele geld- en waardenverkeer. Daarbij zal zoveel mogelijk worden aangesloten bij de regionale- en interregionale samenwerkingsverbanden op het gebied van de criminaliteitsbestrijding. De ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken kondigen in hun begroting aan dat zij voor het eind van het jaar de Tweede Kamer over deze reorganisatie zullen informeren.

TROONREDE

Leden van de Staten-Generaal,

Meer dan ooit is dit jaar gebleken dat de Europese Gemeenschap vastbesloten is om binnen afzienbare tijd de onderlinge grenzen af te schaffen. Onze economie zal daarmee nieuwe kansen krijgen. Of we die zullen benutten, hangt grotendeels af van onszelf. Een goed opgeleide en gemotiveerde beroepsbevolking en een moderne uitrusting van onze bedrijven zullen onmisbaar blijken. Daarvoor is in de afgelopen jaren al een stevige grondslag gelegd. Door de kostenmatiging, die de sociale partners samen met de overheid hebben betracht, is er veel tot stand gebracht. Al is de werkloosheid nog te hoog, de economie is weer gaan groeien, en daarmee is ook het fundament voor onze collectieve voorzieningen versterkt. De werkgelegenheid is weer gaan stijgen.

Vergeleken met het dieptepunt van vier jaar geleden hebben vandaag de dag ten minste driehonderdvijftig duizend meer mannen en vrouwen een baan. De investeringen, die de groeikracht van de bedrijven bevorderen, liggen liefst een derde hoger dan enkele jaren geleden. Er zijn de afgelopen jaren offers gebracht, maar er is ook veel bereikt. Daarom wil de regering het beleid van kostenmatiging volgend jaar voortzetten en dit de sociale partners ook mogelijk maken. Daartoe wordt een belangrijk deel van de weer stijgende belastingopbrengsten aangewend om het algemene BTW-tarief te verlagen met anderhalf procent, en voedings- en geneesmiddelen over te brengen naar het lage tarief. Zo kan de lichte prijsstijging, die nu vanuit het buitenland op ons afkomt, verminderd worden.

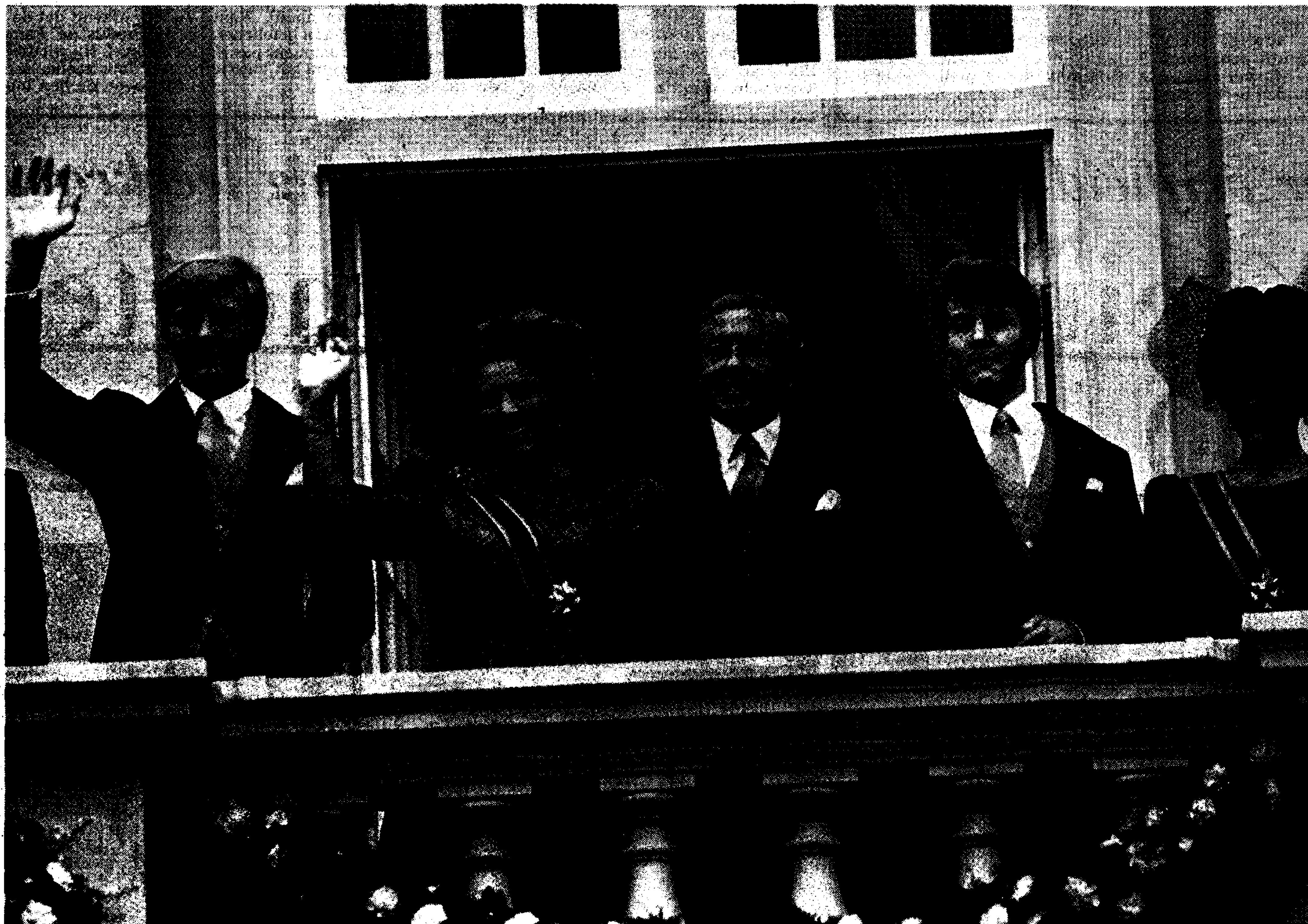
Daarnaast kunnen de sociale premies omlaag; immers, door de stijgende werkgelegenheid brengen nu meer mensen te zamen het benodigde bedrag op voor uitkeringen. De regering verwacht dat de dalende belastingtarieven en sociale premies ervoor kunnen zorgen dat het matigingsbeleid met behoud van koopkracht, voortgezet kan worden. Tegelijk wordt stap voor stap het financieringstekort de nieuwe schulden die de overheid jaar op jaar maakt teruggedrongen. Intussen drukt de rentelast van de in het verleden gemaakte schulden zwaar op de begroting.

Al met al kan negentien negenentachtig een voorspoedig jaar worden met stijgende werkgelegenheid, ondersteund door het matigingsbeleid, waarvoor niet meer die ingrijpende saneringen en offers nodig zijn die in de eerste helft van de jaren tachtig onvermijdelijk waren. Gelet op deze ontwikkeling mogen wij het volgend jaar met een zeker vertrouwen tegemoet zien.

Toch is er geen aanleiding voor tevredenheid. De werkloosheid dreigt immers, zonder extra inspanningen, op een te hoog niveau te blijven steken. Het vraagstuk van de werkloosheid is zeker niet alleen een probleem van aantallen, dat afdoende met cijfermatige taakstellingen bestreden zou kunnen worden. Van elke drie werklozen die bij de arbeidsbureaus zijn ingeschreven, is er één niet volledig of niet direct beschikbaar voor arbeid. Bovendien is gebleken dat velen die wèl beschikbaar zijn, niet geschikt zijn voor banen die worden aangeboden, omdat zij geen toereikende opleiding, of een gebrek aan ervaring hebben. Zo dreigt de verwarrende situatie dat bij het herstel van de economie zich meer mensen melden op de arbeidsmarkt, omdat er groeiende kansen op een baan zijn, terwijl tegelijkertijd de werkloosheid op een onaanvaardbaar hoog niveau blijft. Dit vraagt een vernieuwing van het arbeidsmarktbeleid.

Er is meer gerichte aandacht nodig voor scholing en het kunnen opdoen van werkervaring. Arbeidsbemiddeling van langdurig werklozen vraagt veel tijd en aandacht: de eerste ervaringen met de zogenaamde her-oriënteringsgesprekken duiden hierop. De regering wil zich met sociale partners en gemeenten verstaan om de intensivering van het beleid nader inhoud te geven. In de ontwerp-begroting voor het volgend jaar is hiervoor een extra ruimte geschapen van tweehonderdvijfentwintig miljoen gulden oplopend tot zeshonderdvijftig miljoen, in negentien negentig. Met het beschikbaar stellen van deze bedragen gaat de regering bewust veel verder dan in het regeerakkoord in negentien zesentachtig was voorzien.

Een tweede terrein waar de regering voorstelt een stap verder te gaan dan het financiële kader van het regeerakkoord, betreft investeringen in de infrastructuur van ons land. Door de succesvolle economische groei worden deze mogelijk gemaakt, maar tevens zijn zij voor behoud van die groei een onmisbare voorwaarde. Met de dag tekent zich dè noodzaak scherper af om in ons dichtbevolkte land meer te doen aan verbetering van auto-, spoor- en vaarwegen. Niet alleen de eenwording van de Europese markt maar ook de sterkere groei van onze bevolking vraagt daarom.

● *Na het voorlezen van de Troonrede in de Ridderzaal aan het Binnenhof en de rit per Gouden Koets terug naar paleis Noordeinde vond daar de traditionele balkonscène plaats. De koningin verscheen met haar familieleden voor een juichende menigte op het balkon. Van links naar rechts: kroonprins Willem-Alexander, koningin Beatrix, prins Claus, prins Constantijn een prinses Margriet.*

Foto: DRIES LINSSEN

Meer overheidsinvesteringen vergen een goede voorbereiding. Dat geldt zowel voor de uitvoering van het uitgebreide bereikbaarheidsplan voor de randstad als voor de investeringen in verkeer en vervoer in het gehele land. Voorgesteld wordt hiervoor vanaf negentien negentig per jaar vierhonderd miljoen gulden meer te bestemmen. Te zamen met de bestuurlijke en financiële inspanning van provincies en gemeenten en van de particuliere sector zal dit tot een aanzienlijk hoger niveau van investeringen kunnen leiden. Bij de uitvoering hiervan zullen ook de noodzakelijke regulering van de mobiliteit en het ontzien van het milieu aandacht krijgen.

Langs deze wegen zal dus het antwoord gegeven worden op de noodzaak om te komen tot een goed gemotiveerde en gekwalificeerde beroepsbevolking enerzijds en een goed niveau van investeringen en infrastructuur anderzijds. Nu er door het herstel weer enige mogelijkheid is financieel vèrder te gaan dan bij het regeerakkoord was voorzien, wil de regering bewust meer investeren in mens en land.

Waarom nu juist extra middelen besteed aan arbeidsvoorziening en infrastructuur? Om ons goed voor te bereiden op de eenwording van Europa, en omdat zo meer mensen aan de slag komen en de middelen worden verdiend om andere overheidstaken en welzijnsvoorzieningen voor de toekomst veilig te stellen. Om dezelfde reden is er een structurele, vernieuwende aanpak op verschillende terreinen nodig.

Bij de indiening van de begroting voor negentien achtentachtig werd reeds gewag gemaakt van het voornemen per 1 januari negentien negentig te komen tot vereenvoudiging en verlichting van de loon- en inkomstenbelasting. De voorbereiding van deze plannen vordert goed.

Op 1 januari negentien negenentachtig zal een eerste belangrijke stap gezet kunnen worden in de richting van een noodzakelijke vernieuwing van structuur en financiering van de gezondheidszorg. De maatregelen beogen de kwaliteit hiervan te waarborgen, de kosten te beheersen en een betere solidariteit tot stand te brengen tussen zieken en gezonden, jongeren en ouderen, werknemers en zelfstandigen. Om te beginnen zullen enkele belangrijke voorzieningen, méér dan nu via de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten worden gefinancierd. Parallel daaraan zal de inkomensafhankelijke premie voor de ziekenfondsverzekering voor een deel worden omgezet in een vast bedrag per persoon. De gevolgen hiervan voor de koopkracht van gezinnen met kinderen zullen worden opgevangen met een verhoging van de kinderbijslag.

In de ontwerp-nota 'Volkshuisvesting in de jaren negentig' is, met het oog op een goede en betaalbare volkshuisvesting, een nieuwe visie gegeven op de verdeling van taken en verantwoordelijkheden op dit belangrijke beleidsterrein. In de vierde Nota over de Ruimtelijke Ordening zijn onlangs de hoofdlijnen uitgezet van een verdere ruimtelijke ontwikkeling, nodig om ons land leefbaar te houden. Het land is de afgelopen jaren schoner geworden. Dat geldt met name lucht en water. Maar er is nog veel te doen. De komende jaren worden de financiële inspanningen van de rijksoverheid verhoogd.

Daarnaast stelt de verbeterde concurrentiepositie het bedrijfsleven in staat de aanscherping van de milieunormen te dragen. Aldus wordt een deel van de economische ruimte besteed aan de realisering van het milieubeleid. Het Nationaal Milieu Beleidsplan zal het beleidskader vormen voor de langere termijn. Ook op internationaal terrein is actie dringend nodig; in het bijzonder gegeven de problematiek van de ozonlaag, de opwarming van de atmosfeer en de verzuring. Vrijere internationale handel blijft van vitaal belang. De regering zet zich daarvoor in in het kader van de GATT-besprekingen. De beoogde Europese markt moet een open karakter hebben, ook voor de landen van de Derde Wereld.

Het meer marktgerichte landbouwbeleid van de Europese Gemeenschap begint vruchten af te werpen; de regering blijft de inspanningen steunen om te komen tot betere internationale verhoudingen bij de produktie van en handel in landbouwprodukten. Deze ontwikkelingen geven mede aanleiding tot het uitbrengen van een structuurnota voor de Nederlandse landbouw.

Europa is van en voor de burgers. De regering wil de komende jaren extra middelen uittrekken om – naarmate de besluitvorming in de Gemeenschap vordert – voorlichting te geven over de interne markt. De draagwijdte van de Europese eenwording onderstreept de betekenis van de Europese verkiezingen van juni volgend jaar.

Veel landen in de Derde Wereld zijn geplaatst voor grote problemen door de sterke bevolkingsgroei, de zware schuldenlast en de groeiende milieuproblemen. Economische aanpassingen, versterking van bestuurlijke capaciteit en een actief bevolkingsbeleid zijn dringend noodzakelijk. Naast de eigen verantwoordelijkheid van die landen zelf, kan een ruimhartige, effectieve, gecoördineerde ondersteuning van buiten niet worden gemist. Nederland blijft daarin zijn aandeel leveren.

De regering zal zich op een zo breed mogelijk front blijven inzetten voor oplossingen van de schuldenproblematiek. In samenhang hiermee zullen de belemmeringen voor ontwikkelingslanden op handelsgebied moeten worden verminderd.

De regering hoopt dat voor de problemen in het binnenland van Suriname een vreedzame oplossing zal worden gevonden. Daarmee zou de weg vrij zijn voor bestendiging van de relaties en een goed voorbereide versterking van de samenwerking met dit land, waar de democratische ontwikkelingen weer hoop geven. De ontwikkelingssamenwerking ten gunste van de Nederlandse Antillen zal in toenemende mate worden gericht op het stimuleren van de economische bedrijvigheid op deze eilanden. De resultaten van het herstelbeleid van Aruba stemmen tot voldoening.

Het is bemoedigend dat de verbeterde Oost-West-betrekkingen meer ruimte doen ontstaan voor vrede-bevorderende taken van de Verenigde Naties, waaraan de regering wil blijven bijdragen. Zo krijgt vrede nieuwe kansen en worden regionale conflicten tot een oplossing gebracht. De wapens maken plaats voor onderhandelingen.

De ratificatie eerder dit jaar van het verdrag tussen de Verenigde Staten en de Sovjetunie over nucleaire wapens voor middellange afstand is alerwegen verwelkomd. Hopelijk zal daarvan een impuls blijven uitgaan naar andere terreinen van wapenbeheersing. Voor de veiligheid van Europa is vooral van belang dat het overwicht in conventionele wapens van het Warschaupact ongedaan wordt gemaakt. Inspanningen op het terrein van de wapenbeheersing en een toereikende defensie blijven de pijlers waarop, in bondgenootschappelijk verband, onze veiligheidspolitiek berust.

Om een goede bijdrage aan de bondgenootschappelijke verdediging te kunnen handhaven, zijn in het nieuwe Defensieplan prioriteiten gesteld ten gunste van onze inspanning voor de verdediging in de Centrale Sector van West-Europa. Op deze wijze kunnen ook in de toekomst steeds verantwoorde keuzen worden gemaakt. Aan de onmisbare Europese-veiligheidsdimensie zal de regering in het verband van de West-Europese Unie verder vorm trachten te geven.

De eenwording van Europa vergt ook op het terrein van rechtshandhaving en bestuur steeds meer aandacht. Voorkomen en bestraffen van criminaliteit noodzaakt tot onderlinge afstemming van activiteiten en rechtsregels door de justitiële en bestuurlijke autoriteiten in de verschillende landen. Onvoldoende afstemming gaat ten koste van een verantwoord sanctiebeleid.

Het is verheugend dat het beleid tot bestrijding van de criminaliteit resultaten begint af te werpen. Hoewel het nog te vroeg is om vast te stellen dat reeds van een kentering sprake is, geeft deze ontwikkeling hoop. De omvang van de zware georganiseerde misdaad is evenwel zorgwekkend. Om deze beter te bestrijden is een gecoördineerde bovenlokale aanpak door de politie en justitie nodig. Het beroep op de medeverantwoordelijkheid van vele geledingen in de samenleving bij de terugdringing van criminaliteit is niet zonder gehoor gebleven. In de voortgangsrapportage over de uitvoering van het beleidsplan 'Samenleving en criminaliteit' wordt daarop ingegaan. Ook de opvattingen van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid over de rechtshandhaving zullen daarin aan de orde komen.

De regering ziet in deze visie een duidelijke ondersteuning van het door haar gevoerde beleid; een beleid dat is gericht op versterking van het vertrouwen in het recht en van het gevoel van veiligheid bij de burger; een beleid dat ook is gericht op versterking van het normbesef en de normhandhaving. De regering streeft ernaar dat wetgeving die een effectiever sanctiesysteem bevat en de snelle inning van boetes mogelijk maakt, het komend jaar in werking treedt.

Begin negentien negenentachtig zal het ontwerp voor een herziening van de Wegenverkeerswet worden ingediend. Het ontwerp biedt onder meer de basis voor de mogelijkheid alcoholgebruik in het verkeer beter te bestrijden en het ontduiken van de verzekerings- en belastingplicht bij het autorijden tegen te gaan. Dit alles stelt hoge eisen aan de politie. Er zal daarom grote aandacht worden besteed aan een zodanige herverdeling van de sterkte dat de politiecapaciteit beter aansluit bij de werkdruk.

Dezer dagen zal U een wetsvoorstel tot herziening van de Vreemdelingenwet bereiken. Dit heeft tot doel het toelatingsbeleid in het belang van de rechtszekerheid hechter in de wet te verankeren en een doelmatiger uitvoering te verzekeren.

Decentralisatie, deregulering en privatisering – hoe moeilijk ook – be[…] nen resultaten af te werken. Lo[…] overheden krijgen meer eigen ve[…] woordelijkheid, en de bemoeienis[…] de rijksoverheid wordt terugged[…] gen. Daarin passen de voorstellen[…] deregulering en decentralisatie die[…] meenten en provincies zelf hebben[…] gediend. Meer in het algemeen w[…] ken de bestuursakkoorden steeds b[…] ter door in de praktijk van verhoudi[…] tussen enerzijds het Rijk en anderzij[…] de provincies en gemeenten. In […] reeks van te privatiseren overheidsa[…] tiviteiten zal naar verwachting per […] januari het grootste project, de v[…] zelfstandiging van de PTT met ha[…] honderd duizend werknemers, wo[…] den gerealiseerd.

De overheid moet, om haar taken[…] richt op dienstverlening aan de bu[…] goed te kunnen uitvoeren, over de[…] dige gegevens kunnen beschik[…] Het toenemend aantal geauto[…] seerde persoonsregistraties bij o[…] heid en bedrijven vervult menig[…] met onzekerheid en onrust. Daarom[…] het zo belangrijk dat de Wet Persoo[…] registraties tot stand komt. Om […] doelmatig en zorgvuldig gebruik […] persoonsgegevens veilig te stellen[…] de regering in het komende jaa[…] hoofdlijnen vaststellen van een […] soonsinformatiebeleid voor de o[…] bare sector. Van de overheid mag […] den geëist dat zij de persoonlijke[…] venssfeer van de burger zoveel m[…] lijk ontziet, maar ook moet van h[…] worden verlangd dat zij van de mod[…] ne informatie-technologie een p[…] send gebruik maakt bij de besch[…] ming van de samenleving en bij de b[…] strijding van misdaad, misbruik […] ontduiking.

Op het terrein van de bejaardenz[…] hebben de provincies en grote […] meenten te maken met de gevolg[…] van de vergrijzing. Ten behoeve […] de oplossing van knelpunten die zij[…] dit beleid tegenkomen, wordt het b[…] get voor de bejaardenoorden met […] tig miljoen gulden verhoogd. Voo[…] versterking van de zorg voor me[…] met een handicap komen volgend[…] extra bedragen ter beschikking, w[…] van een belangrijk deel ten goede[…] komen aan mensen met een geest[…] ke handicap.

De samenleving stelt hoge eisen […] het onderwijs. Scholen moeten d[…] om goed toegerust en flexibel kun[…] opereren. Scholen moeten zelfsta[…] ger kunnen functioneren, minder […] last door gedetailleerde regels […] voorschriften. De eerste stappen[…] deze richting zijn gezet. Op deze […] zal weloverwogen en in goed ove[…] worden voortgegaan. De Adviesc[…] missie voor de toetsing van we[…] vingsprojecten zal hierbij haar rol […] len.

Zo krijgt een praktische aanpak […] de deregulering van de onderwij[…] gelgeving voor de langere termijn[…] stalte. Daarbij mag niet uit het […] worden verloren dat de rijksover[…] wezenlijke taken behoudt op het […] bied van onderwijs en onderzoek[…] als haar opgedragen in de Grondw[…]

Zelfs bij de belangrijke aanpassin[…] in de studiefinanciering, die verso[…] ring inhouden, is het, gegeven de […] zichzelf verheugende groei van d[…] name aan het onderwijs, nodig ge[…] ken de begroting vanaf negentien[…] gentig met een kleine driehond[…] miljoen gulden te verhogen.

De regering zet zich ervoor in om […] het bijzonder de positie van min[…] heden op de arbeidsmarkt en in […] onderwijs te verbeteren. Voorste[…] daartoe zullen het komende jaar w[…] den besproken. Het aandeel van le[…] van etnische-minderheidsgroepen[…] overheidsdienst zal worden verg[…] De bevordering van de deelname […] het arbeidsproces van gehandica[…] werknemers en het tegengaan van […] uitstroom wegens arbeidsongesch[…] heid houden prioriteit. Dit is […] plicht voor overheid en bedrijfsle[…]

Leden van de Staten-Generaal,
Er is reden voor enig optimisme g[…] op de bereikte resultaten. Toch zu[…] van U grote inspanningen worden […] vergd, juist nu voor de toekomst […] stalte moet worden gegeven aan […] aantal structurele en kwalitati[…] maatregelen. Belangrijke beleidsk[…] zen zullen in gemeen overleg met […] worden gedaan; gemeen overleg […] behoort te staan in het teken van […] bevordering van rechtszekerheid […] bestuurlijke zorgvuldigheid, om […] het vertrouwen van de burger in […] functioneren van wetgeving en […] stuur te versterken. Van harte wen[…] U toe dat Gods zegen op Uw w[…] rust.

imburgs agblad

Woensdag 21 september 1988 ● Pagina 25

Tijdrijders 'sur place'

SEOEL – De Nederlandse renners zijn op de eerste dag van de Olympische baanwedstrijden ver beneden hun normale niveau gebleven. Het peil waarop Thierry Détant en Erik Cent gewoonlijk fietsen, zou geen enkele garantie gegeven hebben voor medailles, verre van dat. Maar wanneer Thierry Détant in zijn tijdrit uitkomt op de achttiende plaats in 1.07,55, achter de tijdrijders uit onder andere Brazilië, Argentinië, Japan, Zuid-Korea en Finland en op meer dan drie seconden van Olympisch kampioen Aleksandr Kiritsjenko uit de Sovjet Unie, is er iets mis.

Olympische medailles

	goud	zilver	brons
Sovjetunie	6	1	4
Bulgarije	3	2	1
Verenigde Staten	2	1	2
Oost-Duitsland	2	1	1
China	1	2	4
Roemenië	1	1	0
Tsjechoslowakije	1	1	0
Australië	1	1	0
Joegoslavië	1	0	1
Groot-Brittannië	1	0	0
Italië	1	0	0
Turkije	1	0	0
Zweden	0	2	1
Zuidkorea	0	2	1
Polen	0	2	0
West-Duitsland	0	1	2
Hongarije	0	1	1
Frankrijk	0	1	1
Japan	0	1	1
Finland	0	1	0
België	0	0	1

Indien Erik Cent zich als zestiende uit een veld van 22 deelnemers plaatst voor de tweede ronde met 4 minuten 54,16 seconden, is dat een prestatie waarvoor hij zich zou schamen als die in Nederland gereden was en niet op de perfecte Olympische wielerbaan van Seoul. Het duo dat het spits moest afbijten produceerde „Alkmaarse" tijden op een dag dat een verkillende storm over het Noordhollandse land buldert.

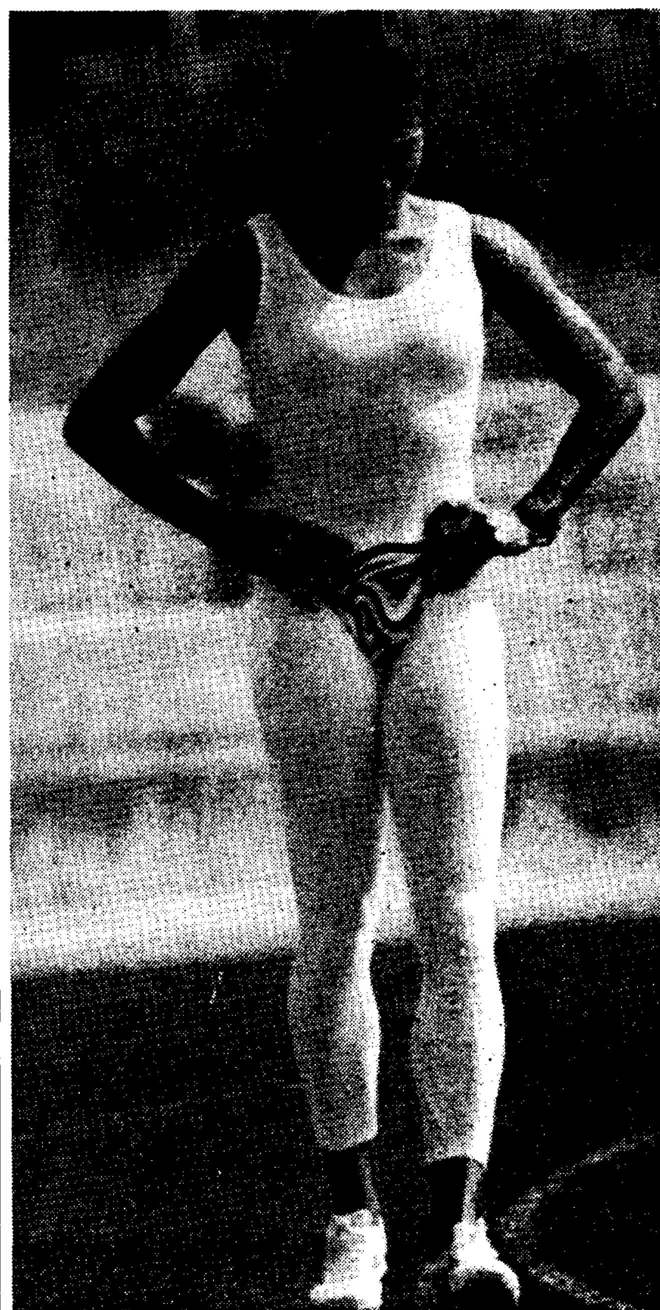
De verliezers, want dat was ook Cent, hoewel hij de tweede ronde bereikte, zochten niet in de eerste plaats naar verontschuldigingen. Détant dacht aan een te zwaar verzet. „Ik reed 49/14. Anderen, zoals Maik Malchow, de Oostduitse favoriet, reden te licht. Ik heb daar zelf voor gekozen. Het was ook de versnelling die in Colorado Springs en Wenen opstond, ik heb er hier mee getraind en ik had er echt vertrouwen in. Maar ik kon hem bijna niet rond krijgen. Ik vertrok veel te traag en dan kom je ook niet meer op snelheid. Het ergste was dat ik aan het einde niet eens echt helemaal leeg was."

Détant wist niet waardoor het kwam. „De baan is best, op de omstandigheden was niets aan te merken, maar ik kon het niet. Ik voel mij goed, maar misschien is de aanpassing toch niet ideaal geweest. Het ging namelijk niet alleen om mij. Het gold ook voor Cent. Die rijdt een paar maanden geleden nog in San Sebastian in de buurt van de 4.40, daar komen nu veertien volle seconden bij. Dat kan toch niet."

Coach Eric Geserick had het moeilijk met de verrichtingen van zijn renners. „Het is onbegrijpelijk. Waar Cent dit jaar de baan is opgestapt voor een achtervolging is hij niet boven de 4.50 gekomen. Dit keer was de start ook in die richting, maar je merkte dat het niet goed ging. Een tijd van ronde de 1.11 over de eerste kilometer is redelijk, als aanzet. Het moet dan niet te veel kosten, maar dit keer was de prijs veel te hoog. Die eerste kilometer was niet het begin van iets dat nog komen moest, het was in feite het einde."

Over de eerste kilometer haalde Cent nog een tijd, die hem binnen de eerste acht bracht, in het volgende stuk moest hij op de renners uit de middenmoot al vier seconden inleveren en het verval werd daarna alleen maar groter. Aan het einde was het verschil met Bernd Dittert, zijn tegenstander in de achtste finales bijna twintig seconden. Het betekent dat Cent erop kan rekenen, bij ongewijzigde krachtsverhoudingen, op de helft van de vier kilometer ingelopen te zijn.

De eerste selectie van het achtervolgingstoernooi heeft een groepje van zes man overgelaten, Dittert (ODI), wereldrecordhouder Oemaras (Sov), Sturgess (GBr), de onverslijtbare Woods (Aus), Dawidowicz (Pol) en Clausen (Den).

● *Florence Griffith, de meeste gefotografeerde van de bijna tweeduizend.*

SEOEL – Een vijfde deel van de Olympische deelnemers doet mee aan het atletiekprogramma. Voor het Olympisch atletiektoernooi zijn 1935 sporters ingeschreven. Voor het langste en het kortste evenement bestaat de meeste belangstelling. Op de marathon (heren) zijn 133 atleten ingeschreven, op de 100 meter 107. Bij de dames hebben zich zeventig atletes voor de 100 en 200 meter gemeld.

De technische commissie van de IAAF heeft dinsdag de kwalificatie-n ormen voor het Olympisch atletiektoernooi bepaald. Wordt niet door twaalf atleten aan die limiet voldaan, dan komen ook atleten met mindere prestaties in aanmerking voor een finaleplaats. De limieten zijn: heren: hoog: 2,28, polshoog: 5,55, ver: 8.00, hinkstapsprong: 16,90, kogel: 20,20, discus: 64,00, kogelslingeren 77, speer: 79. dames: hoog: 1,92, ver: 6,65, speer: 64.

Sovjets geven turndemonstratie

SEOEL – Met een nog nooit vertoonde overmacht heeft de Sovjetunie gisteravond in Seoel de landenwedstrijd voor de heren bij het turnen gewonnen. De zes prachtige turners van trainer Leonid Arkajev verzamelden een totaal van 593,35 punten. Binnen een tijdsbestek van elf maanden kon de Sovjetunie zijn twee grote internationale succes vieren. Na de wereldtitel van vorig jaar oktober in Rotterdam veroverden de Russen nu ook het Olympisch goud, dat vier jaar geleden ten deel viel aan de Amerikanen, die het in de Zuidkoreaanse hoofdstad niet verder brachten dan de elfde en voorlaatste plaats.

Internationaal blijkt het turnen bij de heren weer een geweldige sprong vooruit te hebben gemaakt. Onderdelen, die bij de strijd om de wereldtitels nog maar door enkele turners gemaakt werden, zijn in de top nu gemeengoed geworden. Waarschijnlijk hebben alle turners toen de keuzestof van de landenwedstrijd op het programma stond nog niet alles laten zien waartoe zij in staat zijn. Zeker de turners, die donderdag om de individuele achtkamptitel gaan strijden, de beste 36 van de landenwedstrijd met een maximum van drie per land voeren de keuzestof nog eenmaal uit, zullen nog wel wat achter de hand hebben gehouden.

Na de verplichte stof van zondag twijfelde overigens niemand er meer aan dat de Russen de Olympische titel, die zij voor de laatste keer in 1980 in Moskou veroverden - daarvoor heersten de Japanners van 1960 (Rome) tot 1976 (Montreal) - zouden terughalen. Na de voorgeschreven oefenstof gaapte er al een gat van ruim twee punten tussen de Russen en Oostduitsers, dat op de tweede herendag werd opgevoerd tot bijna vijf punten. Verrassend was het brons van de Japanners, die jarenlang het herenturnen beheersten maar door een te late verjonging van het team de aansluiting misten.

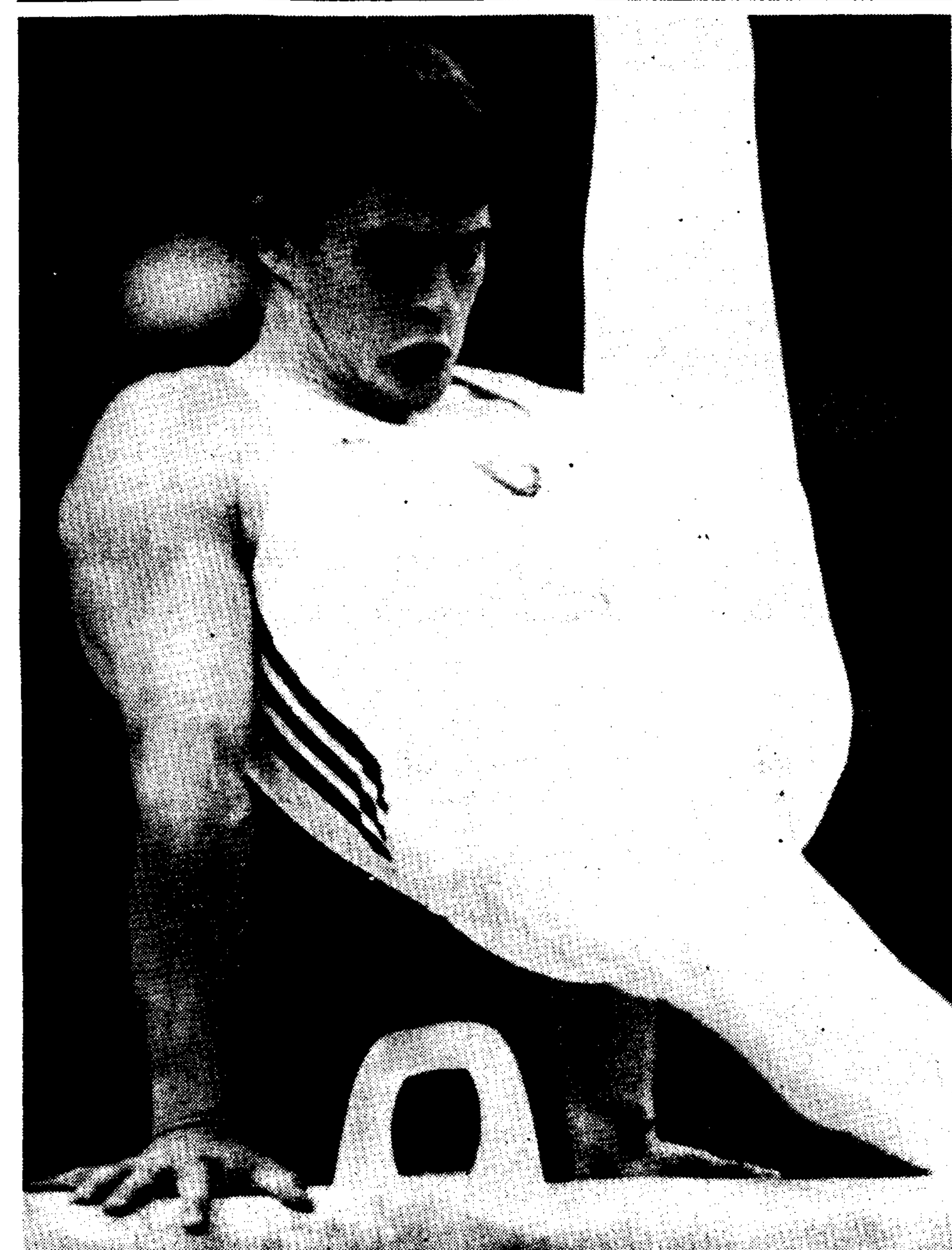
In Rotterdam kwamen de Japanners niet verder dan de vijfde plaats. In het land van de Rijzende Zon is echter een nieuwe generatie turners opgestaan onder aanvoering van Yukio Iketani. Waarschijnlijk volgend jaar al bij de strijd om de wereldtitels in Stuttgart zullen de Japanners klaar zijn om in elk geval het gevecht met de Oostduitsers aan te gaan.

Het reservoir waaruit men in de Sovjetunie kan putten, is kennelijk onbegrensd en dat geldt niet alleen voor het herenturnen. Het wegvallen van Joeri Korolev (gescheurde achillespees), die in Rotterdam nog tweede werd achter Dimitri Bilosertsjev werd achteloos gecompenseerd door Sergej Karikov, een zeventienjarige turner van de Dynamo Sportclub uit Moskou. Karikov zal echter donderdag niet bij de 36 besten uitkomen. In het individuele klassement van de landenwedstrijd, dat bepaalt wie deelneemt aan de strijd om de individuele titel, bezet Karikov achter zijn landgenoten Vladimir Artemov, Valeri Ljoekin en wereldkampioen Dimitri Bilosertsjev de vierde plaats.

Hij heeft overigens maar 0,05 punt achterstand op „Bilo", die dinsdagavond bij zijn laatste oefening, die aan het rek de mist inging. De turner die vorig jaar, na een ernstig auto-ongeluk een verrassende come-back maakte, kwam aan het rek stil te hangen. Na het uitvoeren van een eenarmige reuze-zwaai wilde Bilosertsjev een vlucht-element uitvoeren. Dat mislukte en de Rus moest zijn oefening uit hang opnieuw beginnen. De misser kostte hem reglementair een half punt aftrek en een terugval naar de derde plaats. Het verschil met zijn leidende landgenoot Artemov, die in de twaalf oefeningen (verplicht en keuze) slechts 1,05 punt van het maximum van 120 verwijderd bleef, bedraagt ruim een half punt.

Dimitri Bilosertsjev toonde zijn fabelachtig kunnen met drie tienen (voltige, ringen en brug). Het was een kwart van het totaal, dat dinsdagavond het hoge peil van de wedstrijd van de beste zes landen aangaf. Van die twaalf maximale scores kwamen er overigens zeven bij de Russen terecht. Europees kampioen Ljoekin behaalde er twee: voltige en brug, Karikov (vloer) en Artemov (brug) ieder een. De Oostduitser Holger Behrendt scoorde een tien aan de ringen en de Japanners Hishikawa en Mizushima waren perfect bij het paardvoltigeren, het onderdeel waarop ook de Bulgaar Gueraskov en de Hongaar Borkai foutloos turnden.

Tegenvallend was het optreden van de Chinezen, vorig jaar nog tweede in Rotterdam achter de Russen, maar nu afgeslagen vierde. De Chinese turners werken slordig en maken relatief veel kleine foutjes, die op dit niveau fnuikend zijn. Een duidelijk voorbeeld was Ning Li, jarenlang de beste Chinees, die nu met 114,95 punten de minste van zijn ploeg was.

● *Dimitri Bilozertsjev tijdens zijn oefening paard-voltige 'scharend' op weg naar de volgende 10.*

Amerika beperkt schade

SEOEL – De favorieten van het Olympisch basketbaltoernooi leden geen nederlaag, maar de Amerikanen liepen wel enige schade op. Het nieuwe team van de Verenigde Staten kon zich pas na veel moeite ontdoen van Canada (77-70). Halverwege het duel stonden de Amerikanen zelfs op achterstand (40-42).

Brazilië, dat naar een recordscore van 130-108 tegen China reikte, leidt nu in groep B. Het saldo van de Brazilianen is beter dan dat van de Verenigde Staten, winnaar van goud in Los Angeles. Ondanks een ruime zege op Egypte (113-70) moet Spanje genoegen nemen met de vierde plaats achter China.

In groep A bracht de Centraal Afrikaanse Republiek Joegoslavië niet in moeilijkheden (102-61). De Sovjetunie herstelde zich na de nederlaag tegen de Joegoslaven van zondag. Australië kreeg geen kans (91-68). De tweede plaats moeten de Sovjets delen met de Afrikaanse representanten en Puerto Rico, dat Zuidkorea - laatste in de rangschikking - zijn tweede nederlaag toebracht (79-74).

Vijftig miljoen voor basketballer

CHICAGO – De Amerikaanse basketballer Michael Jordan verdient de komende jaren een vermogen bij de Chicago Bulls. Jordan zette gisteren zijn handtekening onder een achtjarig contract, dat hem in die periode ruim vijftig miljoen gulden oplevert. De clubleiding en Jordan wensten geen bijzonderheden over de verbintenis te geven, maar manager Jerry Krause van de Bulls bevestigde in de lokale krant „Chicago Sun-Times" het salaris van de speler.

Jordan kwam afgelopen seizoen ook uit voor de Chicago Bulls.

De basketballer kreeg de onderscheiding als beste speler in de NBA en verdediger van het jaar.

Met gemiddeld 35 punten per wedstrijd was hij ook de succesvolste schutter.

Olympisch voetbal Braziliaanse zaak

SEOEL – Brazilië heeft zijn kandidatuur voor de Olympische voetbaltitel nadrukkelijk gesteld. De Zuidamerikanen, vier jaar geleden in Los Angeles tweede achter Frankrijk, wonnen hun tweede groepswedstrijd in groep D moeiteloos van Australië: 3-0. Brazilië plaatste zich voor de laatste acht, omdat het eerder Nigeria met 4-0 had verslagen. Australië en Joegoslavië, winnaar van het brons in Los Angeles, voetballen donderdag tegen elkaar voor de tweede plaats in de kwartfinales.

In groep C zijn de beste papieren voor de Sovjetunie, dat met 2-1 won van Argentinië en drie punten heeft. Zuidkorea speelde, net als in het openingsduel, gelijk. Na de 0-0 tegen de Sovjetunie volgde dezelfde eindstand tegen de Verenigde Staten. Alle ploegen in groep C hebben nog een kans zich te kwalificeren.

Bij Australië kregen Feyenoord-spits Dave Mitchell en Frank Farina, die vorig jaar op proef bij Roda JC speelde, geen enkele echte kans. Aan de andere kant scoorde Romario Farias drie maal: in de 19e, 56e en 59e minuut. Hij is met vijf doelpunten topscorer van het toernooi. Farias miste zelfs nog een strafschop. Het elftal van Brazilië op de Spelen moet over twee jaar op jacht naar de vierde wereldtitel voor landenteams in Italië.

Joegoslavië herstelde zich van de nederlaag tegen Australië door een 3-1 overwinning op Nigeria, dat daarmee uitgeschakeld is. Voor de Afrikanen een bittere teleurstelling. Nigeria had, als wereldkampioen bij de jeugd, op een rol gehoopt die door het verrassende Zambia wordt gespeeld. Maar voor de tweede keer was Nigeria kansloos. Spelverdeler Dragan Stojkovic opende na 35 minuten de score uit een strafschop. Na rust liep Joegoslavië, met Stuttgart-verdediger Katanec in de ploeg, naar 3-0 uit dankzij weer Stojkovic en Sabanadzovic. Twee minuten voor tijd redde Yekini de Nigeriaanse eer.

De Sovjetunie had tegen Argentinië het beste van het spel. Na een kwart wedstrijd was het al 2-0 door Dobrovolski en EK-ganger Mikailisjenko. Twaalf minuten voor tijd kwamen de Argentijnen terug door een strafschop van Moreno. In de andere groep speelde Zuidkorea weer gelijk. Het als in het eerste duel tegen de Sovjetunie, eindigde ook het treffen met de Verenigde Staten in 0-0. De beste kans was voor Zuidkorea. Choi Sang-Kook schoot twintig minuten voor tijd op de lat.

Sulaemanoglu: half dozijn wereldrecords

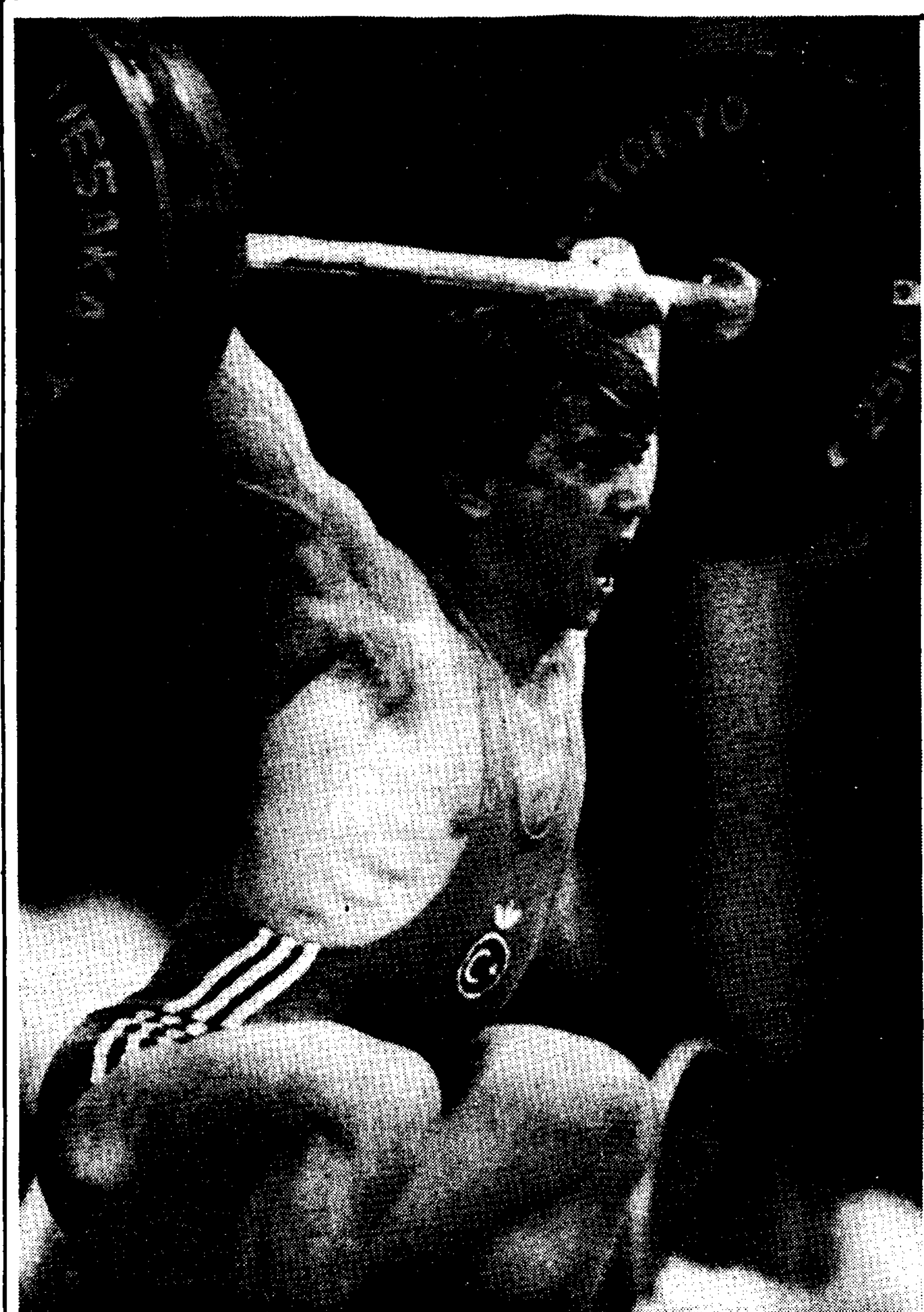
SEOEL – Vroeger heette Sulaemanoglu Sjalamanov en toen was hij ook al een kanjer van een gewichtheffer. Tegenwoordig heeft de 21-jarige vedergewicht de Turkse nationaliteit en is hij een unieke solist in de wereld van de gewichtheffers. Hij werd winnaar van de wereldbeker, vier Europese titels en twee wereldkampioenschappen had hij al in bezit.

Daar voegde hij gisteren op overtuigende wijze Olympisch goud aan toe. In zes pogingen, trekken en stoten, verbeterde hij telkens een wereldrecord. de nieuwe toppers staan nu op 152,5 kg en 190 kg; een totaal van 342,5 kg.

Zijn vroegere landgenoot Stefan Topoerov bracht dertig kilogram minder omhoog. Derde werd de Chinees Huangming Ye met 287,5 kg. Sulaemanoglu werd Turk na een wereldreis die hem van Bulgarie, via Australië naar Groot-Brittannië voerde.

Al enige jaren geldt hij als de alleenheerser in de klasse tot 60 kilogram. Zijn oude wereldrecords waren 150, 188 en 335 kg. De jongeman grossiert in wereldrecords. In de Zuidkoreaanse hoofdstad kwam de teller op 33.

Het eerste had hij als vijftienjarige, nog Bulgaar, tijdens een reis door de Verenigde Staten gevestigd.

● *Naim Sulaemanoglu het spierbundel uit Turkije brengt weer een wereldrecord omhoog.*

Olympisch kampioen in actie tijdens JIM

MAASTRICHT – Het CSI van Maastricht dat van 10 tot en met 13 november onder de naam Jumping Indoor Maastricht, Jim in het MECC wordt gehouden, begint steeds duidelijkere vormen aan te nemen. Het staat nu reeds vast dat de volledige Nederlandse Olympische springequipe aan de start komt evenals de gouden medaille-winnaar van Seoel, ongeacht het land waar hij of zij vandaan komt.

Ook de uitnodigingen voor de overige deelnemers zijn de deur uit en de mondelingen toezegging van onder andere Paul Schockemohle, Franke Sloothaak, David Broom, John Whitaker, Harvey Smith, Hugo Simon, Eddie Macken en Thomas Fuchs zijn al binnen. Zij allen zullen in flitsende publieksvriendelijke springrubrieken voor paardensport op wereldniveau zorgen.

Rusland: optie op gouden plak

SEOEL – De eerste dag van het Olympisch handbaltoernooi heeft de Sovjetunie duidelijk gemaakt dat er maar één kandidaat voor goud is. Met cijfers, die aan duidelijkheid niets te wensen overlieten, werd Olympisch en wereldkampioen Joegoslavië naar een nederlaag gespeeld: 24-18. Bij rust hadden de Sovjets al wat afstand genomen: 10-7. Goud in Seoel zou een fraai afscheidscadeau zijn voor bondscoach Anatoli Jevtoesjenko, die in Zuidkorea voor het laatst zijn handbalploeg leidt. De Joegoslaven waren volstrekt kansloos. De uitblinkende cirkelspeler Joeri Sjevzov was met zes treffers de schotvaardigste Sovjet-handballer.

Verrassing van de eerste dag kwam op naam van Zuidkorea dat Hongarije bedwong. Tijdens de laatste wereldtitelstrijd moesten de Hongaren alleen voor Joegoslavië buigen. Hongarije, onder leiding van topscorer Peter Kovacs (tien keer raak) wordt wat ouder, het spel van de Zuidkoreanen oogt daarentegen fris en speels: 22-20. Met name Jae-Won Kang stichtte nogal wat verwarring in de Hongaarse verdediging. De tweede surprise deed zich eveneens in groep B voor, waar het verjongde Tsjechoslowakije afrekende met de semi-professionals van Spanje, dat aanzienlijk hoger werd aangeslagen: 20-17.

Wim Arras, winnaar vorig jaar blijft thuis

Parijs-Brussel biedt kans aan sprinters

● *Raymond Meys*

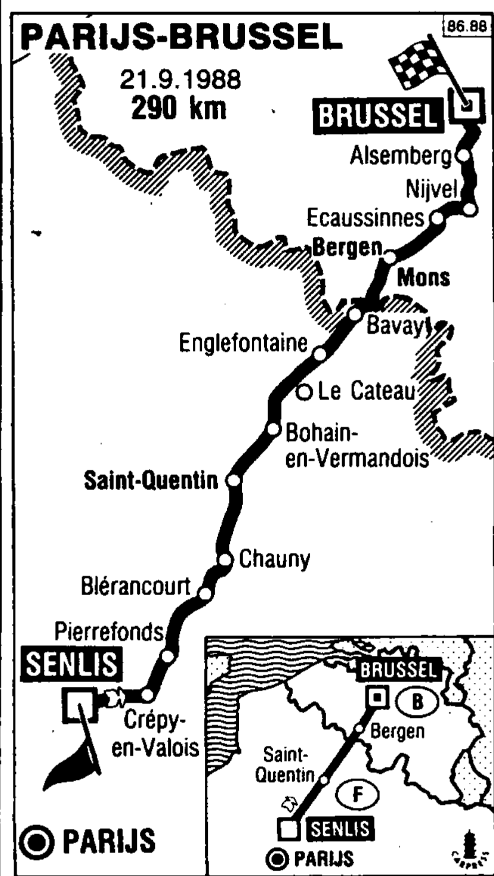
Van onze sportredactie

PARIJS – Zonder Wim Arras, die vorig jaar in een massasprint Parijs-Brussel voor zich opeiste, koerst het profpeloton vandaag opnieuw van de Franse naar de Belgische hoofdstad. De achtenzestigste editie van het evenement is tevens de eerste van de najaarsklassiekers. Traditiegetrouw is het een wedstrijd waarin de sprinters grote kansen hebbem. Parijs-Tours en Ronde van Lombardije worden volgende maand verreden.

Wim Arras, die deeluitmaakt van de Lottoploeg sedert hij halverwege het seizoen wegens doping in de Ronde van Zweden moest opstappen bij PDM, voelt zich niet fit. Zijn optreden in de Grote Prijs van het Noordfranse Isbergues, afgelopen zondag, was voor de renner uit Lier reden om zich af te melden voor de koers van vandaag. Hetzelfde geldt onder meer voor de Belgische kampioen Etienne de Wilde.

Tweehonderd renners, onderverdeeld in merkenploegen van minimaal vijf en maximaal negen man, komen om half tien in het noordelijk van Parijs gelegen Senlis aan de start. Daartoe behoren afvaardigingen van de vier grote Nederlandse formaties: Panasonic, TVM, Super-Confex en PDM.

Vergeleken met vorig jaar, toen de eindsprint overigens ontsierd werd door een valpartij waarbij Bontempi en Capiot betrokken waren, is de afstand van de wedstrijd teruggebracht van 309 naar 293 kilometer. Daarvan wordt het grootste deel op Frans grondgebied afgelegd. Na 189 kilometer passeert de karavaan de Frans/Belgische grens, om vervolgens over de slecht geplaveide wegen van de Borinage richting Brussel te trekken. De finish wordt tussen half vijf en uur verwacht in het hart van de Belgische hoofdstad: Emile Jacqmainlaan.

Vanaf circa drie uur brengt de BRT de slotfase rechtstreeks op de televisie.

Meys rap in Soumagne

SOUMAGNE – Raymond Meys, de amateur uit Valkenburg, toonde zich gisteren na 100 kilometer rapper dan medevluchter Jean-Michel Kinister (Bel.) en won aldus de amateurkoers in het Waalse stadje.

Uitslag: 1. Meys, 2. Kinister, 4. op 20 sec. Knarren, 5. op 25 sec. Fey, 7. Meijers, 9. Schroen, 10. Strouken, 12. Rademakers, 13. Hilkens, 16. Van Dam, 19. Luyten.

● **LOGRONO** – De Spanjaard José Juan Canellas blijft de wielerronde van Rioja beheersen. De coureur uit de BH-ploeg behaalde dinsdag zijn derde achtereenvolgende ritzege en bleef daardoor in bezit van de leiderstrui. De derde etappe, met start en finish in Logrono, eindigde na 190 kilometer in een massasprint. Canellas was net als in de dagen ervoor de snelste van het peloton.
Uitslag: 1. Canellas (Spa) 190 km in 5 uur, 10 minuten en 8 minuten, 2. Gutierrez (Spa), 3. Cabestany (Spa), 4. Esparza (Spa), 5. Coll (Spa) allen zelfde tijd als Canellas. Algemeen klassement: 1. Canellas 13.06.44, 2. Gutierrez, 3. Esparza, 4. Cabestany, 5. Salvador (Spa) allen zelfde tijd.

● **CANNES** – Voor de tijdrit om de Grand Prix des Nations, die zondag in Cannes wordt verreden, zijn door de respectievelijke ploegleiders drieëntwintig renners ingeschreven. De organisatoren daarentegen hebben bepaald, dat hooguit vijftien profs kunnen starten. In de loop van de week vindt de selectie plaats. Op de voorlopige lijst staan zijn tien Fransen vermeld: Mottet, Fignon, Duclos-Lassalle, Bernard, Colotti, Manfrin, Esnault, Peyramaure, Gayant en Bouvatier, alsmede de Brit Yates, de Australiërs Wilson, Hodge en Anderson, de Italiaan Bartalini, de Denen Lilholt en Worre, gen Haghedooren en Van Hooydonck, de Zwitser Wegmüller, de Oostenrijker Wechselberger en de Nederlander Eddy Schurer, die net als Phil Anderson tot de TVM-ploeg van Cees Priem behoort.

SPORT KORT

● **HEERLEN** – In bowlingcentrum Hoeve de Aar wordt 1 oktober een toernooi voor teams bestaande uit drie personen gehouden. Inlichtingen bij John van de Wildenberg, ☎ 045-413317.

Simson ontvangt Hercules

SCHAESBERG – Zaterdag 24 september komt Simson Schaesberg voor het eerst in deze nieuwe competitie in een thuiswedstrijd in actie. Om 20.00 uur openen de junioren van Simson die afgelopen zaterdag Alkmaar op verbluffende wijze met 0–36 overklasten, de worstelavond tegen de vrij sterke jeugdploeg van Spartacus Zwijndrecht. De worstelaars van jeugdtrainer Wil Snijders zullen ook nu tot een zege komen.

Aansluitend staat het attractieve worstelduel tussen Simson en Hercules Dordrecht op het programma. Simson had tegen Alkmaar een schitterende start. Alleen de enkelbreuk van nieuwkomer Henk Stoffels heeft een schaduw op deze zege geworpen. Hercules Dordrecht is voor Simson een onbeschreven blad. De Dordrechtenaren promoveerden immers als een indrukwekkend kampioen van de eerste klasse rechtstreeks naar de hoofdklasse. Voor Simson zal zoiets geen struikelblok vormen temeer omdat de overschrijving van de Belg Jean Pierre Wofflard naar Schaesberg een enorme aanwinst betekent.

Beide wedstrijden worden staan onder leiding van Louis v.d. Holst uit Ridderkerk. In Amsterdam staan de worstelgiganten Hercules Amsterdam en De Halter Utrecht tegenover elkaar en ook deze wedstrijd mag als een topper worden gekenmerkt. Olympia Utrecht heeft aan SSS uit Alkmaar een makkie.

Gezonde voor zieke spieren

BRUNSSUM – Fanatieke lopers van de Sport- en Trimclub Brunssummerheide (STB) gaan hun gezonde beenspieren in beweging zetten voor mensen met zieke spieren. Vijfentwintig STB'ers nemen op 9 oktober deel aan de marathon van Berlijn, met als extra motivatie 'het goede doel'. Ze lopen de marathon 'gesponsord'. Het voor elke kilometer (maximaal dus 42,195 km) door een 'sponsor' beschikbare gestelde bedrag is bestemd voor het onderzoekfonds van de Nederlandse A.L.S.-stichting. A.L.S. is een zenuwziekte, die kan leiden tot totale verlamming van het spierstelsel.

STB-bestuurslid Willem Marcus: 'Relatief weinig mensen lijden aan de ziekte. In Nederland zijn er circa zevenhonderd patiënten. Daardoor is er ook weinig geld beschikbaar voor onderzoek.' De STB'ers hopen een flinke 'kilometervergoeding' te krijgen. Marcus Willems: 'Maar ook een gulden per kilometer is welkom.' Eén gulden of meer, er komt altijd een aardig bedrag vrij, omdat de STB'ers stuk voor stuk van plan zijn de marathon van Berlijn uit te lopen.

Voor nadere informatie: Jo Eyk 045-311236; André Vogely 045-419308; Henk Thijssen 045-317288; Willem Marcus 04405-2115.

● *De eerste zetten in de partij Karpov-Timman.*

Koppigheid werd Jan Timman noodlottig

Karpov blijft scoren

TILBURG – Er komt geen einde aan de scoringsdrift van Anatoli Karpov tijdens het internationale schaaktoernooi in Tilburg. De oud-wereldkampioen speelde in de tiende ronde Jan Timman van bord en behaalde daarmee zijn derde opeenvolgende zege. Met nog vier ronden kan Karpov (7 1/2 uit 10) de eindzege nauwelijks meer ontgaan. Zijn naaste rivaal Nigel Short, die tegen de Joegoslaaf Nikolic opnieuw een halfje inleverde, heeft een achterstand van anderhalf punt. John van der Wiel belandde na een magere remise tegen de Westduitser Hübner op de laatste plaats. De IJslander Hjartarson zorgde voor de tweede winstpartij door de Hongaar Lajos Portisch te verslaan.

Timman kreeg zijn tweede nul tegen Karpov te verwerken. De met zwart spelende Nederlander hield tegen beter weten in vast aan de Slavische verdediging. Zijn koppigheid werd hem noodlottig. Twee ronden eerder was de IJslander Hjartarson tegen de Sovjet-schaker met dezelfde strijdwijze het schip in gegaan. Timman sloeg met de twaalfde zet ..Dh4+ een andere weg in. Met 14. ..De7 dacht hij de stelling nieuw leven in te blazen. Vergeefs. Karpov had weinig moeite de verdediging te ontrafelen en na 41 zetten gaf Timman zich gewonnen.

Nigel Short, de voornaamste concurrent van Karpov, kan de koplopper niet meer volgen. De Brit moest voor de vierde achtereenvolgende keer een remise toestaan. Zijn tegenstander Nikolic koos met zwart voor de Spaanse verdediging. Short geldt als een kenner van die opening, maar kon nauwelijks voordeel behalen. Nikolic haalde met 21. ..Tfd8 en 22. ..f6 alle dreiging uit de partij. Na veertig zetten werd het remise.

John van der Wiel kreeg na zijn nederlaag tegen Karpov de Westduitser Hübner voor het bord. Het werd een partij vol fouten. De Nederlander kwam snel in de problemen, maar had geluk dat zijn tegenstander eveneens knoeide. Met 27. ..c5 vergooide Hübner zijn winstkansen. Het halfje voor Van der Wiel hielp hem niet van de laatste plaats af. De IJslander Hjartarson, die na negen ronden met de Nederlander de ranglijst afsloot, won verrassend van Portisch.

Uitslagen tiende ronde: Karpov (Sov) - Timman (Ned) 1-0, Hübner (WDl) - Van der Wiel (Ned) 1/2-1/2, Hjartarson (IJs) - Portisch (Hon) 1-0, Short (GBr) - Nikolic (Joe) 1/2-1/2. **Stand:** 1. Karpov 7 1/2, 2. Short 6, 3. Nikolic 5 1/2, 4. Timman, Hübner en Portisch 4 1/2, 7. Hjartarson 4, 8. Van der Wiel 3 1/2.

Reginaldo Doran naar WK karate

ROERMOND – Reginaldo Doran uit Roermond is opgenomen in het Nederlands team, dat van 10 tot 16 oktober in Cairo deelneemt aan de wereldkampioenschappen karate. Doran komt uit in de klasse tot 60 kg. Guus van Mourik (dames boven 60 kg) en Kenneth Leeuwin (heren tot 75 kg) verdedigen in de Egyptische hoofdstad hun twee jaar geleden in Sydney veroverde titels.

Holland Casino's poedelt

ULESTRATEN – Door onverwachte verliespartijen van Laurent Boulanger en Jean Bessems rolde de biljartbal van Holland Casino's allerminst feilloos tijdens het eerste competitieweekeinde voor driebandenteams. De 5-3 misstap in de uitwedstrijd tegen EDO '83 werd een dag later op eigen materiaal slechts gedeeltelijk gerepareerd (4-4). Alleen Arie Weyenburg boekte in zijn twee partijen de maximale score en deed daarmee wat van een nieuwe aanwinst verwacht mag worden. Volgende week speelt Holland Casino's uit en thuis tegen Fino Rotterdam. De thuiswedstrijd is zondag 25 september in Walk-In te Ulestraten (14.00 uur).

Tennistoppers uitgeschakeld

GENÈVE – Het met ruim 400.000 gulden gedoteerde tennistoernooi in Génève is al snel enkele favorieten kwijtgeraakt. De Argentijn Perez-Roldan, als tweede geplaatst, werd in de eerste ronde door de Tsjechoslowaak Marian Vajda in drie sets uitgeschakeld. De als zesde gerangschikte Tomas Smid uit Tsjechoslowakije kon zijn koffers ook pakken. Hij verloor van de Zweed Jan Gunnarsson. Diens landgenoot Kent Carlsson, die zondag het toernooi in Barcelona op zijn naam schreef, maakte zijn eerste plaats op de plaatsingslijst wel waar. De Zweed versloeg zijn landgenoot Ronnie Bathman in twee sets.

Agenda

VANDAAG Atletiek: Geleen, Promenadeloop voor diverse leeftijdsgroepen. Inschrijven vanaf 17.30 uur in Cornerhouse.

VRIJDAG
Biljarten: Maastricht, biljartzaal Suringar, finale driebanden tweede klasse District Maastricht en Omstreken; aanvang vandaag 19.30 uur, zaterdag en zondag 13.30 uur.

ZATERDAG
Volleybal: Heerlen, sporthal Kaldeborn (14.30), vriendschappelijk duel Pancratiusbank/VCH-EAVV (heren).

ZONDAG
Receptie: Maastricht, Fort Sint-Pieter, Luikerweg 80 (16.00-18.30), veertigjarig jubileum Maastrichtse Biljart Combinatie.
Trimloop: Sint Odiliënberg, Schepersheuvel (10.30), afstanden 2, 4, 6, 8 en 10 kilometer. Inschrijven ter plaatse.

Zaalvoetbal

1e klasse A.	
Wiegert-Up Quelle	3–1
Oostermaas-Hemelke	4–2
H.Anders 2-Wiegerd	1–8
Bingo B.-Yerna 2	4–2
Bissjop-Kanaries	4–2
Flaterke-Gulpen	1–1
B.Billy's 2-Sphinx 2	6–3
Up Quelle-Kollefit	1–0
1e klasse B.	
Meyers 2-Tristar	0–0
Gr.Ster-Stampede	4–3
Bekkers-Heilust	1–6
Stampede-DWS Boys	9–0
Marathon 2-MBC	2–3
Canton R.2-Le Soleil	2–4
SHC-Meyers 2	1–5
Tristat-Brunssum 2	3–2
1e klasse C.	
Masita-Keigel	2–2
Sitt.Boys-PSM	3–1
Teddyberen-Gr.Wit	5–2
Egor-MBC 2	5–2
Cross Pass-B.Boys	5–3
Keigel-Meetpoint	5–3
Canton R.3-Sitt.Boys	2–5
SHC 2-Masita	1–3
2e klasse A.	
Stern B.-T1874	2–0
Up Quelle 2-Pottemen.	0–1
Libert-H.Handers 4	12–2
Holton.-MSV Heer	0–7
Bingo B.2-All Whites	4–6
Bissjop 2-Delta 2	4–5
Hemelke 2-Bogeme	1–6
2e klasse B.	
Eysden 2-Bastings 2	2–5
Maasvogels-Victorie	3–2
Bissjop 3-Caberg	5–8
Sjefke-MSV Heer 2	7–0
Delta-Maasvogels	1–1
Diekske-Eysden 2	3–2
Bastings 2-Oase	6–5
2e klasse C.	
Vaals 2-Heilust 2	9–2
Anker Boys-Soleil 2	1–4
Rood Wit-Eendr.	3–3
Leeuwenh.-Kerkr.w.	7–1
Marat.3-Quelle	1–1
Stampede 2-Keelkamp.2	3–1
2e klasse D.	
Marat.4-Vaals 3	2–6
Hadow 2-Tunnelboys	1–4
Rood Wit 2-Stampede 3	5–1
Meetpoint 2-Canton R.5	7–2
Teddyber.2-Canton R.4	2–2
Brunss.5-Mareb.2	6–2
Brikske 2-Fortuna 2	3–2
2e klasse E.	
Eikeboom-Born	5–3
Zw.Schaap-Puth.Boys	2–1
Marebos-Zwaluw	3–4
Cross Pass 2-Pancho 2	1–3
2e klasse F.	
Meyers 3-Lacroix	5–2
Hollywood-Mareb.3	5–3
Joyce Tex.-Haantjes 2	2–2
Hanckmann-Brunss.3	1–3
Hadow-Meyers 3	6–3
3e klasse A.	
Eysden 3-Bingo B.3	5–4
Sjotter 2-MKC	4–4
Maasvog.2-Boheme 2	1–8
Libert 2-Anders 5	9–3
Boheme 2-Sjotter 2	2–8
DBSV-Maasvog.3	11–3
3e klasse B.	
Voliere 2-Sjork 2	1–8
Loontjes-Mattini B.	2–2
Pottebrekers-Oase 2	5–1
3e klasse C.	
Pottebr.2-Yerna 3	3–0
De Heeg-Gulpen 2	8–3
Maasboys-Kollefit 2	2–1
3e klasse D.	
Willem 1-Bosserv.2	2–4
Sjefke 2-Sjotter	4–4
Up Quelle 3-Sjork 3	2–5
Bosserv.2-Spv.MVV	5–1
Diekske 2-Caberg 2	3–3
De Heeg 2-Willem 1	5–6
3e klasse E.	
Tristar 3-Sportcl.3	2–6
Stampede 4-Joffer	1–1
MBC 3-Paco	3–2
Cosmos 2-Soleil 3	1–3
Anker B.2-Canton R.6	2–6
3e klasse F.	
Stampede 5-Sportcl.2	0–3
Cosmos 3-Anker Bak.	3–3
Rood Wit 3-Gr.Ster 2	1–3
Genne Komm-Canton R.7	6–3
Antwan 4-Quelle 2	6–6
Tristar 2-Fortuna 3	5–1
3e klasse G.	
SZV-Puth.Boys 3	3–3
Keigel 2-Sante	7–5
Adveo-Hadow 3	6–2
Brunss.6-Brikske 3	5–3
Jabeek 2-SZV	7–5
3e klasse H.	
Mareb.4-Egor 3	-1–6
Hollywood 2-Mareb.4	10–0
Cross Pass 3-De Ster	2–2
Adveo 2-Hadow 4	5–3
Egor 3-Puth.Boys 4	2–3
3e klasse I.	
Maximiliaan-Adveo 3	4–4
Phoenix-Meetpoint 3	10–1
Pancho 3-Sante 2	2–7
Adveo 3-Hadow 5	4–4
Meetp.3-Maximiliaan	2–2
Teddyber.3-Phoenix	0–4
Sitt.Boys 2-Knoter.2	4–1
3e klasse J.	
Sitt.Boys 3-Teddyb.4	6–1
Meyers 4-Postwagen 2	0–5
Zw.Schaap 2-Egor 5	3–4
Postwagen 2-Bouwkomp.2	2–2
Adveo 4-Sitt.Boys 3	0–6
Antwan 2-Jabeek	1–1
4e klasse A.	
Voske 2-De Kilo	1–8
Cool R.2-Sjork 4	10–1
4e klasse B.	
Hemelke 3-Loontjes 2	2–2
Flaterke 3-Cool R.3	2–3
De Kilo 2-Hemelke 3	2–2
Stern B.2-Bovens	2–2
Bosserv.4-Oase 3	6–5
Cool R.3-Sjork 5	7–0
Loontjes 2-Kanaries 2	3–5
Erka-Flaterke 3	8–2
4e klasse C.	
Sjotter 3-Maasboys 2	5–1
Willem 2 2-Bosserv.3	1–4
Bosserv.3-v.Haaster	4–3
Libert 4-Anders 7	7–6
Pottebr.4-Willem 1 2	0–5
DBSV 3-Sjotter 3	4–6
4e klasse D.	
Heilust 3-Rood Wit 4	4–0
Cuypertje-Heilust 3	6–5
Stampede 6-Joffer 2	9–1
Rood Wit 4-Stampede 7	1–7
Quelle 3-Eendracht 2	2–3
4e klasse E.	
Tilly B.2-Haantjes 3	4–3
Zw.Schaap 3-Puth.Boys 5	10–1
Sitt.Boys 4-DWC	6–1
Postwagen 3-Bouwkom.3	1–2
4e klasse F.	
Hanckmann 2-Likopa 2	4–5
Beek 2-Zwaluw 2	4–5
Meetp.4-Haantjes 4	3–4
Cross Pass 4-Bouwk.4	1–0
Jeugd.	
Sportcl.-Sphinx	2–9
Posno-Haantjes	3–4
Cross Pass-H.Anders	3–2
Haantjes-Bosserv.	4–2

Tafelvoetbal NTVB

NTVB-Competitie.	
Ere-afdeling.	
Scory b-Jojo b	7–1
Smidter b-Zw.Ridders	3–5
Karrewiel-Der Eck	6–2
Sportzicht-Wien	3–5
Leeuw b-de Hakkers	2–6
Blauw Wit-Millener b	4–4
Overg.klasse A.	
de Heide-Verdw.Viss.	2–6
De Poart-De Eagles	4–4
Angelina b-Stadion	4–4
Hubetsy b-Survivors	2–6
Hoekje-Loontjens	2–6
Miranda-St.Pieter	2–6
Overg.klasse B.	
Hakkers 2-Star club	2–6
Welten-Le Cramignon	7–1
Wien 2-Waardhof b	2–6
De Sport-Heer	7–1
Labena-Petite res.	4–4
DAT b-Blauw Wit 2	4–4
Eerste klasse A.	
Da Capo-Dolomiet	8–0
Ut Stadhoes-Brandenburg	4–4
Oost Eysden-Crazy Pie	4–4
Bons-De Keigel	8–0
Beat b-Jokers	6–2
De Singel-De Sjörk	5–3
Eerste klasse B.	
De col-Napoleon	5–3
Verdw.Viss.2-Miranda 2	6–2
Koningswinkel-Camontagne b	6–2
De Pluim-De Smeed	6–2
Waardh.b-Oost Eysden 2	4–4
Borgharen-De Pitsers	3–5
Eerste klasse C.	
Mariaveld-De Poart 2	6–2
De Veldhof-Viktoria	3–5
Spoorzicht-Roberto b	2–6
De Vlootgraaf-Ouw Mert	2–6
Drop Inn-Smidter b 2	2–6
Bennelly b-Anja b	5–3
Tweede klasse A.	
Stabroek-Leeuwenhoek	8–0
Fun b-Exenraat	2–6
Wien 3-Leeuw b 2	8–0
Suestra-Baekerbaan	2–6
Tambour-De Heide 2	6–2
Tweede klasse B.	
De Hakkers 3-Fun b 2	8–0
Leeuwenhoek 2-Heukske	0–8
Mucherveld-Drop Inn 2	2–6
Ouw Mert 2-De Sport 2	5–3
Der Eck 2-Angelina b 2	6–2
Miranda 3-Blauw Wit 3	2–6
Tweede klasse C.	
Raetskelder-Gigi Girls	3–5
Lieuwke-Old Inn	8–0
Petite res.2-Maarland	2–6
De Boemerang-De Smid	0–8
Ons Genoegen-Pigals	2–6
Annemie-Awt Wielder	2–6
Tweede klasse D.	
De Sjörk 2-Odeon	0–8
Star Club 2-Notenbalk	8–0
Pigals 2-De Pitsers 3	6–2
Heer 2-Bij de Belsj	6–2
Olter Dis-Streetlife	4–4
Le Bon Voyage-Gouwe Ridd.	8–0
De Uiver-De Goud.Tref.	2–6
Tweede klasse E.	
De Pitsers-Verdw.Viss.3	4–4
Dolomiet 2-Chez l.Pomp.	3–5
Pigals 3-Olter Dis 2	6–2
Survivors 2-Sportzicht 2	4–4
Bij de Bissjop-Minou	8–0
Magic-Da Capo 2	6–2

Hockey

Dames Overgangsklasse B.	
Alliance-Ede	3–1
Keep Fit-Schaerweijde	1–3
Rotterdam-Pinoke	3–0
Venlo-Zwolle	0–1
Son-Ring Pass	2–1
Tilburg-Gron.Studs	1–0
1e klasse C.	
ZOW-Quick	4–0
MEP-Hopbel	2–0
HMHC-Uden	2–1
HOD-Tegenbosch	4–0
Maastricht-Groen Wit	2–2
2e klasse F.	
Racing-Tegelen	3–0
Blerick-Horst	0–0
Heerlen-Nuenen	0–3
Concordia-DVS	5–1
Basko-Geldrop	1–1
3e klasse E.	
Geleen-Deurne	3–3
Bosdael-Venray	1–3
Heeze-HCAS	0–2
Gemert-Cranendonck	7–0
Weert-Eersel	6–1
4e klasse F.	
Helden-Meerssen	0–2
Hockeer-Kerkrade	2–1
Sjinborn-Bakel	1–1
Heren 1e klasse C.	
Concordia-Son	3–3
MOP-HMHC	3–2
Hopbel-Venlo	0–2
HOCO-Maastricht	0–3
Venray-Best	2–2
2e klasse E.	
Racing-Geldrop	1–1
Nuenen-Heerlen	2–1
Weert-HUAC	2–6
Basko-EMHC	1–0
Horst-Blerick	3–1
3e klasse F.	
HCAS-Eersel	6–0
Mill-DVS	2–2
Heeze-Geleen	4–0
Tegelen-Sittard	2–3
Cranendonck-Groen Wit	3–1
4e klasse G.	
Sjinborn-Bakel	1–2
Bergsen-Helden	3–1
Meerssen-Mierlo	1–3
Kerkrade-Bosdael	1–2
Reserve 1e klasse.	
O.Zwart II-Venlo II	4–3
Breda II-Zw.Wit II	3–1
Den Bosch II-Forward II	1–4
Tegenbosch II-Tilburg II	1–1
HMHC II-O.Zwart III	2–2

Korfbal KNKV

NEDERLANDSE DAMES-KORFBALBOND	
Hoofdklasse A	
Rosolo-Klimroos	10–2
Never Down-Alico	4–3
Deuteren-Concordia	7–2
Hoofdklasse B	
Rosolo 2-Swift	3–9
SVO-ODIO	4–3
Minerva-Klimop	5–5
Overgangsklasse C	
Vriendschap-Stormvogels	2–5
VVO-BIO	3–2
Vessem-Vitesse	10–4
Eurogirls-Zigo	3–3
1e klasse C	
Spirit-Boskant	4–3
OSS-Klimroos 2	2–4
Corridor-Spoord. Girls	4–4
2e klasse G	
Vitesse 2-Elsene	3– 9
Rietvogels-BIO 2	7– 8
Spaurakkers-Rosolo 3	5–11
3e klasse G	
Amby's Korfke 3-VIOD 2	1– 3
Vitesse 3-KV Scharn	3– 1
VIOD 3-Spaurakkers 3	2– 4
Almania-EKC	4– 2
Korfmikkers-Amby's Korfke 2	1–11
Junioren A	
Vitesse-Gazelle	6–2
Amby's Korfke-Spaurakkers	5–5
EKC-Korfmikkers	3–1
Aspiranten A	
Vitesse-Gazelle	0–2
Amby's Korfke 2-Spaurakkers	9–0
Korfmikkers-Amby's Korfke	0–3
EKC-VIOD	4–0
Pupillen A	
Vitesse-Gazelle	5–0
Spaurakkers-Amby's Korfke	0–0
EKC-VIOD	2–0

Veldkorfbal

KNKV	
3e klasse P	
NKV-Sirene	9–10
Mariarade-Excelsior	3–21
Noviomagum-Ready	18– 3
Eindhoven-Kido	9–10
Zuid 1	
Boemerang-Fortuna	2–7
Kanaries-Eymerick	7–4
Jong Brabant-Dot	6–5
Zuid 1A	
Heerlen-Deurne	7–7
Mariarade 2-Excelsior 2	4–7
Deto 4-Rust Roest 4	7–6
PSV 3-Kido 2	5–5
Zuid 2B	
Kido 3-SDO 5	5–5
Wertha-Eindhoven 3	9–3
PSV 4-NKV 4	4–5
Zuid 2C	
Sportlust 5-Klimop 3	6– 5
Oranje Wit 4-Deto 5	3–11
Tilburg 5-Rust Roest 5	5– 8
Zuid 3C	
Heerlen 2-Deurne 2	4–4
Wertha 2-Trega 2	2–9
Ready 2-Mariarade 3	8–5
Excelsior 4-Mares	9–9
Geldrop 2-Eymerick 2	10–3
Zuid 3D	
Klimop 4-Ready 3	11–4
OEC 3-Excelsior 5	3–7
Rust Roest 7-Oude Gracht 4	3–5
Heerlen 3-Fortuna 4	3–4
Jun. 1B	
Kido-Deurne	1– 5
Oude Gracht-Sirene	4–10
PSV-Oranje Wit 2	1– 4
Jun. 1D	
Oude Gracht 2-Mariarade 2	5–7
SDO 3-Eindhoven 2	3–8
Deto 3-Eymerick	6–7
Sirene 2-NKV 2	4–3

Golfbiljart

DISTRICT URMOND	
Hoofdklasse	
Hollandia-Brand Tav	2–4
Oos Zitterd-Maasvallei	2–4
Fortuna-Pappegay	2–4
Almania-Pappegay/Val aan	6–0
Tropical-'t Krietje	1–5
1e klasse	
Sittardia-'t Vöske	3–3
Pappegay 2-de Duif	3–3
Brand Tav.2-Auwt Einek	2–4
Maasvallei 2-de Rails	4–2
2e klasse	
't Krietje 2-Almania 2	1–5
GGBC-'t Törp	3–3
de Duif 2-de Sjtaasje	1–5
de Meule-Sittardia 2	2–4
3e klasse A	
de Rails 2-Brand Tav.3	3–3
Auwt Einek 2-Voasjener Höfke	1–5
Pappegay/Val aan 3-Brandpunt	4–2
3e klasse B	
Pappegay 3-de Meule 2	3–3
de Sjtaasje 2-Fortuna 2	1–5
de Betonners-Oos Zitterd 2	0–6
Voasjener Höfke 2-Nieuwdorp	3–3

Biljart

Biljartuitslagen district Z.L.v.d.KNBB.	
Drieb.afd.A.	
de Keizer-DDK	7–0
Volkshuis-OHVZ	2–5
afd.C.	
Union-ABC	7–0
Kantje-Caramb.	2–5
afd.D.	
Royal-Carambool	5–2
Cebusta-Schaesb.	4–3
Voerendaal-OHVZ	2–5
Kantje-Treffers	2–5
1.A.	
Volksh.-Voerend.	5–2
Schaesb.-Wolfrath	6–1
Waubach-Benelux	7–0
Born-St.Bavo	5–2
1.B.	
BBC-GONA	2–5
Schaesb.-BVG	5–2
BCH-N.Klossen	7–0
1.C.	
Eendracht-Z.B.Bock	3–4
Vr.kring-Apollo	2–5
Juliana-Klosje	3–4
St.Bavo-Schaesb.	2–5
Stad Heerlen-Butting	7–0
St.Bavo-Stad Heerlen	5–2
Schaesb.-Klosje	4–3
2.A.	
Sanderb.-TIP	1–6
Wolfrath-BVG	5–2
2.B.	
Wilza-Heukske	3–4
2.C.	
ABC-BCV	2–5
Vr.kring-Z.B.Bock	5–2
Caramb.-Hoefijzer	5–2
Schaesb.-N.Klossen	0–7
L.Band-Beatrix	4–3
ABC-Schaesberg	3–4
2.D.	
N.Klossen-Z.B.Bock	2–5
DJB-In 't Ven	3–4
Brunss.-Hoefijzer	2–5
Schaesb.-Ransdaal	7–0
Lambertus-ABC	3–4
Gebr.Hofke-Keizer	3–4
In 't Ven-Brunss.	2–5
Keizer-Lambertus	0–7
Hoefijzer-N.Kloss.	2–5
2.E.	
Carambool-B.wapen	5–2
Volkshuis-Klosje	2–5
St.Hoger-N.Klossen	2–5
Sibbe-M.Gewanden	5–2
Gebr.Hofke-Keizer	2–5
Klosje-Gebr.Hofke	7–0
3.A.	
HGK-Eikeboom	7–2
Meers-Heukske	2–7
Maasband-Statie	9–0
3.B.	
TIP-Born	5–4
Baandert-HGK	9–0
Heukske-Wolfrath	2–7
3.C.	
L.Band-B.wapen	2–7
Carambool-ABP	7–2
St.Hoger-Treffers	8–1
Irene-DJB	4–5
DDK-Weustenrade	5–4
Irene-BBC	5–4
Treffers-Caramb.	5–4
3.D.	
Klimmen-ABC	5–4
Schaesb.-OHVZ	7–2
Vr.kring-N.Klossen	2–7
Sibbe-BCH	9–0
Schaesb.-BCH	9–0
Eikhagen-Hoefijzer	4–5
N.Klossen-DJB	2–7
4.A.	
Baandert-Tjoba	9–0
Holtum-Born	5–4
Bluf-Wolfrath	9–0
4.B.	
Butting-Quick	5–4
Sociëtt.-Baandert	7–2
O.Ons-Maurits	2–7
4.C.	
Eikhagen-Irene	4–5
Bluf-Touche	4–5
Academie-Apollo	9–0
BCH-Treffers	5–4
Keizer-Cebusta	5–4
4.D.	
Eikhagen-N.Klossen	7–2
DJB-Zwaantje	9–0
Brunssum-In 't Ven	4–5
Waubach-BCH	7–2
Stad Heerlen-DDK	7–2
In 't Ven-Eikhagen	4–5
4.E.	
Gebr.Hofke-M.Gewanden	2–7
St.Bavo-DDK	0–9
Weustenr.-BCH	9–0
Beatrix-Sibbe	5–4
Keizer-Zwaantje	9–0
N.Klossen-Juliana	3–6
M.Gewanden-Juliana	7–2
Zwaantje-Gebr.Hofke	7–2
5.B.	
Carambool-Beatrix	2–7
Kempke-Heukske	0–9
M.Gewanden-GONA	7–0
N.Klossen-B.wapen	4–5
Caramb.-Hoefijzer	4–5
5.C.	
N.Klossen-Apollo	7–2
DJB-Irene	9–0
Carambool-Beatrix	2–7
In 't Ven-Heukske	5–4
Hoefijzer-Caramb.	5–4

Bowling

Uitslagen Bowling Bond Sittard	
Galery Iran-Dutch Lions	5–0
Stoffenh.Willems-Slag.Theunissen	5–0
Autorijsch.Lindenh.-Star Dust	4–1
Opel Götgens-Limburgia	4–1
De Prutsers-Les Entager	4–1
Jaguar-CAM	3–2
Tweede divisie.	
Jeanet Foundations-Pinjagers	1–3
Val Um-Blind	0–4
Stoofpot-Strikers	4–0
Stardust 2-Stardust	3–1
Tebunie-Coca Cola	2–2

Darts

Mijnstreek Vriendschappelijke Darts League.	
Ere divisie.	
Missers-Gebrook	5–5
Missers-Barriere	2–8
Stern-Rebels A	6–4
Fortuna-Gebrook	5–5
Lions-Eikske/Brp	4–6
B divisie.	
Trepke-Bluf	8–2
Langeberg-The Corner	6–4
Bluf 2-Gebrook 2	9–1
Lords-Bulfight	5–5
B divisie.	
Schöpke-Barriere 3	4–6
Knights-Barriere 3	7–3
A.Q.Bras-Schöpke	7–3
Stern 2-Gez.Hook	6–4
Bulfight 2-Barons	8–2

Dammen

KNDB-Competitie.	
1e klasse A.	
Eureka-Excelsior	4–16
Den Haag-Gouda	10–10
De Ridder-Schiedam	7–13
Albl.dam-RDG	5–15
VAD 2-Constant	11– 9
De Lier-Stem v.Dordt	8–12
2e klasse D.	
De Vaste Zet-Gorinchem	10–10
Rosmalen-Philips 2	8–12
Schaesberg-Middelb.	9–11
Info 2-De Eendr.	15– 5
Rijsoord-Os Gravenpolder	3–17
EAD Asten-Denk en Zet	6–14
PLDB-competitie.	
2e klasse.	
De Kr.schijf 2-De Kr.schijf 3	5–3
De Vaste Zet 3-De Vaste Zet 4	7–1
Pers.Kampioenschap.v.Limburg.	
Senioren 1e klasse.	
T.v.Megen-J.Miedema	1–1
H.Twikler-W.Lipniak	0–2
R.Küppers-J.Schoenmakers	2–0
J.Verton-F.Jansen	2–0
Stand.	
J.Verton	5
T.v.Megen	5
J.Miedema	4
W.Lipniak	3
J.Schoenmakers	3
F.Jansen	2
R.Küppers	2
H.Twikler	0
Juniorenklasse.	
J.de Heer-M.v.Keeken	1–1
B.Schreurs-M.de Heer	2–0
P.Carli-A.Kleine	2–0
A.Damen-B.Koullen	0–2
Stand.	
P.Carli	5
B.Koullen	4
B.Schreurs	4
J.de Heer	3
M.v.Keeken	3
A.Kleine	2
M.de Heer	2
A.Damen	1

Schaken

KNSB	
1e ronde	
Hoofdklasse	
DD-Amstelveen	7–3
SMB-Phil.Leiden	3.5–6.5
Groningen-BSG	5–[illegible]
HSG-Desisco/WGM	3.5–6.5
Volmac-Volmac 2	8.5–1.5
2e klasse C	
LSG 2-Amstelveen 2	4–[illegible]
Utrecht 2-US	4–[illegible]
Eindhoven 2-Schaesberg	5–3
De Ooievaar-HMC 2	6–[illegible]
OSV-Dordrecht	5.5–2.5
3e klasse F	
WLC-Wolstad	2.5–5.5
SMB 3-Pionneke	3.5–4.5
Eindhoven 3-Hoensbroek ME	4–[illegible]
Gess-Brunssum	6–[illegible]
HSC Helmond-Venlo	3–5

Worstelen

Reserve klasse Seniores	
SSS-Simson	[illegible]
SDZ-Hercules A'dam	[illegible]
Simson	[illegible]
de Halter	[illegible]
Olympia	[illegible]
Hercules	[illegible]
Simson KDO	[illegible]
SSS	[illegible]
SDZ	[illegible]
1e klasse Seniores	
de Nelson-Achilles	[illegible]
de Halter Zaand.-KDO Dev.	[illegible]
Olympia R'dam-Goliath Almere	[illegible]
Goliath Almere	[illegible]
de Halter Zaand.	[illegible]
Achilles	[illegible]
Sandow	[illegible]
Hercules Dev.	[illegible]
KDO Dev.	[illegible]
Olympia R'dam	[illegible]
de Nelson	[illegible]
Hoofdklasse Juniores	
Spartacus-Olympia Utr.	[illegible]
SSS-Simson	[illegible]
Olympia R'dam-Hercules A'dam	[illegible]
Simson	[illegible]
de Halter	[illegible]
Spartacus	[illegible]
Olympia R'dam	[illegible]
Olympia Utr.	[illegible]
Hercules A'dam	[illegible]
SSS	[illegible]

Handjevol toeschouwers ziet 5-0 zege Roda JC

Streppel torpedeert Göteborg

Van onze verslaggever

KERKRADE – Roda JC heeft gisteravond geen spaan heel gelaten van het bekende IFK Göteborg. Met 5-0 kreeg de Zweedse landskampioen, die evenals Roda JC niet op volle oorlogssterkte verscheen, op Kaalheide de oren gewassen. Grote man aan Kerkraadse zijde was de jeugdige reserve-speler Jürgen Streppel, die vier treffers voor zijn rekening nam. Fikse domper vormde de recette. Slechts enkele honderden toeschouwers, waaronder de Zweedse Ajacieden Larssen en Pettersson die hun voormalige ploeggenoten bezochten, toonden interesse in het oefenduel tegen treffen met Göteborg.

Roda JC startte zonder Nederburgh, Boerebach, Brandts, Suijn, Groenendijk, Nöllgen en Blättler. De tweede keus kon zich echter naar hartelust uitleven op Göteborg. De Zweden misten vijf belangrijke basisspelers door blessures en door deelname van de Zweedse ploeg aan de Olympische Spelen. In de beginfase hadden de Zweden het betere van het spel, maar nadat Streppel na een half uur de stand op 2-0 had gebracht, stortte de ploeg volledig in elkaar. Reservedoelman Jos Smits hoefde niet één keer zijn kunnen te tonen.

Opvallendste speler aan Kerkraadse zijde was Jürgen Streppel, afkomstig van de amateurclub Columbia uit Amersfoort. Nadat Raymond Smeets nog voor rust op fraaie wijze 3-0 had laten aantekenen, was Streppel in de tweede helft opnieuw twee maal productief. „Eindelijk liep het eens een beetje", aldus de viervoudige doelpuntenmaker. „Over mijn spel was ik niet tevreden, maar die doelpunten vormen een aardige opsteker. De overstap van de amateurs is bepaalde niet makkelijk. Ook vandaag was ik vaak nog veel te wild".

Trainer Jan Reker - die aanstaande zondag tegen PEC Zwolle Groenendijk (blessure) en Boerebach (schorsing) ziet wegvallen - had vooral de verrichtingen van zijn reserves met plezier gadegeslagen. „Het is natuurlijk een wedstrijd waarin niets op het spel staat, dus de uitslag interesseert mij niet. Met genoegen heb ik echter geconstateerd dat de jonge gasten tegen zo'n gerenommeerde tegenstander zulke leuke dingen doen. Het beste bewijs dat wij ook in de breedte over een goede selectie beschikken. Raymond Smeets en Diliberto hebben uitstekend gespeeld en gelukkig heeft Streppel eindelijk eens wat laten zien".

Roda JC - IFK Göteborg 5-0 (3-0) – Score: 14. Streppel 1-0; 31. Streppel 2-0; 43. Raymond Smeets 3-0; 62. Streppel 4-0; 85. Streppel 5-0. Scheidsrechter: Van Vliet. Toeschouwers: 800.
Roda JC: Smits, Hanssen (46. Van der Linden), Trost, Fräser (46. Blättler), Diliberto, Broeders, Van de Luer, Janssen, Streppel, Van Loen (46. Huub Smeets) en Raymond Smeets.
Göteborg: Last, Olsson, Ravelli, Zetterlund, Nilsson, Holmgren, Fröberg, Persson, Eriksson, Millqvist en Johansson.

● *Jürgen Streppel had alle reden om een feestje te vieren.*
Foto: FRANS RADE

Chileen op proef

● Bij Roda JC is deze week de 18-jarige doelman Hernando L'Abbé op proef. De Chileen, sedert veertien jaar woonachtig in Zweden, bood aan op eigen kosten zijn talenten bij Roda te tonen. Trainer Jan Reker liet gisteren weten weinig heil te zien in L'Abbé, die met Jong Chili vorig jaar vierde werd op het WK-junioren en het laatst voor het Zweedse Djurgarden uitkwam. „In Nederland zijn weinig talentvolle jonge keepers voorhanden, dus als zo'n knaap zich aanbiedt kun je allicht eens kijken. Maar in deze jongen zijn wij niet geïnteresseerd".

West-Duitsland oefent met oog op Oranje

Beckenbauer: fantasie-elf

WUPPERTAL - Uit nood stuurt de Westduitse teamchef Franz Beckenbauer vanavond twee debutanten het veld in tijdens de vriendschappelijke interland tegen de Sovjetunie. Andreas Möller (Borusssia Dortmund) en Günter Hermann (Werder Bremen) mogen door het verblijf van enkele Westduitse internationals in Seoel hun opwachting maken in het gelegenheids-elftal van Beckenbauer. Daarnaast krijgen Matthias Herget en Thomas Allofs de gelegenheid de Westduitse trainer van hun kwaliteiten te overtuigen.

Voor de Westduitsers geldt het duel als voorbereiding op de kwalificatiewedstrijd voor de wereldtitelstrijd tegen Nederland. Beckenbauer kan ook weer beschikken over Littbarski, die zich na een darminfectie weer gezond meldde en dinsdag zonder problemen het trainingspartijtje tegen ASV Wuppertal (4-0 winst) afwerkte. De Westduitse bondscoach kan waarschijnlijk geen beroep doen aanvaller Dieter Eckstein, die last heeft van een achillesblessure. De Nürnberger trainde maandag voor het eerst sinds enkele weken weer met de bal.

In het team van de Sovjetunie ontbreekt Michailitsjenko, die met de Olympische ploeg in Seoul verblijft. Ook doelman Dasajev ontbreekt in de basis van de nummer twee van de Europese titelstrijd. Victor Tsjanov van Dinamo Kiev is zijn vervanger. Bondscoach Lobanovski stuurt ook routinier Oleg Blochin het veld in. De speler van Vorwärts Steyr begint aan zijn 109de interland.

Opstellingen West-Duitsland: Illgner; Reuter, Herget, Kohler en Pflügler; Möller, Rolff, Hermann en Littbarski; Allofs en Waas.
Sovjetunie: Tsjanov; Bessonov, Aleinikov, Koeznetzov en Demjanenko; Rodjonov of Soekristov, Litovtsjenko en Tsjernenkov; Blochin, Protassov en Rats.

Programma Belgische competitie

BRUSSEL - Vanavond wordt in de hoogste klasse van de Belgische voetbalcompetitie (19.30 uur) een compleet programma afgewerkt: Waregem - Kortrijk; Standard Luik - Sporting Charleroi; SK Beveren - Beerschot; Cercle Brugge - Racing Mechelen; KRC Genk - RWD Molenbeek; Anderlecht - Club Brugge; KV Mechelen - Lokeren; FC Antwerp - FC Luik; SK Lierse - Sint Truiden.

Come-back Wim de Rooy

BRUNSSUM - Wim de Rooy maakt zaterdagavond zijn come-back in de boksring. De BVH-bokser, die de handschoen al aan de haak had gehangen, fungeert als gastbokser in het team van Limburgia, dat in de Brunnahal aantreedt tegen de Duitse club Althof. Hoofdpartij is het gevecht tussen Jacky Tabak (Olympia Hoensbroek) en de Duitser Turkylmans. Er staan vijftien partijen op het programma.

'Militaire oefening' aan vooravond van duel tegen Feyenoord

Fortuna Sittard schiet met losse flodders

Van onze medewerker WILLY WINGEN

BRUNSSUM – „Een goede oefenwedstrijd." Zo karakteriseerde de Fortuna-trainer Hans van Doorneveld tenminste het duel tegen de Nederlandse militairen. Fortuna won weliswaar met het kleinst mogelijke verschil (1–0), maar het was duidelijk, dat de frontlinie van de Fortunezen in dit oefenduel met losse flodders schoot. Als deze marginale tegenstander met dubbele cijfers zou zijn afgedroogd, was het publiek tenminste niet morrend naar huis gegaan.

Van Doorneveld bedoelde natuurlijk, dat dit duel een nuttige oefening was voor de wedstrijd van aanstaande zondag in de Rotterdamse Kuip tegen Feyenoord. „Qua opbouw en qua arbeid heb ik niets op de ploeg aan te merken. Er werd snel gespeeld en snel gehandeld. Alleen ontbrak de finishing touch en daar komt het publiek toch voor. Gewoon jammer, dat je er niet acht of negen inknalt. Zoiets kan dan alleen maar goed zijn voor het zelfvertrouwen."

Toen Griffith uit een corner van Reyners eerder bij de bal was dan de in het luchtledige stompende Lodewijks en 1–0 inkopte, had Duut inmiddels het veld verlaten. „Hij heeft wel een tikje gehad, maar ik denk toch dat hij zondag speelt. Op dit moment kunnen we er echt geen problemen meer bij krijgen," meende Van Doorneveld. Deze voorsprong was voor Fortuna het sein om met een walk-over te beginnen. De intentie was er wel en Griffith, Clayton en Reijners deden veel goede dingen, maar vergaten simpelweg te scoren.

Ook na rust hetzelfde spelbeeld. De militairen werden volledig omsingeld en overrompeld door de Fortunezen. Een cornerverhouding van 15-1 spreekt wat dat betreft boekdelen. Tot aan het strafschopgebied verliepen de meeste acties vrijwel vlekkeloos, maar van daar af was het bedroevend om te zien, hoe de een na de andere kans knullig om zeep werd geholpen. Voor Griffith was de mooiste gelegenheid weggelegd. De een na de andere militair werd op het verkeerde been gezet, doelman Lodewijks incluis, waarna hij de achterlijn evenens schitterend passeerde. „Ik begrijp niet, waarom je dan nog om een keeper heen moet," reageerde Van Doorneveld kritisch. „Zo'n bal moet toch in het net belanden!"

Fortuna S – Militair Team 1–0 (1–0). 14. Griffith 1–0. Toeschouwers 200. Scheidsrechter Houben.
Fortuna S – Körver, Maassen (55. Kicken), Liesdek, Duut (13. Kleinen), Boessen (46. Mordang), Jalink, De Vries, Reijners, Lens, Clayton, Griffith.
Militair Team – Lodewijks (PSV), Van Poppel (Eindhoven), De Vries (Telstar), Brouwer (Telstar), Markus (Blauw Wit), Koopal (FC Cambuur), Minkels (Den Dungen), Van de Weert (RKC), Jaspers (Willem II), Vromans (Eindhoven), De Groot (De Valleivogels).

Eddy PG staat keepers bij

ROTTERDAM – Met onmiddellijke ingang is Eddy Pieters Graafland toegevoegd aan de technische staf van Feyenoord. De vroegere doelman van de Rotterdamse eredivisieclub en het Nederlands elftal gaat zich bezighouden met de opleiding en begeleiding van jonge doelverdedigers.

Na Coen Moulijn, die werd aangetrokken als elftalbegeleider, is Pieters Graafland de tweede oud-speler binnen het begeleidingsteam. Pieters Graafland, een begrip in de jaren zestig, speelde 47 keer in het Nederlands elftal.

● *Sigi Lens kijkt aandachtig naar de kopbal van Arnold Griffith, maar ook deze keer kans gaat verloren.*
Foto: 3 POOT/FRANS RADE

MVV op goed geluk naar PSV

MAASTRICHT – Vanavond, aanvang 19.30 uur, zal MVV in Eindhoven de inhaalwedstrijd tegen PSV moeten afwerken. Voor de Maastrichtenaren die na de 5–2 nederlaag tegen Feyenoord met drie punten uit vijf gespeelde wedstrijden een bescheiden zestiende plaats op de ranglijst innemen, een opgave die op voorhand onmogelijk lijkt. In ieder geval zal trainer Frans Körver geen beroep kunnen doen op Jean Maas (bovenbeenblessure). Gerry Schuman (scheurtje in de ruggewervel) en de onlangs geopereerde Frank Verbeek wiens genezing voorspoedig verloopt.

„Het zou toch een te gek gegeven zijn dat ik zou zeggen dat we gaan winnen van de beste club van Europa. We zullen onze huid zo duur mogelijk verkopen. Jammer dat we juist nu in deze belangrijke periode Gerry Schuman en Frank Verbeek enkele weken moeten missen", merkte Frans Körver op. „De belangrijkste wedstrijd is voor ons die van zaterdag tegen Volendam. Het is natuurlijk mooi meegenomen als je bij clubs als Feyenoord en PSV punten weet te pakken, maar daar is dit MVV nog niet rijp voor".

Selectie MVV: De Haan, Linders, Thal, Arts, De Jong, Delahaye, Driessen, Quaden, Vanderbroeck, Uitman, Vincent, Thewissen, V.d. Boorn, Hermans, Benneker.

Gemolesteerde voetbalfan overleden

SAARBRÜCKEN – Een 20-jarige supporter van FC Saarbrücken is in het universiteitsziekenhuis van Homburg overleden aan zijn hoofdwonden, die hem waren toegebracht na het duel tegen Schalke. Het incident vond plaats op 14 september na de thuiswedstrijd van Saarbrücken in de tweede Bundesliga tegen Schalke '04, die met 2-1 werd gewonnen door Saarbrücken. Het slachtoffer werd na afloop door een groep Schalke-supporters met flessen bekogeld, waarna hij met een honkbalknuppel in elkaar geslagen werd. De politie van Saarbrücken zoekt naar een 22-jarige jongeman uit het district Gelsenkirchen, die verantwoordelijk zou zijn voor de dood van de Saarlander. Hij zal wegens doodslag [illegible] worden.

Stoop dreigt met opstappen

Van onze sportredactie

DEN HAAG – De Stoop overweegt zich terug te trekken als sponsor van FC Den Haag. Dit heeft de directeur van Starlift het bestuur van de eerste divisieclub in een brief meegedeeld. De huidige voorzitter Hans Walraven bevestigde het dreigement van Stoop, maar hij wilde verder niet op de inhoud van de brief ingaan. Walraven ontkende dat de mogelijke terugtreding van Stoop te maken heeft met de manier waarop bestuurslid Van Hal en administrateur Tripp aan de kant zijn gezet.

„Daarover wil ik geen uitlatingen doen", aldus Walraven. „Het is allemaal nog prematuur. Ik wil niet dat er opnieuw een storm opsteekt binnen de club".

Fortuna-fans naar de Kuip

SITTARD – De supportersvereniging van Fortuna organiseert zondag een busreis naar de wedstrijd Feyenoord-Fortuna Sittard. De kosten verbonden aan die bedragen 17.50 gulden (leden krijgen vijf piek reduktie). Buskaarten zijn tot zaterdag 12 uur af te halen bij H. Brassé, Jupiterstraat 38, Geleen, L. Douven, Vaart 11, Oirsbeek en sigarenmagazijn Vinken-Medenblik, Baandert 38, Sittard. De vertrektijden en -plaatsen zijn: 11 uur Geleen, 11.15 Sittard en 11.30 Susteren.

Knappe prestatie Roda JC 2

EINDHOVEN – De reserves van Roda JC leverden tegen Eindhoven 2 een knappe prestatie door een 2-0 achterstand om te buigen in een 2-3 zege. In de eerste helft speelde Eindhoven zeer sterk en bezorgde een slordig spelend Roda JC een 2-0 achterstand bij de rust. Na de wissel domineerden de Kerkradenaren over alle linies en mede door defensiefouten van Eindhoven behaalden zij een niet onverdiende zege. Score: 27. Nassah 1-0. 35. Coumans 2-0. Rust. 67. Haan 2-1. 76. Dooper 2-2. 86. Haan 2-3. scheidsrechter Reniers. Toeschouwers 100.

MVV 2 had meer verdiend

MAASTRICHT – MVV 2 kon het in de strijd tegen NAC 2 niet bolwerken en leed een 1-3 nederlaag. NAC was in de eerste helft de betere ploeg en nam in de vijfde minuut de leiding door van Gils 0-1, wat tevens de ruststand betekende. Na de wissel had MVV een klein overwicht maar de gasten hadden in de 62e minuut door Bruens 0-2. MVV bleef aanvallen en vijf minuten later reduceerde M. Benneker uit een strafschop tot 1-2. Via een counter in de slotfase beslisten de gasten het duel toen een schot van Bruens van richting werd veranderd 1-3. Scheidsrechter Van Mierlo. Toeschouwers 150.

Res. divisie C

Eindhoven 2-Roda JC 2	2–3
VVV 2-RKC 2	2–3
Den Bosch 2-NEC 2	1–1
RBC 2-PSV 2	2–1
MVV 2-NAC 2	1–3

RKC 2	3	3	0	0	6	[illegible]– 2
Roda JC 2	3	[illegible]	0	1	4	6– 6
Helmond Sp. 2	2	1	1	0	3	8– 5
NAC 2	2	1	1	0	3	4– 2
PSV 2	3	1	1	1	3	10– 4
NEC 2	3	1	1	1	3	7– 3
Willem II 2	2	1	0	1	2	3– 3
VVV 2	3	1	0	2	2	5– 5
Eindhoven 2	3	1	0	2	2	5– 8
MVV 2	3	1	0	2	2	4–12
RBC 2	3	1	0	2	2	2–10
Fort. Sittard 2	1	0	1	0	1	[illegible]– 4
Den Bosch 2	3	0	1	2	1	3– 8

Programma:
Donderdag a.s. 19.30 uur:
Fort. Sittard 2-Willem II 2

Dinsdag 27 sept. 19.30 uur.
NAC 2-RBC 2
PSV 2-Den Bosch 2
NEC 2-VVV 2
RKC 2-Eindhoven 2
Roda JC 2-Fort. Sittard 2
Willem II 2-Helmond Sp. 2

oefenvoetbal

Tsjechoslowakije-Oostenrijk	4-2
Roemenie-Albanie	3-0
Waubach-RKONS	[illegible]

olympische uitslagen

VOETBAL

Groep C:

Zuid-Korea - Verenigde Staten	0-0
Sovjetunie - Argentinië	2-1

Stand:

Sovjetunie	2	1	1	0	3	2-1
Verenigde Staten	2	0	2	0	2	1-1
Zuid-Korea	2	0	2	0	2	0-0
Argentinië	2	0	1	1	1	2-3

Groep D:

Brazilië - Australië	3-0
Joegoslavië - Nigeria	3-1

Stand:

Brazilië	2	2	0	0	4	7-0
Joegoslavië	2	1	0	1	2	3-2
Australië	2	1	0	1	2	1-3
Nigeria	2	0	0	2	0	0-7

WORSTELEN

Grieks/Romeins; tot 48 kg, finale: Maenza (Ita) wint van Glab (Pol); om de derde plaats: Tsenov (Bul) wint van Allakverdjev (Sov); tot 62 kg, finale: Madjov (Sov) wint van Vanguelov (Bul); om de derde plaats: Dae-Hyun An (ZKo) wint van van Bodi; tot 90 kg, finale: Komchev (Bul) wint van Koskela (Fin); om de derde plaats: Popov (Sov) wint Gullden (Zwe).

HANDBAL

Heren Groep A: IJsland - Verenigde Staten 22-15. Stand: IJsland 1-2; Sovjetunie 1-2; Zweden 1-2; Algerije 1-0; Joegoslavië 1-0; Verenigde Staten 1-0. **Heren Groep B:** Spanje - Tsjechoslowakije 17-20 (5-10). Stand: Oost-Duitsland 1-2, Tsjechoslowakije 1-2, Zuid-Korea 1-2, Hongarije 1-0, Spanje 1-0, Japan 1-0.

MODERNE VIJFKAMP

Stand na drie onderdelen: 1. Martinek (Hon) 3320 punten; 2. Iagorasjvili (Sov) 3239; 3. Fabian (Hon) 3231; 4. Phelps (GBr) 3166; 5. Hyo Kang (ZKo) 3164; 6. Bouzou (Fra) 3159; 7. Steinmann (Zwi) 3155; 8. Nieman (VSt) 3124; 9. Ruer (Fra) en Massulo (Ita) 3095. **Landenwedstrijd:** 1. Hongarije 9604 punten; 2. Groot-Brittannië 9189; 3. Frankrijk 9137; 4. Italië 9122; 5. Sovjetunie 9103.

VOLLEYBAL

Dames, groep A: Zuid-Korea - Oost-Duitsland 3-1 (15-6, 14-16, 15-10, 15-7); Japan - Sovjetunie 3-2 (15-2, 8-15, 15-12, 10-15, 19-17). Stand: Zuid-Korea 1-2, Japan 1-2, Sovjetunie 1-1, Oost-Duitsland 1-1. **Dames, groep B:** Peru - Brazilië 3-0 (15-11, 15-11, 15-3). Stand: Peru 1-2, China 1-2, Verenigde Staten 1-1, Brazilië 1-1.

BASKETBAL

Groep A: Centraal Afrikaanse Republiek - Joegoslavië 61-102. Australië - Sovjetunie 69-91 (35-53). Stand: 1. Joegoslavië 2-4 2. Sovjetunie 2-3 3. Australië 2-3 4. Puerto Rico 2-3 5. Centraal Afrikaanse Rep 2-2 6. Zuidkorea 2-2

WIELRENNEN

Kilometer tijdrit: 1. Kiritsjenko (Sov) 1.04,50, goud; 2. Vinnicombe (Aus) 1.04,78, zilver; 3. Lechner (WDl) 1.05,11, brons; 4. Ropke (Den) 1.05,17; 5. Gonzalez (Spa) 1.05,28; 6. Malchov (ODl) 1.05,39; 7. Graham (NZl) 1.05,74; 8. Magne (Fra) 1.06,14; 9. Travella (Zwi) 1.06,21; 10. Anderson (Bra) 1.06,28; 18. Détant (Ned) 1.07.55.

Achtervolging; geplaatst voor achtste finales: 1. Dittert (ODl) 4.34.45; 2. Oumaras (Sov) 4.35.03; 3. Sturgess (GBr) 4.35.42; 4. Woods (Aus) 4.35.89; 5. Dawidowicz (Pol) 4.36.21; 6. Clausen (Den) 4.38.88; 7. Beltramini (Ita) 4.40.94; 8. Anderson (NZl) 4.41.83; 9. Risi (Zwi) 4.43.41; 10.Duertz (WDl) 4.45.59; 11.Tujunen (Fin) 4.47.05; 12. Curutchet (Arg) 4.47.18; 13.Cermak (Tsj) 4.47.63; 14.Brinton (VSt) 4.48.93; 15.Somogyi (Hon) 4.49.38; 16.Cent (Ned) 4.54.16.

TAEKWONDO

Heren, tot 64 kg (vedergewicht) halve finales: Chang (Zko) wint van Al Gafar (Sao), interventie; Yagiz (Tur) wint van Kamal (Jor), punten. finale: Chang wint van Yagiz, punten. boven 83 kg (zwaargewicht): Kim (VSt) wint van Alvarez (Spa), punten Kim (Zko) wint van Arndt (WDl), punten finale: Kim (VSt) wint van Kim (ZKo), punten. dames tot 55 kg (vedergewicht): halve finales: Tan (Tur) wint van Dolls (Spa), opgave; Christensen (Den) wint van Kim (ZKo), punten. finale: Christensen wint van Tan. boven 70 kg (zwaargewicht): halve finales: Jang (Zko) wint van Franssen (Can), punten; Love (VSt) wint van Guester (WDl), opgave. finale: Love wint van Jang, punten.

GEWICHTHEFFEN (tot 60 kg)

1. Suleimanoglu (Tur) 342,5 (trekken 152,5 + stoten 190, wereldrecords), 2. Topoerov (Bul) 312,45 (137,5 + 175), 3. Huanming Ye (Chi) 287,5 (127,5 + 160), 4. Joon-Ki Min (ZKo) 280 (125 + 155), 5. Miraki (Jap) 277,5 (127,5 + 150), 6. Sidiropoulos (Gri) 265 (120 + 145), 7. Oguri (Jap) 260 (117,5 + 142,5), 8. Murillo (Col) 260 (120 + 140).

TURNEN

Landenwedstrijd: 1. Sovjetunie 593,350 punten, 2. Oost-Duitsland 588,450, 3. Japan 585,600, 4. China 585,250, 5. Bulgarije 585,100, 6. Hongarije 582,300, 7. Roemenië 581,700, 8. Italië 579,000, 9. Canada 578,800, 10. Frankrijk 577,450, 11. Verenigde Staten 576,850 12. West-Duitsland 574,100.
Individuele tussenklassement (resp. vloer, voltige, ringen, sprong, brug, rek en totaal, eerste regel verplichte, tweede regel keuzestof): 1. Vladimir Artemov (Sov) 9,95-9,80-9,90-9,85-10,00-9,90- 59,40 9,95-9,95-9,90-9,80- 9,95-10,00-118,95 2. Valeri Ljoekin (Sov) 9,90-9,85-9,90-9,70-9,90-9,90-59,15 9,90-10,00-9,95-9,90-10,00-9,95-118,85 3. Dimitri Bilosertsjev (Sov) 9,90-9,90-9,95-9,80- 9,90-9,90 59,35 9,85-10,00-10,00-9,80-10,00-9,45-118,45 4. Sergei Karikov (Sov) 9,90-9,75-9,90-9,85-9,80-9,65-58,85 10,00-9,90-9,90-9,95-9,90-9,90-118,40 5. Sylvio Kroll (ODl) 9,80-9,80-9,80-9,85-9,85-9,25-58,35 9,90-9,95-9,90-9,95-9,90-9,90-117,85

● *Rob Lowe en Meg Tilly in 'Masquerade'. (Nederland 2 - 20.29 uur)*

Nederland 1

10.00-11.30 Schooltelevisie: Indonesië als ontwikkelingsland.
13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
EO
15.00 Mag ik 's met je praten. Mensen vertellen hun levensverhaal.
15.30 Vrouw-zijn. Verslag van de in april gehouden vrouwenbijeenkomst in de Doelen te Rotterdam.
16.06 De natuur van Scandinavië. Natuurfilm van cineast Gerold Berg.
16.25 Lassie. Amerikaanse serie. Afl.: Een verrassing.
16.50 Zomerkrant. Wim de Krijff vertelt over oude ambachten.
17.30 Journaal.
17.46 Tijdsein Buitenland. Actualiteitenrubriek.
18.30 Ronduit radar. Jongerenmagazine. Presentatiew: Wilma Vlug en Bert van Leeuwen.
19.00 Journaal.
19.18 Avonturenbaal. Canadese serie. Afl.: Verontreinigd water. Een papierfabriek loost afval in het water en is niet bereid daarmee te stoppen, ook niet als mens en dier ziek worden.
19.45 Verfrissend water en een zoute zee. Natuurfilmserie.
20.35 Bericht uit Seoul. Rechtstreekse bijdrage van Jan van den Bosch.
20.52 Tijdsein. Actualiteitenrubriek.
21.22 Ter dood veroordeeld... en vrij. Documentaire rond Harold Morris die na een roofoverval tot twee maal levenslang en de doodstraf veroordeeld werd.
22.30 Journaal.
22.40-23.30 De laatste veertig jaar. Documentaire over de staat Israël van 1948-1988.

Nederland 2

13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
VOO
15.30 •• Cartoons. My little pony. Tekenfilmserie. Afl.: Het is koud buiten. -Dennis de Bengel. Tekenfilmserie. Afl.: Dennis en de redding.
15.45 The Jetsons. Tekenfilmserie. Afl.: Onverwachte missie.
16.05 Square Pegs. Jeugdserie. Afl.: De eigenzinnige invaller. De nieuwbakken leerlingen van Weemawee High School krijgen te maken met een nieuwe leraar als invaller, wiens ongedwongen stijl van lesgeven nogal wat reacties oproept.
16.30 Transformers. Tekenfilmserie. Afl.: Wedergeboorte.
16.50 Only One Earth. Natuurfilmserie. Vandaag: Het zinkende schip. (herh.)
17.40 Magnum. Amerikaanse serie. Afl.: de koffer. TC, op weg naar Oahu om een koffertje te bezorgen voor ene Harry Bates, krijgt een ernstig ongeluk met zijn helicopter en stort in zee. Magnum gaat op onderzoek uit. (herh.)
18.25 De heilige koe. Auto- en motormagazine.
18.55 De Fabeltjeskrant. Afl.: Op verhaal komen.
19.00 •• Countdown. Popprogramma. Presentatie: Simone Walraven.
20.00 (TT) Journaal.
20.29 Veronica Film special. René Mioch praat met het filmidool Rob Lowe. Met fragmenten uit o.a. Outsiders, Class en St. Elmo's Fire.
21.02 Nieuwslijn. Actualiteitenrubriek. Presentatie: Jaap van Meekren en Joop Daalmeyer.
21.50 Saturday Night Fever. Amerikaanse speelfilm uit 1977 van John Badham. Met: John Travolta, Karen Lynn Gorney, Donna Pescow e.a. Tony, de discokoning van de plaatselijke discotheek leidt een betrekkelijk saai leven totdat hij Staphanie ontmoet. Door haar gaat hij waarden van het leven inzien en komt hij tot het inzicht dat hij een vrij oppervlakkig bestaan leidt.
23.50-23.55 Journaal.

● *'Saterday night fever' met John Travolta. (Nederland 2 - 21.50 uur)*

Nederland 3

NOS
04.00 Studio Sport. Olympische Zomerspelen Seoul met o.a. Zwemmen, turnen. Hoogtepunten: hockey: nederland V.S. (dames), wielrennen, military.
17.15-17.20 Nieuws voor doven en slechthorenden.
17.30 Journaal.
17.45 Sesamstraat.
18.00 24 Karaats. Impressie over de verschillende betekenissen van goud voor de Surinamers. (herh.)
18.30 Cursus Vrouw & Computer.
19.00 (TT) Jeugdjournaal.
19.14 Studio Sport. Seoul vandaag.
20.00 Journaal.
20.29 Olympische zomerspelen. Seoul vandaag.
21.55 Uit de kunst. Wekelijks kunstrubriek vanuit het Shaffy Theater-café in Amsterdam. Presentatie: Leonie Jansen.
22.30 Journaal.
22.40 Den Haag vandaag. Onder voorbehoud: Langere den Haag Vandaag i.v.m. paspoortdebat Tweede Kamer.
23.25-23.30 Nieuws voor doven en slechthorenden.
04.00-07.00 Turnen. Finales Heren.

RTL Plus

06.00 -10.00 Guten Morgen Deutschland. Gevarieerd magazine met om:
09.12 Die Sprinfield Story. Amerikaanse serie. (herh.)
12.30 Hulk. Amerikaanse serie. Afl.: Ein kindliches Genie. (herh.)
13.15 Programma-overzicht
13.20 Zahn um Zahn. Oostduitse serie. Afl.: Die Rückkehr. (herh.)
14.05 Programma-overzicht
14.10 Klasse! Quiz.
14.45 Popeye. Tekenfilm.
14.55 Programma-overzicht
15.00 Knight Rider. Amerikaanse serie. Afl.: Ein Neubau mit Wanzen. (herh.)
15.45 Netto: Ihre Wirtschaft heute. Economisch magazine.
16.00 Die Springfield Story. Amerikaanse serie.
16.45 Heute bei uns mit Susanne Kronzucker
16.50 RTL aktuell
16.55 Match. RTL zoekt de sterkste man van Duitsland.
17.30 Popeye. Tekenfilm.
17.35 Scetchotel. Amusementsprogramma.
17.50 RTL-Spiel
17.55 RTL aktuell
18.00 Hulk. Amerikaanse serie. Afl.: Horrorvisionen.
18.45 Der ganz normale Wahnsinn. Serie. (om 19.10 uur onderbroken voor reklame)
19.40 RTL aktuell
20.05 Karlchen. Der RTLümmel vom Dienst.
20.10 Der Chef (Ironside). Amerikaanse serie. Afl.: Ed Brown sucht Beweise. (om 20.20 uur onderbroken voor reklame)
21.05 Heubodengeflüster. Westduitse speelfilm uit 1967 van Rolf Olfsen met Elfie Pertramer, Willy Mollowitch, Gunther Philipp e.a.
22.45 RTL aktuell
23.05 -23.50 Rock T.L. Aktueel muziekmagazine.

SAT 1

06.00 Guten Morgen mit SAT 1. **09.00** SAT 1 Blick. **09.05** Programma-overzicht. **09.10** Die Bären sind los. Avonturenserie. Afl.: Disco Fieber. **09.35** Scooby Doo Show. Tekenfilmserie. Afl.: Ein Hochlandtanz mit Mummenschanz. **10.00** SAT 1 Blick. **10.05** Love Boat. Serie. Afl.: Prominente an Bord. **11.00** SAT 1 Blick. **11.05** King Kong - Dämonen aus dem Weltall. Japanse speelfilm van Jun Fukuda met o.a. Katsuhiko Sasaki. **12.40** Telethema: Wirtschaft. **13.00** Tele-Börse. **14.05** Programma-overzicht. **14.10** Scooby Doo Show. Tekenfilmserie. Afl.: Ein Hund ohne Nerven. **14.35** Die Bären sind los. Avonturenserie. Afl.: Das Autogramm. **15.00** Programma-overzicht. **15.05** Love Boat. Serie. Afl.: Ersatz für Captain Stubing? **16.00** ■ Meine drei Söhne. Familieserie. Afl.: Heiratsvermittlung. **16.25** Die Spur des Jim Sonnett. Westernserie. Afl.: Jim vor Gericht. **16.50** Sheriff Cade. Avonturenserie. Afl.: Requiem für Miss Madrid. **17.**[illegible] SAT 1 Blick. **17.45** Programma-overzicht. **17.50** Lou Grant. Familieserie. Afl.: Der Aussteiger. **18.45** SAT 1 Blick. **19.00** Gewinn im SAT 1. **19.10** Adderly. Politieserie. Afl.: Das Geheimnis des Dämons. (om 19.40 uur onderbroken voor reklame.) **20.00** Weerbericht. **20.05** SAT 1 Blick. **20.10** Die Bankiers. Familieserie. Afl.: Wenn Riesen stürzen. (om 20.40 uur onderbroken voor reklame.) **21.00** SAT 1 Blick. **21.10** Da hast du nochmal Schwein gehabt. Misdaadkomedie van John P. Carstairs met Ian Carmichael, Belinda Lee, Kathlenn Harrison, e.a. (om 21.55 uur onderbroken voor weerbericht en reklame) **22.40** SAT 1 Blick. **22.50** Telethema: Gesundheit. **23.05** Die Piratenkönigin. Amerikaanse avonturenfilm van Jacques Tourneur met Jean Peters, Louis Jourdan e.a. **00.25** Programma-overzicht.

3 SAT

17.20 Mini-ZiB. Jeugdjournaal. **17.3**[illegible] Die Biene Maja. Afl.: Stürmischer Nachmittag. **18.00** Bilder aus Deutschland. **19.00** Heute. **19.22** 3sat-Studio. **19.30** Mädchenjahre einer Königin. Oostenrijkse speelfilm van Ernst Marischka met Romy Schneider e.a. **21.2**[illegible] Mein Gästebuch. **21.45** Kulturjournal. **21.53** Sport-zeit Nachrichten. **22.0**[illegible] Zeit im Bild 2. **22.20** Begegnungen. **23.20** Medium. **23.50** 3sat-Schlagzeilen.

Duitsland 1

09.10 Sesamstraat
09.45 ARD Ratgeber: Tele-Tennis.
10.00 Tagesschau und Tagesthemen
10.23 Verkehrsgericht
11.55 Umschau
12.10 Report
12.55 Persoverzicht
13.00 -13.156 Tagesschau
14.40 •• Teletekst-overzicht
15.00 Tagesschau
15.05 Sinha Moca - Die Tochter des Sklavenhalters. Braziliaanse serie naar de roman van Rubens de Falco, Marcos Paulo e.a.
15.30 Der Pickwick-Club. Alledaagse merkwaardigheden, vragen en raadsels.
16.00 Die Trickfilmschau. Tekenfilms.
16.15 Gechichten von anderswo. Documentaireserie voor kinderen.
16.45 Computerzeit: Die Welt der Elektronenrechner. Vandaag: Traumfabrik.
17.15 Tagesschau.
17.25 Irgendwo und Sowieso. Serie. Afl.: Miteinander - Auseinander.
18.26 Tagesschau
18.30 Hier und Heute. Actualiteiten.
18.52 Reich und Arm. Amerikaanse serie.
19.58 Programma-overzicht
20.00 (TT) Tagesschau en weerbericht
20.15 Unsere Zukunft: Eure Meinung, bitte. Rechtstreekse schakelprogramma vanuit Keulen en Toulouse met Duitse en Franse jongeren. Gesprekken, films en muziek. Presentatie in Keulen: Margarethe Schreinemakers.
22.00 Im Brennpunkt. Aktualiteiten.
22.30 Tagesthemen
23.00 Shaft. Misdaadserie met Richard Roundtree, Ed Barth, George Maharis e.a. Afl.: Die Entführung. Privé-detective Shaft probeert het leven van een ontvoerde vrouw te redden en moet zich daarbij zowel de gangsters als de politie van de huid houden.
00.00 •• Nina Hagens TV-Show. Muziekspecial.
00.55 Tagesschau
01.00 Olympia live te Seoul. Reportages paardesport (military-hindernisren), schermen (enkelspel dames), turnen heren, wielrennen (4000 m achtervolging heren), moderne vijfkamp (terreinloop), gewichtheffen, grieks-romeins worstelen, zwemmen (400 m vrije slag dames, 100 m vrije slag heren, 100 m rugslag dames, 200 m rugslag heren, 4 c 100 m vrije slag dames), heren-hockey (West-duitsland-Engeland), roeien (halve finale dames en heren), waterpolo, handbal en boksen, tennis (dames enkelspel en heren enkelspel) en volleybal. (ca. 6.00, 7.00, 8.00 en 9.00 Samenvattingen en nieuwsberichten. ca. 10.00 en 13.00 Tagesschau.).

● *Eigen tv-show voor Nina Hagen. (Duitsland 1 - 23.45 uur)*

Duitsland 2

15.50 Programma-overzicht
15.55 Heute
16.00 Wie die Ewoks ihre Ernte vor dem Duloks sichern. Tekenfilm.
16.25 Anderland. Serie. Afl.: Leih mir dein Fahrrad, bitte! (herh.)
16.55 Heute. Aansl: Aus den Ländern. Regionaal overzicht.
17.10 •• Tele-Illustrierte. Sport, actualiteiten en amusement.
17.40 Ein zauberhaftes Mädchen. Jeugdserie naar de gelijknamige roman van Lucy Maud Montgomery. Afl.: Anne in Kingsport (3). Met: Megan Follows, Dame Wendy Hiller, Frank Converse e.a. (om 18.15 uur onderbroken voor Teletekst-overzicht A)
18.54 Lottotrekking B
18.58 Programma-overzicht
19.00 Heute
19.30 (TT) ZDF-Olympia-Studio. Samenvattingen, interviews, analyses en studiogasten. Presentatie: Doris Papperitz.
21.45 Heute-Journal. Actualiteiten.
22.10 Super Seoul: Das Ereignis des Tages.
23.00 Kopenhagen - Mitten in der Nacht (Midt om natten). Deense speelfilm uit 1984 van Erik Balling met Kim Larsen, Erik Clausen, Birgitte Raaberg e.a. In de loop der tijd ontstaat er in het havengebied van Kopenhagen een alternatieve enclave waar de bewoners zich afkeren van de burgelijke samenleving. Naarmate zij zich in meer-belangstelling van de media moeten verheugen, krijgen ze ook te maken met bedreigende tegenkrachten.
01.05 Heute

Duitsland 3 West

07.55 Gymnastik im Alltag II. Les 11.
08.10 -10.45 Schooltelevisie. (om 09.10 uur onderbroken voor Sesamstraat)
16.35 Teletekstoverzicht
17.00 Schooltelevisie
18.00 Telekolleg II. Engels.
18.30 Sesamstraat
19.00 Aktuelle Stunde. Regionaal magazine met sport en nieuws.
19.40 Raamprogramma van de regionale studio's.
20.00 Gesucht - Gefunden. Hobby- en verzamelaarbeurs vanuit de Stadthalle in Oberhausen.
21.30 West 3 aktuell
21.45 Wissenschaftsshow. Elektromagnetische Wellen - machen Sie uns krank?
22.30 ■ Moana. Gedramatiseerde documentaire uit 1924/25 van Robert J. Flaherty, de maker van Nanook, over het dagelijks leven op Samoa. Met: Ta'avanale, Fa'amgase, Tu'ugait e.a.
23.46 -23.51 Laatste nieuws

Duitsland 3 SWF

08.20 Tele-Gymnastik (3)
08.30 Telekolleg II. Engels.
09.00 -10.35 Schooltelevisie
17.00 Avec plaisir. Cursus Frans. Les 1.
17.30 Telekolleg II. Engels. (herh.)
18.00 Sesamstraat
18.28 Die rote Zora und ihre Bande. Kinderserie naar de roman van Kurt Held. Afl.: Unverhoffter Reichtum. (herh.)
18.56 Het zandmannetje. Kinderprogramma.
19.00 Abendschau/Blick ins Land
19.30 Schlaglicht
20.05 Miss Marple. Engelse misdaadserie naar de romans van Agatha Christie met Joan Hickson in de hoofdrol. Afl.: Ruhe sanft. (2). Een man leeft met het idee zijn vrouw te hebben gewurgd. Zijn omgeving denkt echter dat ze gewoon met een ander is weggelopen. Na zijn dood in een inrichting wil zijn dochter bewijzen dat haar vader noch gek, noch een moordenaar was. Een uitdagende zaak voor Miss Marple.
21.00 Südwest aktuell - Neues um Neun
21.15 Fragezeichen. Live-discussieprogramma over een actueel thema.
22.15 ■ Gebrandmarkt (Forfaiture). Franse speelfilm uit 1937 van Marcel l'Herbier met o.a. Lise Delamare en Victor Francen. Het Franse echtpaar Moret raakt verstrikt in de intriges rond de bouw van een stuwdam in Mongolië.
23.50 -23.55 Laatste nieuws

SSVC

10.00 Nieuws en weerbericht. Gevolgd door Olympic Games en om 11.00 uur nieuws.
11.25 Children's SSVC. Kinderprogramma met o.a. The raggy dolls.
11.45 Beat the Teacher. Presentatie: Bruno Brookes.
12.00 Nieuws en weerbericht. Gevolgd door Olympic Games en nieuws om 13.00.
13.55 Programma-overzicht.
14.00 Nieuws en weerbericht
14.30 Neighbours. Serie.
14.50 Esther interviews... Gespreksprogramma.
15.25 BFG Teletext
16.15 Children's SSVC. Kinderprogramma met o.a. Rainbow.
16.30 He-man and the masters of the universe. Verhaal over machtsstrijd.
16.55 Record breakers. Gepresenteerd door Roy Castle en Cheryl Baker.
17.25 Toksvig. Serie.
17.50 Emmerdale Farm. Serie.
18.15 The 1988 Olympic Games
18.40 Programma-overzicht
18.45 Nieuws en weerbericht
19.00 The 1988 Olympic Games
19.25 Coronation Street. TV-serie.
19.50 You must be the husband. Serie.
20.20 The fastest men on earth. Olympisch programma.
20.45 Who's who in Neverland. Speelfilm met o.a. Jack Klugman.
22.00 Politiek programma
22.10 Nieuws en weerbericht
22.35 The last resort with Jonathan Ross. Serie.
23.15-23.40 Go fishing. Serie.

Sky Channel

07.00 Good morning Scandinavia.
08.00 The DJ Kat Wake-Up Club.
08.05 The DJ Kat Show.
09.00 Dennis.
09.30 Transformers.
10.00 Countdown.
11.00 The Coca-Cola Eurochart Top 50.
12.00 Soft and Romantic.
13.00 Another world.
14.00 Canon FTV.
14.30 Ask. Dr. Ruth.
15.00 Barrier Reef.
15.30 Skippy.
16.00 Countdown.
17.00 The DJ Kat Show.
18.00 The Monkees.
18.28 The Times Headline News.
18.30 I dream of Jeannie.
18.57 The Uniroyal weather report.
19.00 Hazel.
19.28 The Times Headline News.
19.30 Custer.
20.28 The Times Headline News.
20.30 Darker than Amber.
22.17 The Uniroyal weather report.
22.20 Shell International Motor Sports 1988.
23.18 The Times Headline News.
23.20 Go Europe.
23.35 Roving Report.
00.05 New Music.
00.57 The Uniroyal weather Report.
01.00 Saura.
01.50 Romantic VS Classic Art.
02.15 The Story of Fashion.
03.15-03.30 Aujourd'hui en France.

Super Channel

07.00 Supertime.
08.00 European business weekly.
08.30 Super Channel News.
09.00 Music Box.
12.55 Ken Hom.
13.25 Goodyear Weather.
13.30 Sons and Daughters.
14.00 Music Box.
15.55 Goodyear Weather.
16.00 Supertime.
17.30 Formula One.
18.30 Classic Concentration.
18.55 Kate and Allie.
19.25 Goodyear Weather.
19.30 Dick Turpin.
20.00 The Kenny Everett Show.
20.30 Twilight Zone.
21.00 Barnaby Jones.
22.00 Super Channel News.
22.15 Super Channel News.
22.30 Olympic Update '88 with Phillips.
22.40 Goodyear Weather.
22.50 International Football Festival Wembley.
23.50-01.50 Music Box.

TV-KANALEN, GOLFLENGTEN

Kabel- en CAI-abonnees: voor kanalen zie schema exploitant

■ = zwart/wit programma
●● = stereo geluidsweergave
øø = tweetalig bij stereo-app.
TT = teletekst ondertiteling

TELEVISIE

Nederland 1: 5. 26. 29. 46. 5l. 53 en 57
Nederland 2: 31. 33. 35. 49. 54. 56 en 60
Nederland 3: 23. 32. 34. 43. 48. 52 en 59
Duitsland 1: 9. 12. 24 en 46
Duitsland 2: 21. 29. 35 en 37
Duitsland 3 WEST: 39. 48. 50. 55 en 58
Duitsland 3 (SWF): 40. 55 en 56
België/TV 1: 10 en 44
België/TV 2: 25 en 47
België/RTBF 1: 3 en 8
België/Télé 21: 28 en 42
RTL Plus: 7 en satelliet
Sat 1: satelliet
3 Sat: satelliet
SSVC: 33. 40. 49 en 59
Sky Channel: satelliet
Super Channel: satelliet
TV 5: satelliet

RADIO

Radio 1: 95.3 en 100.3 mHz: 747 kHz (402 m) en 1251 kHz (240 m)
Radio 2: 92.1 en 88.2 mHz (van 19.00-7.00 ook frequenties AM- en FM-zenders Radio 1)
Radio 3: 103.9 en 90.9 mHz
Radio 4: 98.7 en 94.5 mHz
Radio 5: 1008 kHz (298 m) en 891 kHz (337 m)
Omroep Limburg: 95.3 en 102.1 mHz
BRT 2: 555 m (540 kHz). FM 22. 36 en 39 (93.7-97.5 en 97.9 kHz)
Belg. Rundfunk: FM 5. 26 en 45
RTL: 208 m (1440 kHz van 5.30-19.00) - FM 6 en 33 (88.9 en 97 mHz) - KG 49.26 m (6090 kHz)
WDR 4: 93.9 en 91.9 mHz

België/TV 1

14.45 Zonen en dochters. Australische serie met Pat McDonald, Tom Richards, Rowena Wallace, e.a. (herh.)
15.10-17.10 Wielrennen: Parijs-Brussel. Commentaar: Mak Uytterhoeven en Paul Dhoore.
17.55 Nieuws.
18.00 Tik tak. Animatieserie. (herh.)
18.05 Merlina. Detective-reeks voor kinderen. Afl.: Het spook van Villa de Bettaglio. Met: Paul Ricour, Lea Couzin, Mieke Bouve e.a. (herh.)
18.30 Kilimanjaro. Nieuwsmagazine voor kinderen. Presentatie: Manuela van Werde.
18.55 Zonen en dochters. Australische serie met Pat McDonald, Tom Richards, Rowena Wallace e.a. David maakt zich zorgen wanneer Beryl haar baby weer terug wil. Caroline heeft Jenny buiten spel gezet, maar voor hoelang?
19.20 Oshin. Japanse serie.
19.35 Mededelingen en programma-overzicht.
19.40 Extra politieke tribune. CVP.
19.45 Nieuws en paardenkoersen.
20.10 Fanclub. Ben Crabbé presenteert nieuw talent en de kijker mag kiezen wie een vedette wordt. Vandaag: Per Abusum met Speelkadans.
20.15 Een zaak voor twee. Westduitse detectiveserie. Met: Günther Strac en Claus Theo Gärtner. Afl.: Schemering. Na de scheiding van zijn ouders woont Jörg Schreber bij zijn grootmoeder. Omdat hij na zijn studie geen passende baan heeft kunnen vinden, is hij op het verkeerde pad geraakt.
21.15 De staking. Britse tv-film van Peter Richardson en Pete Richens. Met: Alexei Sayle, Keith Allen, Robbie Coltraine e.a. Een eenvoudige jongeman uit de mijnstreek schrijft een ontroerend en gevat filmscenario over de grote mijnstaking in Groot-Brittannië in 1984/85. In Hollywood is men onmiddellijk geïnteresseerd, maar eerst moet het scenario aangepast worden aan het profiel van de grote filmsterren die ze op het oog hebben voor de twee hoofdrollen, Arthur Scargill en zijn vrouw...
22.05 Verwant. Kunstmagazine met o.m. -Muziek in de zomer? Boulez, Cage en Stockhausen; -Ruskin in Venetië. Aansl.: Loterijtrekking.
22.55-23.15 Nieuws. Aansl.: Coda. Jagen, van Hubert van Herreweghen.

België/TV 2

06.00 Turnen. Vrouwen voor teams - vrije oefeningen. (7.00-8.00 Olympische hoogtepunten).
08.00 Wielrennen. Sprint mannen en vrouwen: series -achtervolging mannen: 1/4 finales.
08.30 Boksen. Rechtstreekse reportage.
10.55 Military. Cross-country. Rechtstreekse reportage.
12.15 Boksen.
12.30 Turnen. Vrouwen voor teams - vrije oefeningen, rechtstreekse reportage. (12.00-13.00 Olympische hoogtepunten).
15.30 Gewichtheffen. tot 67 kg.
17.30-18.00 Samenvatting van de diverse competities van de dag.
20.00 Studio Olympia. Overzicht van de competities van de dag.
23.00 ■ Flutter. Amerikaanse speelfilm uit 1944 van William Castle. Met: Richard Dix, J. Carroll Naish, Alan Dinehart e.a. Earl Conrad lijdt onder het vermoeden dat zijn vrienden hem van moord op zijn vrouw verdenken. Via een toevallig bezoek aan het onbekende moordenaar in, die hem moet vermoorden. Dan verneemt hij dat zijn vrouw toch nog leeft...
00.00 ■ Geheimzinnige indringer. Amerikaanse speelfilm uit 1946 van William Castle. Met Richard Dix, Nina Vale, Regis Tooney e.a. De privé-detective Gale is op zoek naar een vermiste erfgename. Er wordt een moord gepleegd, maar wie de moordenaar is blijkt niet zo duidelijk. Ook Gale zelf kan schuldig zijn aan moord...
00.55 Roelen. Aansl.: Zwemmen.
03.55 Turnen. Mannen.

België/RTBF 1

15.10-17.15 Wielrennen: Parijs-Brussel. Commentaar: Théo Mathy. **18.00** Vacaturebank. **18.10** Tao Tao. **18.35** Hello Moineau. **18.40** De Smurfen. **18.55** Mimi* Cracra. **19.00** Journaal. **19.03** Ce soir. Regionaal programma. **19.30** Journaal. **20.00** Au nom de la loi. Juridisch magazine. **21.00** Dites-moi. Portretten van vrouwen. Vandaag: Anne-Marie Ferrière, een 100-jarige praat over haar leven. **22.00** Coup de film. Filmrubriek gepresenteerd door Terry Focant. **22.20** Musique: Les portes de l'Atlantique. **23.20** Nationale Loterij. **23.25** Journaal. Aansl.: Paardenkoersen. **00.00-00.10** beschouwingen en lekenmoraal.

België/Télé 21

07.00 Olympische Spelen te Seoul. Presentatie: Frank Baudoncq. (7.30 Weerbericht). **09.20** Les jeux olympiques, reflet de l'histoire. Documentaireserie over de geschiedenis van de Olympische Spelen. **09.50** Olympische Spelen. (herh. van 7.00-9.20). **12.00** Olympische Spelen. (13.00 Nieuws en weerbericht). **15.20** Les jeux olympiques, reflet de l'histoire. **15.50** Olympische Spelen. (Herh. van 12.00-15.20). **19.00** La pensée et les hommes. Programma over filosofie en lekenmoraal. **19.30** Journaal. **20.00-23.00** Olympische Spelen. presentatie: Michel Lecomte.

radio

Radio 1

(Ieder heel uur nws.) 7.02 RadiOlympia. 14.05 Klantenservice. 16.05 Tijdsein. 18.45 Het slavinnetje van generaal Bakar. Vervolgverhaal. 18.58 Metterdaad Hulpverlening. 19.02 Hobbyscoop. 19.30 Akkoord. 20.02 Langs de lijn. 22.02 Podium van de Nederlandse Lichte Muziek. 23.07 Met het oog op morgen. 0.02-7.00 RadiOlympia.

Radio 2

(Ieder heel uur nws.) 7.03 Ook Goeiemorgen. 9.03 Muziek terwijl u werkt. 11.03 Tineke. 12.03 Will wil wel. 14.03 Terug in de tijd. 15.03 Nederland Muziekland. 17.03 Hier en nu. 18.03 De wereld zingt Gods lof. 18.54 In 't voorbijgaan. 19.00-07.00 Zie radio 1.

Radio 3

(Ieder heel uur nws.) 7.03 Ronduit Music-time. 9.03 Muziek motief. 10.03 Expresso. 11.03 Country trail. 12.03 Praise. 13.03 Toga Party. 14.03 De wilde Wereld. 17.03 Ronflonflon met Jacques Plafond. 18.03 Driespoor. 19.02 Frontlijn. 21.02 Backline. 22.02 Gonzo Radio. 23.02-24.00 Heartlands.

Radio 4

7.02 Preludium. 8.00 Nws. 8.02 Het levende Woord. 8.10 Platennieuws. 8.45 Te Deum Laudamus. Religieuze muz. 9.15 Onder de hoogtezon. Pastoraal-muzikaal-programma. 10.00 Orkestpalet: Noordeliik Filharmonsich Orkest met hobo. 11.20 Klassieke pianomuziek. 11.50 C.Ph.E. Bach 93). 12.25 Promenade: Werken van Sullivan. 13.00 Nws. 13.02 Lunchconcert. 14.00 Songs of praise. 14.30 Solisten. 15.00 In de kaart gespeeld. 17.00 Jaco's keus, operette- en musical. 18.00 Nws. 18.02 CeDéa, nieuwe cd's. 20.00 Nws. 20.02 AVRO Jubileumconcert. T.g.v. het 65-jarig bestaan. Concertgebouw Orkest o.l.v. Riccardo Chailly, met cello, piano en viool. 22.00-24.00 Voior het stil wordt en wat later.

Radio 5

6.30-6.49 Scheepv.- en marktberichten en uitgebreid weerbericht. 9.00 Nws. 9.02 NOS-Sportief. 9.25 Waterstanden. 9.30 Er was eens... TROS: 10.00 TROS Postbus 270 - Mieke Telkamp. 11.00 De duvel is oud. 12.00 Nws. 12.05 Het oog van de naald. 13.00 Nws. 13.10 Wereldwijzer. 14.00 Wijzer op 5. 15.00 Meer over minder. 16.00 Schlagerfestival. 17.00 Huiswerklijn. 17.40 Basiscode 3. Inform. van de Rijksoverheid: 17.45 Postbus 51. 17.55 Meded. en Schippersberichten. 18.00 Nws. 18.10 Basiscode-computermagazine. P.P.: 18.20 Uitzending van het P.P.R. 18.30 Tempo Doeloe. 19.00 Progr. voor buitenl. werknemers. 20.30-21.20 Medelanders Nederlanders.

Omroep Limburg

7.15-7.59 Ochtendmagazine: Limburg aktueel, gast van de dag, Limburg Junior en muziek. 8.05, 9.02, 10.02, 11.02 Kort Nws. 12.05-12.56 Middagmagazine: Limburg aktueel, De Buren, agenda en muz. 13.05, 14.02, 15.02 en 16.02 Kort Nws. 17.02 Reg.weerbericht. 17.05 Limburg aktueel: Agenda en muz. 17.25 De ronde van Limburg: doorpraten over aktuele kwesties. 17.55-17.59 Kort Nws. 18.05-18.07 Aankondigingen.

BRT 2

5.30 Goede morgen, Morgen. (6.00-6.30 nws.) 7.00 Nws. 7.12 Ook goeiemorgen. (7.30 Nws en R.V.A.-ber.) 8.00 Nws. 8.12 Zomergroeven. 10.00 Nws. 10.03 Het eerste bedrijf.(10.30 Het schurend Scharniertje). 11.55 Mediatips. 12.00 Limburg 1988. 13.00 Nws. 13.10 Made in Germany. 14.00 Dilemma. 17.00 Focus-Kort. 17.10 Rijswijckfoon. 19.00 Nws. 19.10 Dansvergunning. 22.00 Nws. 22.05 Jazz Kaffee. 23.30-2.00 Twee tot twee. (0.00 Nws.)

Belg. Rundfunk

6.30 Radiofrühstück. 7.15 Wunsch[illegible]kasten. 7.45 Veranstaltungskal[illegible]der. 8.10 Presseschau. 8.30 F[illegible] die Kranken. 9.05 Musikexpress 10.00 Gut Aufgelegt. 12.00 Veranstaltungskalender. 12.30 Presseschau. 13.00 Frischauf. 14.05 M[illegible]sikzeit heute. 15.00 Nachmittag[illegible] studio. 16.05 BRF-Intern. 18.[illegible] Regionalnachrichten: BRF-Aktu[illegible] 18.40-20.00 Orgel- und Chormus[illegible]

Luxemburg/RTL

5.30 Guten Morgen! 9.00 Ein T[illegible] wie kein anderer. 11.00 Musik[illegible] scher Aperitif. 12.00 Is ja 'n D[illegible] 14.00 Viva. 16.00 Entenjagd. 17.[illegible] Musikduell. 17.50 Sport-Sh[illegible] 18.00 Musikduell. 19.00 Prin[illegible] 20.00-1.00 Ein junges Musikprogramm.

WDR 4

4.05 Radiowecker. 6.05 Morge[illegible]melodie. 9.05 Musikpavillon. 12.[illegible] Gut aufgelegt. 14.05 Auf der P[illegible]menade. 15.00 Café-Konzert 16.05 Heimatmelodie. 17.00 M[illegible] sik-Express. 20.05 Zwisch[illegible] Broadway und Kudamm. 21.00 M[illegible] sik zum Träumen. 22.30 Nacht[illegible] press.

Nachtuitzendingen: weinig kijkers

Van onze rtv-redactie

HILVERSUM – Tot nog toe zijn weinig Nederlanders geneigd om 's nachts uit bed te stappen om de rechtstreekse uitzendingen van de Olympische Spelen in Seoel te bekijken. De openingsceremonie zaterdagnacht scoorde een kijkdichtheid van 1 procent: er keken 80.000 mensen.

Maandagnacht (zondag was er geen nachtuitzending) keken naar de uitzendingen van het zwemmen om 3.55 uur en 5.31 uur respectievelijk 10.000 en 50.000 mensen. Naar het volleybal (5.45 uur) werd door 120.000 mensen gekeken en het turnen (6.30 uur) haalde 150.000 kijkers.
Het avondprogramma 'Seoel Vandaag' - dat wordt gepresenteerd door Koos Postema - wordt over het algemeen zeer goed gewaardeerd. De waarderingscijfers schommelen tussen de 7,0 en 7,4. Het aantal kijkers varieert van een tot bijna anderhalf miljoen.
De verwachting is, zo zegt een woordvoerder van de Dienst Kijk- en Luisteronderzoek van de NOS, dat het aantal kijkers naar de nachtuitzendingen eind deze week zal oplopen. 'Dan beginnen de atletiekwedstrijden, en daar zijn blijkbaar toch meer mensen in geïnteresseerd.'

De lage kijkcijfers voor de nachtuitzendingen zijn voor de NOS geen reden om met de handen in het haar te zitten. 'Al kijken er maar 50.000 mensen, die 50.000 doe je een enorm plezier met de rechtstreekse uitzendingen. Dat merk je ook aan de hoge waarderingscijfers. Bovendien maakt het financieel nauwelijks uit of je de beelden wel of niet uitzendt. Voor de levering ervan is toch al betaald,' aldus de Dienst Kijk- en Luisteronderzoek.

EINDREDACTIE: HARRIE CREMERS
Tel. 045-739273

'Wij waren beslist meer dan een leuke meidengroep'

Afscheid Dolly Dots rechtstreeks op TV

Van onze showpagina-redactie

AMSTERDAM – Het is nu bijna een half jaar geleden dat de vijf Dolly Dots wereldkundig maakten, dat zij uit elkaar zouden gaan. De reacties daarop waren verschillend. Sommigen spraken van een moedige beslissing om op het hoogtepunt te stoppen, anderen begrepen er niets van. Voor de echte Dolly Dots fans was het een treurige dag. Er waren er zelfs bij die huilend op de radio hun verdriet uitten. De meiden zelf trokken zich volledig terug uit de publiciteit met de mededeling dat er nog een groot afscheidsconcert zou volgen. Dat concert vindt plaats op 2 oktober in discotheek Escape in Amsterdam. De VARA verzorgt een rechtstreekse uitzenzing van 20.25 tot 21.25 uur op Nederland 1. Angela Groothuizen en Sjeel Kramers blikken voorafgaand aan dat concert nog even terug op negen jaar Dots.

„Weet je, de Dots waren meer dan een gewone leuke meidengroep. We waren een begrip geworden. Toonaangevend voor een hele generatie jonge kinderen. Die verantwoordelijkheid hebben we heel serieus genomen. Je wist dat alles wat je deed of niet deed automatisch door een leger fans werd nagedaan. In het begin is dat heel eng als je dat merkt, maar we zijn er ingegroeid en wisten er tenslotte best goed mee om te gaan. Het is een fijn gevoel, dat mensen je waarderen. We weten best dat critici ons nooit echt gunstig gezind geweest zijn, maar voor hen doe je het niet. We bestonden omdat we het zelf leuk hadden en omdat we een hele schare kinderen plezier konden laten beleven," zo redeneert Angela Groothuizen.

● THE DOLLY DOTS
...op een kibbelarijtje na had men het negen jaar heel leuk met elkaar...

Fans

Angela is de meest welbespraakte Dot. In de negen jaar dat de groep bestond, werd zij ook meer en meer het gezicht van de Dolly Dots. De andere meiden hadden ook wel hun eigen fans, maar Angela deed voornamelijk het woord als er iets nieuws te vertellen viel. Angela laat zich het beste omschrijven als hartelijk en spontaan maar wel heel direct. Ze neemt geen blad voor de mond en weet haar mening prima te verwoorden. Sjeel is wat rustiger, introverter maar zeker niet deemoedig. Sjeel over de beslissing om te stoppen. „Ik weet nog heel goed dat we in februari bij elkaar kwamen om koffie te drinken en opeens viel het woord: stoppen. Eigenlijk waren we de optredens en het hele circus erom heen al een lange tijd zat. Ik denk, dat we er vijf minuten over hebben gesproken en toen unaniem tot de beslissing zijn gekomen om de groep op te heffen. Dat gaf zo'n opluchting. Ik reed op de fiets naar huis en wilde het wel uitschreeuwen. Er was zo'n druk van me afgevallen."

Angela zegt dat ze datzelfde gevoel had. „Ik wilde het wel van de daken schreeuwen. Niet dat we heibel met elkaar hadden, maar na negen jaar was het genoeg. Ik was al een hele tijd depressief en lusteloos. Toen ik thuis kwam had ik opeens weer energie. Ging de keuken uitsoppen, wilde weer uitgaan en vrienden opzoeken. Het gekke was eigenlijk dat we het als vijf meiden onder elkaar heel leuk hadden, maar op de groep waren we al een hele tijd uitgekeken. We hadden geen ideeën meer en we voelden ons ook een beetje te oud voor het concept van De Dots. We waren niet op elkaar maar op het instituut Dolly Dots uitgekeken."

Afkicken

Nu na een half jaar, kijken de meiden er toch iets anders tegenaan. „Niet dat we spijt hebben hoor, maar toch mis je af en toe dat saamhorigheidsgevoel. Je moet best wel een beetje afkicken in je eentje. We hadden het natuurlijk altijd heel leuk met elkaar. Wel eens kibbelarijtje, maar nooit echte ruzie. Bovendien stonden we altijd als een blok tegen de rest van de wereld en dat maakt je sterk. Door die houding hebben we ook veel tegenslagen overwonnen, zoals die keer toen we opgelicht waren door onze voormalige manager. Hij heeft ons voor dik een ton opgelicht, maar samen kom je daar uit. Ook negatieve kritieken konden we hebben omdat we dat samen verwerkten. Alleen ben je veel kwetsbaarder. Dat gevoel, van met z'n allen er tegenaan, missen we wel eens," zo menen Angela en Sjeel.
Na het concert op 2 oktober gaan de Dots hun eigen weg. Ria Brieffies wordt kort na dat concert moeder en wil daarna toch weer de muziek in. Patty Zomer gaat voor John de Mol produkties presentaties verzorgen, terwijl Ester Oosterbeek ook een carrière als presentatrice ambieert, Angela Groothuizen is bezig nummers te schrijven die ze later op de plaat wil zetten, alleen Sjeel houdt de showbizz voor gezien. Zij volgt momenteel cursussen in de para-medische sector.

Horst Tappert ('Derrick') óók naar Maastricht

Van onze showpagina-redactie
MAASTRICHT – Oók de bekende acteur Horst Tappert, beter bekend als de Duitse tv-inspecteur Derrick, zal tot een van de internationaal vermaarde sterren behoren op het Unicef-gala in Maastricht. Tappert, die onlangs zijn 65 ste verjaardag vierde maar voorlopig nog blijft meewerken aan nieuwe afleveringen van de Duitse 'Krimi'-serie, arriveert vrijdag in Maastricht.

Zijn komst is een complete verrassing. Hij werd gecontracteerd door Ivo Niehe, die de bekende acteur al eerder in zijn tv-programma als gast had.

● HORST TAPPERT
...vrijdagavond eveneens in het MECC te Maastricht...

VPRO zoekt spanning, spontaniteit en risico

Van Kooten en De Bie voortaan wekelijks

Van onze rtv-redactie

HILVERSUM – Kees van Kooten en Wim de Bie verzorgen komende winter wekelijks na het journaal van acht uur een rechtstreeks programma. Het is een van de manieren waarop de VPRO de komende maanden actueler wil inspelen op de ontwikkelingen in het dagelijks leven. Spontane, spannende en risicovolle televisie staat deze omroep daarmee voor ogen. En vooral: rechtstreeks. Nieuw in die opzet is 'Kwesties', waarin Carly Broekhuis en Lex Runderkamp tweewekelijks 'live' een nieuwsfeit uitdiepen.

● *Van Kooten en De Bie voortaan wekelijks op het scherm*

'Fatsy & Co' is een tweewekelijkse 'baldadige en vernieuwende' show rond de volumineuze diva Fatzy Smith en veel jong en iets 'gevestigder' talent. De 'Fa. Onrust' richt zich vooral op jongeren en hun cultuur, van mode tot muziek. Peter van Ingen volgt om de twee weken in het dagboek-achtige 'Belevenissen' mensen die zich voorbereiden op het moment dat de volop in de actualiteit komen.
De VPRO wil de documentaire nieuw leven inblazen. Cherry Duyns maakt 'De Ontmoeting' waarin de levens van een crimineel en zijn slachtoffer worden gevolgd tot het moment waarop ze elkaar bij de misdaad 'ontmoeten'. Ook werkt hij aan het docudrama 'De Rooverssymphonie'. Feike Salverda komt met een tweeluik over de Zuidafrikaanse belangen in Europa en de VS.

● *Eveneens deze winter bij de VPRO de 'Firma Onrust' met Minou op den Velde (links) en Sylvia Cool (rechts)*

Marquez

Wim Kayzer laat de historische documentaire herleven met 'Ik bouw nauwgezet en wanhopig', een drieluik over internationaal prominente politici, denkers en kunstenaars, die de tweede helft van deze eeuw helpen opbouwen. Onder hen Gabriel García Márquez, de cineast Joris Ivens en mogelijk Fidel Castro, Willy Brandt en Andrej Sacharov.

Bij de culturele programa's keren Van Dis en 'Atlantis' terug. Verder is een portret te verwachten van de in Nederland overleden Russische pianist Youri Egorov. Het wordt geschetst door onder anderen Gidon Kremer, Emmy Verhey en Barbara Hendrikx.

Wat betreft het drama zal een aantal Nederlandse scripts van mensen als K. Schippers, Tomas Ross en Tim Krabbé worden verfilmd. Van Toneelgroep Amsterdam worden de voorstellingen 'Bakeliet' en 'De Caracal' voor televisie bewerkt. Bij de speelfilms is nog dit najaar op twee avonden 'Novecento' van Bertolucci te zien. Veel aandacht ook voor Amerikaanse films met 'Down by law' van Jim Jarmusch, 'Desperately seeking Susan' van Susan Seidelman (met Madonna), 'The big easy' van Jim McBride en 'Can she bake a cherry pie' van Henry Jaglom.
Daarna volgt een retrospectief van de Britse film met 'Wish you were here', 'A month in the country', 'The love child' en 'Sid and Nancy'. Daarnaast zijn films uit Cuba, Brazilië, Columbia, Afrika en Hongarije te zien. Los daarvan staan 'Sans toit, ni loit' van Agnes Varda en 'Conseille de famille' van Costa Gravas.

Freek de Jonge verzorgt vanuit het Nieuwe de la Martheater op 1 januari een nieuwjaarsconférence.

Danny de Munck met derde elpee

HEERLEN – Totnutoe heeft Danny de Munck twee elpees gemaakt en een derde staat voor medio oktober op programma. „Met allemaal Nederlandstalig materiaal. Een aantal 'up tempo'-nummers en een paar luisterliedjes. En een beetje inhoud. Wat Koos Alberts en André Hazes zingen vind ik prima hoor, maar voor mij is het niks."

Op zijn achttiende is Danny de Munck een veelgevraagd artiest. „Ik treed behoorlijk selectief op. Eén, twee keer per week en dan vind ik het wel goed. Sommige artiesten treden acht of negen keer op in dezelfde tijd, dat zie ik dus niet zitten. Maar goed, ik kan het me ook wel een beetje permiteren, omdat ik ook nog met films bezig ben."
Over films gesproken, ook wat dat betreft staat er iets nieuws op het programma. Er komt een nieuwe film, maar over het hoe en wanneer doet Danny een beetje vaag. „Waarschijnlijk in de loop van volgend jaar. Maar wie erin spelen is eigenlijk nog niet bekend. Behalve dan dat het een film wordt waarin ik de hoofdrol speel."

● DANNY DE MUNCK
...volgend jaar ook een hoofdrol in een nieuwe film...

Duits

Misschien is het Schlagerfestival niet de meest voor de hand liggende plaats waar je hem zou verwachten, maar daar behoorde Danny de Munck de meest succesvolle artiesten. In het Duits, ditmaal. Een nieuwe richting voor Danny de Munck? „Ik spreek zelf amper Duits. Ja, dat beetje wat je op school gehad hebt, maar daar houdt het dan ook mee op. Dus voor deze nummers betekende dat oefenen, oefenen en nog eens oefenen." Directe plannen om met een Duitstalig repertoire door te gaan heeft hij vooralsnog niet. „Kijk, de nummers staan zowel op mijn als op Dennie Christians' nieuwe elpee. Loopt dat goed, dan zou er wel een single van kunnen komen. En waar dat toe leidt weet je natuurlijk nooit. Maar echte plannen, nee, die zijn er niet."

Nederlandse top veertig

HEERLEN – Om even in de gaten te houden: Meat Loaf stijgt deze week van een zeventiende naar de elfde plaats in de Nederlandse top veertig, zoals die vrijdag weer vanaf 15.03 uur valt te beluisteren op Radio 3. En wat dacht je trouwens van de Limburgse 'hitmakers' Zinatra en René Shuman? In dit overzicht vind je ze opnieuw terug. Dus...neuzen maar!

1	(1)	Stop – Sam Brown
2	(5)	The only way is up – Yazz
3	(3)	Wonderful tonight – Eric Clapton
4	(4)	Girl you know it's true – Milli Vanilli
5	(2)	What a wonderful world – Louis Armstrong
6	(7)	The locomotion – Kylie Minoque
7	(11)	Where did I go wrong – UB 40
8	(9)	Foolish beat – Debbie Gibson
9	(10)	Heaven in my hands – Level 42
10	(12)	Long and lasting love – Glen Medeiros
11	(17)	Paradise by the dahsboard – Meat Loaf
12	(6)	Tribute – The Pasadenas
13	(8)	Is she really going out – Joe Jackson
14	(31)	A groovy kind of love – Phil Collins
15	(22)	You came – Kim Wilde
16	(19)	Big bubbles – Ellis Begs and Howard
17	(13)	Roses are red – Mac Band
18	(20)	La primavera – BZN
19	(16)	Sweet little mystery – Wet Wet Wet
20	(23)	Just got paid – Johnny Kemp
21	(32)	Touchy – A Ha
22	(15)	Superstitious – Europe
23	(14)	Shake your thang – Salt n Pepa
24	(28)	Whenever you need me – Piet Veerman
25	(35)	Cause you're not here – René Shuman
26	(—)	Teardrops – Womack en Womack
27	(25)	Fiesta – The Pogues
28	(34)	Find my love – Fairground Attraction
29	(18)	Eenmaal kom jij terug – Koos Alberts
30	(21)	Talkin bout a revolution – Tracy Chapman
31	(—)	One moment in time – Whitney Houston
32	(27)	Dancin' easy – Funhouse
33	(—)	Raw – Spandau Ballet
34	(37)	The evil that men do – Iron Maiden
35	(36)	Better be home soon – Crowded House
36	(—)	Sweet child o'mine – Guns 'n Roses
37	(24)	Love or loneliness – Zinatra
38	(26)	The right stuff – Vanessa Williams
39	(—)	Domino dancing – Pet Shop Boys
40	(—)	So far away – Selena

Auto's

De hoogste prijs in Limburg voor uw AUTO, ook schade, defect of sloop. Tel. 045-254081.

Auto's hallo, OPGELET. Wij betalen ƒ 300,– tot ƒ 20.000,– voor uw auto, ook sloop. Tel. 045-411572.

SEAT-DEALER A.C.H., Jengrubbenweg 20 (bij Randweg) te Hoensbroek, tel. 045-222455, biedt met garantie te koop aan: Seat Ibiza 1.2 GL, 5-drs., '87; Ibiza Match, '86; Seat Ronda 1.2 GL, '85 en '84; Ronda 1.5 GL, '86; Seat Fura, '84; Subaru 1300 DL, '80; Subaru 1800 XT, '86; Lada 1600, '82; R5 TL, '85, '81 en '78; Sunbeam 1000, '79; Subaru Justy, '85; VW Golf, '80; Mini 850, '79 en '78; Simca 1308 S, '78; Horizon 1.3 GL, '78; Solara 1.6 GLS, '81; Mazda 323, '81 en '78; Mazda 323 automaat, '77; Opel Kadett, '77; Austin Allegro, '78; VW Polo, '75; Suzuki Alto, '83; Alfa Alfetta 2.0 ltr., '79; Lada 2105 GL, '81. Inruil en financiering mogelijk. Donderdag koopavond.

Nieuw autobedrijf vraagt te koop alle merken AUTO'S, va. bj. '80, tevens voor exp. alle types Mercedes 190, W 124, S L. Tel. 045-414372.

BEDRIJFSAUTO'S groot en klein, steeds 40 st. bestellers, bussen, minibusjes, grote en kleine bestellers, diesels, verlaagd en verhoogd, open en gesloten, dubbele en enkele cabines, open laadbakken, diverse luxe auto's in alle prijsklassen. Donny Klassen b.v., Meerssenerweg 219, Maastricht. Tel. 043-632222 of 043-634915.

L... v. part. mooie be... en techn. in perf. st. v. onderh. verkerende OPEL COMMODORE 2.5 S autom. stuurbekr. Bj. dec. '80 Vialle lpg-install. sunroof d.blauw, gr.blauw stoff. int. dubb. spiegel ƒ 6500,- Geleen, tel. 04490-45976 na 18 uur.

Te k. BMW 323i, met M style uitbouwset, optisch M3, kl. alpina-wit, extra's LM-velgen 7×15 195×50 en 40 mm lager schuif/kanteldak, ... glas en sportuitlaat. Tel. 045-319279.

MERCEDES 280, '76, lpg, ƒ 4250,–; Volvo 340, '80, ƒ 3250,–; VW Kever, '71, ƒ 1500,–; Honda Accord, '81, ƒ 3750,–; Opel Manta 2.0 CC, '80, ƒ 4250,–; Toyota Celica, '80, ƒ 4750,–; Lada 2105, '83, ƒ 6000,–; Range Rover, '78, ƒ 7750,–. Oirsbekerweg 27, Oirsbeek, tel. 04492-3582.

KADETT Caravan 1.3 LS, '86; Kadett 1.2 LS, '85; Corsa 1.2 S, '84; Kadett 1.2 N, '82; Fiesta 1.1 L, '83; Kadett 1.2 N, '78; Toyota Starlet, '79; Peugeot 305 GL, '82; Rekord 1.9 N, '79. Automobielbedr. J. Denneman, Raadhuisstraat 107, Hulsberg.

Te k. gevr. sloop- en SCHADE-AUTO'S, afg. vrijwaringsbewijs. Gratis afhalen. Tel. 045-216475 of 727711.

Carrosseriedelen
Origineel - imitatie - overzet
Alle Europese en Japanse automobielen
Geevers Nuth
Tel. 045-244242

Auto Landgraaf biedt aan:
Corvette
jubileumuitv. California-car, als nieuw, voorz. van alle mog. acc. Vraagprijs ƒ 37.500,–. Auto Landgraaf, Heerlerbaan 74-76, Heerlen, tel. 045-424268/424231.

Te koop div. gebruikte ONDERDELEN van recente personenauto's. Ook motoren. 045-216475 of 727711.

AUTO "TREEBEEK", Weyenweg 147, Treebeek-Brunssum heeft altijd ±40 occasions in voorraad tot ƒ 15.000,- zoals Escort D '86; 3× Mazda HB '79 '80 '83; Visa '80; Ritmo '80; Cherry coupé '80; Rekord D '80; R 4 '82 LPG; R 18 '80 LPG; VW Golf Sprinter '77; Peugeot 305 Break '80; Lada 2105 GL '83; Volvo 343 '79; Fiat Van 127 '85 enz. enz. Alle auto's met APK. Dag. geop. van 10.00-19.00 uur, za. van 10.00-17.00 uur. Tel. 045-229101.

Gebr. DOMINIKOWSKI biedt aan: Opel Rekord 2.0 s autom. LPG zilvermet. '85; Ascona 1.6 diesel 4-drs. blauwmet. '86; Manta GTE als nieuw antraciet '88; Kadett LS div. extra's antraciet '87; Kadett 1.3 S div. extra's rood '83; Manta GTE i.z.g.st. geel ƒ 2900,–; Ford Escort 1.3 Ghia 5-drs. groenmet. '82; Escort 1.6 L i.st.v.nw. geel '82; Fiesta CL 18.000 km rood '85; VW Polo GT Coupé wit '83; VW Golf CL 3-drs. groenmet. '82; Pontiac Grand Lemans 6 cyl. autom. '82; Datsun Cherry goudmet. zeer mooi t.80. Autobedrijf Gebrs. Dominikowski, Kantstr. 46 Ubach o. Worms - Landgraaf, 045-326016.

Terugname van financieringsbank RENAULT-BUS Master T35 diesel '84 ƒ 12.750,–. Emly HO 04490-23738 of 04490-54510.

Te k. MAZDA 323 type 1980 4-drs. zeer mooi. 045-460734.

Te k. SIERRA 1.6 EM '86, LPG ƒ 14.500,–; Mercedes 200 D '83 ƒ 11.000,–; Mazda RX 7 ƒ 12.000,–; Mercedes 200 D '82 ƒ 8500,–; Fiesta '83 ƒ 4500,–; Kadett Caravan '81, LPG, ƒ 4500,–; Peugeot 305 SR LPG ƒ 2500,–; Taunus 16 L '80, LPG ƒ 2500,–; Fiat Panda 45 '81 ƒ 3250,–; Mercedes 240 D ƒ 1750,–; Taunus Combi ƒ 850,–; Eend ƒ 950,–. Hommert 24a, Vaesrade, kruispunt Schinnen.

Te k. nw.st. CITROEN type Visa Super E '84, pas gekeurd, ƒ 5400,–. 045-254462.

MERCEDES 190, bj. '85, zeldz. mooi. Div. extra's o.a.: verlaagd. Inr. event. mog. Tel. 04490-12138.

Opel KADETT typ 77 APK t/m sept. '89 ƒ 950,–. Heemskerkstr. 66, Hrl. Meezenbroek.

Autobedrijf M. HOGENHOUT biedt te koop aan: Suzuki Alto GL '87; Opel Kadett Hatchback 1.2 S, '84; Alfa Romeo Juilletta 1.6, type '82; 4× Opel Ascona 1600 en 1900, div. kl., vanaf '77 tot '80; BMW 525, lpg, kantel/schuifdak, stuurbekr. zeer mooi, '80. Wilhelminastr. 146, Hoensbroek.

Te k. OPEL Kadett Station. Bj. '79, APK '89 ƒ 1750,-. Tel. 045-210785.

Wij betalen de hoogste prijs voor uw AUTO, ook sloop en schade. 045-416239.

Te k. zeer mooie MITSUBISHI Celeste, bj. '78 APK tot 11-7-'89. Vr.pr. ƒ 2000,-. Kasperenstr. 67, Kerkrade.

Te k. KADETT Caravan diesel 16 L. 5 versn. kl. wit, bj. '83. Tel. 045-457134.

FIAT Panda 45. Bj. '86, kl. blauw i.g.st. Vr.pr. ƒ 8500,-. Tel. 04490-54911.

Te k. van monteur PORSCHE 924. Bj. 1976. Vr.pr. ƒ 9500,-. Te bevr. kantooruren tel. 04490-54074.

Te k. FORD Escort 1300 Laser. Roodmetallic veel acc. bj. '84. Pr.n.o.t.k. Tel. 045-322754.

PEUGEOT 104, 5 drs. '78. Leuke kl. auto, pas APK ƒ 1000,-. 04490-23619.

Te k. LADA 1300 S. Bj. '79, APK tot feb. '89. Vr.pr. ƒ 500,-. Zeswegenlaan 6, Heerlen 045-725437.

Te k. gevr. AUTO'S en bedrijfsauto's schaden en def. geen bezw. Tel. 045-720200.

PEUGEOT 205 GL '85. Kl. met. blauw, 50.000 km. ƒ 10.750,-. 04492-3234.

Te k. volautom. VOLVO 66 GL de luxe m. '79 APK 1-3-'89. I.z.g.st., pr. ƒ 2250,-. 045-259009.

OPEL Kadett Car, bj. 11-'80. Mot. uist. ook op LPG m. o.dak, APK gek. tot 11-11-'89. Tel. 045-259387.

OPEL Kadett coupé 16 S, '78 spierwit Irmscher uitgeb. Uniek mooi, ƒ 5000,-. 045-255589.

Te k. HYUNDAI Pony, i.z.g.st. Bj. '80, APK. Koopje! ƒ 1250,-. 04492-5473, na 18.00 uur.

BMW 316, '80 kl. bruin, zeldz. mooi. ƒ 6000,-. Tel. 04492-3234.

Te k. MAZDA 323 HB. Bj. '80, i.z.g.st. twee banden + uitl. ƒ 4250,-. 045-222494.

CITROEN BX 14 E, mw. mod. '87. 1e eig. kl. blauw, i.st.v.nw. ƒ 12.750,-. 04492-3234.

Wij geven het meeste voor loop-, sloop- en SCHADE-AUTO'S. U belt, wij komen direct. Tel. 045-411480.

VW GOLF LS, bj. '78 + APK km.st. 69.000. ƒ 2150,-. 045-720951.

NISSAN Blue Bird '82, LPG, koopje, apk, ƒ 3450,–. 045-415528.

Te k. Amerikaanse bus CHEVROLET-VAN bj. '80, LPG. Ideaal voor camper. Kissel 5, Heerlen.

MAZDA 323 HB 5-deurs, nieuw model '82 ƒ 4950,–. Tel. 045-725984.

Te k. Ford ESCORT XR 3-I, bj. '83, kl. wit, tel. 045-725703.

Te k. van part. z.g. onderh. VOLVO 244 GL autom., bj. '79, apk gek., pr.n.o.t.k. 045-258944.

Te k. van 1e eig. in bijz. mooie st. BMW 525 t. '80 ƒ 3250,–. 04492-5473 na 18.00 u.

Te k. van part. weg. omst. SUZUKI Swift SA 310 GL. Kl. wit bj. '84. Evt. incl. stereo-inst. APK gek. ƒ 8625,-. Neerhem 60, V'burg, tel. 04406-13724.

Te k. 4 drs. OPEL Kadett 12 N, '79. APK gek. mrt. '89, i.g.st. Tel. 045-230128 na 17.00 uur.

RENAULT 25 GTS '85, 1e eig., kl. wit, lpg, i.st.v.nw. ƒ 15.750,-. 04492-3234.

JAGUAR XJ 6 '80, kl. antraciet i.perf.st. ƒ 10.500,-. 04492-3234.

VW Jetta GLD dec. '81, kl. zilvergrijs, a.nw. ƒ 6750,-. 045-420650.

VOLVO 340 diesel, 5-drs. '85, 1e eig., kl. blauw, i.nw.st. ƒ 11.250,-. 04492-3234.

VOLVO 340 1,4 L nw. model '82, kl. rood. 1e eig. i.nw.st. ƒ 5750,-. 045-454217.

VOLVO 240 GL '81, roodmet. i.z.g.st., lpg ƒ 7250,-. 04492-3234.

Wij geven het meeste voor uw AUTO. U belt, wij komen direct. Tel. 045-422610, ook 's avonds.

Contacten/clubs

..CONTACTENBUREAU.. L'Amour, privé-adresbemiddeling Heerlen. 045-225237.

PARADISO Europaweg Nrd. 158 Landgraaf, 045-317032. Ma. t.m. vrij. vanaf 14 u.

Heren van harte welkom bij MONIKA en Blondy vanaf 10.00 uur. Ook zat. en zon. 045-721759.

Nieuw NATHALIE, Karin privé en escort. 045-723029.

Reis met ANGELA, Corina en Yvon naar de 7e hemel van genot. 045-227734.

TANJA, privé en escort, tel. 045-228975. Tev. meisje gevraagd.

Pour Toi
06-320.320.05

Dreamline
06-320.320.68

Lesbi 28
06-320.320.28

Gay 05
06-320.324.05

Heat-Line
06-320.322.30
3 hotshots p.d. 50 ct. p. m.

5-Sterren-Bar, al is de weg naar Vaesrade gestremd: de weg naar GREETJE is open. Madame Butterfly en haar supergirls open van 14.00 tot 03.00 uur. Hommert 24 Vaesrade, kruispunt Schinnen.

JUAN mnl., privé en escort, dag. va. 10.00 uur. Tel. 045-257283.

Privéhuis Michelle
Waarvoor weet u wel!!!
Tel. 045-228481

CLUB PALLAS, Rijksweg 1, Lemiers (Vaals). Tel. 04454-1195.

KIJKOTHEEK videoclub. Leuke meisjes aanw. Tel. 045-718067. Ass. gevr.

PRIVÉ van ma. t/m vr. 11-24 uur. Zat. 11-18 uur. Escortservice thuis of hotel ma.-za. 11 tot ...? 045-423540.

Club Margo
Met 6 lieve dames, nu ook meesteres en slavin aanwezig. Rijksweg-Zuid 131B, Geleen. Tel. 04490-48448/54052.

Club 2000
Gewoon goed met leuke jonge dames. Rijksweg-Nrd. 22a, Geleen. Tel. 04490-42315. Dag. 11-24 u. Zat. tot 18 u. Meisje gevr. Tot ziens in Club 2000.

De NATIONALE Life Lijn, tel. 013-321395 7 dagen per week geopend.

Club RUSTICA v.d. Weyerstr. 9, Kerkrade-West, tel. 045-412762.

Met gelijkspel zijn wij tevreden ...
De meisjes van
Club Bubbles
Rijksweg-Zd 131, Geleen 04490-42313. Meisje gevr.

In Seoul strijden nu de atleten, daarom wachten in de RIVERSIDECLUB nu de ware kampioenen van het erotisch spel op uw deelname. Dijk 2, Ohé en Laak, E—9-afslag Echt, 100 m voorbij camping Maasterp. 04755-1854.

Marina, blond en sexy. SITTARD, 04490-28256, ma. t/m vr. 12-23 uur.

CONTACTBUREAU Maastricht. Bemiddeling in privé-adressen. Tel. 043-635264.

PRIVÉ en escort. 2x relaxen voor een prijs. Tel. 04490-52044.

Privé CHAMILLA, Mariska en Wanda. Tev. kamers te huur. Tel. 045-224621.

ESCORT Heerlen, charmante jonge dame komt bij u thuis of in hotel, 045-717778.

CONTACTBURO Lucie v. bemiddeling v. adressen. 04490-50921, Geleen.

J. man 28 jr. verw. VROUWEN teg. vergoeding bij u thuis. Diskretie en hygiëne verzekerd. Reacties met tel.nr. naar Postbus 497, 6160 AL Geleen.

Nieuw. Nieuw PRIVÉ. Tel. 04490-76275. Tev. assistenten gevr.

KATJA privé en escort, v.a. ƒ 50,– 11.00 tot 23.00 uur. 045-423608.

PRIVE bij Anita 045-352543.

ESCORTSERVICE, nieuw: Melanie en Renate voor bij u thuis, 045-228586.

NIEUW Privé Natasha en Ria. Tel. 045-421748. Tevens meisje gevraagd.

Maak je knoopjes maar vast los!...
!!Erotifoon!!
06-320.320.12
Luisteren naar meisjes die zich nergens voor schamen. 50 ct. p. min. Viditel pag. 3690

The Love-Lijn
Tel. 06-32032061
ƒ 0,50 per minuut

„DE JACHTHUT", Haanrade-Kerkrade, Grensstraat 23. Gabi, Regina, Karin, Heike, Maria en Martina, Ma.-zo. van 20.00 tot 4.00 uur. Tel. 045-463943.

Heropent in Maastricht Sexclub LOLITA Hoenderstr. 6, 043-215973, Jessica, Annemarie, Christien, Veronique, Daisy ontvangen u in intieme sfeer. Groetjes, open v.a. 13 uur.

echt Live
06-320.322.89
(50 ct pm)

ZAKENMENSEN kiezen bij Buro Venus voor privé-adressen. Zowel regio als landelijk. Inschr. v. gastvrouwen welkom. Inl. Brunssum. 045-257191.

Sexclusief
06-320.323.23
Sex Royal
06-320.320.24
50 cent per min.

Escortservice Diana. Tel. 045-320905. Dagelijks geopend. Ook zat. en zondag. Nieuw: Gladys.

Club Nirwana
Exclusief voor de heren met niveau. Nieuwstraat 147, Kerkrade, tel. 045-457927. Leuk meisje welkom.

Alles ist möglich! Nichts ist unmöglich!!! NOBEL ESCORT Mo.-Fr. 20.00-4.00 Uhr. Tel. 045-459597. Überzeugen Sie sich selbst!!!

Alsof je er zelf bij bent
Eroslijn
06-320.321.22
50 ct. p.m.

06-NUMMERS

06-Erotiek
SEX O'FOON — 06 - 320.320.01 — Erotiek met 'n knipoog!
XAVIERA HOLLANDER — 06 - 320.320.02 — Maakt je beter in bed!
CORA & WILLEM — 06 - 320.320.03 — De beste livesex!
LESBIFOON — 06 - 320.321.00 — Voor mannen èn vrouwen!
BIZARRE LIVE SEX — 06 - 320.321.01 — Wie durft luisteren mee!
ORGIEFOON — 06 - 320.321.04 — Telefonische orgie!
LIVE UIT DE PARENCLUB — 06 - 320.321.06 — Alles over partnerruil!
MANNEN BELLEN MANNEN — 06 - 320.321.08 — Heerlijke live-gesprekken!

06 - 320.321.12 — Homo-livesex!
06 - 320.321.14 — Opzwepende SM-sex!
06 - 320.321.18 — 's Lands lekkerste Blondje!
VROUWEN BELLEN ELKAAR — 06 - 320.321.25 — De intiemste telefoontjes!
06 - 320.321.77 — Huiverigwekkend lekker! Griezel en smul mee!
SEXLIJN NEDERLAND — 06 - 320.322.00 — De beste klassieke telefoonsex!
SEX-ADRESJES — 06 - 320.322.02 — De beste van 't land!
ESCORT GIDS — 06 - 320.322.90 — De meest gaandste meisjes van 't land!

06-Groepsex
06 - 320.330.11 — Praat mee; zó maak je nieuwe vrienden! Meeluisteren: 06-320.330.22

06-Amusement
BANANASPLIT-LIJN — 06 - 320.320.04 — Ralph lijkt er fopt iedereen!
DOLF BROUWERS — 06 - 320.320.11 — 'Parlementair medewerker!'
SPAAN & VERMEEGEN — 06 - 320.321.02 — Elke dag compleet maf!

06-Groepsgesprek
06 - 320.330.10 — Gezellig bellen met z'n tienen tegelijk. 24 uur per etmaal. 's Nachts alleen voor volwassenen!

50 cent per minuut. TELESERVICE

LET OP ... Steunbeer en Horrorsex zijn nieuw ... extra ... komende dagen lees je er in deze krant alles over ... ook meteen proberen!

Relax-line
06-320.320.06
50 ct. p. min.

Madson Men's Club
De zaak voor de man van nu!!
Nieuwstr. 110, Kerkrade, tel. 045-454372.

Club PARIS. Ma. t/m vr. va. 14.00 uur. Provincialeweg 31ᴬ Noord, Oirsbeek. Tel. 04492-1873.

06-320.330.07. Non-stop EROTISCHE verhalen. ƒ 0,50 per minuut.

De lekkerste snoepjes vind je bij Jolanda. Tevens DOMINA aanwezig. Tel. 04492-3198.

Nu bij DIANA privé, 045-320905. Ma. t/m vrijd. v. 11 tot 18 uur. Leuke meisjes. Ook 's zondags overdag.

ESCORT-SERVICE: 045-321038. Iedere dag geopend; ook weekend.

Privé Weert
ook voor Thaise body-massage, maandag-vrijdag v. 11.00-ruim 24.00 u. 's nachts, Suffolkweg 13, aan 't kanaal bij stadsbrug, 04950-42966.

Club „LA STRADA" Brunssum, Pr. Hendrikln. 178. Geop. 14.00-2.00 uur. 045-272350. Tevens leuk meisje gevr.

Hé stuk!
Ik wou net naar bed g... Ga je mee dan kun j... vasthouden. Bel 0...
320.325.2
320.325.2
320.325.2
320.325.2
320.325.2
Topsex 50 ct. p/...

Escortservice. All-in ... 326191. Ma. t/m v... 14.00 tot 04.00 u. d...

Kasteel WATER... Iedere woensdag gr... sexparty voor alleens... de heren, dames en p... vanaf 20.00 uur. Bel ... info 04704-3030.

BOYS voor heren, p... escort, tel. 040-5170...

Gratis surprise ...
06-320.330.7
120 stoten per d...
50 cent per min.

Standje 555
06-320.325.5
50 ct. p. min.

Tieners
Nieuw 06 Nieuw
320.323.1
10 meisjes
100 verhalen p...
50 ct. p. min.

Gratis
surprisepakket
De zevende hemel, 06-
320.320.0
50 ct. p. min.

Non-stop SEXVERH... Retinafoon 06-3203... 50 ct. per min.

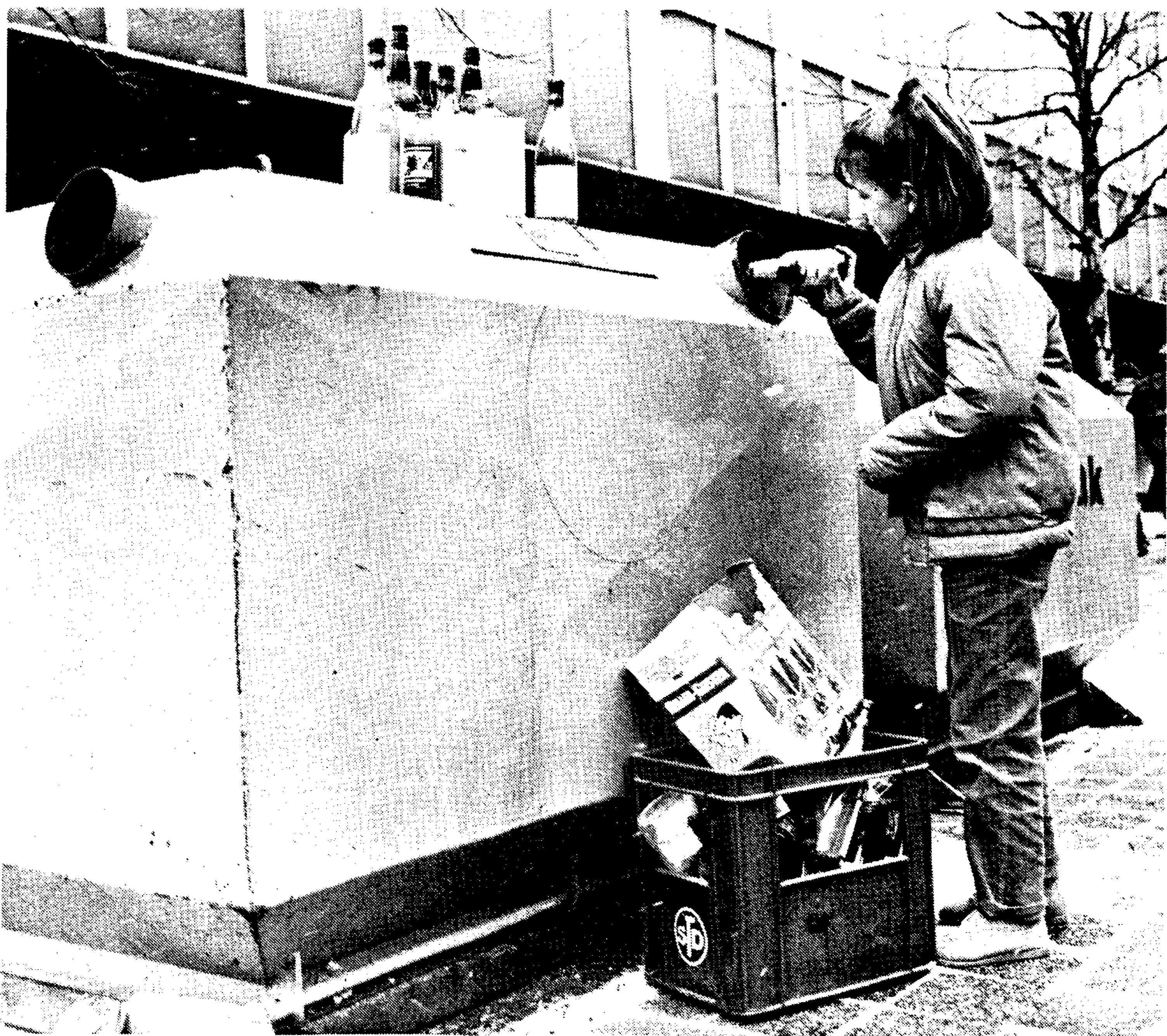
NIEUW, nieuw bij Yv... moeder en dochter (... essa- en Lolita-type), ... vens nog andere meisjes aanwezig. 045-425100.

Nederlander gooit meeste in glasbak

De Nederlander gooit jaarlijks vijftien kilo glas in de glasbak; in vergelijking met andere Europese landen staat Nederland hiermee aan de top. Van de 430.000 ton eenmalig verpakkingsglas die in Nederland jaarlijks wordt geproduceerd, komt circa de helft in de glasbak terecht. Om deze hoeveelheid nog te vergroten start de stuurgroep Promotie Glasbak deze week haar zesde campagne. De stuurgroep is een initiatief van het bedrijfsleven, waaraan zowel verkopers van in glas verpakte produkten als glasfabrieken en glasinzamelaars deelnemen.

In Europa aan de top

Deze nieuwe campagne is er speciaal op gericht mensen beter gebruik van de glasbak te laten maken. Behalve flessen waarop geen statiegeld staat, moeten ook glazen potten van bijvoorbeeld groenten, jam, mayonaise en dergelijke in de glasbak worden gegooid. Omdat dit volgens de stuurgroep nog onvoldoende gebeurt zullen er ondermeer in supermarkten en bij slijterijen posters komen te hangen waarop deze potjes te zien zijn, met erboven de tekst: 'óók in de glasbak'.

● *De glasbak, goed bezocht in Nederland.* Foto 3POOT

Promotie Glasbak wil er tevens op wijzen dat aardewerk en porselein niet in de glasbak thuishoren: dit werkt storend in het recyclingproces. De aardewerk en porseleinscherven moeten met de hand uit het glas worden gehaald omdat zij te zwaar zijn om weggeblazen te worden. Anders dan veel mensen schijnen te denken kunnen echter etiketten, kurken en metalen dekseltjes gewoon op de flessen en potten blijven zitten.
De campagne richt zich op scholen. Basisscholen kunnen een lespakket aanvragen, waarin de leerlingen op aantrekkelijke wijze wordt verteld waarom hergebruik van glas belangrijk is.

Tenslotte gaat de stuurgroep dit najaar gemeenten benaderen om meer glasbakken te plaatsen en te onderzoeken of de glasbakken die er al zijn, wel op de juiste plaatsen staan. In Nederland staan nu al ongeveer elf duizend glasbakken.

Personeel vraagt maatregelen

Zwemparadijs minder veilig

Het is droevig gesteld met de veiligheid van de zwembaden in ons land, zowel voor bezoekers als personeel. De behoefte aan spannende en uitdagende recreatie, zoals watervallen, golfslagbaden en lange slingerende waterglijbanen schept grote risico's. De zwemmer kan uitglijden, blijven steken in watertunnels of tegen anderen opbotsen. Dit zegt Halsema van de Nederlandse Vereniging van Zwembadmedewerkers. De stichting Consument en Veiligheid is nu door de NVZ gevraagd alle veiligheidsproblemen te inventariseren.

Om ongelukken zoveel mogelijk te voorkomen, moet de opleiding van het toezichthoudende zwembadpersoneel worden verbeterd, meent de NVZ. „De huidige badmeester heeft het erg moeilijk om toezicht te houden op alle zwemmers, omdat de overzichtelijkheid van de zwembaden enorm is afgenomen," meent A.C. Jansen van het ministerie van VROM, „Door een wirwar van watervallen, grote rotspartijen en waterglijtunnels moet hij proberen het publiek in de gaten te houden."

Omdat de situatie van de inrichting voor elk zwembad zo sterk verschilt, is het volgens hem niet mogelijk landelijke voorschriften op te stellen voor bij voorbeeld de verhouding van het aantal badmeesters tot een bepaald aantal bezoekers. „Deze norm zal bepaald moeten worden per zwembad," aldus Jansen.

De eisen die het publiek stelt, meent de NVZ, zijn meestal nadelig voor de werknemer. Het dag in dag uit werken in een tropische temperatuur van zo'n 32 graden is niet gezond. Het ziekteverzuim van het zwembadpersoneel ligt dan ook ver boven het landelijk gemiddelde. Veel zweminstructeurs hebben keelklachten. Ze werken in een atmosfeer met een hoge luchtvochtigheid en moeten vaak hard schreeuwen om boven het zwembadlawaai uit te komen. Bij nieuwbouw en verbouw van zwembaden moet dan ook meer gelet worden op de isolatie met zachtere materialen voor muren en dergelijke.

Op 26 en 27 oktober wordt het Jaarcongres Zwembaden gehouden. Dan komen de kwaliteitseisen aan personeel en accomodatie van de zwembaden in ons land ter sprake.

Milieubeweging naar aanvaarding wegwerppak melk

Producenten van biologische levensmiddelen moeten een doorbraak forceren naar de gewone consument. Ecologische produkten moeten in de supermarkt in de rekken komen te liggen. Ecologische producenten zullen daarvoor bijvoorbeeld over hun bezwaren tegen eenmalige verpakkingen heen moeten stappen. De milieubeweging, die zich jarenlang heeft ingezet voor de glazen (melk)fles met statiegeld zal daarvoor in de plaats het kartonnen pak moeten accepteren.
Dit valt op te maken uit een aantal artikelen in het blad De Kleine Aarde, het blad van het reeds jaren bestaande milieuvriendelijk (landbouw)bedrijf in Boxtel. De artikelen staan in het nummer dat op2 1 vandaag verschijnt.
Jan Holthuis van de Stichting Ekomerk Controle voorspelt dat binnen een jaar ecologische melk in kartonnen pakken verkrijgbaar zal zijn, en hij verwacht daardoor een flinke groei van de afzet van 'ecologische' (milieuvriendelijk geproduceerde) melk. De tuinman van De Kleine Aarde, Ben van Dieren wijst er op dat de mensen steeds meer interesse krijgen in milieuvriendelijk geproduceerde artikelen en dat aan die vraag moet worden voldaan via de 'gangbare' kanalen, lees: de gewone supermarkt.
Achtergrond van dit alles is uiteraard, dat het scheppen van een eigen afzetcircuit voor deze en dit soort produkten als mislukt kan worden beschouwd, en de ecologische moet daarom dringend naar nieuwe afzetmogelijkheden omzien.

Overigens loopt Nederland hiermee niet voorop; in Denemarken zijn 'ecologische' produkten al énige tijd in gewone winkels te koop.
Jan Holthuis bestrijdt dat de ecologische beweging zich hiermee op een hellend vlak begeeft. „Veel van de ideeën van vroeger blijken niet te verwzenlijken. Ik heb liever een half ei dan een lege dop. Maar als je ideeën en idealen hebt moet je rekening houden met de mensen en de samenleving." Hij ziet mogelijkheden dat, door concessies te doen, hij meer boeren aanzet ecologisch te produceren.

Echt(?) middel tegen kaalheid

Japanse onderzoekers hebben een middel gevonden tegen haaruitval, waarvan ze menen dat het ècht werkt. Het middel Pentadecan is onlangs in Nederland geintroduceerd. Volgens de producent heeft het geen bijwerkingen. Het is zonder recept te koop.

Abnormale haaruitval en kaalhoofdigheid zijn een groot probleem; één op de drie mannen ouder dan 25 jaar heeft er last van. De onderzoekers van het Henkel Lion Research Laboratorium in Tokio menen uitkomst te kunnen bieden.

Bij onderzoek hebben ze vastgesteld dat een haar onder normale omstandigheden zes tot acht jaar mee kan en een maximum lengte van één meter kan bereiken. Dagelijks 50 tot 100 haren verliezen is niet kwalijk.

De oorzaak van de haaruitval werd gevonden in het haarzakje. Daar speelt het enzym adenylcyclase volgens de onderzoekers een sleutelrol bij de stofwisseling die de energiereserves in haarcellen mobiliseert. Er ontstaan nieuwe stoffen die van wezenlijke betekenis zijn bij de groeifase die de haarwortel moet doormaken.

De Japanse onderzoekers hebben nu ontdekt dat op kalende plekken een verhoogde concentratie van het mannelijke hormoon testeron voorkomt. Dat hormoon remt de werking van adenylcyclase. Gevolg is dat de stofwisseling wordt vertraagd, de verdere ontwikkeling wordt afgeremd en een tekort ontstaat aan de stoffen waar de haarwortel het uiteindelijk van moet hebben.

De haarwortel 'verhongert' als het ware. De groeifase van de haar wordt veel korter, na een tijd wordt nog slechts donshaar gevormd en ten slotte sterft de haarfollikel af. Pentadecaanzuurmonoglyceride bleek een middel om de groei-energie in een haarzakje te stimuleren en het verlies aan voedingsstoffen voor de haarwortel te compenseren. Door Pentadecan twee maal per dag op het hoofd in te masseren wordt van buitenaf groei-energie aan het haar toegevoegd, aldus de onderzoekers, en moet het haar weer gaan groeien.

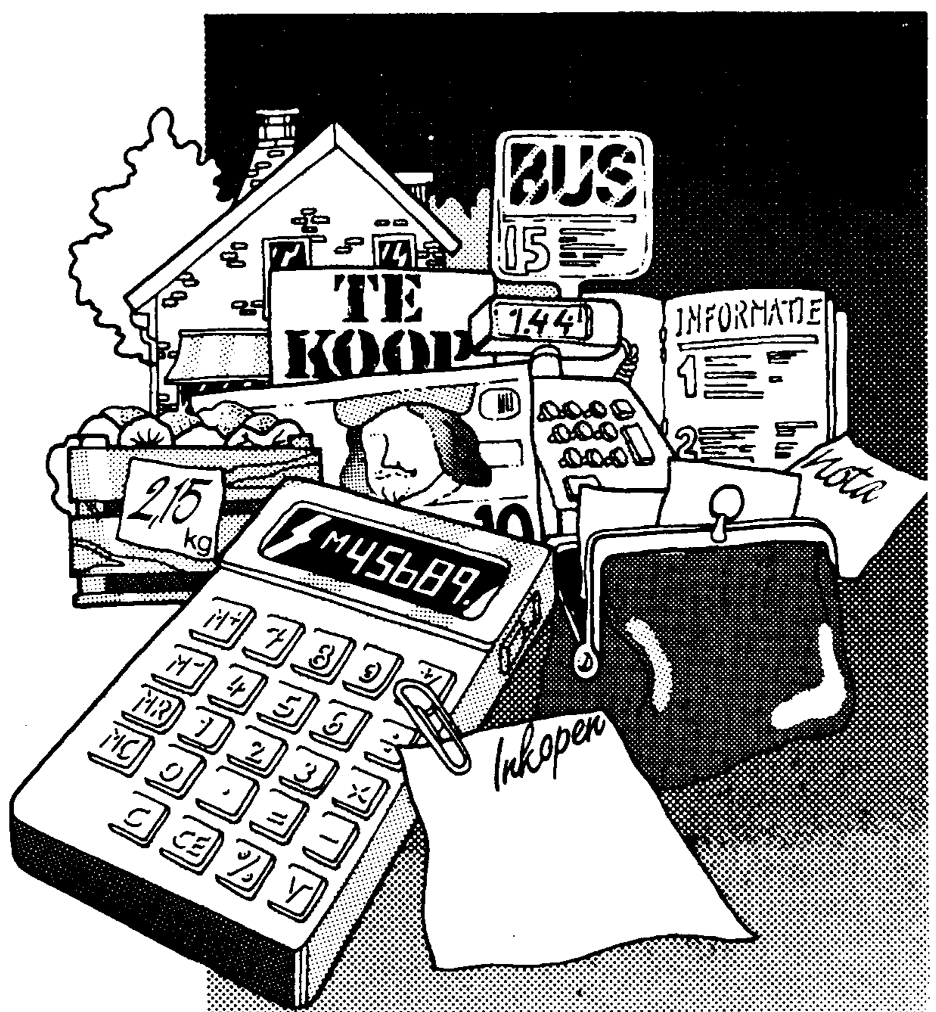
In Japan is het middel getest op 253 proefpersonen. Deze werden in verschillende ziekenhuizen door verschillende artsen behandeld. Na twee tot drie maanden bleek het haar krachtiger te groeien dan voorheen. Van de proefpersonen was 70 procent zeer tevreden. In Duitsland haalde de proef dezelfde resultaten.

Rokers hebben meer kans op leukemie

Rokers lopen veel meer kans leukemie te krijgen dan mensen die niet roken. Mogelijk is roken zelfs de belangrijkste oorzaak van leukemie bij volwassenen. Dat blijkt uit een zeer grote studie onder 248.000 Amerikaanse oorlogsveteranen, van wie sinds 16 jaar de doodsoorzaak wordt bijgehouden. Het resultaat van de studie, uitgevoerd door de Nationale Gezondheidsinstituten in de Verenigde Staten, werd gepubliceerd in het gezaghebbende British Medical Journal.

Uit het onderzoek blijkt onder meer, dat mensen die 20 sigaretten per dag roken, tweemaal zo veel kans lopen aan leukemie te overlijden als mensen die niet roken. Hoe meer sigaretten, hoe groter het risico. Sigarenrokers lopen een slechts weinig kleiner risico, en ook mensen die zijn gestopt, houden een verhoogd risico.

Volgens de onderzoekers is het statistische verband zo duidelijk, dat er geen sprake van toeval kan zijn. Aan de andere kant begrijpt niemand hoe sigarette-rook leukemie zou kunnen veroorzaken. In een begeleidend commentaar in het tijdschrift merkt de Britse hoogleraar dr. Nicholas Wade op, dat „het verband is aangetoond, maar het mechanisme onbekend blijft."

CONSUMENT

Stofzuiger in trendkleuren

Het is nog niet zo lang geleden dat menigeen 'bruin' woonde. Natuurlijk zal deze of gene daar nog bij zweren, en is bij de echte trendsetters zelfs 'wit' alweer een beetje voorbij. Maar niet elke industrie kan zich niet veroorloven al te hard mee te hollen. Het moet voor de firma Curver, in kunststof huishoudelijke artikelen, een hele stap zijn geweest om het bruin voor 'stockisten' en wasmanden en wat dies meer zij geheel uit de collectie te verwijderen, al blijft beige toch nog even aanwezig, voor de zekerheid.

Curver schrijft in een persbericht dat vorige week verscheen: 'Door het verdwijnen van de kleur bruin is het winkelbeeld er ook veel vrolijker op geworden', en dat is inderdaad waar, de winkel in huishoudelijke artikelen kan tegenwoordig met groot gemak concurreren met de snoepgoedgigant.

Kennelijk zijn de 'snoepgoedkleurtjes' die Curver dit voorjaar introduceerde goed aangeslagen, want er komen meer van die 'gewaagde' tinten bij. Curver komt nu ook met tuinmeubelen, trouwens, maar de geschiedenis vermeldt niet, of die in dezelfde vele kleuren te krijgen zijn, dan wel alleen in wit.

En over kleuren gesproken: detoneerde bij u de stofzuiger in huishoudgroen ook zo bij uw high tech spullen, zoals de chroomstalen meubels met grijs leder, de futuristische geluidsinstallatie van dat exclusieve Deense of Britse merk, en, niet te vergeten, bij uw eigen modieuze gestalte? Nu zal menigeen zeggen: de stofzuiger, die heb ik in jaren niet gezien, want die hanteert bij ons de gedienstige terwijl ik naar mijn werk ben; maar ook de moderne gedienstige heeft oog voor detail. Vandaar dat de firma Miele brood ziet in stofzuigers in 'design'kleuren, genaamd Black Diamond en Silverstar, beide in metallic uitvoering. De technische specificatie is navenant, naar verluidt. De eerste is een 'compact' stofzuiger, de tweede een 'normale'.

● *Stofzuigers doen mee met interieurtrend.*

Ouders van kinderen met astma gevraagd

De Rijksuniversiteit Limburg houdt deze maand, in opdracht van het Nederlands Astma Fonds een onderzoek naar de dagelijks zorg voor astmatische kinderen. Het is de bedoeling dat medewerkers van de vakgroep Gezondheidszorg Voorlichting en Opvoeding inzicht krijgen in de dagelijkse astmaproblemen van kinderen.
De medewerkers hebben het idee, dat ouders het wellicht ook een prettige ervaring zouden vinden met andere ouders ovre dit probleem te praten.
Deze oproep is bedoeld voor ouders van kinderen tussen 0 en 6 jaar. Het aantal deelnemers per gespreksgroep is acht, en dan is er een gespreksleider en een astma-deskundige aanwezig, en elke bijeenkomst duurtanderhalf à twee uur. Ilse Mesters (043 - 88 73 10) en Marcel Pieterse (043 - 88 73 12) geven nadere inlichtingen; u kunt zich bij hen ook aanmelden.

Kinderveilige verpakking pijnstillers

Kinderveilige verpakkingen voor pijnstillers worden binnenkort verplicht. Ook worden strengere eisen gesteld aan de brandveiligheid van meubilair en de veiligheid van kinderbedden en boxen. Dit maakte staatssecretaris Dees van WVC bekend tijdens de viering van het vijfjarig bestaan van de stichting Consument en Veiligheid.

Het gaat hierbij om geneesmiddelen die via de mond worden ingenomen. Kleine kinderen kunnen geneesmiddelen in deze vorm gemakkelijk doorslikken. Dees constateerde met voldoening dat het aantal ongevallen met jonge kinderen van nul tot vijf jaar vanaf 1983 jaarlijks met ongeveer drie procent is afgenomen. Deze afname valt mede toe te schrijven aan betere eisen die gesteld worden aan produkten en betere voorlichting.

Fout toegeven arts geen zonde

Afgelopen week hoorde ik een aardig mopje op de BRT-radio: het ging over Mozes. „Die kwam de berg af en zei: 'We hadden eerst zo'n 100 geboden bedacht en hebben er toen toch maar weer 50 afgehaald. Opnieuw hebben we er strikt naar gekeken en toen konden er eigenlijk nog wel 25 vanaf. Bij de laatste strenge selectie ging nog eens een streep door 15 geboden. En zo zijn er nu," aldus Mozes onder aan de berg tegen zijn 'gehoor' „nog 10 over. Máár... overspel blijft... verboden'."

Nu uw aandacht door dit mopje mogelijk getrokken is, hoop ik dat U ook 'in' bent om even te stoeien over fouten van dokters. Mozes had er voor mijn part best een elfde gebod aan kunnen toevoegen: 'Gij zult proberen als dokter geen fouten te maken'. Een gebod om nooit fouten te maken zou namelijk neerkomen op een verbod om je beroep uit te oefenen. Ik tracht U dit even uit te leggen.

Fouten maken is eigen aan elk beroep, omdat je nu eenmaal een feilbaar mens bent. Ik zeg: een méns bent. Ook ik probeer wel eens de foutloze toer op te gaan. Wat daarbij allereerst opvalt is dat je krampachtiger wordt. Meer 'computer gestuurd'. Nu weet iedereen dat je in een consult-gesprek je hart moet kunnen luchten. Gezellig hoeft het niet te zijn, maar toch ook weer niet te klinisch, te koud. Een ander trekje, direct verbonden met de wens om fouten te voorkómen is dat je meer aanvullende onderzoeken gaat aanvragen. Neem een hartfilm bij een jongen van 21 met een beetje pijn op de borst die bij een partijtje voetbal een rib kneusde. Het maakt je misschien foutloos, maar je kunt nu eenmaal niet elke dag in je praktijk steeds, voor de zekerheid, een hartfilmpje laten maken.

Een elfde gebod zou dus nooit kunnen luiden: 'Gij zult geen fouten maken' omdat het nu eenmaal niet kan. Ook artsen behoren tot hetzelfde natuurwezen dat we béter moeten maken: de mens. Als patiënt is hij overigens ook niet foutloos. Vertelt u altijd precies wat U mankeert? Slikt u de pillen altijd zoals u met de dokter afsprak? En sport u inderdaad die zes uren per week, die u hem opgaf?

Het is niet gepast u, als lezer, daar erg mee te plagen. Dit artikeltje is vooral bedoeld als een bespiegeling aan onze zijde. Toch wil ik er graag meteen wat redactieruimte voor beschikbaar stellen. Voor die patiënt die eens rapporteert over de zonden die aan de andere kant begaan worden. Wie schrijft? (Postbus 3100 6401 DP Heerlen).

Afgelopen week zijn de resultaten bekend gemaakt van een onderzoek in Groningen, naar 'fouten door huisartsen'. Voornaamste conclusie: foutloos zijn, kan niet. Zelfs 'zeer goed' bekend staande huisartsen bleken wel eens fouten te maken. De anoniem verkregen gegevens van dit onderzoek leren, dat een huisarts maximaal zijn best kan doen om fouten te voorkomen. Kwalijk trekje van dokters, zo toont het onderzoek aan, is dat ze bij fouten nogal eens zoeken naar een uitvlucht. Meestal is in hun ogen de patiënt de schuldige. Niets 'menselijks' is de dokter dus vreemd. Een paar typeringen die over tafel gingen; 'het is ook een hele vreemde patiënt' of 'een dom iemand' of 'het is dan ook een alcoholist'.

Een van de onderzoekers, collega J. Schuling uit Groningen, zelf zestien jaar huisarts hierover: 'Als duidelijk sprake is van een fout en de patiënt en zijn familie daarvan op de hoogte zijn, is het beste advies dit ruiterlijk toe te geven. Je legt uit hoe het gekomen is en je probeert op die manier de relatie zo goed mogelijk te houden. In die gevallen waarin dat lukt... win je daarbij'.

Is er ook onderzocht wat patiënten eraan kunnen doen om fouten te voorkomen? 'Daar hebben we wel nog aan gedacht, maar de keuze in het onderzoek is gevallen op de rol van de huisarts. Daarvoor hebben we zeventien huisartsen langdurig ondervraagd. Tachtig fouten werden eerlijk beschreven.'

Op grond van mijn gesprek met Schuling kwam bij mij de gedachte op, dat het wellicht aanbeveling verdient om een anonieme 'foutenbank' op te richten. Welke universiteit in Nederland staat op om die te organiseren? Elke dokter kan er zijn (vermeende) fouten melden. Anoniem dus. Ter meerdere lering van alle collega's en hun patiënten. Je leert nu eenmaal veel van fouten van anderen, en van jezelf.

De Prijs is het Bewijs!

Warmgevoerd capuchonjack. Polyester/katoen. 74-86
35.-

Ribtricot coltrui. Katoen. 62-86 **7.-**
Tuinbroek van katoenen corduroy. 92-98 **15.-** 62-86
13.-

Leuke ruitjurk met frisse matrozenkraag en bolrok. Katoen. 116-134 **45.-** 86-110
39.-

Colsweatshirt met pinguïn-print. Polyester/katoen. 164-176 **39.-** 140-158
35.-

Breedrib corduroy broek. 164-176 **39.-** 140-158
34.-

Canda

ÓÓK GROTERE MATEN

Canda vest in klassieke V-hals stijl. Acryl/wol.
M-L-XL 75.-

Canda paisley blouse in rijke kleurschakeringen. Viscose.
40-48 89.-

Rechte **Canda** stolpplooirok van flannel-look polyester.
44-52 69.-

C&A

C&A is tòch voordeliger!

ÓÓK GROTERE MATEN

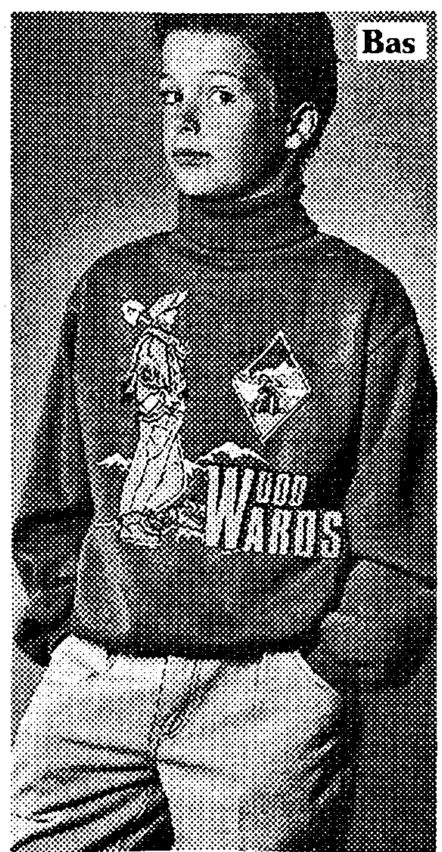
Stijlvolle **Canda** mantel van 'n behaaglijke kwaliteit met lama- en wol.
44-50 275.-

Elegante 2-delige japon met smaakvol paisley-dessin. Polyester.
42-50 120.-

Snow washed jeansjack. Katoenen blue denim met ruitvoering. 116-134 **65.-** 86-110
59.-

Snow washed blue jeans. Katoenen denim met ruitvoering. 116-134 **39.-** 86-110
35.-

Colsweatshirt met boswachter-print. Polyester/katoen. 164-182 **29.-** 140-158
25.-

Bandplooibroek van katoenen twill met flanel achterkant. 164-182 **42.-** 140-158
36.-

Stone washed jeansjack. Katoenen denim met ruitvoering. 164-182 **69.-** 140-158
59.-

Stone washed blue jeans. Katoenen denim met ruitvoering. 164-182 **35.-** 140-158
29.-

Lekkere warme trui in lieve modekleurtjes. Acryl. 62-86 **Aktieprijs nù 2 voor**
20.-

Blouse in lichte kombineerkleuren. Polyester.
42-50 39.-

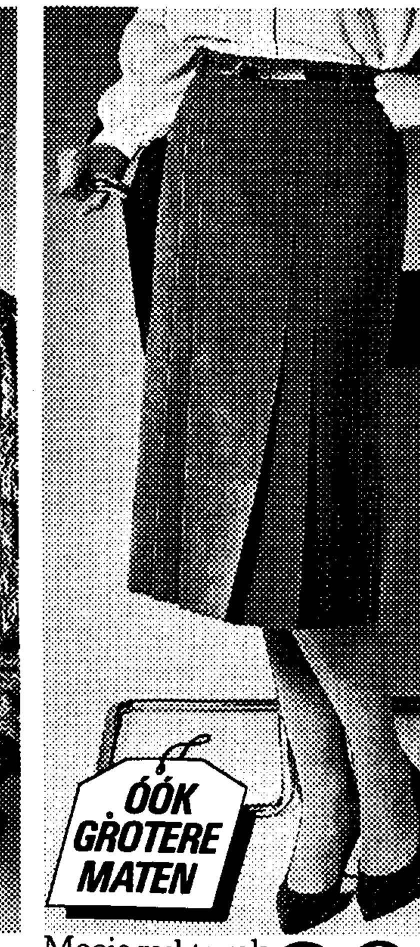
Bandplooibroek van dubbeldoeks polyester.
40-48 59.-

Vlotte reliëftrui in diverse kleuren. Acryl.
M-L-XL 29.-

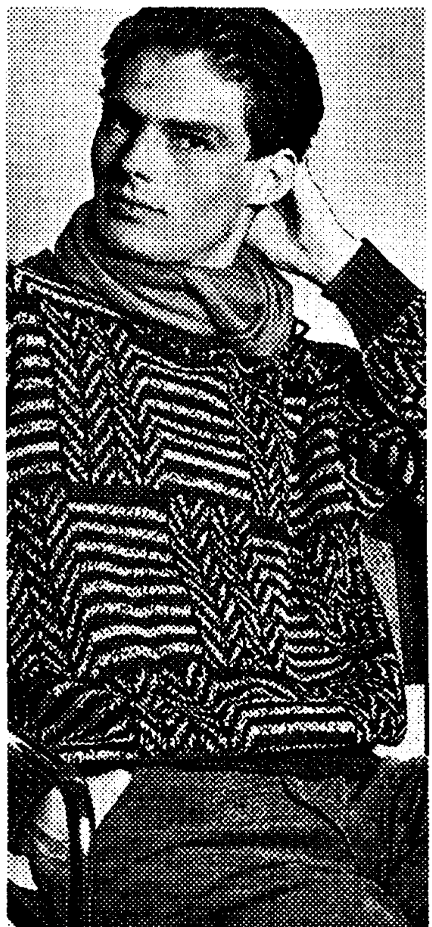
Gedessineerde jersey japon polyester/wol.
42-50 120.-

Mooie rechte rok met plooien voor. Polyester.
42-50 39.-

Canda mantel met imitatie bontvoering. Polyester/katoen.
40-50 160.-

Pullover met kontrastrijk reliëfmotief. Acryl.
39.-

Komfortabele **stretch** corduroy pantalon.
55.-

Canda blousonjack. Polyester/katoen. Streepshirt **25.-**
110.-

5-Pockets jeans van katoenen corduroy.
29.-

Warmgevoerd lang actionjack. Polyester/katoen.
98.-

Canda sweatshirt in vlotte polostijl. Polyester/katoen.
49.-

Prijs Bewijs!

Dames opgelet! Op uw afdeling bij C&A vindt u weer een flink aantal modellen die doorlopen tot in de grotere maten.

Wie zijn C&A aankoop in een andere winkel goedkoper ziet kan bij C&A het prijsverschil + 10% terugkrijgen.